

ROK L

Nr 296 (15361)

Wydanie I,

Nakład: 175.000 egz.

DZIENNIK POLSKI

KRAKÓW

Piątek, sobota,
niedziela, poniedziałek

23, 24, 25, 26 XII 1994

Cena 10.000 zł

PROTEST UNII WOLNOŚCI

KOALICJA PRZYPOMINA OKRES WCZESNEGO GOMUŁKI

(INF. WL.) — Należy sądzić, że Unia Wolności poprze weto prezydenta dotyczące projektu budżetu na 1995 r., jeśli zostanie ono zgłoszone — powiedział poseł Jerzy Osiatyński. Decyzja taka zostanie podjęta nawet wówczas, jeśli konsekwencją przyjęcia weta będzie rozwiązanie parlamentu.

— My tu nie musimy być — stwierdził Osiatyński. Posiedzenia Klubu Parlamentarnego UW w tej sprawie jeszcze nie było, ale wypowiedź tę należy traktować poważnie, gdyż wypowiedział ją były minister finansów w rządzie Hanny Suchockiej, jeden z głównych ekonomistów w szeregach UW.

Unia zarzuca budżetowi nie-

tylko brak spójności, przeszacowania i niedoszacowania w sferze wpływów i wydatków państwa, ale przede wszystkim zapisanie w nim polityki gospodarczej, której UW nie chce realizować.

Przykładem takiej złej polityki jest stosunek koalicji do podwyżek płac w sferze budżetowej. Zdaniem Osiatyńskiego mogłyby one być większe i w budżecie można znaleźć źródła ich sfinansowania. Jedno z nich nawet zaproponował.

Relacja między dynamiką importu a Produktem Krajowym Brutto zmniejszy się, co pozwała bardzo ostrożnie oszacować wpływy z tytułu ceł, podatków i VAT na poziomie 4 bln zł.

Pieniądze te są prawdopodobnie rezerwą ministra finansów (każdy minister lubi takie rezerwy robić), która jest ubezpieczeniem zbyt przeszacowanych dochodów z innych źródeł. A przecież, gdyby szacować realistycznie, pieniądze te wraz z innymi sumami „odnalezionymi w budżecie mogłyby trafić do pracowników budżetu”.

Innym źródłem może być zmiana dotacji dla ZUS na pokrycie zadłużenia z tytułu składek zusowskich. Przeznaczono na ten cel 8 bln zł, ale — jak twierdzi Osiatyński — Unia Wolności nie dowiedziała się, dlaczego właśnie tyle.

(Dokończenie na str. 3)

Głosowanie na rozkaz?

(INF. WL.) Podczas dzisiejszego posiedzenia Sejmu odbędzie się głosowanie, czy odrzucić, czy przyjąć weto prezydenta do ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia sfery budżetowej.

Dla odrzucenia weta potrzeba 2/3 głosów. Zaden z klubów parlamentarnych nie poprze koalicji rządzącej, której brakuje 9 głosów w sytuacji gdyby w głosowaniu wzięli udział wszyscy posłowie. Ponieważ tak się nie zdarza, SLD i PSL mają nadzieję, że przy niskiej frekwencji posłów opozycyjnych uda im się weto odrzucić. Dlatego też mają zamiar wprowadzić twardą dyscyplinę, za naruszenie której, lub za nie usprawiedliwioną nieobecność, grozi relegowanie z klubu. Decyzje w tej sprawie zapadną dzisiaj rano.

Za przyjęciem weta głosować będą kluby UW, KPN i BBWR. Możliwe jednak, że koalicji pomogą niektórzy posłowie UP.

(KRA)

Lech Wałęsa:

Od pół roku powinno dojść do zmian

— powiedział wczoraj prezydent radiowym „Sygnałom dnia”. Szczegóły str. 9.

Andrzej Sikorowski

Piosenka dla monarchów

Hej królowie monarchowie
świata cesarzewie
dziś w Betlejem się urodził
malusienki człowiek

Niech was goni myśl skrzydlata
w tej świątecznej gali
że na wszystkie strony świata
ludzie was wybrali

Hej królowie zachwyceni
swą kwiecistą mową
pamiętajcie że na ziemi
ważne Jego słowo

Pamiętajcie jeszcze długo
pośród dziejów burzy
że wciąż macie służyć ludziom
tak jak ON im służył

Andrzej Warzecha

Popatrzcie w jasność
onej nocy
którą wieszczili
nam prorocy

Jest w tej jasności
boska chwała
choć boskość przecie
taka mała

Dla Fiata Auto Poland

30 miliardów kary

(INF. WL.) Prezes Urzędu Antymonopolowego Anna Fornalczyk zakomunikowała wczoraj, że Fiat Auto Ponad wprowadzając przedpłatę na produkowane przez siebie samochody, narzuca polskim klientom uciążliwe warunki kupna, wykorzystując swoją pozycję na rynku. Za takie praktyki FAP ma zapłacić 30 mld zł kary i zaprzestać ich stosowania.

— Nie wiemy dlaczego Urząd Antymonopolowy nie chce przyjąć naszych argumentów, że przedpłaty to nie nowy system sprzedaży, a jedna z możliwości nabycia auta — powiedział nam Giovanni Prati z FAP, dodając, że z przedpłat skorzystało w skali kraju jedynie 3000 osób. Reszta nabywa auta w bezpośredniej sprzedaży, która przebiega normalnie.

Szerzej o konflikcie pomiędzy Urzędem Antymonopolowym a Fiatem Auto Poland, piszemy na stronie 4.

Kwaśniewski chce znówelizować małą konstytucję

PROWOKOWANIE AWANTURY

(INF. WL.) Politycy SLD mają pretensje do swojego szefa Aleksandra Kwaśniewskiego, że zbyt wcześnie ujawnił dziennikarzom zamiar znówelizowania tzw. małej konstytucji, gdyż nie uda się koalicji w najbliższym czasie powołać ministra obrony narodowej.

Zdaniem Kwaśniewskiego zmiany takie są konieczne, a „umowa o nieagresji”, którą

Sojusz zawarł z prezydentem podczas kwietniowego spotkania klubu SLD z Lechem Wałęsą już nie obowiązuje. — Zmieniły się warunki — twierdzi Kwaśniewski.

Marszałek Józef Oleksy ujawnił, że znówelizowana mała konstytucja upoważniałaby Sejm do obsadzenia stanowiska ministra w resortcie, w którym nie ma szefa od kilku miesięcy w

wyniku sporu między prezydentem i premierem. Zdaniem Oleksego nie jest to ograniczenie uprawnień prezydenta, ale marszałek zdaje sobie sprawę z „awantury”, jaką nowelizacja wywołałaby.

Propozycja lidera SLD nie znajduje uznania u innych parlamentarzystów. Co prawda premier Waldemar Pawlak

(Dokończenie na str. 3)

Prośba o błogosławieństwo Boże

Kancierz na kolanach

Korespondencja „Dziennika” z Bonn

Kancierz Helmut Kohl wraz z najbliższymi współpracownikami tradycyjnie udał się do Frankonii w Bawarii, aby podziękować za udany rok i prosić o błogosławieństwo na rok następny.

Również tradycyjnie kancierz, któremu towarzyszyli sekretarz generalny CDU Peter Hintze, mi-

nistrowie stanu w Urzędzie Kancelerskim Bernd Schmidbauer i Anton Pfeiffer, dwaj osobiści doradcy Eduard Ackermann i Andreas Fritzenkotter oraz długoletnia sekretarka Juliane Weber, udał się w okolice Würzburga autobusem. W Bonn jest publiczną tajemnicą, że Kohl

uwielbia jeździć autobusami. Przy jego wroście i tuszy Kohl z trudem mieści się nawet w największej limuzynie.

Kancierz wspólnie z najbliższymi współpracownikami odwiedził najpierw miasteczko Amorbach, gdzie w barokowym ko-

(Dokończenie na str. 2)

Hej, kołęda, kołęda

Barbakan — Floriańska — Rynek Główny

Fot. ANNA KACZMARZ

(Inf. wł.) Wczoraj spod krakowskiego Barbakanu barwny korowód zespołów kołędniczych przemarszerował ulicą Floriańską do Rynku Głównego. Kilkanaście zespołów z Małopolski, m. in. z Ciecchawy, Ciekowic, Dobczyc, Mościc, Sieciechowic, Sułkowic i Stronia zaprezentowało swoje

programy z udziałem tradycyjnych postaci: aniołów, diabłów królów, żołnierzy, herodów i starozakonnych. Wielu z uczestników kołędniczych pochodów bierze w nich udział od lat, często rodzinne tradycje przekazywane są z pokolenia na pokolenie. (kr)

ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT • ŚWIAT

ŚWIĘTA W BETLEJEM. Następane Boże Narodzenie w 1995 r. w Betlejem będzie już obchodzone pod administracją palestyńską...

DRAMATYCZNY APEL PAPIEŻA. Papież Jan Paweł II w ostrych słowach potępił masakry dzieci...

NIE OSTRZELALI RYŃKU? Serbowie bośniacy twierdzą, że nie ostrzelali "pchlego targu" w Sarajewie...

ZNIESIENIE KONTROLI GRANICZNYCH... Komitet Wykonawczy tzw. grupy państw z Schengen...

BRAT PREMIERA BERLUSCONIEGO SKAZANY. Paolo Berlusconi, brat premiera Włoch...

KOREA PŁN. PRZEKA. ZALA CIAŁO PILOTA. Korea Północna przekazała ciało amerykańskiego pilota...

KSIĄŻE RAINIER NIE BĘDZIE ABDYKOWAŁ. Władca Monako, książę Rainier, zdementował pogłoski...

OCZY EINSTEINA. Oczy wybitnego fizyka Alberta Einsteina przechowywane jako pamiątkę...

SPRZEDALI HEROINĘ KARABINIEROM. Na kary 10 miesięcy więzienia za handel narkotykami...

Redaktor wydania: KAZIMIERZ STAROWICZ. Redaktor dyżurny: MAREK DŁUGOPOLSKI...

Rosyjskie bomby na Grozny

Zginęło 100 osób, w tym 17 dzieci

(INF. WL., PAP, Reuter) Rosyjskie samoloty dokonały wczoraj najcięższych od rozpoczęcia konfliktu nalotów bombowych na stolicę Czeczenii - Grozny.

W oświadczeniu MSZ Czeczenii, adresowanym do KBWE, ONZ i społeczności międzynarodowej, stwierdza się, że na Grozny zrzucono 60 bomb i rakiet, w wyniku czego zginęło 100 osób, w tym 17 dzieci, a 250 zostało rannych.

Tymczasem rosyjscy Kozacy z Tweru i Kubania rozpoczęli tworzenie czterech batalionów, które mają uczestniczyć w procesie "przywrócenia porządku konstytucyjnego" w Czeczenii...

Minister obrony Rosji Paweł Gracow natomiast zwolnił 6 najwyższych rangą dowódców kierujących działaniami wojsk rosyjskich w Czeczenii i osobiście przejął dowództwo.

Ministerstwo Obrony Rosji uchyliło się od potwierdzenia lub zdementowania tych informacji. Wśród zwolnionych znalazł się m. in. pierwszy wiceminister obrony Geоргий Kondratiew...

Zastępca rosyjskich wojsk lądowych generał Eduard Worobow podał się do dymisji, gdy minister Gracow zaproponował mu przejęcie dowództwa w o-

peracji rozbrojenia ugrupowań czeczeńskich - poinformował przewodniczący Komitetu Duma ds. Obrony Siergiej Juszenkow.

Do dymisji podał się również dowódca 76 pskowskiej dywizji powietrzno-desantowej, uczestniczącej w operacji w Czeczenii, który odmówił podjęcia działań zbrojnych przeciwko Czeczencom bez pisemnego rozkazu ministra Gracowa...

W pobliżu stacji Pietropawłowska wczoraj odbywały się zaciekle walki zbrojne, w których zginęło - według oficjalnych informacji - 10 żołnierzy wojsk wewnętrznych. Po stronie czeczeńskiej walczą rzekomo posiadający najnowocześniejszą broń najemnicy...

Przewodniczący wyższej izby parlamentu, Władimir Szumiejko zaproponował wczoraj wprowadzenie do rosyjskiego kodeksu artykułu, zgodnie z którym najemników w Czeczenii można byłoby skazać na od 8 do 15 lat więzienia albo karę śmierci.

bandami oraz przywrócenia porządku konstytucyjnego". Wczoraj Rosja zamknęła także jednostronnie granicę z Azerbejdżanem, motywując to rzekomym faktem, że przez ten kraj przechodzą do Czeczenii arabscy najemnicy i przetrucana jest broń dla mieszkańców Kaukazu.

Tymczasem rosyjskie środki masowego przekazu nadal wyraźnie negatywnie oceniają wszystkie kroki Kremla dotyczące Czeczenii. Pojawili się pewne oznaki tego, że w najbliższych dniach w Czeczenii może nastąpić przełom - pisze komentator dziennika "Kommersant" w artykule "Dzień ostatnich apeli" i dodaje: - Boris Jelcyn, minister spraw wewnętrznych Wiktor Jerin i prokuratura generalna wystąpili z oświadczeniami, w których kładą akcent przede wszystkim na podejmowane przez władze próby uregulowania konfliktu środkami pokojowymi...

Sily rosyjskie wkroczyły do Czeczenii 11 grudnia i zdaniem zachodnich agencji napotkały na silniejszy opór, niż przewidywał Jelcyn i jego doradcy. Operacja militarna w Czeczenii kosztowała już Rosję 350 miliardów rubli.

Przestępcy w sieci „Trała“

Korespondencja „Dziennika” z Kijowa

Przestępczość na Ukrainie stała się realnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa państwa - powiedział zastępca ministra spraw wewnętrznych Ukrainy, szef antymafijnych operacji policyjnych, generał Walerij Czernyszow.

Na podstawie dekretu prezydenta Leonida Kuczmy „O walce ze zorganizowaną przestępczością”, na Ukrainie przeprowadzono szereg akcji policyjnych pod nazwą „Trał”. W operacjach brało udział ponad 55 tysięcy pracowników służb wewnętrznych, żołnierzy Gwardii Narodowej, Policji i zwykłych obywateli Ukrainy.

z czego 18,7 tys. osób było drobnymi złodziejami, 54,2 tys. znacznie nadużyło alkoholu, a 2,5 tys. podczas zatrzymania zachowywało się agresywnie wobec policji. Podczas akcji przejęto ponad 1000 sztuk broni palnej i znaczną ilość broni białej, w tym 1504 bagnety. Ponad 5 tys. osób skierowano na leczenie i do zakładów profilaktycznych, 425 osób nadużywało spirytusu, 1343 osoby narkotyków, a 1470 osób jako niezrównoważone psychicznie, po odebraniu broni, zamknięto w zakładach dla umysłowo chorych.

Wielokrotnie przestępcy wpadali w ręce policji przez przypadek. Koło Charkowa aresztowano 4 mieszkańców małej wsi, którym udowodniono 24 przestępstwa.

WŁADIMIR SZYROCZENKO (TLUM. SAD)

Kancierz na kolanach

(Dokończenie ze str. 1)

Helmut Kohl medytował wraz z mnichami. Obiad zjedzono w pochodzącym z 816 roku opactwie. Niestety, menu pozostało tajemnicą Benedyktynów. Kancierz odbarował swoich współpracowników upominkami, winem i książkami. Helmut Kohl sam kupuje prezenty dla najbliższych i kilka dni temu widziałem go w jednej z bońskich księgarni. Klastyczny wypadek Kohla zamknął polityczny rok w Bonn.

Helmut Kohl medytował wraz z mnichami.

Obiad zjedzono w pochodzącym z 816 roku opactwie. Niestety, menu pozostało tajemnicą Benedyktynów. Kancierz odbarował swoich współpracowników upominkami, winem i książkami. Helmut Kohl sam kupuje prezenty dla najbliższych i kilka dni temu widziałem go w jednej z bońskich księgarni.

Klastyczny wypadek Kohla zamknął polityczny rok w Bonn. MACIEJ RYBIŃSKI

Silvio Berlusconi

Po dymisji - powrót?

Korespondencja „Dziennika” z Rzymu

Premier Włoch Silvio Berlusconi wczoraj wczesnym popołudniem podał się do dymisji. Członkowie partii Berlusconi, Forza Italia twierdzą jednak, że ta dymisja powinna przysłużyć się koalicji. Umożliwiła bowiem - ich zdaniem - stworzenie nowego gabinetu, popieranego przez siły dotychczasowej większości.

razie uniknąć zarówno Demokratyczna Partia Lewicy, jak i Partia Ludowa, ale najmniej życzącą sobie członkowie kierownictwa Ligi Północnej.

Roberto Maroni, minister spraw wewnętrznych i wicepremier w rządzie Berlusconiego stara się przekonać Umberto Bossiego, że powinien zrezygnować z przyjętej linii politycznej i projektowanego sojuszu z lewicą i działać na rzecz dawnej koalicji. Prawie połowa deputowanych z ramienia Ligi (wybranych w znacznej części dzięki głosom zwolenników Berlusconiego) jest bowiem przeciwna

cofnięciu poparcia dla rządu. Jeśli więc Bossi będzie upierał się przy swoim stanowisku, ugrupowaniu, któremu przewodzi, grozi poważny rozłam. A wtedy rzeczywistość nastąpiłby koniec Ligi Północnej, tak jak przepowiedział to w swoim wystąpieniu w parlamencie przywódca - wchodzącej w skład koalicji Berlusconiego prawicy - Gianfranco Fini.

Nie jest więc wykluczone, że szefem nowego włoskiego rządu - wszystko wydaje się na to wskazywać - będzie znowu Berlusconi lub minister spraw wewnętrznych Roberto Maroni z Ligi Północnej, sprzeciwiający się linii politycznej sekretarza Ligi, Bossiego. Kolejnym kandydatem jest przewodniczący Senatu Carlo Scognamiglio, który mógłby kierować gabinetem ekspertów wyznaczonych przez prezydenta. Niewykluczone jednak, że Scalfaro powoła na stanowisko szefa nowego rządu znanego z lewicowych sympatii eksprezydenta i ekspremiera Francesco Cossiga. Prezydent dzisiaj od niego właśnie rozpoczyna konsultacje. Będzie kontynuował, spotykając się z przewodniczącymi wszystkich klubów parlamentarnych, a potem z przywódcami poszczególnych partii politycznych.

ANNA T. KOWALEWSKA

radio 66,17 MAKS NIE Z WARSZAWY, PARYŻA, KRAKOWA, RADIO MAKS NADAJE Z TARNOWA !!! TARNÓW, UL. NOWY ŚWIAT 3 TEL. 21-00-21 DZIAŁ REKLAMY 21-00-21

Do wszystkich Świętych Mikołajów! KUP TELEFON KOMÓRKOWY. SPRAWDZIŁ SIĘ NA ZIEMI I W NIEBIE! Sprzedaż promocyjna pagerów w Ogólnopolskim Systemie Przywoławczym POLPAGER

WYSOKOKALORYCZNY WĘGIEL I KOKS Najniższe ceny!!! Kilkanaście asortymentów. Niska zawartość siarki i popiołu. Wadzenie elektroniczne. Dostawy na telefon. Tani transport. SKŁAD OPAŁU LUSKAR Kraków, ul. Plk. Dąbka 4 tel.: 55-13-05, 55-54-66 w. 24

Konkurs Świąteczny PHILIPS CBS Nagroda dla wszystkich, którzy w grudniu kupią wyrób PHILIPSA powyżej 2 mln zł! Do wygrania: telewizory, radiomagnetofony, walkmany, inne prezenty. PYTAJ W SKLEPACH CBS

DEMER WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU WSZYSTKIM OBECNYM I PRZYSZŁYM KLIENTOM zyczy MIECZYSEAW DUBAS 31-868 Kraków, os. 11 Pułku Lotniczego, tel. 48-79-46 tel./fax 43-33-44

Następne wydanie „Dziennika Polskiego” ukaże się we wtorek, 27 grudnia br.

DZIENNIK POLSKI 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, 1lp. Biuro Reklam i Ogłoszeń: KRAKÓW, ul. Wielopole 1 Wp., tel.: 21-99-77, tel./fax: 21-97-77. Kasy: KRAKÓW, ul. Wiślna 2, tel./fax: 22-70-89. KRAKÓW, ul. Wielopole 1 - wejście od ul. Starowiśniej, tel./fax: 21-45-72, czynne w godz. 8-18 oraz terenowe oddziały i ekspozytury redakcji (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada).

Redaktor Naczelny: CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI, tel.: 22-63-04, telex: 32-27-95 fax: 21-37-76, 22-28-98 Sekretarz Redakcji: tel.: 22-28-98 (od godz. 16 - tel./fax: 11-16-77), Dział Miejski: tel.: 22-87-25, Dział Łączności z Czytelnikami: tel.: 22-95-92, Dział Sportowy: tel.: 11-91-11 Redakcja Nocna: tel./fax: 11-15-22 centrala: tel.: 22-75-88 (łączy ze wszystkimi działami)

ODDZIAŁY REDAKCJI: NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax: (0-18) 43-54-78, 43-54-49 Ekspozytura: Białsko-Biała, ul. 3 Maja 7, tel./fax: (0-30) 266-55 Nowy Targ, al. Tysiąclecia 37, tel./fax: (0-187) 630-72 Oświęcim, ul. Prusa 3, tel./fax: (0-381) 308-04 Zakopane, ul. Krupówki 22, tel./fax: (0-165) 150-53, tel.: 135-30 Żywiec, tel./fax: (0-30) 61-48-65 RZESZÓW, ul. Zygmunowska 10, tel.: (0-17) 395-22, tel./fax: 370-43 Ekspozytura: Krosno, ul. Piłsudskiego 11, tel./fax: (0-131) 211-37 Przemysł, Wybrzeże Piłsudskiego 1, tel./fax: (0-10) 477-43 Tarnobrzeg, ul. Wyspiańskiego 12, tel./fax: (0-15) 23-13-72 TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax: (0-14) 21-35-20, 22-31-48, Ekspozytura: Bochnia, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax: (0-197) 256-22 Dębica, ul. Parkowa 28, tel./fax: (0-148) 87-72 WARSZAWA, ul. Krzywickiego 34, tel./fax: (0-22) 29-13-04

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 28 Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Druk: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Prasowe Spółka z o.o. Drukarnia w Krakowie, Al. Pokoju 3

WYDAWCA: Wydawnictwo Jagiellonia S.A. 31-072 Kraków, Wielopole 1, fax: 22-08-78. Prezes Zarządu: WOJCIECH TACZANOWSKI - tel.: 22-07-12 Wiceprezesa - tel.: 21-50-47 Biuro Zarządu - tel.: 23-02-82 Główny Księgowy - tel.: 21-94-10 Dział Marketingu i Kolportażu - tel.: 22-75-88 w. 118, tel./fax: 23-01-48 Biuro Podróży Jagiellonia, Kraków, ul. Wiślna 2, tel./fax: 22-77-93, tel.: 22-03-45 Agencja Reklam i Marketingu "Jagiellonia", Kraków, ul. Długa 60/3, tel./fax: 33-91-48, 33-00-41

GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA • GOSPODARKA

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
22 GRUDNIA 1994, SESJA NR 472

Kurs 52 tyg.		AKCJE	KURS		Zmiana na (%)	OBROT		Proc. emis. (%)	P/E (C/Z)	P/E (C/Z)	K/S	DOGRYWKI	
Min	Max		Bieżący	Poprzedni		Wolumen	Wartość					Oferta	Real.
tyś zł	tyś zł		w tys zł/uwagi	w tys zł/uw.	(%)	szuki	mln zł.	(%)	(z)	(a)		pocz szt.	%
AKCJE - RYNEK PODSTAWOWY													
248	305	Agros	289	290	-0,3	22.603	13.065	0,3	10,9	13,5	S	1.450	100,0
52	358	BIG	60	61,5	-2,4	87.795	10.535	0,3	5,0	6,5	K	88.986	0,0
66	92	BIG 2	74	74	0,0	250	37						
235	552	BRE	340	351	-3,1	49.738	33.822	0,4	11,0	11,2	K	3.875	7,7
1.030	6.750	BŠK	1.155	1.150	0,4	4.097	9.464	0,0	4,5	4,5	=		
132	191	Debica	175	174	0,6	21.286	7.450	0,3	7,6	8,6	=		
125	181	Debica 2	174	174	0,0	17.698	6.159	1,0			K	2.204	0,0
750	2.800	Elektrim	1.040	1.040	0,0	9.054	18.832	0,1	11,2	12,1	S	2.611	100,0
139	340	Espebepe	193	189	2,1	13.225	5.105	0,8	2,6	8,8	=		
95	485	Exbud	131	128	2,3	12.266	3.214	0,2	17,7	15,6	=		
162	625	Irena	243	236	3,0	34.843	16.934	1,5	11,8	16,9	K	52.076	0,0
158	420	Jelfa	220	210	4,8	16.886	7.430	0,3	7,8	7,8	=		
108	200	KabelBfK	140	137	2,2	9.682	2.711	0,2	8,6	11,5	=		
178	1.200	Kable	265	265	0,0	10.919	5.787	0,5	19,9	19,9	=		
68	190	Kredybank	84	84	0,0	19.042	3.199	0,2	6,6	7,3	=		
162	985	Krosno	190	190	0,0	7.798	2.963	0,4	16,5	16,5	=		
97	280	Mostalex	155	156	-0,6	36.817	11.413	0,2	25,4	30,2	K	6.446	5,9
49,5	277	Mostalwar	69,5	68,5	1,5	24.144	3.356	0,5	19,0	22,5	S	2.500	100,0
107	115	Novita	110	107	2,8	18.696	4.113	0,5	8,8	10,3	=		
492	1.700	Okocim	665	700	-5,0	1.184	1.575	0,0	116,9	108,4	K	1.954	0,0
675	910	Okocim 2	840	770	9,1	51	86				S	38	2,6
223	605	Optimus	255	248	2,8	2.242	1.143	0,1	12,5	14,4	=		
215	660	Optimus 2	252	240	5,0	4.591	2.314				K	5.709	5,3
82	363	Polifarb C.	100	102	-2,0	31.033	6.207	0,2	13,6	15,6	K	34.489	0,0
26,5	88	Polifarb W.	37	35	5,7	210.989	15.613	1,0	8,7	9,4	K	172.037	3,9
292	500	PPABank	500	476	5,0	1.667	1.667	0,0	7,7	11,7	S	860	100,0
225	1.200	Próchnik	263	255	3,1	8.661	4.556	0,6	9,4	9,4	K	4.501	48,9
89,5	540	Rafako	135	135	0,0	23.215	6.268	0,6	8,3	8,3	=		
46	95	Remak	80	78	2,6	21.780	3.485	1,1	7,9	7,9	=		
164	316	Rolimpe	241	237	1,7	6.241	3.008	0,1	10,2	10,2	K	7.702	0,0
171	85	Sokołów	20	20,5	-2,4	152.262	6.090	0,9	13,1	20,5	K	82.052	0,6
171	280	Stalexport	234	232	0,9	27.018	12.644	0,3	5,6	5,8	K	3.843	14,1
200	335	Stalexport2	240	245	-2,0	594	285				=		
131	660	Swarzędz	197	200	-1,5	5.855	2.307	0,2	14,3	17,6	=		
138	830	Tonsil	189	182	3,8	9.043	3.418	0,6	12,2	12,2	=		
72,5	670	Universal	111	109	1,8	226.263	50.230	1,0	11,6	15,3	K	20.406	100,0
103	750	Vistula	119	120	-0,8	7.303	1.738	0,1	7,7	7,7	=		
49	248	WBK	68	66	3,0	126.894	17.258	0,2	6,5	6,5	K	26.920	100,0
1.205	3.300	Wedel	1.550	1.690	-8,3	10.849	33.632	0,2	15,7	15,7	K	267	100,0
220	1.170	Wólczanka	263	255	3,1	3.037	1.597	0,2	8,2	11,5	K	8.279	0,0
1.100	3.825	Zywiec	1.660	1.610	2,5	3.226	10.646	0,1	18,3	24,2	=		
RAZEM													
6716	20760	WIG	7.314,8	7.354,9	-0,5	1.300.837	351.356						
649	1350	WIG 20	713,0	717,2	-0,6								
AKCJE - RYNEK RÓWNOLEGLY													
134	500	Amerbank	194	188	3,2	3.755	1.457	0,1	8,2	8,2	K	969	100,0
133	500	Dom-Plast	170	172	-1,2	13.092	4.451	0,4	8,8	9,6	K	5.291	100,0
147	350	Drosed	210	201	4,5	38.450	16.149	3,8	4,8	6,6	K	795	100,0
107	1.280	Efekt	155	152	2,0	30.265	9.382	2,7	9,1	10,7	=		
117	171	Indykpol	131	131	0,0	6.460	1.693	0,2	12,1	15,2	S	3.188	100,0
35,5	156	Krakchem	51	50	2,0	68.994	7.037	2,3	6,3	10,6	K	13.102	100,0
36	97	Mostalzar	49	47	4,3	44.687	4.379	0,4	5,1	9,1	S	22.570	100,0
381	825	Prochem	415	405	2,5	2.535	2.104	0,4	8,4	11,7	K	8.352	0,0
RAZEM													

NOTOWANIA NA RYNKU Powszechnym OBLIGACJI														
Seria	Kurs		Zmiana na pkt	Odsetki skum.	Cena rozl. tys. zł.	Obrót wolumen	Obrót wartość mln zł.	pw-po wymianie bp-bez prawa poboru	nk-nadwyżka kupna	rs-redukcja sprzedaży (%)	ok-oferta kupna	os-oferta sprzedaży	=- bez dogrywki	K= specjalista kupuje
	bież.	uw. poprz.												
IRPP-0895	101,3	101,2	0,1	205.300	1.218,3	439	1.070							
IR-0995	101,0	101,1	-0,1	115.100	1.125,1	5.875	13.220							
PPJ VIII	101,0	101,0	0,0	277.800	1.287,8	636	1.638							
PPT I	100,5	100,0	0,5	40.300	1.045,3	123	257							
PPT II	100,3	100,5	-0,2	41.100	1.044,1	133	278							
PPT III	100,3	100,5	-0,2	40.300	1.043,3	263	549							
PPT IV	100,4	100,0	0,4	39.500	1.043,5	318	664							
PPT V	100,4	100,3	0,1	39.500	1.043,5	274	572							
PPT VI	100,3	100,3	0,0	39.500	1.042,5	256	534							
PPT VII	100,3	100,3	0,0	39.500	1.042,5	252	525							
PPT VIII	100,3	100,2	0,1	39.500	1.042,5	3.016	6.288							
TZ-0897	100,3	100,5	-0,2	36.100	1.039,1	386	802							

Tabela przygotowana przez
Dom Maklerski MAGNUS
Kraków ul. św. Filipa 25 tel 23-22-21

Co by tu zrobić z „potentatami”?

BYTOM BOHATEREM DNIA

Niewątpliwie wydarzeniem wczorajszego dnia była dodatkowa sesja dla Bytomia. Cena, jaka została ustalona, jest pewnym zaskoczeniem — ponieważ kilka ostatnich ofert publicznych nie cieszyło się zainteresowaniem. Nowe emisje ostatnich czasy obejmowane były przez gwarantów. Tym bardziej sprzedaż nowej oferty po cenie wyższej o 12 proc. od ceny minimalnej jest sukcesem i równocześnie optymistycznym sygnałem na najbliższe miesiące. Podobną sytuację, zwiększający się optymizm, obserwujemy w odniesieniu do całego rynku. Od kilku sesji wyraźnie przeżąda popyt. Wprawdzie jest on „zawieszony” trochę niżej niż aktualne ceny, ale myślę, iż w miarę powolnego wzrostu cen inwestorzy będą kupować

bardziej zdecydowanie. Bezdziesiątka musiała zaowocować wzrostem notowań. Z sesji na sesję utwierdzam się w takim właśnie przekonaniu. Przedostatnia sesja przedświąteczna przyniosła (kolejny raz) niewielkie obroty (coraz wyraźniejszy brak podaży — wczorajszy nie zaspokojony popyt wyniósł ponad 43 miliardy). Na sesję złożono 34.500 zleceń, co jest rezultatem trochę lepszym od przeciętnego z ostatnich kilku tygodni. Aktywność inwestorów w

dogrywce była niewielka, tzn.: szybko kupiono, co było do kupienia, a już tradycyjnie nie było chętnych do sprzedawania. Ciekawa sytuacja wystąpiła na Uniwersalu, przewidzianej nadwyżka sprzedaży (20 tys. akcji) — równoważona w dogrywce, a wczoraj nadwyżka kupna (również 20 tys. akcji) również szybko domknięta, kurs wzrósł zaledwie o 1,8 proc. (?). Po raz drugi prawie maksymalny spadek przy sporych obrotach „zaliczmy” Wedel (być może reakcja inwestorów na kończące się dla tej spółki „wakacje podatkowe”).

Kraków pl. Szczepański 5 tel: 22-22-60
Nowa-Huta os. Centrum B tel: 43-11-32

KRZYSZTOF ŚMIAŁEK

Dla Fiata Auto Poland

30 miliardów kary

(Inf. wł.) Kiedy 2 listopada, w związku z dużym popytem na samochody spowodowanym zapowiadaniem podwyżkami cen Fiat Auto Poland — zresztą za namową jednego z krakowskich dealerów — wprowadził przedpłatę jako jedną z form sprzedaży samochodów to rozwiązanie znalazło tyle samo przeciwników co zwolenników. Ci pierwsi uważali, że Fiat wykorzystując swoją monopolistyczną pozycję na rynku narzuca uciążliwe warunki umowy kupna samochodu wprowadzając skomplikowaną już w Polsce formę przedpłaty. Zwolennicy zaś podkreślali, iż przedpłaty są tylko dodatkową możliwością, będącą alternatywą dla sprzedaży bezpośredniej, która przebiegała i przebiega zresztą normalnie. Podkreślali także, że klienci kupujący „fiata” na przedpłatę mieli po raz pierwszy w historii powojennej motoryzacji możliwość wyboru takiej a nie innej wersji samochodu, koloru lakieru i tapicerki. Inne korzyści dla „przedpłaćców” to zablokowana cena (od momentu wprowadzenia tego systemu sprzedaży miały miejsce dwie podwyżki) oraz odbiór auta z rocznika '95, co ma niebagatelne znaczenie w przypadku późniejszej sprzedaży auta.

Taka argumentacja widać przekonała Komisję Ekonomiczną Rady Ministrów, która odrzuciła propozycję Urzędu Antymonopolowego dotyczącą obniżenia cen na import samochodów o pojemności poniżej 1 litra. Pomimo tego Urząd Antymonopolowy, bez wysłuchania dodatkowych wyjaśnień ze strony polskiej filii Fiata poinformował wczoraj dyrektora FAP o nakazie zaniechania stosowania praktyk monopolistycznych, które zdaniem Urzędu polegają na „narzucaniu potencjalnym nabywcom samochodów systemu sprzedaży w trybie przedpłaty” oraz o nałożeniu na spółkę Fiat Auto Poland kary w wysokości 30 miliardów złotych.

Polska filia Fiata zapowiedziała odwołanie się do sądu od tej decyzji. „Uważam, że przyszedł czas na adwokatów; takiej specjalności potrzebuję teraz Fiat Auto Poland. Nie inżynierów, nie handlowców, a właśnie adwokatów” — powiedział przedstawiciel Fiat SpA. Enrico Pavoni.

JACEK JURECKI

NOTOWANIA WALUTOWE

Tabela kursów NBP nr 247/94 z dnia 22. 12. 1994 r.

	KUPNO	SPRZEDAŻ
Australia	1 AUD	18540
Austria	1 ATS	2161
Belgia	100 BEF	73985
Dania	1 DKK	3874
Finlandia	1 FIM	4939
Francja	1 FRF	4407
Hiszpania	100 ESP	18015
Holandia	1 NLG	13586
Japonia	100 JPY	23839
Kanada	1 CAD	17147
Luksemburg	100 LUF	73985
Norwegia	1 NOK	3483
Portugalia	100 PTE	14790
RFN	1 DEM	15207
USA	1 USD	23800
Szwajcaria	1 CHF	17974
Szwecja	1 SEK	3187
W. Brytania	1 GBP	37248
Włochy	100 ITL	1453
ECU	1 XEU	28962

(W.S.) Kursy w kantorach prywatnych.

● **KRAKÓW** — dolar, skup: 24.140—24.150, sprzedaż: 24.240—24.250, marka, skup: 15.230—15.250, sprzedaż: 15.320—15.330, funt, skup: 37.200—37.300, sprzedaż: 37.600—37.700, frank fr., skup: 4.440—4.450, sprzedaż: 4.520—4.540, frank szw., skup: 17.800—17.900, sprzedaż: 18.000—18.050.

● **TARNÓW** — dolar, skup: 23.970—24.000, sprzedaż: 24.110—24.170, marka, skup: 15.000—15.150, sprzedaż: 15.190—15.280, funt, skup: 37.000—37.050, sprzeda

Do końca wieku...

JAN KRZYSZTOF BIELECKI w klubie "Dziennika"

Jakie są szanse Polski, by przed końcem wieku uzyskać członkostwo w Unii Europejskiej? Jak możemy mieć trudności na drodze do Zjednoczonej Europy? Czy Europa Zachodnia chce nas do swoich struktur włączyć? — Na te między innymi tematy rozmawialiśmy z JANEM KRZYSZTOFEM BIELECKIM podczas klubowego spotkania „Dziennika”. Do dyskusji zaprosił nas dr. STANISŁAW MIKLASZEWSKI, profesor krakowskiej Akademii Ekonomicznej i BOGDANA KLICHA, prezesa Fundacji Międzynarodowe Centrum Rozwoju Demokracji. Redakcja reprezentowali: redaktor naczelny CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI, ANNA SZYMAŃSKA, JACEK ŚWIDER, JAROSŁAW KOSTRZEWA, ANDRZEJ WOJTAS. Obszerne fragmenty dyskusji — poniżej.

— Redakcja: — Czy mamy inny wybór niż staranie się o przynależność do Unii Europejskiej? Czy nasza obecność w UE leży w interesie członków Unii?

— Jan Krzysztof Bielecki: — Przez 40 lat podział Europy był czytelnym. Z jednej strony — dominacja Moskwy, z drugiej — współpraca europejska pod parasolem NATO. To dawało Europie Zachodniej znakomite wyniki. Po zalaniu się tego podziału nie ma pomysłu, jak ma wyglądać Europa w przyszłości. Są natomiast próby kosmetycznego leczenia choroby, zaklejenia plastrami i przetrwania na zasadzie — aby do jutra. Nikt nie zburzy już osiągniętej integracji — ani eurosceptycy, ani entuzjasti zjednoczonej Europy. Natomiast państwa Unii nie wiedzą co z nami zrobić.

— Red.: — I nadal państwa Europy Środkowej i Wschodniej pozostają po symbolicznej, drugiej stronie nie istniejącego już muru.

— J. K. B.: — Historycznie, duchowo, kulturalnie przynależąc do Europy, znajdujemy się w tej chwili w szarej, buforowej strefie niczyjej. I — mówiąc może z pewną przesadą — wydaje się to coraz bardziej odpowiadać i jednej, i drugiej stronie. Zachód mówi — przyłączanie się Polski i innych państw to ogromne koszty. Politycy — też jest to operacja skomplikowana, bo nie można izolować Rosji. Mówi się więc: „zrobimy tak, jak to było w Essen, dokument, który dużo mówi, ale w rzeczywistości nic nie mówi i zobaczymy, co się z tego za parę lat urodzi”.

— Red.: — Essen oceniano jako krok istotny, ale nie dość daleko idący. Jak duży był to krok i o ile za mały?

— J. K. B.: — Oceniam ten dokument źle. Przedstawiono nam warunki, powiedziano co mamy wykonać — w zakresie gospodarki rynkowej, poprawy konkurencji. Szczegóły mają być podane za kilka miesięcy. Jest to układ jednostronny. Nie mówi się nam, po co mamy spełniać te warunki i do czego zobowiązujemy się druga strona. Postawiono nam warunki polityczne, które praktycznie na wiele lat odsuwają nas od członkostwa. Byłoby przyzwolenie, aby powiedziano, że np. po wypełnieniu tych warunków przystępujemy do negocjacji o członkostwie w UE.

— Red.: — Istnieją standardy, do których mamy się dostosować. Na ile wykonałmy już „domowe zadanie” i dostosowaliśmy się do tego, co w UE obowiązuje?

— J. K. B.: — Decyzja o przyjmowaniu nowych członków jest ściśle polityczna. Polska chce pewne prawa dostosowywać. My jednak mówimy, że procesy gospodarcze, legislacyjne chcemy z ustawodawstwem UE harmonizować.

Ale to, że będziemy mieli zharmonizowane ustawodawstwo, w kategoriach politycznych nie ma znaczenia. Istnieje jeszcze kwestia lęku przed nami. Polaków jest 40 milionów, a poziom życia w Polsce średnio 4-5 razy niższy niż średni poziom życia w krajach członkowskich UE. Bruksela i politycy Europy Zachodniej stosują wobec nas zrezygnowany wybieg polityczny. Starają się nas wrzucić do jak najszerzego worka. Powoduje to, że na razie jesteśmy w gronie 6 państw, za kilka miesięcy będzie ich już 10, a wkrótce 12. Nikt przy zdrowych zmysłach nie powie, że te państwa można jutro przyjąć do już istniejącego układu. To jest fizycznie, instytucjonalnie, prawnie i finansowo niemożliwe.

— Red.: — Powiedział Pan, że nasze wejście do Europy to przede wszystkim decyzja polityczna. Czy wo-

bec tego możemy w tej chwili mówić o integracji z Europą w kategoriach buchałtera?

— J. K. B.: — Tak. Jeżeli brać pod uwagę koszt naszego członkostwa w warunkach obecnego systemu UE, z budżetu Unii, netto, musiano by do nas dopłacać ok. 4-5 mld ecu.

— Red.: — Tymczasem w przyszłorocznym budżecie Unii Europejskiej, w rubryce „wydatki na pomoc dla państw Europy Środkowo-wschodniej”, a więc nie tylko dla nas, widnieje kwota niewiele przekraczająca 1,5 mld ecu.

— J. K. B.: — Dlatego jest prawie niemożliwe, by do struktur instytucjonalnych Unii w obecnym kształcie zapisać się np. w 2001 r. Planowana na 1996 r. konferencja międzyrządowa, miejmy nadzieję, przyniesie pewne zmiany, np. zmieni mehanizm podejmowania decyzji. Dziś 80 mln Niemców ma taką samą siłę głosów, jak 250 tys. Luksemburczyków. Dopiero zasadnicze zmiany mogą stworzyć polityczną perspektywę do kolejnego rozszerzenia Unii w oparciu o zrozumienie kluczowego czynnika, jakim jest rola Polski w stabilizacji politycznej i poczuciu bezpieczeństwa w Europie. To nie Czechi, Słowacja czy Węgry, z całym szacunkiem dla tych państw, ale Polska jest kluczem ze swoją siłą i potencjałem. Te elementy muszą w Europie zostać rozjeżdżone zdefiniowane.

— Stanisław Miklaszewski: — Nasze społeczeństwo i część polityków postrzega korzyści z integracji jako długookresowe i znacznie oddalone w czasie, natomiast koszty jako bieżące nakłady, jakie musimy ponieść. Czy może Pan wskazać, patrząc z naszego, polskiego punktu widzenia, ewentualne koszty i korzyści płynące z naszego wejścia do Europy?

— J. K. B.: — Postrzeganie korzyści w dalszej perspektywie i kosztów jako bieżących wydatków to nie tylko polska specjalność. Tak samo widzą to w Anglii, Francji i innych krajach Europy. To nie jest krótkowzroczność, ale po prostu wynik warunków, jakie stawia współczesna demokracja. Cykle wyborcze w całej Europie są kilkuletnie. Politycy zachodni, jeżeli chce, aby go po raz kolejny wybrano, musi pokazać wyborcom korzyści bieżące. Taką jest demokracja.

— Red.: — Czy nie byłoby lepiej z makroekonomicznego punktu widzenia, aby nasza integracja z Europą trwała jak najdłużej? Wezmijmy pod uwagę choćby wielkość kapitałów, jakimi dysponują nasze banki. Te kapitały na tle Europy stawiają nas w pozycji uboższego krewnego. Czy mielibyśmy szanse na to, aby być partnerem traktowanym poważnie?

— J. K. B.: — Diabeł tkwi w szczegółach. Gdybyśmy w naszym przypadku zastosowali np. wariant NRD, czyli z dnia na dzień połączyli naszą gospodarkę wprowadzając pełną wymienialność złotych, musieliśmy się wystawić na pełną konkurencję. To mogłoby spowodować, że stopa bezrobocia byłaby dwukrotnie wyższa, a ilość nakładów poniesionych w związku z taką integracją urosłaby do gigantycznych rozmiarów. Nie możemy wobec tego zastosować wariantu Wschodnich Niemiec. Nas interesuje członkostwo w stylu państw iberyjskich, z długim okresem dostosowawczym.

— Bogdan Klich: — Ostatnio przybliżyła się perspektywa wejścia Polski do NATO. Nic nie wskazuje natomiast na to, abyśmy mogli szybciej wejść do Unii Europejskiej. Może okazać się, że po uzyskaniu członkostwa w NATO, które zapewni nam bezpieczeństwo w Europie, kwestia wejścia do Unii będzie się coraz bardziej oddalać, tak jak np. ma to miejsce w Turcji.

— J. K. B.: — Musimy wyraźnie sobie powiedzieć, że jest fundamentalna różnica między Polską a Turcją. Polska jest państwem o kulturze chrześcijańskiej, od tysiąca lat na wskroś europejskim. Zupełnie inaczej wygląda rzecz w przypadku Turcji. Fakt przynależności do NATO Turcja zawdzięcza swej strategicznej pozycji geopolitycznej. Z punktu widzenia potencjalnych działań wojennych wobec Związku Radzieckiego członkostwo Turcji w NATO miało swoją logikę. Turcja sprawnie wrażeń państwa niezbyt stabilnego i w sensie praw człowieka, i rozwoju gospodarczego — inflacja jest na poziomie 90 proc. rocznie.

Polska będzie traktowana poważnie tylko wówczas, kiedy będzie poważnym partnerem, czyli krajem przewidywalnym, który posiada własną myśl strategiczną, nie kombinuje z trzecią drogą i nie robi eksperymentów makroekonomicznych co dwa tygodnie.

— Red.: — Czy polityka rządu Waldemara Pawłaka nie wywołuje Pańskich obaw co do procesu integracji Polski z Unią Europejską?

— J. K. B.: — Polityka obecnej koalicji mogłaby być z pewnością bardziej dynamiczna, ale na pewno nie jest zagrożeniem dla naszej integracji. Nie nastąpiła hiperinflacja, przed którą przestrzegali różni prorocy polityczni. Patrząc z perspektywy minionego roku, jestem optymistą. W Polsce widać zmiany na lepsze: inflacja jest niższa niż w latach ubiegłych, wzrosła stopa dochodu narodowego. Naszym zadaniem jest obecnie w jak największym stopniu uspołecnić ten proces i pokazać, że jest to interes poszczególnych ludzi, a nie takiego czy innego premiera.

— Red.: — Ponad czterdzieści lat komunizmu w Polsce wytworzyło pewne nawyki w społeczeństwie i pewną wizję nadmiernie opiekuńczego państwa. Czy nie stanowi to bariery w naszej integracji z Unią?

— J. K. B.: — Zgadzałem się z tezą, iż istnieją liczne problemy mentalnościowe. Odwołuję się tu do polskich pisarzy czy intelektualistów, którzy wręcz twierdzą, iż u Polaków widać zaściankowe zachowania, które świadczą o egocentryzmie i uważaniu się za pępek świata. Takie postawy bardzo utrudniają współpracę w ramach istniejących organizacji. Jeżeli jednak popatrzymy na Anglików, to i oni są zapatrzeni w samych siebie. Różnica między nami polega tylko na tym, że Anglicy skolonizowali jedną trzecią świata.

Znany brytyjski historyk, prof. Stone z Oxfordu zaraz po zwycięstwie wyborczym „Solidarności” powiedział, że nie obawia się o przebieg procesów gospodarczych, natomiast nie wie, czy Polacy potrafią się szybko nauczyć umiejętności życia na własny rachunek i odpowiadania za siebie samych. Socjalizm spowodował, iż państwo było regulatorem, najpierw zabierało, a potem dawało. Państwo oduczyło ludzi myśleć w kategoriach podatnika, a przyzwyczaiło do myślenia w kategoriach dawania przez jakiś twór. Można by tu długo ubolewać nad polską mentalnością. Ale, jak wynika z ostatniego badania opinii publicznej w Wielkiej Brytanii, większość Brytyjczyków uważa, iż lepiej byłoby, gdyby rząd zabierał więcej i więcej później rozdzielał niż odwrotnie. Anglicy po 15 latach rządów konserwatystów czują tęsknotę za czymś, co nazwalibyśmy socjalizmem.

— Red.: — Może więc nasza socjalistyczna mentalność pomoże nam w wejściu do socjalistycznej przeciwieństwa Europy?

— J. K. B.: — Przez pewien czas Europa była bardzo socjalistyczna. Na szczęście ostatnio w wielu państwach Unii zaczyna się odchodzić od tego modelu. Mam nadzieję, że kiedy będziemy wchodzić do Unii, nie będzie ona już socjalistyczna.

— B. K.: — Jak sprzedawać i promować nasz kraj? Wydaje się, że Czechi i Węgry lepiej umieją siebie sprzedawać. Poza tym Polska zajmuje 62.

(Dokończenie na str. 7)

„Ja będę tak prowadził grę, aby jak najwięcej zyskał naród. Nie będzie zahamowania reform. Na to już nie pozwolę, choćbym miał zastosować wariant Jelejuna. Nie przyszedłem tu, żeby udawać prezydenta, tylko żeby być prezydentem.” Choć prezydent powiedział to pod koniec ubiegłego roku, z czystym sumieniem można uznać, że słowa te stały się mottem roku 1991. A to, co obserwowaliśmy przez ostatnie 12 miesięcy, było — chociażby po części — pokłosiem owej sławnej i zapamiętanej wypowiedzi polskiego prezydenta.

Trzeba przypomnieć, że kilka razy — i to nawet całkiem niedawno — z Belwederu dochodziły głosy, iż być może (w końcu demokratycznie wybrany) parlament zostanie rozwiązany, choć nie ma do tego konstytucyjnych podstaw. Roszady personalne w Krajowej Radzie Radiofonii, gorsząca naciąganie prawa interpretowanego w zależności od sytuacji, namawianie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (a więc straż-

Ale być może myślę się i należy się cieszyć, że państwo dba o to, by przynajmniej jednej grupie zawodowej nie dotknęło bezrobocie. No, i o to, by „cursor miał klawe życie”.

„Pierwszy okres rządu Waldemara Pawłaka na pewno nie jest okresem błyskotliwych sukcesów” — podsumowywał w kwietniu na łamach opozycyjnego „Tygodnika Solidarności” działalność swego partyjnego pryncypala marszałek Senatu Adam Struziuk. I trudno się z panem marszałkiem nie

ANNA SZYMAŃSKA

ROK STRACONYCH ZŁUDZEŃ

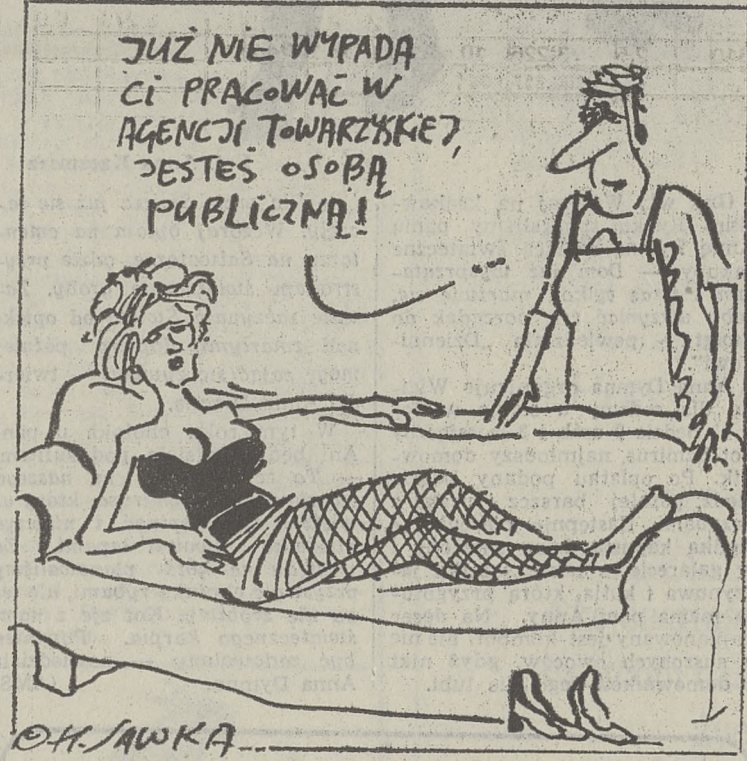
Największe sukcesy odnosił premier przy dymisjonowaniu swoich urzędników. Odbywało się to błyskawicznie. Kłopoty zaczynały się już przy uzupełnieniu składu gabinetu.

ników naszych obywatelskich wolności), by „nie zawsze trzymali się dokładnie litery prawa”, a wręcz zapowiedź permanentnego wetowania wszelkich ustaw, obojętnie jakiego koloru, zostawia po sobie przykry obraz politycznego kazaczka, tańczącego niezależnie od tego, czy orkiestra gra, czy milczy.

Dlatego, jeśli się zastanawiam, co — z postępowania ludzi z tzw. elit władzy — zostanie nam z 1994 roku w pamięci, sądzę, że ani politycy, ani „zwykli oby-

zgodzić. Można wręcz powiedzieć, że największe — bo najszybsze — sukcesy odnosił premier przy dymisjonowaniu swoich urzędników. Kłopoty zaczynały się już przy uzupełnianiu składu gabinetu. I niestety zauważyć, że pomiędzy odejściem z rządu dwóch, choć z całkiem różnych resortów, ministrów istnieją pewne analogie.

Obaj żegnali się z premierem szybko — z tym że Borowski złożył dymisję sam, a Kołodziejczyka zdymisjonowano.

Rys. HENRYK SAWKA

watele” długo nie zapomną poczynił najlepszego „obrotowego” polskiej sceny politycznej, który burawrowo, z ponadrocznym zapasem czasu rozpoczęła prezydencką kampanię. Świadkami „ludzkich gestów” prezydenta, który już dziś praktycznie nikomu nie odmawia „głębokiego zrozumienia”, będziemy zapewne nieraz. Pytanie tylko, jak bardzo pęd do Pałacu Namiestnikowskiego przyczyni się do wypełnienia treści drugiej ze sławnych prezydenckich sentencji: „Prawo — to raz, zwycięstwo — dwa”. Brawura, z jaką Wałęsa z nieocenionym prof. Falandyszem interpretują prawo — przejdzie zapewne do annałów.

Nie jest jednak tak źle, jakby można było sądzić. Pożytek z tej działalności może być i taki, że nauczeni doświadczeniem prawodawcy będą się w przyszłości wystrzegać tworzenia legislacyjnych „czarnych dziur”. Bo rok, który mijają, zostanie też zapewne zapamiętany jako wyjątkowo pracowity dla prawników. Oni akurat nie mają powodów do narzekania. Konia z rzędem temu, kto pokaże takie drugie państwo, gdzie rozszyfrowywanie tego samego przepisu Konstytucji daje zatrudnienie rzeszom prawników, którzy wydają kompletnie różne interpretacje, święcie w nie wierzą i próbują nie tylko siebie nawzajem, ale i społeczeństwo do własnych opinii przekonać.

nistra nie jest dla interesów państwa korzystny. Ale za to szef Sztabu Generalnego zwiędza z prezydentem Japonię.

I jeśli coś zapamiętamy z tego roku, to także to, że nawet ci politycy, którzy przyznają się do wiary chrześcijańskiej, w praktyce stosują zupełnie niechrześcijańską zasadę, że „cel uświęca środki”.

Można więc pomyśleć, że nie te zmiany są dobre, które przynoszą korzyść dla państwa, ale że praktykuje się tylko takie rozszady, które są w danej chwili wygodne. Na bardzo wysokim i trochę niższym szczeblu.

„Zmiany są i muszą być. Jeżeli chcemy, żeby polityka zmieniała chociaż trochę oblicze, to rzecz także sprowadza się do wymiany ludzi” — podsumowywał premier Pawlak akcję wymiany omalże wszystkich wojewodów. Na swój użytek nazwał ją „skuteczną akcją szybkiej miotły”. Tak, by było ją łatwiej odróżnić od głosznej, ale za to wolno i bez wy-

rażnych efektów przeprowadzonej operacji „czyste ręce”, która oprócz szumu w prasie (i w przeciwieństwie do „szybkiej miotły”) żadnych zmian personalnych za sobą nie pociągnęła.

Przy okazji tych dwóch operacji — usuwania wojewodów ze „starego klucza” i pozostawiania na państwowo-prywatnych, a w dodatku intratnych stanowiskach — wydawało się, że skompromitowanych — urzędników, płyną co najmniej dwa wnioski.

Po pierwsze — potwierdza się powiedzenie, że „chcieć — to móc”, a jeżeli rząd nie chce wyciągać konsekwencji z — w końcu przez siebie zaordynowanej — akcji, to żadną siłą się go do tego nie zmusi.

Po drugie — łatwiej było starożytnym żeglarzom przepłynąć bez szwanku pomiędzy Scyllą a Charybdą niż dzisiejszym wiodarom ominąć rafy nieumiarkowanego korzystania z władzy oraz związanych z nią wpływów i pieniędzy. Co więcej — publicznie starano się dowiedzieć, że jeżeli fakty stoją w sprzeczności z oficjalnie lansowaną wersją wydarzeń, to tym gorzej dla faktów.

Tym sposobem starano się przekonać społeczeństwo, że honor polityków jest impregnowany na wszelkiego rodzaju brud i plamy. I że niezależnie od tego, ile osób dostrzeże skazy — pranie jest niepotrzebne. Ba — z punktu widzenia interesów państwa — wręcz szkodliwe.

Smutną jest konstatacja, że staliśmy się świadkami twórczenia obyczajów, który wyrasta z braków dobrych obyczajów.

„Jest granica cyrku, w którym możemy uczestniczyć. Uważam, że w tej grze jest więcej własnie cyrku, gry i zabawy w państwo, aniżeli rzeczywistego państwa” — kilka miesięcy temu stwierdził Aleksander Kwasniewski. I niestety, mimo upływu czasu, sentencja ta nie straciła nic na aktualności, choć — o paradoksie — jej autor jest jednym z głównych uczestników tego, jak go nazwał, cyrku. I jeśli w tym konkretnym przypadku można by zastosować starą, Molierowską sentencję — „sam tego chciałeś, Grzegorz Dyndalo”, to nie sądzę, by wiele osób chciało dłużej ów dziwny spektakl oglądać. Miał też rację marszałek Józef Oleksy, gdy mówił, że „lewica nie bardzo może wyzywać do cierpliwości, bo przeciwieństwo w dużej mierze wygrała na niecierpliwość społeczną”.

Kiedy więc — być może za parę lat — będziemy sobie przypominać, jak rok 1994 zapisał się w naszej pamięci — niewiele dobrego, jak sądzę, nam się przypomni. Bo niezależnie od logiki, kultury, oceny społecznej, był to rok, w którym politycy po raz pierwszy tak wyraźnie wylamali się z gry pozorów i pokazali, że aby realizować własne, naiwne, ściśle akceptowane przez bardzo ograniczone grono cele, są gotowi iść po przystawionych „tru-pach”.

MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA • MAŁOPOLSKA

Pasterka w Radiu Kraków

(Inf. wł.) W wigilijną noc program I Polskiego Radia i Radio Kraków transmitować będą Pasterkę z kościoła pod wezwaniem Cudownego Medalika na Olcy w Zakopanem. Mszę św. celebrować będzie ks. bp Jan Szkoń, a poprzedzi ją w Radiu Kraków program „Przed Pasterką”, w którym życzenia świąteczne złożą metropolita krakowski ks. Franciszek kardynał Macharski (MF1)

Krótko

● **WIGILIA Z HARE KRYSZNA.** Grupa młodych ludzi z ruchu Hare Krysna organizuje dzisiaj o godz. 17 w siedzibie Zarządu Wojewódzkiego TPD w Krakowie przy ul. św. Marka 20/14. Wigilię dla głodnych i biednych dzieci. (Ł.K.)

● **11-LETNI ZŁODZIEJA-SZEK.** Policja krakowska zatrzymała 3 chłopców (najstarszy ma 16 lat, najmłodszy 11), którzy wzięli do wypożyczalni sprzętu turystycznego „Krakowianka” w Parku Jordana. Skradli 3 samochodziki (miniatury oryginalnych, którymi mogą jeździć dzieci) „Alfa”, które kosztowały 80 milionów złotych. Zatrzymano też czterdziolatka, który kupił od chłopców jeden samochód za 100 tysięcy zł. (jś)

● **ZŁAPALI ZBIEGA.** W „fiacie 126p”, na warszawskiej rejestracji, który był zaparkowany przy ul. Pawiej w Krakowie wybita została boczna szyba i ze środka zrabowano torbę turystyczną z lornetką i rzeczami osobistymi. Kilka godzin później złapano złodzieja. Jeden z nich, 29-letni mężczyzna okazał się zbiegiem z zakładu karnego. Właściciel mieszkania przy ul. Estery wpuścił natomiast do domu kobietę, która zaferowała mu dywan po okazyjnej cenie. Po jej wyjściu stwierdził, iż brakuje portfela, w którym były 24 miliony i dokumenty. (jś)

● **POŻAR W BIELSKU.** Groźny pożar szalał wczoraj nad ranem przy ul. Towarowej 22 w Bielsku-Białej. Spłonął doszczętnie sklep, a zarazem wypożyczalnia kasety wideo mieszcząca się w budynku. Na szczęście udało się uratować ludzi oraz ich mieszkania, choć i tutaj są straty. Jak wyliczono wartość zniszczonego mienia wynosi około 800 mln zł. (mol)

● **ICH DWIE I „RASPUTIN”.** Policjanci patrol na pl. Zgody w Przemysłu spotkali dwie Ukrainki „opiekujące” się podejrzanym bagażem. Okazało się, że w torbach Galiny K. i Jewgienii G. były 223 butelki „Rasputina” i „Kaisera” oraz 45 litrów spirytusu. Alkohol pochodził z przemytu. Właścicielki zatrzymano do dyspozycji prokuratora. (MOT.)

● **AGRESJE WYLADOWAŁ NA „PIPIE”.** Funkcjonariusze z KRP w Przemysłu w bezpośrednim pościgu zatrzymali furianta, który po pijanemu w jednej z restauracji zniszczył urządzenie do pompowania piwa — „pipie”. Agresywny sprawca został umieszczony w Izbie Wyrzeczewich (MOT.)

● **ALKOHOLIK Z PODSTAWÓWKI?** W Jarosławiu zaalarmowany patrol policji pojawił się na miejscu włamania do sklepu „Mrozonka”. Ku wielkiemu zdumieniu funkcjonariuszy sprawcą okazał się Grzegorz O., uczeń jednej z miejscowych szkół podstawowych, który wynosił ze sklepu transporter wódki czystej wyborowej i papierosy „Mars”. (MOT.)

Życzenia wojewody

SZANOWNI I DRODZY PAŃSTWO!

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia pragnę przekazać wszystkim Mieszkańcom Ziemi Krakowskiej najlepsze życzenia. Niech będzie to dla nas czas, który, w gronie rodziny i bliskich, przeżyjemy w radości, pokoju i nadziei. Niech będzie to także czas refleksji nad tym, co w życiu najważniejsze.

Pragnę życzyć Państwu wiele, bardzo wiele szczęścia, zdrowia, sukcesów i satysfakcji oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku. Oby był on dla każdego z nas, dla Regionu Krakowskiego, dla Polski, lepszy, dostatniejszy, pogodniejszy i bardziej radosny niż poprzednie.

TADEUSZ PIEKARZ
wojewoda krakowski

Krok do Wigilii

Fot. Anna Kaczmarz

(Inf. wł.) Wczoraj na krakowskim Rynku spotkaliśmy panią Annę Dymną robiącą świąteczne zakupy. — Dom już wysprzątałam i teraz tylko martwię się, żeby utrzymać ten porządek do Świąt — powiedziała „Dziennikowi”.

Anna Dymna organizuje Wigilię dla rodziny u siebie w domu. Będzie 9 osób i 3-miesięczny kot Szmirus, najmłodszy domownik. Po opłatku podany będzie śledź, później barszcz i uszka z grzybami. Następnie pierogi ze słodką kapustą, karp smażony i w galarecie, a także sałatka jarzynowa i kutia, którą przygotowuje mama pani Anny. Na deser zaplanowany jest kompot, ale nie z suszonych owoców, gdyż nikt z domowników tego nie lubi. (AMS)

— Dla mnie Święta już się zaczęły. Wczoraj byłam na cmentarzu na Salwatorze, gdzie przystroiliśmy świąteczne groby. Zawsze zaczynam Święta od opieki nad zmarłymi, dopiero później mogę zająć się żywymi — twierdzi Anna Dymna.

W tym roku choinka u pani Ani będzie wisiała pod sufitem. — To ze względu na naszego zwariowanego Szmirusa, który u wielbia się wspinać i niszczyć wszystko swoimi łapami. Ze względu na kota planowaliśmy przystroić choinkę rybami, ale tego nie zrobimy. Kot zje z nami świątecznego karpia. Powinien być zadowolony — powiedziała Anna Dymna. (AMS)

„Żywa szopka” w Krakowie

(Inf. wł.) Na placu koło kościoła OO. Franciszkanów w Krakowie wystawiona zostanie jutro (w godz. 21—23.30) oraz w niedzielę (godz. 15—18) „Żywa szopka”. Za pasterzy, św. Józefa, Trzech Króli przebrani będą klerycy z Wyższego Seminarium Duchownego OO. Franciszkanów, którzy w tych rolach wystąpią już po raz trzeci. Marią będzie natomiast studentka z Duszpasterstwa Akademickiego. W żłob-

ku, na sianie, najprawdopodobniej spocznie lalka, choć w ubiegłym roku udało się na chwilę położyć niemowlaka.

Żywe będą zwierzęta: osiołek zostanie wypożyczony z krakowskiego Zoo, owce i kozy z Akademii Rolniczej, a drób z prywatnego gospodarstwa. Już dziś rozpoczyna się budowa stajenki; wiadomo, iż ogrodzenie będzie wyższe i mocniejsze niż w ubieg-

łych latach, gdyż rok temu jednej z kóz udało się sforsować barierki i klerycy złapali ją dopiero na Małym Rynku.

Pomysł żywej szopki sięga roku 1223, kiedy w Greccio, z inspiracji św. Franciszka z Asyżu, który chciał by Boże Narodzenie przeżyć w nowy sposób „nagotowano żłobek, przymieszano siano, przyporowadzono wołu i ośła”. (J.Sw)

Kołędy w mieście Joanny

(Inf. wł.) Starsza pani z trudem powstrzymywała łzy. — Dzięki wam poczułam się znacznie lepiej — mówiła, ściskając ręce klavierszystki Ewy. — Pokazaliście Francuzom, że w Polsce jest wspaniała kultura i znakomici artyści.

Tak na występ Zespołu Muzyki Dawnej „Concerto”, kierowanego przez Wiesława Grzegorskiego, oraz grupy dziewcząt z „Małych Słowianek” i „Jamy S”, śpiewających kołędy w aranżacji Jacka Pawskiego, reagowała polonijną publiczność po koncercie w siedzibie Biblioteki Polskiej w Paryżu. Ale i wśród widzów francuskich w Orleanie znalazło się wielu entuzjastów występów polskich artystów. Huczne oklaski rozlegały się nawet w przerwach pomiędzy częściami utworów Vivaldiego i

Corellego — i oczywiście po każdej piosence. Po koncercie w kościele pod wezwaniem Joanny D'Arc, pani o śniadych cerze, zdradzającej latynoskie pochodzenie, dopytywała się o możliwość kupienia kasety z kołędami.

Grupa młodzieży z krakowskiego Centrum Młodzieży gościła w Orleanie, partnerskim mieście Krakowa, z okazji wystawy szopek. W murach nieczynnego, średniowiecznego kościoła St. Pierre le Puellier, Małgorzata Niechaj z Muzeum Historycznego wyczarowała nastroj jakby prosto z Polski, z Krakowa przeniesiony. Co prawda w tle, zamiast tradycyjnych choinek znalazły się brzożki (jodełki we Francji są piekielnie drogie!), ale wśród białych pni i pozłokłych listków, szopki krakowskich mistrzów, prezen-

towały się znakomicie. Podziwiali je także mer Orleanu, Jean-Pierre Suer, który wraz z przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Stanisławem Handzlikiem (Francuzi tytułowali go prezydentem miasta), uroczystie otworzył wystawę; towarzysząca mu pani wicemer, Micheline Pracheo miała tego dnia na ramionach krakowską chustę w kwiaty. Władze miasta zadbały także o odpowiednią reklamę tego wydarzenia.

Mer Orleanu, na którego zaproszenie przyjechali polscy goście podziękował zarówno twórcom wystawy, jak i młodzieży z Centrum, zwłaszcza za liczne koncerty w domach opieki. — Przywieźliście do Orleanu promyk słońca — powiedział podczas pożegnania.

BARBARA MATOGA

Bez wizyty u lekarza

Smacznego karpia!

(Inf. wł.) W większości domów jutro na wigilijnych stołach pojawi się karp w różnych postaciach. Lekarze przestrzegają, gdyż co roku bardzo dużo osób diaw się ością. — W każdym przypadku należy odwiedzić lekarza, gdyż nieumiejętne próby usuwania ości mogą się zakończyć długotrwałym i trudnym leczeniem — powiedział „Dziennikowi” doktor Aleksander Scisławski.

Ość świeżej ryby jest twarda i ostra, najczęściej utyka w rejonie migdałka. — Wtedy poszkodowanego trzeba posadzić w dobrym oświetleniu i zająć mu do gardła. Jeżeli ość jest widoczna, można język nacisnąć

tyczką i delikatnie, pensetą wyjąć ość — radzi dr Scisławski.

W żadnym wypadku nie wolno poszukiwać ości palcem, gdyż jest to bardzo niebezpieczne; można ją przepchnąć dalej lub spowodować, że wbije się w przełyk.

Gdy ość nie zatrzyma się w rejonie migdałka, jest prawdopodobne, że będzie tkwiła w okolicy krtań, ale wówczas nie jest widoczna i trzeba zwrócić się o pomoc do lekarza. — Nie wolno próbować wyciągać ości, gdy się jej nie widzi. Działania po omacku pogarszają tylko sytuację — ostrzega lekarz.

Jeżeli komuś zdarzy się połknięcie ości, istnieje duże prawdopodobieństwo, że dotrze ona do żołądka. Wtedy nie należy się martwić, bo podobnie jak inne pokarmy będzie podlegała procesowi trawienia i nie będzie już groźna.

— Tradycyjne sposoby jedzenia chleba, gdy połknie się ość, nie są dobre, gdyż kęs chleba nie ułatwi jej wyjęcia — twierdzi Aleksander Scisławski.

W każdym przypadku najlepiej odwiedzić lekarza.

Smacznego karpia! (AMS)

fuga **SALON ŁAZIENEK WŁOSKICH**
Kraków, ul. Starowiślna 17, tel. 22-18-19
składa
Najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Świąt
ul. Siemna
ul. Kazimierza Wlk. 117

Cacharel
Ungaro Revillon
Burberrys Jacomo Van Gogh
Marbert Jade Astor Nivea
Garnier L'oreal Solingen

Zdrowych, wesołych, pełnych radości,
przyjaźni i odpoczynku Świąt Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego Nowego Roku 1995
życzy Firma Handlowa **fuga**

Pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku
życzy
Dyrekcja i Pracownicy
Oddziałów
Banku Polska Kasa Opieki SA
w Krakowie

Oddział Kraków
Rynek Gł. 31
II Oddział Kraków
ul. Kapelanka 1

DZIENNIK POLSKI

Dziennik Polski
- duża moc!

TADEUSZ JACEWICZ

Mogło być gorzej

tym roku Święta raczej oszczędne, jeśli popatrzyć na kalendarz. Zwykle jest tak, że Boże Narodzenie wypada w bliższym lub dalszym sąsiedztwie niedzieli, dzięki czemu, przy pewnym wysiłku wyobraźni (urzędy potrafią „odpracować” dni dzielące Święta od niedzieli, co jest wyczynem w skali światowej), można wykroić 4-5-dniowe wakacje. Tym razem nie nie uda się ukręcić. Wigilia jest w sobotę, niedziela wypada w środę. Pech; całe szczęście, że za rok będzie trochę lepiej. Prawdziwa radość wzbudnie natomiast w 1996 roku, kiedy to Wigilia wypadnie w poniedziałek, więc z wolną sobotą i „odpracowanym” poniedziałkiem pożegnamy się z codziennym kieratem na całe pięć dni. To będzie dopiero świętowanie!

W Święta, nawet tak krótkie jak tegoroczne, stan sytości i lekkiej nudy sprzyja refleksjom. Można zastanowić się nad tym, jak było i pomyśleć, jak będzie. Jak będzie — zobaczymy, postaram się pofantazjować na ten temat za tydzień. Wiadomo natomiast, jak było. I cokolwiek można o mijającym roku powiedzieć, trzeba przyznać rzetelnie: mogło być gorzej.

Koalicja, która formalnie jest lewicowa, mogłaby spróbować eksperymentów gospodarczych, czepiacz z bogatych doświadczeń PRL. Wtedy wiadomo było, że

co innego nasze złotówki, których można wydrukować w każdej chwili tyle, ile trzeba, co innego zaś cenne dewizy, które należy w pocie czoła, mozolnym wysiłkiem zarobić i wydawać niezwykle oszczędnie. Można by więc było zamknąć kantory i powrócić do skąpo wydziałanych porcji dewiz dla firm, które uzyskały zezwolenia na import, i ludzi, którzy wpadli na nie najmańdrzejszy pomysł wyjazdu za granicę. Można by też było dofinansować wszystko to, co ma dzisiaj trudności produkcyjno-rynkowe, czyli właściwie całą gospodarkę państwową. Aplauz społeczny byłby zapewniony, a kłopoty z zapewnieniem półek sklepowych czymkolwiek (poza octem), co można by kupić za makulaturę udając pieniądze, miałyby dopiero następny rząd. Ten aktualny przez 2-3 lata byłby ulubioncem wszystkich, a to dla każdego rządu bardzo nęcąca perspektywa. Na szczęście z niej nie skorzystało, może z poczucia odpowiedzialności, może ze strachu lub też z powodu ogólnej bezwładności, jaka zaczyna się wydawać trwać formą funkcjonowania państwa.

Premier rzeczywiście niewiele mówi, mijają tygodnie zanim pojawi się na ekranach, co budzi pewne wątpliwości i poczucie niedosytu. Wyobraźmy sobie jednak, że jest odwrotnie, premier ma słowotok i codziennie gada jak nąjetę, a główny dziennik zaczyna się każdego wieczoru od znanej sprzed lat formuły „Pre-

zes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej itd.”, stwierdził, powiedział, podkreślił z uznaniem, podkreślił z naciskiem, zwrócił uwagę, z całą mocą zwrócił uwagę, zaapelował, gorąco zaapelował, odrzucił, zdecydowanie odrzucił, ostrzegł, ostrzegł przed. A poza tym może on przecież przyjąć, przeciąć, powitać, pożegnać, przekazać wyrazy, wyrazić zaniepokojenie, jak też przekonanie, nie mówiąc już o tym, że może z uwagą wysłuchać. Tego wszystkiego jest w telewizorach niewiele, i dobrze. Najlepsze dania, serwowane codziennie i w nadmiarze, szybko najpierw powszednieja, później się nudzą. Niedośyt jest warunkiem pożądanym, politycznego, oczywiście.

Pan prezydent, zamiast mówić z głowy, co mu świetnie wychodzi i czego ludzie lubią słuchać, niektórzy nawet nagrywają, mógłby wyłącznie czytać przemówienia, pisane przez ministra-profesora, którego interpretacje wnoszą wielki wkład do skarbnicy teorii i praktyki prawa. Jest to perspektywa realna, acz paraliżująca. Każde takie przemówienie angażowałoby najcięższe umysły jurystyczne kraju na całe tygodnie, sądy bezradnie kręciłyby się w kółko jak igła kompasu na biegunie, co delikatniejszej konstrukcji studenci prawa upijaliby się częściej niż zazwyczaj, najdelikatniejsi targaliby się na życie (własne). Niepokojąca perspektywa, na szczęście nie zrealizowana.

Ministrów mogłoby być w Polsce nie kilkuset, jak jest te-

raz, ale kilka tysięcy. Partie polityczne liczą w końcu na ogół więcej członków niż jest dzisiaj posad i dyskryminacja niektórych aktywistów, pozbawionych tytułu ministra, narusza zasady współzycia społecznego. Gdyby więc ministrów było tyłu, ilu trzeba, niektóre ulice w Warszawie trzeba by zamienić w „Lanciostrady”, co byłoby trudniejsze niż w Moskwie. Tam wprawdzie ważnych ludzi było niewątpliwie tyle samo, co dzisiaj w Warszawie, ale na „Czajkostrady” wydzielano tylko środkową część arterii centralnych. Ulice tam jednak są szersze, bardziej przystosowane do zmasowanej obecności VIP-ów. Logicznym następstwem koncepcji „Lanciostrad” byłby dekret, obciążający odpowiedzialnością karną ludzi, którzy przeszkadzają władzy w wypełnianiu jej trudnych obowiązków. Karany byłby więc właściciel piotu, na którym straciła urodę ministerialna limuzyna, lub kierowca malucha, który za wolno zjechał z drogi pijanemu posłowi. Prawo nareszcie znaczyłoby prawo, stosowano by je szybko i sprawnie.

Mogło więc zdarzyć się w mijającym roku wiele, a nie zdarzyło się. Sytuacja jest dobra nie tylko wówczas, kiedy dzieją się rzeczy doskonałe, lecz też wtedy, kiedy nie występują zjawiska niemiłe. Dobrze jest więc także wtedy, kiedy mogłoby być gorzej — i nie jest. A cieszyć się warto zawsze, bo co się nacieszymy, to nasze.

Wesołych Świąt!

KRZYSZTOF MROZIEWICZ

Ranking

ok kończy się zły dla świata, nie najgorszy dla Polski. Notowania mamy niczego sobie — wielkie banki zachodnie przenoszą się od sąsiadów do Polski. Nie czyniłyby tego, gdyby uważały, że grunt u nas grząski, albo niestabilny. Bank Światowy ciągle wystawia nam niezłe oceny. Polska nie może równać się rzecz jasna z Chinami, ale obok nich i Indii, a także Inoonezi i Turcji figuruje ciągle jako jeden z najpoważniejszych rynków przyszłości. A poważny rynek to miejsce, w którym są pieniądze i towary. Może nie każdy ma pieniądze — to inna sprawa, ale jeśli nawet sprawa jest to inna, to niekoniecznie do świątecznego numeru. Co najwyżej do świątecznego zbioru życzeń.

Wśród polityków mamy w mijającym roku kilku meżów stanu o wyjątkowej wprost skuteczności postępowania. Najbardziej imponującą pod tym względem figurą jest Deng Xiaoping, o którym nic dokładnie nie wiadomo. Ten sędziwy i chory starzec nie pełni formalnie żadnej funkcji, był już w przeszłości zrzucony z najwyższych stanowisk, a kiedy inni tracili głowy w przenośni i dosłownie — Deng spadał zawsze na cztery łapy. Znosił upokorzenia zdolne zabić noso-

rożca, włożono go ulicami w czapie hanby, stawiano mu zarzut, iż kroczy „drogą kapitalistyczną”, którą de facto kroczy dopiero teraz — a w czasach rewolucji kulturalnej Mao był to przecież grzech śmiertelny.

Deng rozpoczął reformy gospodarcze w Chinach na przekór wszystkim i wszystkiemu. Mając władzę nieformalną, ścisną żelazną ręką cały aparat, nawykły zresztą do takich uścisków, zabrał się do wydobywania Chin z czarnej dziury i święci dziś triumfy. Zrazem Deng nie obiecywał nikomu, że wybuduje w Chinach drugą Japonię, czy stworzy drugi Singapur. Zresztą Singapur jest miastem chińskim, tyle, że niepodległym. Chińska wydajność pracy w systemie wolnorynkowym jest dwa i pół raza wyższa od amerykańskiej wydajności pracy i dwa razy wyższa od wydajności niemieckiej.

Tak jak Mao kazał kiedyś zniszczyć wszystko w Chinach, tak Deng kazał wszystko stworzyć. Sukcesy jednego i drugiego polityka przeszły wszelkie wyobrażenia. Przy czym Deng, budując wszystko od nowa, polecił zostawić Mao i mauzoleum Mao na swoich miejscach. Nie ma tam żadnej próby przewartościowania historii. Zamknięto pewien okres, okres, który doprowadził kraj do

ruiny, i nikt z tego powodu, poza obywatelami, nie poniósł żadnej konsekwencji.

Deng kształcił się we Francji, jak Pol Pot czy Eawer Hodża. Ale Francja zostawiła na nim inne piętno. Lubł kuchnię francuską, choć przecież chińska uważana jest za jedną z najlepszych w świecie. Gra w brydża i nawet przewodniczył chińskiemu związkowi tego sportu. Rady szepce do ucha jednej ze swoich córek, która przekazuje je potem jako dyrektywy. Może pracować jedynie po dwie godziny dziennie.

Tyle państw świata zaczęło reformy w ostatnim dwudziestolecu, że nawet nie wiadomo, czy zbiór ich nazw cokolwiek dałby naszej wyobraźni. W każdym razie — reformuje się cała Ameryka Łacińska (z wyjątkiem Kuby). Reformuje się cała Europa Środkowa (z wyjątkiem... zresztą może lepiej nikogo nie wskazywać palcem, bo reformy są mniej lub bardziej udane, mniej lub bardziej skuteczne). Reformuje się na swój sposób cała przestrzeń postradziecka. Ale sukcesów porównywalnych z chińskimi nie zanotował nikt. I nikt nie przystałby na chińskie metody. Bo wbrew temu, co uważa się w Europie — iż wolny rynek jest dzieckiem demokracji — rynek chiński jest dzieckiem dyktatury starca, o którym nic nie wiadomo.

Do końca wieku...

(Dokończenie ze str. 5)
miejsce na liście rankingowej, jeśli chodzi o stopień wolności ekonomicznej.

— J. K. B.: — Boleję nad tym, że w ostatnich tygodniach widać nawet niezasadnione chwalenie i stawianie wyżej Węgrów i Czechów niż Polski. Może to zabrzmiać banalnie, ale absolutnie w to wierzę, że oława na wierzch wypływa, czyli że prawda wychodzi na jaw i nic się tutaj nie da oszukać. Najważniejsza jest stabilność zmian w Polsce. Strategiczne myślenie to podstawa dobrego sprzedawania Polski. Najlepsi ambasadorzy Polski to duże firmy, które tutaj robią dobre interesy i duże pieniądze.

— Red.: — Włoski przemysłowiec Luciano Benetton powiedział, że zjednoczona Europa według Mastricht jest mrzonką i że próba połączenia krajów drastycznie różniących się pod względem gospodarczym, społecznym i kulturalnym może się zakończyć tylko katastrofą. Tymczasem brytyjski premier John Major stwierdził, że Unia nie będzie kompletnym organizmem, dopóki jej członkami nie zostaną państwa

Europy Środkowej i Wschodniej, a przede wszystkim Polska. Która z tych wypowiedzi wydaje się Panu bliższa prawdy?

— J. K. B.: — Jeżeli wszystko dobrze się potoczy, to żadna z tych opcji nie zwycięży, gdyż każda z nich jest odzwierciedleniem egoistycznego punk-

tu widzenia. Politycy angielscy mówią tak, ponieważ dla nich proces poszerzenia się Unii jest zabezpieczeniem przed federalizacją. Natomiast przemysłowiec patrzy z innej perspektywy, obawiając się, że budżet w Brukseli poprzez wszystkie podatki i opłaty zabierze mu dużo pieniędzy i będzie za niego decydował. Myślę, iż zwycięży Europa, w której nikt nie naruszy interesu narodowego i państwowego, Europa oparta o zasady gospodarki rynkowej, a nie zasady socjalistyczne. Mam nadzieję wreszcie, iż zwycięży Europa maksymalnie zdecentralizowana, w której decyzje podejmowane są wśród społeczności lokalnych.

— Red.: — A my w tej Europie znajdziemy się za pięć, dziesięć, piętnaście lat?

— J. K. B.: — Już jesteśmy od dawna. Natomiast myślę, iż formalnie możemy znaleźć się w niej jeszcze w tym wieku.

— Red.: — Czyli mamy bardzo nieodległą perspektywę i to brzmi optymistycznie.

— J. K. B.: — Lepiej mieć bliższą perspektywę, bo to bardziej mobilizuje do pracy.

Rys. HENRYK SAWKA

Winston S. CHURCHILL DRUGA WOJNA ŚWIATOWA

Dzielo uhonorowane Literacką Nagrodą Nobla

Sześciotomowe dzieło w tłumaczeniu kłopotliwych. Druk i wykład poszczególnych ksiąg odbywa się co miesiąc w ciągu jednego roku. Proponujemy dwie formy sprzedaży:

- za zaliczeniem pocztowym: cena jednej księgi 150.000 zł + opłata pocztowa (oczekujemy samego zamówienia na kartkach pocztowych);
- dokonanie przedpłaty na całą edycję - cena jednej księgi tylko 130.000 zł, bez ponoszenia kosztów opłaty pocztowej (oczekujemy zamówienia i kserokopii dowodu wpłaty pod adresem NON STOP PRESS).

NON STOP PRESS, 81-701 Sopot 1
ul. M. Reja 13/15, skr. poczt. 235
tel./fax: (0-58) 53 29 85

Konto: Non Stop Press
Kredyt Bank o/Gdańsk
625014-243016-2511

ZAMAWIAM komplet 12 ksiąg W.S. Churchilla „DRUGA WOJNA ŚWIATOWA”

zobowiązuje się do odbioru raz w miesiącu poszczególnych ksiąg za zaliczeniem pocztowym, cena jednej księgi: 150.000 zł + przesyłka

dokonuje przedpłaty na całą edycję (12 ksiąg) w wysokości: 1.560.000 zł (bez kosztów przesyłki)

Imię i nazwisko .....

Ulica .....

Kod pocztowy i miejscowość .....

KRAK TAXI

67-67-67

RADIO TAXI

Życzy wszystkim Klientom Radosnych Świąt Bożego Narodzenia i pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku

Cały czas jesteśmy dla Państwa

Wesołych i Spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz tylko dobrych informacji w Nowym 1995 roku Wszystkim Obecny i Przyszłym Słuchaczom

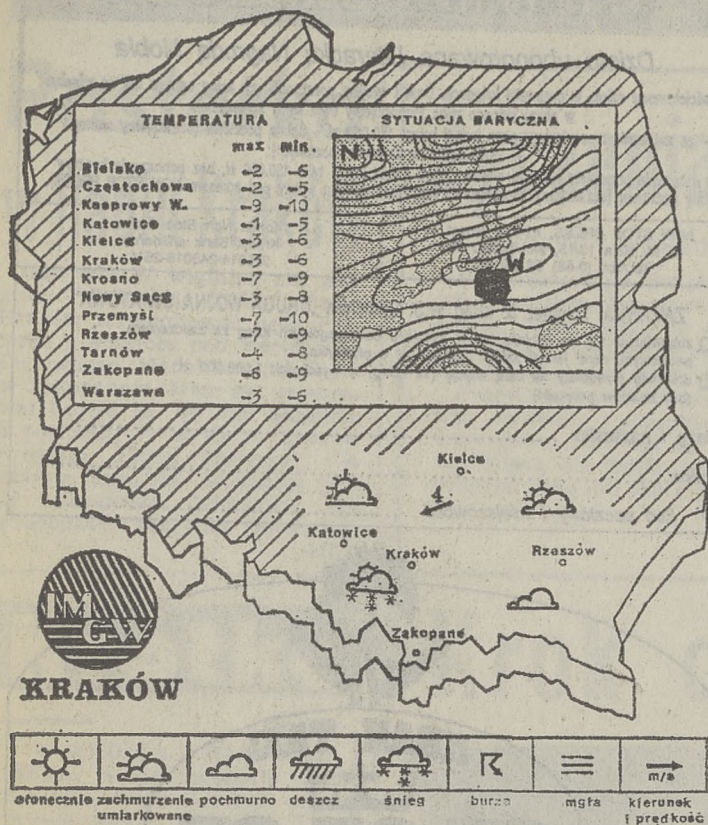
Życzy **RADIO ALFA** KRAKÓW 75.16 FM

Akcjonariuszom i Klientom - twórcom naszych sukcesów - życzymy radosnych Świąt Bożego Narodzenia i dostatniego 1995 roku

PPA Bank PIERWSZY POLSKO-AMERYKAŃSKI BANK S.A.

CENTRALA KRAKÓW TEL. 22 03 33	I ODDZIAŁ KRAKÓW TEL. 22 58 55	III ODDZIAŁ KRAKÓW TEL. 22 74 07	ODDZIAŁ ZAKOPANE TEL. 142 20
----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------

PROGNOZA POGODY

Polska południowa jest pod wpływem wyżu w mroźnej masie powietrza. Krakowskie Biuro Prognoz IMGW przewiduje, że dziś będzie zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, możliwe niewielkie opady śniegu. Temperatura maksymalna w dzień od -7 na wschodzie do -2 na zachodzie regionu. Minimalna w nocy odpowiednio od -10 do -5 st. Lokalnie w dolinach górskich spadki temperatury do -15 st! Wysoko w Tatrach temperatura od -8 do -10. Wiatr słaby i umiarkowany, w górach chwilami dość silny z kierunków wschodnich.

Prognoza orientacyjna na Wigilię: na ogół bez opadów, lokalne rozpozodzenia, ale nocą i rano możliwa mgła. Nadal mroźno; temperatura dniem od -6 do -3, w nocy od -6 do -10, lokalnie do -15 st. Wiatr słaby i umiarkowany z kierunków wschodnich.

W pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia — podobny typ pogody i nadal mroźno. W poniedziałek miejscami możliwy wzrost zachmurzenia i niewielkie opady śniegu. Temperatura dniem od -4 do -1 st.

Cisnienie atmosferyczne w Krakowie z 22 bm, godz. 15: 747 mm, tj. 985 hPa, wzrost ciśnienia.

Słońce weszło dziś w Krakowie o godz. 7.36 a zajdzie o 15.41. Dzień na tylko 8 godzin 5 minut. W niedzielę, 25 bm, dzień będzie już o minutę dłuższy. 25 bm., ostatnia kwadra Księżyca! (k)

UWAGA, KIEROWCY I PRZECHODNIE! Widzialność lokalnie ograniczona, nawierzchnie dróg śliskie. Sytuacja biometeorologiczna na ogół korzystna, utrzymuje się jedynie zwiększona skłonność do przeziębień.

POKRYWA ŚNIEŻNA W TATRACH wynosi od 50 do 100 cm. Wskutek wiatru pokrywa rozłożona jest nierównomiernie, utworzyły się liczne zaspy, a miejscami śnieg jest całkowicie wywiany. Dobre warunki narciarskie są tylko w Kotłach Gasienicowym, na pozostałym terenie — trudne. Na narcistradach miejscami wystają kamienie. Pokrywa śnieżna wczoraj rano wynosiła: na Kasprowym Wierchu — 63 cm, na Hali Gasienicowej 93, w Zakopanem 19, w Bukowinie 28, w Rabce 13, na Obidowej 25, w Krynicy 16, w Wiśle 5, w Korbielewie 18, na Kubalonce 23, w Wetlinie i w Bieszczadach 32 cm. (k)

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA W KRAKOWIE: z pomiarów przeprowadzonych wczoraj do godz. 12.00 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie wynika, że zanieczyszczenie powietrza (w mikrogramach na m³) wyniosło:

	dwutlenek siarki	dwutlenek azotu	pył	tenek węgla
Rynek Główny	51	39	64	1700
Aleja Krasińskiego	64	45	125	2600
Norma średniodobowa	200	150	120	1000

HOROSKOP CODZIENNY

BARAN (21.III—20.IV): Radosny, bez troski, pełen wiary i ufności w przyszłość — biesiadujesz. Z rodziną, przyjaciółmi... Przyszła pora żeby się wysumieć!

BYK (21.IV—21.V): Bystry, silny, radosny — z zapalem rzucasz się w wir przygotowań. Z przesadną energią. Ostrożnie. To także Twoje święta! Nie daj się zajeżdżić.

BLIŹNIĘTA (22.V—21.VI): Wzruszony... Trudna to rzecz podsumowania, bilanse, powroty w przeszłość. Pomyśl — ile jeszcze przed Tobą. Drogi nieprzetarte... pociągają — jedziesz...

RAK (22.VI—22.VII): Uwolniony od trosk, pełen dobrych myśli, roztapiasz się w trakcie biesiad. Radość, poczucie dumy, entuzjazm... To co lubisz.

LEW (23.VII—22.VIII): Zaangażowany przez rodzinę w charakterze szefa ekspedycji — dyrygujesz i wydajesz polecenia. Orkiestra gra — zgodnym chórem. Przyznaj, że na tym odcinku frontu czujesz się najlepiej. Dobrej zabawy — powodzenia!

PANNA (23.VIII—22.IX): I byłoby znakomicie, świetnie, fantastycznie — gdybyś nawiązał bliższy kontakt z matką. Już czas. Okazja może się już nie powtórzyć.

WAGA (23.IX—22.X): Masz chyba sporo spraw do przemyślenia, spraw, które niepokoją. Potrzebujesz szczerzej rozmowy, otwartej wymiany poglądów, roztropnej rady... Kto wie ile ważnych życiowych decyzji podejmiesz przy biesiadnym stole?

SKORPION (23.X—21.XI): Zagoniony, zziębnięty, ale zadowolony z siebie — organizujesz, kierujesz, podejmujesz decyzje. Czasem apodyktycznie. Nic to, liczy się dobra wola. A tej Ci przecież nie brakuje.

STRZELEC (22.XI—21.XII): Tak... Rozumiem... Oczywiście... Ale gdybyś wiedział, że w ciągu najbliższego roku los wyrówna Ci wszelkie porażki, wszelkie niespełnienia — byłbyś pełen humoru i radości. Póki co — żyj na kredyt!

KOZIOROŻEC (22.XII—20.I): Zadowolony z siebie i własnych dróg życiowych, szczodry, hojny, skłonny do empatii — potrafisz dać bliskim to co najcenniejsze — bliskość i poczucie akceptacji. Gdyby częściej...

WODNIK (21.I—20.II): Pozornie spokojny, pozornie pewny siebie, pragniesz — WYWYŻSZENIA... Całkiem niezłe — jeśli Ci ten komplement od astrologa wystarczy.

RYBY (21.II—20.III): A Ty pomyśl o sobie — nie egoistycznie. Połub się. Naciesz. Odpręż. I... bryluj towarzysko. Idzie astrologiczna odwilż!

Kto urodził się między 23 a 26 grudnia... Zręczny, rozważny, obdarzony zmysłem dyplomacji i talentem (lub talentkiem) artystycznym — osiąga zwykle powodzenie. Gwiazdy mu sprzyjają.

*

Wszystkim cierpiącym — blasku wirujących gwiazd, kosmicznego wzruszenia, ziemskiego przebaczenia, poczucia sensu i godności — życzy na święta — **ASTROLOGUS**

Rada nie dybie na Zarząd TVP

(Inf. wł.) Nie uczestniczymy w żadnym spisku politycznym wymierzonym przeciwko Zarządowi Telewizji Polskiej S.A. Tym bardziej nie współdziałamy z Ministerstwem Finansów, aby doprowadzić do zmian personalnych w Zarządzie spółki. Stawiamy zaprzeczamy takim poglądom — twierdzą członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

— Na ile znamy prawo, zarząd może zostać zmieniony jedynie decyzją Rady Nadzorczej TVP S.A. — powiedział Andrzej Zarębski. Przypomniał on, iż w myśl ustawy o radiofonii i telewizji, minister finansów powołuje tylko jednego członka Rady Nadzorczej, a pozostałych w liczbie 8 wyznacza właśnie Krajowa Rada. Ponadto to ona powołuje i odwołuje członków zarządu, włącznie z jego prezesem.

Członkowie Rady przedstawili także rezultaty swego spotkania z Radą Nadzorczą TVP S.A., na którym usiłowano zlokalizować

źródła wywieranych na Zarząd nacisków politycznych, o których wspominał niedawno prezes telewizji Wiesław Walendziak. Według Rady takich nacisków nie udało się wydobyc na światło dzienne. Obą gremia ustaliły, iż za Zarząd spółki odpowiada Rada Nadzorcza, a KRRT będzie starała się własnymi „kanałami” ograniczać presję świata polityki na telewizję publiczną.

Przypomnijmy, iż ostatnio wiele spekulowano na temat zmian personalnych w Zarządzie Telewizji, które miałyby się dokonać z inspiracji Ministerstwa Finansów, przychylającego się do głosów polityków SLD i PSL oskarżających telewizję o stronnicze traktowanie ich obozu politycznego. Do powstania tych spekulacji mocno też przyczynił się list premiera Pawlaka do prezesa Walendziaka, zarzucającego zarządowi telewizji niegospodarność oraz błędy kadrowe i organizacyjne. (MK)

Obszarnicy do Sejmu!?

(Inf. wł.) Mamy już w Polsce Towarzystwo Ziemiańskie, będziemy mieli także stowarzyszenie obszarników. Obradujący wczoraj w Kalsku (woj. zielonogórskie) właściciele dużych majątków ziemskich (powyżej 600 ha) postanowili się zrzeszyć. Czują się bowiem bardziej „rozdrobnieni” niż rolnicy indywidualni, którzy mają swoje kółka rolnicze, kółka branżowe i związki zawodowe.

Na pomysł zorganizowania w zrzeszenie właścicieli dużych gospodarstw ziemskich wpadł Jacek Lisiewicz, prezes spółki z o.o. „Nadzieja” w Wilkowie. Prezes gospodaruje na ponad 1000 hektarów. Ma m. in. gorzelnie, mieszalnię pasz, prowadzi tucz trzo-

dy, owiec i gęsi. Zatrudnia 40 ludzi.

Zdaniem prezesa Lisiewicza, obszarnikom zrzeszonym łatwiej będzie negocjować warunki kooperacji z innymi zakładami, kupować maszyny i materiał siewny. Lisiewicz nie ukrywa, że z zadróżnością patrzy na chłopiejskie lobby. Być może i obszarnicy będą mieli kiedyś swoich reprezentantów w Sejmie.

Podczas wczorajszego spotkania organizacyjnego wielkoobszarowego lobby, najdłużej zastanawiano się nad... nazwą nowego stowarzyszenia. Stwierdzono, że słowo „obszarnik” źle się w Polsce kojarzy, postanowiono więc ogłosić w tej sprawie wewnętrzny plebiscyt. (G)

Słowo za milion

Co dziennie, od soboty do piątku, w rubryce „Słowo za milion” zamieszczamy kilka liter. W piątek, kiedy już będą znane wszystkie litery posłużą one Państwu do ułożenia wyrazu. Wygrywa ten z Czytelników, którego wyraz będzie najdłuższy.

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych, z hasłem ułożonym z wyciętych i naklejonych liter, najpóźniej w poniedziałek na adres Kraków, ul. Wielopole 1, z dopiskiem „Słowo za milion” (decyduje data stempla pocztowego).

Nagroda wynosi 1 mln zł. W przypadku równoczesnego zwycięstwa większej liczby osób — nagrodę losujemy. A oto dzisiejsze litery:

E Ó Ń K

HOTEL PLAST

Kraków, Radzikowskiego 109
tel. 36-46-00
zaprasza na

SYLWESTRA

Petrochemia Płock S.A.

Paliwa o najwyższej gwarantowanej jakości:

ON ETYLINA 94

PB ETYLINA 98

OLEJ OPALOWY EKOTERM

oferuje hurtownia firmowa

ARGE

Tel. 44-11-86, 44-93-51.

Przyjmujemy zamówienia na Petrygo.

Również z transportem.

23 x McDonald's

Frytki made in Poland

(Inf. wł.) Jak do tej pory sieć restauracji McDonald's zainwestowała w Polsce 30 milionów dolarów. W ciągu 2,5 roku swojej działalności wybudowała 23 restauracje, a do końca wieku zamierza otworzyć jeszcze 120-150 tego typu obiektów. Z okazji otwarcia w Krakowie przy Rondzie Matecznym McDrive'a, czyli restauracji przeznaczonej także dla kierowców (nie trzeba wysiadać z samochodu, aby być obsłużonym), dyrektor generalny McDonald's Polska Tim Fenton powiedział, że 80 procent surowców wykorzystywanych w krajowej sieci restauracji, to produkty polskie. Kilka dni temu w Gdyni otwarta została fabryka produkująca dla McDonald's frytki, wcześniej działalność rozpoczęła piekarnia, a w lutym przyszłego roku w

Koszalinie, powstanie wielka przetwórcza ryb. W menu restauracji całej Europy pojawi się więc „FishMac” z polską rybą.

Za największy sukces McDonald's w Polsce Tim Fenton uważa nie tylko bardzo szybki rozwój sieci (w przyszłym roku powstanie 15 nowych restauracji), ale ludzi, którzy z nim pracują. „Polacy to naprawdę znakomici fachowcy. Pracowałem już na wielu rynkach, ale takiego profesjonalizmu często nie spotykałem” — powiedział Fenton. Uznając fachowość polskich pracowników, centrala McDonald's powierzyła im odpowiedzialność za rozwój sieci w państwach bałtyckich. 40 managerów z Polski pracuje już w Rydze.

JACEK JURECKI

ŚWIATOWEJ JAKOŚCI ŚRODKI ANTYKOROZYJNE

OLEJE SILNIKOWE KOSMETYKI SAMOCHODOWE

OFERUJE AUTO SPECIAL LTD. PRZEDSTAWICIEL FIRMY Valvoline

JAWORZNO
ul. Fornalskiej 29
tel. (035) 777-25
tel./fax (035) 774-00

O/KRAKÓW
ul. Armii Krajowej 21
tel. (012) 36-79-99
tel./fax (012) 23-76-43

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY HURTOWNIE, WARSZTATY I SKLEPY

Ciepłych, rodzinnych wieczorów i pogodnych poranków, pachnących kawą z okazji świąt Bożego Narodzenia

zyczy producent kawy MK Cafe

Od pół roku powinno dojść do zmian

Prezydent Lech Wałęsa powiedział wczoraj w porannej audycji programu I PR „Sygnały dnia”, że nie podoba mu się wiele rzeczy, jeśli chodzi o rządzenie, ale musi robić wszystko, by Polska była państwem prawa i państwem demokracji. Dodał, że od pół roku powinno dojść do zmian, należało zdynamizować sytuację i zdynamizować pracę rządu.

Pytany przez radiowego dziennikarza, czy nie boi się nie dotyka go fakt, że nie ma uprawnień, aby zmienić to, co mu się nie podoba, Wałęsa stwierdził: „Od pół roku powinno dojść do zmian. Należało zdynamizować sytuację, zdynamizować pracę rządu i ośrodków związanych z władzą, ale tych argumentów ja nie posiadam, zabrano mi je w innej sytuacji politycznej. Widziałem, że zabiera mi się taką możliwość, ale wtedy przy władzy było więcej reformatorów. Potem się okazało, że mniej jest reformatorów i zabranie tych możliwości jest dla mnie i dla Polski tragiczne”.

Prezydent zapewnił, że w przeciwieństwie do wielu innych polityków nie boi się władzy i odpowiedzialności z nią związanej. Jego zdaniem, w okresie przejściowym w Polsce potrzebna jest silna władza wykonawcza i ustrojowa prezydenta. Wałęsa nie wykluczył możliwości rezygnacji z ubiegania się o drugą kadencję, jeżeli przyszła konstytucja nie zapewni prezydentowi odpowiednich uprawnień.

Oceniając działalność rządu prezydent powiedział, że rząd kontynuuje zaczęty wcześniej proces zmian i na tej drodze ma nawet osiągnięcia, ale w takim tempie „efekty widoczne będą za 100 lat”. Zdaniem prezydenta, Polska korzystając m.in. z doświadczeń innych krajów „powinna ten proces zamknąć w ciągu 10 lat”.

Pytany, czy uważa obecny rząd za postkomunistyczny, Wałęsa wyjaśnił, że — rozumiejąc komunizm na 2 płaszczyznach, ekonomicznej i sprawowania władzy — jeśli chodzi o tę pierwszą, rząd nie ma wyboru, spowalnia, ale musi iść w kierunku gospodarki wolnorynkowej. Natomiast jeśli chodzi o mentalność, to „pierwsze przemówienia, które padły (...) można przeczytać je w „Trybunie””.

Prezydent określił grupy społeczne zatrudnione w sferze budżetowej jako upośledzone, trzeba więc im wyrównać krzywdy. „Trzeba odpowiedzieć sobie na proste rzeczy: czy ci ludzie ze sfery budżetowej, szczególnie służba zdrowia i nauczyciele, są Polsce potrzebni, czy jest ich nie za dużo? Jeśli będzie odpowiedź „tak”, jest ich nie za dużo, a nawet za mało, to trzeba się zapytać, czy mają oni w ogóle warunki egzystencji? Jeśli się okaże, że nie mają, to nie mamy wyboru, nie możemy tylko te grupy wykorzystywać, (...) tylko musimy poszukać możliwości wyrównania im krzywd” — powiedział Wałęsa.

Prezydent powiedział, że nie kwestionuje wielkości budżetu, natomiast uważa, że jego struktura jest zła. „Nie podważam materii układu (...), ale widzę inny majątek, który jest rozgrabiany, albo nieużytkowany i choć, aby go bezpośrednio włączyć do budżetu, do wyrównania krzywd budżetowe. Jeśli to będzie zaproponowane, czy wiążące, to sam układ ekonomiczny trzeba będzie przyjąć, bo innego nie da się zrobić” — podkreślił.

Komentując swoje dążenia do zrównoważenia polskiej sceny politycznej (popieranie „lewej” lub „prawej” nogi), prezydent powiedział, że dzisiejszy układ polityczny jest niebezpieczny, nawet szkodliwy dla Polski, ponieważ nie jest kontrolowany. „Ta ekipa, ta koalicja ma taką przewagę, że może robić wszystko, co jej się opłaca i nie musi nikogo słuchać. Nie ma dostępu innych środków do kontroli. Dlatego ten układ, szczególnie w okresie reform, jest bardzo niedobry dla kraju — należałoby go jak najszybciej zrównoważyć — dla reform, dla bezpieczeństwa i dlatego byśmy nie popełniali błędów” — wyjaśnił Wałęsa.

Pytany, czy ten parlament będzie rozwiązany, prezydent odpowiedział, że „w celu równowagi należałoby to zrobić”.

„Zastanawiam się nad tym bardzo mocno” — mówił prezydent, pytany czy przyjmie e-

wentualną dymisję ministra spraw zagranicznych Andrzeja Olechowskiego. Zdaniem Wałęsy, byłaby to wielka strata, a wakat mógłby doprowadzić do „paraliżu władzy”.

Pytany, czy możliwy jest kompromis w sprawie obsady stanowiska ministra obrony narodowej, Wałęsa odpowiedział, że kandydatura Zbigniewa Okońskiego jest kompromisem. „Innego (kompromisu) nie będzie” — dodał.

Odpowiadając jednemu ze słuchaczy, który domagał się od Wałęsy degradacji wszystkich członków WRON, odpowiedzialnych za wprowadzenie stanu wojennego, Wałęsa powiedział: „Mógłbym dokonać degradacji, ale to byłoby niezgodne z prawem, emocjonalne, na zasadzie kaprysu. Nie mogę tego dokonać, choć bardzo chciałbym”. Dodał, że będzie robić „wszystko, aby sprawiedliwość stała się zadość”, „by te zbrodnie nie były przedawnione, bo sam byłem tym, do którego strzelano. (...) Jestem przekonany, że do tego wrócimy, że nikt tu się nie wyminie, że sprawiedliwość zwycięży”.

Prezydent podkreślił, że zostaną rozliczeni również ci, którzy strzelali 24 lata temu w Gdańsku. „Byłem wtedy na linii strażu i widziałem, jak moi koledzy upadli pod bramą. Tak krew jest na moich plecach. Zrobię wszystko, żeby zostali rozliczeni” — powiedział.

KPN żąda zwrotu pieniędzy

(INF. WL.) Dziesięciu posłów Konfederacji Polskiej Niepodległej wystąpiło do Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie z wnioskiem „o wszczęcie postępowań cywilnych w interesie Skarbu Państwa o zwrot nienależnych świadczeń”. Wniosek posłów KPN dotyczy grupy 98 wyższych urzędników państwowych pobierających pensje z tytułu zasiadania w radach nadzorczych spółek i przedsiębiorstw.

Konfederacja powołują się na dwie ustawy: z 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniach osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz „antycorupcyjnej” z 3 czerwca 1992 r. o ogra-

niczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Zdaniem Andrzeja Kaźmierczaka, jednego z sygnatariuszy wniosku do Prokuratury Wojewódzkiej, akcja „czystych rąk” prowadzona przez ministra sprawiedliwości Włodzimierza Cimoszewicza jest nieefektywna i spotyka się z oporem różnych sił politycznych. — Być może wiąże się to z tym, że wśród 800 urzędników państwowych „dorabiających” sobie w różny sposób są przedstawiciele wszystkich opcji oprócz KPN — stwierdził poseł Andrzej Kaźmierczak. (S. J.)

„SOLIDARNOŚĆ” OSTRZEGA

(Inf. w.) W krakowskim Pogotowiu Ratunkowym przeciw polityce rządu wobec pracowników „budżetówki” protestuje czterech członków NSZZ „Solidarność”.

Ponieważ po zawetowaniu przez prezydenta ustawy o wynagrodzeniach pracowników sfer budżetowej protest związku nadal nie wyraża chęci na dwustronne rozmowy z „Solidarno-

ścią”, głoszący prawdopodobnie nie spędzą nadchodzących świąt w domach z rodzinami. Zarząd Regionu Małopolska sprowokowany wystąpieniem wicepremiera Grzegorza Kołodki, wydał oświadczenie, w którym ostrzeża, że brak reformy ubezpieczeń społecznych oraz upór i arogancja rządu mogą doprowadzić do niekontrolowanego wybuchu niezadowolonej społeczno-go. (MEI)

Ostatni koncert „radiówki”

WIELKI FINAŁ

— Chcę, by o niej mówiono w Krakowie: „Nasza krakowska radiówka” — tymi słowami wygłoszonymi na konferencji prasowej rozpoczął swą krótką, 2-letnią kadencję niedawny dyrektor Orkiestry i Chóru Polskiego Radia w Krakowie JOSE MARIA FLORENCIO JUNIOR. Było to w 1991 roku. A teraz przyjechał, by poprowadzić ze swą „radiówką” jej ostatni — kończący uspaniałą okres 47-letniej pracy artystycznej w Krakowie. Orkiestra i Chór, najpierw przez 20 lat kierowane przez swego założyciela Jerzego Gerta, później Krzysztofa Missone, Antoniego Wita, Jerzego Katlewicza, Szymona Kawalle, Jose Marie Florencia Juniora i ostatnio tylko przez pół roku przez Tadeusza Wojciechowskiego, miały swoje lata triumfu i upadku, ale wszyscy wybitni artyści polscy i zagraniczni występujący bądź nagrywający z krakowskim zespołem radiowym zgodnie stwierdzają, że jest to zespół o poziomie europejskim. Występy w całej Europie, kilometry taśm nagrań radiowych, często prawników, udział najśłynniejszych wykonawców, mnóstwo płyt — to dorobek zespołu, któremu nie dano doczekać jubileuszu 50-lecia.

Ostatni koncert — „Messa da Requiem” Giuseppe Verdiego, grana tuż przed Bożym Narodzeniem, 21 grudnia — miała swą dramatyczną wymowę. W połowie I części awaria oświetlenia spowodowała, iż sala Krakowskiej Filharmonii z wykonawcami i publicznością utonąła w ciemnościach. Nie zdarzyło się to tutaj jeszcze nigdy! Niestety, na koncercie zabrakło przedstawicieli władz krakowskich, profesora z Akademii Muzycznej też nie przybył... Nie zawiodła kojąca swoją Zespół krakowska publiczność, która w trakcie koncertu, jak zwykle organizowanego we współpracy z „Dziennikiem Polskim”, tłumnie wykupywała czerwone serduska (koncert odbywał się w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i całkowity dochód z niego przeznaczono dla dzieci chorych).

JOSE MARIA FLORENCIO JUNIOR poprowadził Zespół z istic ognistym temperamentem. Tym razem Orkiestra i Chór (powiększony o 1/3 przez członków Chóru Filharmonii Krakowskiej) wykonali Requiem Verdiego w sposób piękny aczkolwiek wyczuwalno się nerwowość i niepokój. Grupa solistów była wyborna —

Izabella Kłosińska — sopran, Małgorzata Walewska — mezzosopran — świetne solistki Teatru Wielkiego w Warszawie, Paulos Raptis — tenor, przybywający z Grecji, solista Opery Ateńskiej, pedagog tamtejszego Konserwatorium, wreszcie znakomity bas Piotr Nowacki. Wszystkich łączy z „radiówką” wieloletnia współpraca.

Przy lampce wina, z okazji toastu dla orkiestry Izabella Kłosińska, artystka doświadczona, o znakomitej karierze wokalne, powiedziała, iż w odczuciu śpiewaków krakowski zespół radiowy jest wyjątkowo precyzyjny, posiada wysokie walory brzmieniowe, intuicję — cechy, które buduje się dziesiątkami lat. Teresa Parzyńska w imieniu wiernej publiczności dziękowała zespołowi za lata pracy i wzruszeń artystycznych. Orkiestra i Chór w Krakowie, znacznie zmniejszona, będzie istniała nadal jako Radiowa Orkiestra Symfoniczna i Chór Oratoryjny, sp. z o.o. Już w styczniu rozpocznie pracę.

Drogi Zespole Radiowy! Dziękując Ci za 47 dotychczasowych lat, czekamy na następne, oby również piękne!

TOMASZ ZIELIŃSKI

Miliard w rozumie...

OSZOŁOMIENIE, CZYLI ANKIETA DO KWADRATU

(Inf. w.) Niewykluczone, że dwana została przeprowadzona dwa badania ankietowe na ten sam temat. Jedną ankietę przygotowało Ministerstwo Edukacji Narodowej, druga cieszy się poparciem Ministerstwa Zdrowia. Każda z nich będzie kosztowała ponad pół miliarda złotych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej od 13 lat bada własnymi metodami, za wiedzą GUS, rozmiar narkomanii wśród uczniów. Badania dowodzą, że w 1991 roku niebezpiecznie wzrosła liczba uczniów, także uczniów szkół podstawowych, którzy używali środków odurzających. Dotychczasowe badania nie były jednak idealne — miały charakter sprawozdawczy, nie mówiły o przyczynach sięgania po narkotyki.

Niewiele więc wiemy o preferowanych przez młodzież modelach życia, ani ile ma ona rzeczywistych niebezpiecznych kontaktów z narkotykami. Ankieta poinformuje o postawie uczniów wobec narkotyków, o wyznaczanym przez nich systemie wartości, o ich sytuacji rodzinnej — pamiętajmy, że do szkół zaczęły już chodzić dzieci narkomanów. Pozwoli nam to przygotować projekt działań zaradczych. Mamy pod opieką 7 mln uczniów — mówi dyrektor Barbara Głowacka z MEN.

Ministerialną ankietę opracowała honorowo prof. Barbara

Karolczak-Biernacka, psycholog społeczny z Instytutu Badań Edukacyjnych. Przeprowadzą ją, na 32-tysięcznej próbie losowej, pracownicy nauki, ośrodków metodycznych oraz nauczyciele. Udział w ankiecie będzie dobrowolny, a objęci nią zostaną uczniowie szkół średnich i podstawowych. Przeprowadzanie ankiety potrwa trzy miesiące — materiały zostaną opracowane i wydane. Na przeprowadzenie tej akcji trzeba pół miliarda złotych — resort będzie szukał pieniędzy w przyszłorocznym budżecie, liczy też na wsparcie sponsorów. Przeprowadzenie ankiety pociągnie za sobą kolejne wydatki — wypadnie przeprowadzić badania szczegółowe w ośrodkach o najmniejszym i największym zagrożeniu narkomania.

Z kolei Biuro do spraw Narkomanii — agenda resortu zdrowia zamierza przeprowadzić inną ankietę dotyczącą używania przez młodzież substancji psychoaktywnych: narkotyków, alkoholu i tytoniu. Kierująca biurem Grażyna Miroszkińskich na przeprowadzenie ankiety musi również szukać w przyszłorocznym budżecie. Koszt ankiety — 520 mln zł, ale rząd Szwecji wesprze akcję 30 tys. koron (ok. 100 mln zł).

Janusz Sierosławski, socjolog z Instytutu Psychologii i Neurologii poinformował nas, że koncepcja badań została wypracowa-

wana przez naukowców różnych krajów (Grupa Pompidou przy Radzie Europy w Strasbourgu), a ankieta ta będzie przeprowadzona w tym samym czasie w ponad 20 krajach Europy, co umożliwi porównywanie wyników. Badania będą powtarzane co trzy lata. Zdecydowano, że próbą losową zostanie objętych 15 tys. osób urodzonych w 1979 roku. Ankieta ma wskazać miejsca szczególnie zagrożone m.in. narkomania, dać obraz stylu życia młodzieży, powiedzieć o przyczynach sięgania po substancje psychoaktywne.

Pełnomocnik ministra zdrowia do spraw narkomanii nie zna ankiety MEN, z kolei resort oświaty nie wie o konkurencyjnym projekcie polecanym przez Ministerstwo Zdrowia. Trudno zatem specjalistom osądzić, który z projektów jest skuteczniejszym narzędziem dla osiągnięcia wyznaczonego przez oba resorty, tego samego celu: poznania prawdy o uczniowskiej narkomanii. Wiadomo natomiast, że oba, niebogałe przeciętne ministerstwa, dla urzeczywistnienia badań zamierzają sięgnąć do swoich skromnych budżetów. Wobec dramatycznej sytuacji finansowej placówek oświaty i służby zdrowia niesprawdliwość to doprawdy zdumiewająca.

MAŁGORZATA ISKRA

Już w styczniu

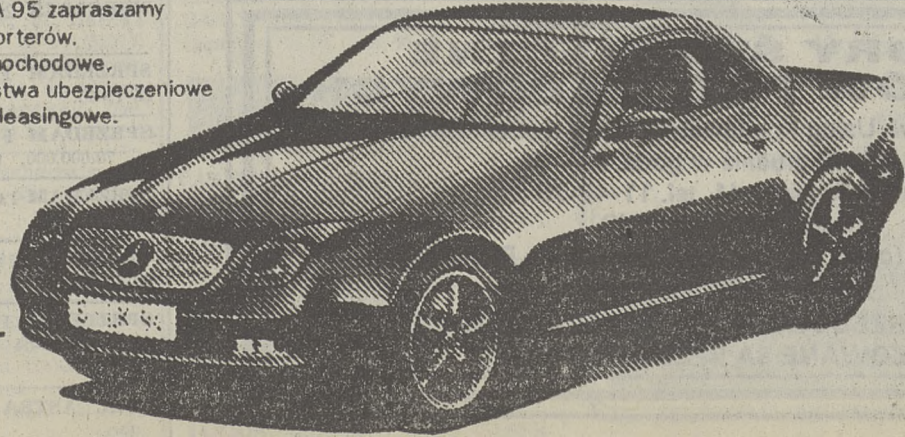
MOTORYZACJA 95

Nowy, kolorowy dodatek „DZIENNIKA POLSKIEGO” na łamach którego Czytelnik znajdzie informacje o:

- * przyszłorocznym kontyngencji
- * cenach samochodów
- * kredytach na zakup aut
- * ofercie handlowej dealerów

Ponadto: egzotyczne reportaże m.in. z Camel Trophy, ciekawe rozmowy z politykami i artystami, korespondencje z zagranicy, auto-testy i wiele pięknych zdjęć samochodowych nowości.

Do obecności na łamach dodatku MOTORYZACJA 95 zapraszamy dealerów i importerów, konsorcja samochodowe, banki, towarzystwa ubezpieczeniowe oraz instytucje leasingowe.

Kredyty „pod partię”

(INF. WL.) 44-letnia Krystyna S., pracownica Zarządu Porozumienia Centrum w Warszawie, podszywająca się pod sekretarkę Jarosława Kaczyńskiego podjęła się załatwienia tanich kredytów dewizowych wartości co najmniej 54 mln dolarów. Skuszeni ofertą oszustki nałwini biznesmeni z całej Polski zapisywali się do partyjnych klubów i sasilali bankowe konto PC.

Poprzez działające pod patronatem PC kluby przedsiębiorców, powołując się na swoje kontakty Krystyna C. kolportowała informacje o otwarciu przez zarząd jej partii linii kredytowej w szwajcarskich bankach. Aby skorzystać z pożyczek wystarczyło rzekomo jedynie zapisać się do któregoś z klubów, opłacić składki oraz ponieść koszty manipulacyjne (m.in. na opracowanie dokumentacji kredytowej) i cierpliwie czekać. Oferta była na tyle korzystna, że chętni do szwajcarskich kredytów pchali się do Krystyny S. dosłownie drzwiami i oknami.

Jak ustalono w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę

Wojewódzką w Poznaniu „sekretarka” zamiast pieniędzy załatwiła swoim klientom jedynie wysokopłatne... lekcje cierpliwości. S. miesiącami zwodziła biznesmenów, iż ich pieniądze będą „jutro, albo jeszcze wcześniej”. Wielu z nich machało w końcu na sprawę ręką i odpuszczało sobie utopione na koncie PC „drobne” dziesiątki milionów złotych. Do takich nie należał jednak Alojzy F., przedsiębiorca z Łodzi, który za kredyt z PC zamierzał uruchomić połączenie lotnicze z Tel Awiwem.

Biznesmen zapłacił Krystynie S. 50 tys. dolarów prowizji za kredyt w wysokości 1,7 mln USD i spokojnie zabrał się za załatwianie formalności związanych z planowanym przedsięwzięciem. Kiedy zaczął się niecierpliwie oszustka zaaranżowała w Warszawie spotkanie z rzekomymi przedstawicielami banku szwajcarskiego (grali ich już znajomi). W końcu jednak czując, że został wystawiony do wiatru F. zdecydował się na zawiadomienie o sprawie organów ścigania. Jego śladem poszli inni oszukani, którym obrót dzia-

łaczka PC obiecała łącznie kredyty wartości 52,1 mln dolarów. Krystynie S. oddano pod dozór policyjny. Nie przyznała się do zarzucanych jej przestępstw i odmówiła składania wyjaśnień. Badania psychiatryczne wykluczyły, aby w chwili popeiniania przestępstwa była niepoczytalna. Opisujący wszystkie partyjne „grzeszki” S. akt oskarżenia trafi do sądu jeszcze przed Nowym Rokiem.

Z działalnością szalonej „sekretarki” związana jest (opisywana już na naszych łamach) afera z istniejącym przy PC w Pile Klubem Przedsiębiorców. Związana personalnie z klubem pilska spółka „Inwestkredyt” kopiując metodę Krystyny S. wyłudziła w 1992 roku od biznesmenów ponad pół miliarda złotych. Proces trójki udziałowców „Inwestkredytu” trwa przed poznańskim Sądem Rejonowym. Już w trakcie trwania procesu główna oskarżona, ze względu na swoje doświadczenie ekonomiczne została... syndykiem masy upadłościowej jednego z największych pilskich przedsiębiorstw. KRZYSZTOF KAŻMIERCZAK

Mgr inż. ROMAN BODZENTA

Najdroższy Mąż, Ojciec i Dziadek, przeżywszy lat 75, po krótkiej a ciężkiej chorobie, zmarł dnia 18 grudnia 1994 r.

Odprowadzenie Zmarłego z Domu Przedpogrzebowego na cmentarzu Rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w środę dnia 23 grudnia 1994 r. o godz. 12.20, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku i żalu

**ŻONA, CÓRKA, ZIĘĆ, WNUCZKA
i RODZINA**

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

S. ↑ p.

MARIA FILOMENA FRYTOWA

Z D. MARYNIAK

Najukochańsza Mamusia, Babcia, Prababcia, b. pracownik Izby Skarbowej i Spółdzielczości Pracy, Człowiek wyjątkowej szlachetności, przeżywszy lat 86, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 20 grudnia 1994 r.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłej odprowadzone zostanie we wtorek dnia 27 grudnia 1994 r. o godz. 13.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku i żalu

**CÓRKI, SYN, ZIĘĆ, WNUKI, PRAWNUKI
i RODZINA**

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

S. ↑ p.

LEON KOCOT

PODPORUCZNIK WOJSK POLSKICH

wieloletni pracownik Fabryki „Zieleniewskiego” w Krakowie, najdroższy Mąż, Brat i Wujek, przeżywszy lat 70, po długiej a ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 18 grudnia 1994 r.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym odprowadzone zostanie we wtorek dnia 27 grudnia 1994 r. o godz. 11.40 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku i żalu

ŻONA z RODZINĄ

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że dnia 20 grudnia 1994 r. zmarł w wieku 86 lat opatrzony św. Sakramentami nasz najukochańszy Mąż, Ojciec, Dziadzio i Pradziadzio

S. ↑ p.

MICHAŁ LITWIN

LEKARZ INTERNISTA

długoletni Lekarz PKP w Krakowie.

Nabożeństwo żałobne odprowadzone zostanie we wtorek 27 grudnia o godz. 10.20 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrążeni w głębokim smutku

**ŻONA, CÓRKA, SYN, ZIĘĆ, WNUCZKA
z MEŻEM, PRAWNUKI i RODZINA**

S. ↑ p.

ELEONORA DUBIEL

nasza droga Siostra, Szwagierka i Ciocia, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 20 grudnia 1994 r.

Nabożeństwo żałobne odprowadzone zostanie we wtorek, dnia 27 grudnia o godz. 12 w kaplicy na cmentarzu Podgórskim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrążona w głębokim smutku

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Czas mija, a rana
w serce się nie goi.

W pierwszą rocznicę śmierci Mego Kochanego Meża

S. ↑ p.

dr. med. MARIANA PELCA

CHIRURGA

zostanie odprowadzona msza św. w kościele Sióstr Wizek w Krakowie, w piątek 30 grudnia o godz. 18, na którą zapraszam życzliwych Jego pamięci.

ŻONA

PANI

IRENIE KURYJ

kondolencje z powodu śmierci MEŻA
składa

**FUJI FIM — Polska
Filia Kraków**

PANU DOKTOROWI

MARIANOWI NIKODEMOWICZ

z Kliniki Kardiologicznej AM w Krakowie serdeczne podziękowania za troskliwą i bezinteresowną opiekę lekarską w czasie długotrwałej choroby mojego Meża

S. ↑ p.

STANISŁAWA KOLIS

składa

BRONISŁAWA KOLIS

NIERUCHOMOŚCI

DOM — zabudowa szeregowa, stan surowy zamknięty sprzedam, tel. 12-05-82. (52257)

DZIAŁKĘ budowlaną uzbrojoną w Libertowie sprzedam, 11-47-38, wieczorem. C-3325

SPRZEDAM działkę budowlaną uzbrojoną. Młodziejowice, 4.500.000 do uzgodnienia, tel. 34-42-05.

DZIAŁKI budowlane sprzedam, tel. 37-77-65.

KUPIĘ budynek blisko centrum Oferty 6/94/ER, Kraków, Wiślna 2.

KUPIĘ domek na obrzeżach Krakowa do 30 km — cena ok. 300.000.000. Oferty nr 4316, Kraków, Wiślna 2. (4316)

OKAZJA! Sprzedam tania działki: Witkowiec 30 a, Włosań 18 a. Tel. (090) 33-42-19. (4308)

PARCELE budowlaną 10 a przy trasie Kraków — Wieliczka sprzedam. 78-28-80. (4370)

LOKALE

„INTERWEST” — mieszkania, domy, lokale handlowe, Rynek Gł. 7, tel. 21-92-99. (52303)

DO wynajęcia lokal frontowy, 65 m kw. — Długa. Oferty 52242 Kraków, Wiślna 2. (52242)

DWUPOKOJOWE — do wynajęcia. 23-23-10. (52228)

POSZUKUJĘ małego mieszkania do wynajęcia, 43-23-76 po 17.00.

**MIESZKANIA
PARCELE
L&S
DOMY**

M. Latała - J. Surdej

Grodzka 1 23-22-73
Królewska 57 37-89-02

JEDNOPOKOJOWE, dwupokojowe do wynajęcia — Kompakt. 21-59-99 (25-11-99 — wieczorem). (4407)

**OGŁOSZENIA
EKSPRESOWE**

POSZUKUJĘ lokalu 100-120 m kw. na cichą produkcję. 43-63-14. (52296)

POSZUKUJĘ mieszkania w Krakowie, tel. 13-85-28. (52298)

GARSONIERA umeblowana z telefonem — sprzedam, (0-197) 225-78. t-478

DO wynajęcia lokale w centrum Brzeska (0192) 310-74. br-84

MIESZKANIE 3-pokojowe kupię od właściciela, 25-81-28. 1043-gB

DO wydzierżawienia kiosku murywany 6 m kw. — Hala Targowa, 12-22-18. (4373)

MIESZKANIE hipoteczne — 72 m kw, superkomfortowe, telefon — sprzedam. Tel. 25-25-81. (4296)

UL. Mogińska 121 — cztery duże mieszkania hipoteczne do sprzedania. Informacje: SMJ HIPODOM — os. Kościuszkowskie 1/11. (4392)

KUPNO

TELEFON komórkowy oraz Trabant kupię. Tel. (0-12) 66-45-40. (52307)

KUPIĘ garaż na os. Oświęciana 49-39-63. (4364)

SKUP RTV (012) 67-26-23 (4312)

SPRZEDAŻ

BOKSERKI rodowodowe, 55-26-22 (52239)

SPRZEDAM gry telewizyjne, Flippery, 48-15-60. (52170)

SPRZEDAM wózek spalinowy, 35 min, 33-12-19. (52243)

SPRZEDAM Yorkshireterier — suczki. Tel. 22-24-50, 18.00-21.00. (52362)

SZCZENIĘTA — maltańczyki (0-12) 78-20-67. (52246)

TOYOTA Corolla diesel, 1986, tel. 11-57-11 do 16.00. (52157)

WYPOSAŻENIE sklepu mięsnego, 22-73-97. (52232)

ZUK skrzyniowy poszerzony, składowy, 67-14-28. (52304)

OWCZARKI niemieckie sprzedam. (0-197) 237-82. t-179

STANOWISKO handlowe na Rybitwach. 76-23-57. a-223p

BOKSEY rodowodowe, tania. (0-14) 21-10-76.

HURTOWNIA francuskiej sortowanej odzieży używanej, Nowy Sącz, ul. Nadbrzeźna 12, tel. 41-53-10 zaprasza codziennie od 9 do 16. z-364

SPRZEDAM pakowarkę towarów sypkich, tel. (0-18) 43-00-74. z-363/94/N

KIOSK z lokalizacją, 49-38-22. C-3320

SPRZEDAM ciągnik 330, idealny stan, rok produkcji 1990. Tel. (0187) 539-76.

**WYPOCZYNKI
SKORZANE**

ceny producenta

oferuje firma „IKEMAR”
● Dom Handlowy Azory,
ul. Elsnora 3, I piętro ☎ 36-43-36
● Tarnów,
ul. Krakowska 146 ☎ 21-55-75
● Kalwaria Zebrzydowska
ul. Jagiellońska 38, ☎ (0-387) 35-316
● Bielsko-Biala,
Dom Handlowy Klimczok,
II piętro, stoisko firmowe ☎ 290-01

JAMNIKI długowłose — 44-69-87. 1035-gB

350 KASET video licencjonowanych, stan bardzo dobry sprzedam. Tel. 47-69-35 po 18.00, po świętach. (4303)

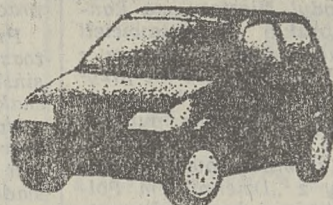
BULLTERIERY, rodowodowe. (0-12) 12-99-96. (4409)

COLLIE, 11-78-78. (4403)

GABINET Stomatologiczny 48-78-70. (4310)

ul. Kolejowa 140, 39-100 Ropczyce
tel. (017) 622-228, 218-631, fax (017) 218-582

**OGŁASZA
WIELKI KONKURS PLANTATORÓW
Główna nagroda
SAMOCHÓD CINQUECENTO**
oraz takie nagrody jak: wycieczka do WATYKANU dla 2 osób, artykuły gospodarstwa domowego i nagrody pocieszenia.

**NAGRODA SPECJALNA
2 siewniki do buraków GAMA**

WARUNKI KONKURSU!

1. Zakontraktowanie i dostarczenie do Cukrowni Ropczyce buraków cukrowych w ilości 20 ton.
2. Dla plantatorów, którzy dostarczą buraki z powierzchni powyżej 5 ha rozłożone zostaną dodatkowo siewniki do buraków GAMA.
3. Przystąpienie do Stowarzyszenia Plantatorów Cukrowni Ropczyce.

Losowanie nagród — grudzień 1995

ROLNIKU!!!

Uprawa buraka cukrowego, przy cenach jakie oferuje „CUKROWNIA ROPCZYCE”, to TWOJA najlepsza inwestycja.

CUKROWNIA ROPCZYCE

**rozpoczyna kontraktację buraków cukrowych
ILOŚĆ NIEOGRANICZONA — SUPERCENA!**

**DYŻURY ŚWIĄTECZNE
ZAKŁADÓW POGRZEBOWYCH**

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Krakowie

24, 25, 26 grudnia w godz. 8 — 14,
ul. Rakowicka 41, tel. 11-47-76

oraz CAŁODOBOWO

ul. Reduty 1 (obok cm. Prądnik Czerwony — Batowice)
tel. 11-45-02, 11-45-04

**USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS
REALIZOWANE SĄ BEZGOTÓWKOWO.**

MASZYNE stolarską sprzedam. Tel. 37-33-31. (4388)

OKAZJA. Amiga 4000/40, 16MB-RAM, 200HD-IV24CTGVP. Tel. 25-11-99. (4309)

SPRZEDAM klimatyzację z ogrzewaniem — 23.000.000, pralkę automatyczną, zamrażarkę 140 l, akordeon Flis. (0-12) 43-01-74. (4386)

TANIO Amigę 500. 841-337. (4358)

WYPOSAŻENIE sklepu spożywczego — tania. 22-67-15. (4307)

NAUKA

KURS „Super pamięci” polepsza pamięć o 300-400 proc. — jest to geniuszem w zapamiętywaniu. 8 kaset magnetofonowych, 16 lekcji, cena 1.600.000 lub 160 nowych płyt. Płatne za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia kierować pod adresem: Emaus-KKZS, 42-500 Bezdin, skr. pocztowa 90. (52236)

USŁUGI

HYDRAULIK, 23-22-12. (52248)

VIDEOFILMOWANIE — najtaniej. 47-66-11. GL-494

INSTALACJE sanitarne, miedziane, polipropylenowe, tel. 25-89-22. g-3979

NAPRAWA telewizorów, Helios, Neptun, 33-51-17. (4331)

INSTALACJE sanitarne, miedziane, polipropylenowe. Tel. 25-89-22. (3979)

CZYSZCZENIE dywanów, 55-52-38. (4373)

FLIZOWANIE, malowanie, remonty, instalacje. 11-40-52, 12-28-25. (4362)

FLIZOWANIE, 22-47-59. (4335)

MOTORYZACYJNE

POLONEZA 89, sprzedam. 55-46-00, wew. 292. (4209)

126P, 1984 r. 19.500.000. 25-22-11. (52190)

126P, 1989 sprzedam piśnie. 76-22-55 (9.00-17.00). (52313)

AUTOTAK 20 rat na 126p — sprzedam. 44-40-21 (11.00-19.00). (52271)

FIAT 126p, 1989, kolor czerwony sprzedam. (0197) 295-39. (52306)

POLONEZ Caro (4-miesięczny), bogate wyposażenie sprzedam, tel. 21-70-02. (52169)

PRZECHOWAM przez zimę 2 samochody osobowe. Tel. 76-16-07 wieczorem. (52196)

SPRZEDAM Poloneza 1987, tel. 67-13-12. (52169)

SPRZEDAM 126p, 1983, 37 min. Tel. 48-15-77 wewn. 356. (52201)

SEAT Toledo GL diesel, 1984 sprzedam. Tel. 37-16-78. (52278)

TOYOTA Supra Turbo, 1991, 53 tys. km, lekko uszkodzony sprzedam. Tel. 78-53-31. (52216)

GŁOWICA Uno D/1,3, turbina Golf GTD/1,6, skrzynia biegów Golf D/1,6, głowica Dukato 2,5/TD — sprzedam. 48-83-22. C-3324

KUPIĘ VW Golf model II, III pięciodrzwiowy 2-, 3-, 4-letni. Możliwość zapłaty w markach, tel. (0-18) 43-04-47. z-366/94/NS

KUPIĘ Poloneza lub Fiata 125 p. Tel. 55-04-72.

CITROEN dostawczy blaszak, 1990 rok, benzyna, gaz — stan idealny sprzedam. 55-81-26, 55-56-06 wew. 277. D-7365

126P, 1991, 28.000, stan dobry — sprzedam/ (018) 325-493, (18.00-20.00). (4287)

126P, 1992 — sprzedam. (0-12) 77-44-44. (4394)

AUDI 80, 1976 — pilnie sprzedam. (0-12) 66-97-64. (4349)

FORD Escort 1,8D, 1991, sprzedam, 57-20-64. (4460)

HYUNDAI 1991, 172 mln — 21-96-29. (4271)

LADA 1991, sprzedam, 67-25-27. (4286)

MERCEDES 200D 1989 r., 55-32-50. (4363)

SPRZEDAM Fiat 126p, 93 r. Tel. 25-71-45. (4371)

SPRZEDAM Ford Escort 1300 1984 r., 70.000.000. 66-19-53. (4374)

SPRZEDAM 126p — 25.000.000, (0-12) 48-01-74. (4385)

TRABANTA zdecydowanie kupię. 55-47-71. (4406)

SPRZEDAM Ford Sierra LX 1,6, 1989, 47-00-54 wieczorem, 48-89-58 (11-18). 1039-gB

OPEL ASTRA — sprzedam, 12-32-84. (4329)

Broń znaleziono

(INF. WL.) Ostatni z ośmiu karabinów skradzionych w środę w nocy z magazynu łódzkiej Żandarmerii Wojskowej znalazł mieszkaniec kamienicy przy ul. Wólczniańskiej. Magazynek z 27 nabojami i „kałasznikow” z jednym nabojem wprowadzonym do komory leżał w piaskownicy. Jeszcze w środę wieczorem zatrzymano młodego mężczyznę, który jest przesłuchiwany jako podejrzany o kradzież broń.
Jak się nieoficjalnie dowiedzieliśmy najprawdopodobniej zostanie on zwolniony, gdyż podejrzania dotyczące jego udziału w przestępstwie przynajmniej do wczorajszego wieczora nie potwierdziły się.
— Na szczęście broń się odnalazła. Cały czas poszukujemy

sprawców i reszty skradzionej amunicji — powiedział nam pisk Krysiuki z Prokuratury Garnizonowej w Łodzi.
Przypomnijmy, że w środę o około godz. 1 zamaskowani złodzieje po wybijeniu otworu w dachu skradli 8 karabinków automatycznych „kałasznikow” i skrzynię amunicji. W czasie ucieczki porzucili na dachach okolicznych kamienic, sąsiadujących z jednostką żandarmerii, 7 sztuk broni i skrzynię, z której wyjęli, po odgiciu wieka, ponad 100 naboji. Łódzka policja i wojsko prowadziły intensywne poszukiwania sprawców kradzieży broni i amunicji. Przesłuchiwało wielu świadków. (CMA)

Kto się podszywa?

(Inf. wl.) Panuje opinia, że fach rzeczoznawcy majątkowego jest wiele intratny, szczególnie gdy „wyceniacz” zda egzamin państwowy, co daje mu poważne uprawnienia. Toteż w prasie pojawia się coraz więcej ogłoszeń o kursach przygotowujących do tego (bardzo trudnego!) egzaminu.
Kurs kursowi nierówny i w Krakowskim Instytucie Nieruchomości z pewną rezerwą przeczytano kolejną reklamę kolejnej enigmatycznej firmy oferującej (ma się rozumieć „za jedyne” kilkadziesiąt tysięcy złotych wpłacone na numer skrytki pocztowej) „komplet materiałów samokształceniowych umożliwiają-

cych przygotowanie do egzaminu państwowego”.
Gdy jednak dyrektor Instytutu Roman Rogatko przeczytał w dalszej części ogłoszenia, iż „materiały opracowane zostały przez grono specjalistów Krakowskiego Instytutu Nieruchomości (...)” — zapłonął gniewem. Twierdzi, że nie ma nic wspólnego z tym bardzo podejrzanym ogłoszeniem, że zatem ktoś podszywa się pod Krakowski Instytut Nieruchomości, próbując wyłudzić pieniądze od naiwnych. Instytut zamierza zwrócić się do prokuratury z powiadomieniem o przestępstwie. (ml)

„Jedynka” w PAL-u

(Inf. wl.) Nowy Rok telewizyjna „Jedynka” przywita w systemie PAL, gwarantującym lepszą niż SECAM jakość obrazu i odtwarzania nagrań z magnetowidła. Niestety, właściciele aparatów starszego typu: radiotelewizyjnych „Elektronów” i „Rubinów”, a także polskich „Jowiszów” i „Neptunów” pracujących w systemie SECAM od stycznia odbierać będą wyłącznie program czarno-biały. Mogą temu zaradzić montując w telewizorze stosowny dekodery. Koszt takiego urządzenia wynosi od 400 do

600 tys. zł. W ostatnich tygodniach krakowskie punkty RTV nie odnotowują wzrostu zapotrzebowania na tę usługę, można więc ją załatwić „od ręki”. Oblicza się, że przestrojenia wymaga obecnie ok. 1 proc. odbiorników telewizyjnych. Większość posiadaczy aparatów starszej generacji na zainstalowanie dekodera zdecydowała się przed rokiem — wówczas program II TVP przechodził na nadawanie programu w systemie PAL. (MEI)

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego Kraków S.A.
Kraków, ul. Wrocławska 53, tel. 33-18-55 w. 204, 203

zatrudni PRACOWNIKA DO DZIAŁU MARKETINGU

- z wykształceniem wyższym o kierunku handel zagraniczny, marketing,
- ze znajomością języka niemieckiego.

m-3378

Serdeczne życzenia zdrowych, spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
szczęśliwego Nowego Roku 1995
wszystkim swoim Klientom
składa

Gambud

GAMBUD PPHU

Skład materiałów budowlanych:

- * Kraków, Batowice, tel. 11-41-25;
- * Kraków, ul. Powstańców 1, tel. 11-77-16;
- * Kraków, ul. Klimeckiego 14, tel.: 66-71-00 wew. 257, 23-55-85;
- * Łętkowice, gm. Radziemice, tel. 6;
- * Posądzka, gm. Koniusza, tel. 86-17-50.

M-2035

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Rejonowego w Brzesku
na podstawie art. 953 kpc w związku z art. 955 kpc
zawiadamia, że w dniu 95.II.25 o godz. 10
w kancelarii Komornika położonej w Brzesku
przy ul. Kościuszki 20, pok. 111 odbędzie się

DRUGA LICYTACJA

nieruchomości położonej w miejscowości Iwkowa, stanowiącej własność dłużnika: Kmiecik Józef, zam. Kraków, ul. Kurczaba 16/42, posiadającej założoną księgę wieczystą w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Brzesku nr 46678.
Nieruchomość oszacowana jest na kwotę 196.790.000 zł.
Cena wywoławcza w powyższej licytacji wynosi dwie trzecie wartości oszacowania tj. kwotę: 131.200.000 zł.
Przystępujący do licytacji zobowiązany jest złożyć rekojmnię w wysokości 10% ceny oszacowania nieruchomości najpóźniej do godz. 15 dnia poprzedzającego licytację w gotówce lub w postaci książeczki oszczędnościowej Banków upoważnionych według prawa bankowego do jej wystawienia, zaopatrzonej w upoważnienie właściciela do wypłaty całego wkładu stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu.
Nieruchomość można oglądać codziennie od dnia wywieszenia niniejszego obwieszczenia, zaś elaborat szacunkowy tej nieruchomości znajduje się do wglądu w biurze komornika.

Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej
„Ruczaj Zaborze” w Krakowie
ogłasza konkurs kandydatów
na stanowiska:

PREZESA ZARZĄDU WICEPREZESA ZARZĄDU DO SPRAW EKONOMICZNO-FINANSOWYCH

Kandydaci powinni spełniać następujące warunki:

1. na stanowisko Prezesa Zarządu
  - wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze lub techniczne;
  - doświadczenie na stanowisku kierowniczym minimum 5 lat;
  - umiejętność organizacji pracy zespołu, planowania strategicznego, zdolność szybkiego podejmowania decyzji;
  - znajomość obsługi systemu komputerowego IBM.
2. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych
  - wykształcenie wyższe ekonomiczne;
  - doświadczenia w dziedzinie ekonomii i finansów na stanowisku samodzielnym lub kierowniczym minimum 4 lata;
  - znajomość obsługi systemu komputerowego IBM.

Pisemne oferty zawierające: curriculum vitae, list motywacyjny, odpisy lub fotokopie dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie oraz zaświadczenie o stanie zdrowia — prosimy przesać w zamkniętych kopertach z dopiskiem „KONKURS” w terminie do dnia 15 stycznia 1995 roku pod adresem:

Rada Nadzorcza SM „Ruczaj-Zaborze”,
Kraków, ul. Grota Roweckiego 39.

Zastrzega się prawo nieskorzystania ze złożonych ofert bez podania przyczyn.

K-2259

P.P.U. „PREBET PBM” Sp. z o.o.
Kraków, ul. Dobrego Pasterza 124
tel.: 11-13-55, 11-14-12

PRODUCENT
betonu ♦ zapraw ♦ ciasta wapiennego i prefabrykatów
ORAZ WYKONAWCA USŁUG
zbrojarskich ♦ stolarskich

zyczy swoim Klientom
wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku.

Oby dni Bożego Narodzenia
przyniosły spełnienie wszystkich marzeń,
a Nowy Rok okazał się pełen
szczęśliwych chwil i wesołej pomysłowości
wszystkim Współpracownikom
oraz Pacjentom

zyczy

Zarząd SCDZ „Medicina”

BIURO TURYSTYCZNE ALPY FRANCUSKIE LA PLAGNE

28.01 — 4.02.95 • apartamenty • studia • autokar
4.02 — 12.02.95 już od 3.500.000 zł

☎ (0-12) 21-01-92, „TEST”, Kraków, ul. św. Agnieszki 2

Specjalistyczne Centrum
Diagnostyczno-Zabiegowe Medicina filia

CERMED

Kraków, ul. Barska 12 (Dębniki), tel. 66-50-62

- Analityka, w tym badania hormonalne, bakteriologiczne.
- Stomatologia zachowawcza, protetyka, chirurgia.
- Rehabilitacja, EKG.
- Kompleksowe leczenie uzależnienia od alkoholu z udziałem psychiatry i psychologa (farmakoterapia, esperal i inne).
- Leczenie metodą niskich temperatur: zmian skórnych, nadżerek, chorób odbytu — żylaki, szczyliny i inne.
- Chirurgia plastyczna w pełnym zakresie, w tym usuwanie nadmiaru tkanki tłuszczowej metodą odsysania.
- Testy alergiczne.
- Zabiegi chirurgiczne u dzieci i dorosłych: przepukliny, stulejki, wnetrostwo, tłuszczaki, naczyniaki, kaszaki, wodniaki, żylaki odbytu, żylaki kończyn dolnych, ropnie itd.
- Pełne badanie okulistyczne, dobór okularów, gabinet leczenia zęza i niedowidzenia.
- Domowe usługi pielęgniarskie.
- Wizyty całodobowe lekarzy, tel. 11-13-78.
- Autoryzowany salon Slender You, siłownia, masaże, solarium, tel. 21-50-85.
- Gastroskopia i rektoskopia.
- EEG dzieci i dorośli.

KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE DLA DOROSŁYCH I DZIECI

- Pediatra • Alergolog • Internista • Endokrynolog (choroby tarczycy, cukrzyca, otyłość) • Dermatolog • Laryngolog • Gastrolog — leczenie chorób przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki, pęcherzyka drog żółciowych, jelit • Proktolog (choroby odbytu) • Wenerolog
- Ginekolog-polożnik, endokrynologia ginekologiczna • Reumatolog
- Neurolog • Psychiatra • Chirurg ogólny, plastyk • Naczyniowiec
- Ortopeda — urazowiec • Urolog • Okulista • Stomatolog

CHUDNĄC Z UŚMIECHEM NA TWARZY

Pierwszy w Polsce salon SLENDER YOU, który umożliwi Państwu w przyjemny i nie wymagający wysiłku sposób odzyskanie smukłej sylwetki ciała. Korygujemy nie tylko figurę, ale pomagamy w osiągnięciu dobrego samopoczucia fizycznego i psychicznego.
Mówicie Państwu, że to niemożliwe że bez pracy nie ma efektów, a jednak...

Proponowana przez nas metoda wywodzi się ze Stanów Zjednoczonych, po osiągnięciu tam znacznych sukcesów obecnie podbija całą Europę Zachodnią.

SLENDER YOU — NA CZYM POLEGA

Zaczynijmy od początku.
W 1945 roku amerykański lekarz wynalazł stoły elektromechaniczne dla pacjentów chorych na poliomyelitis. Zadaniem tych stołów jest doprowadzenie do lepszego ukrwienia i rozruszania mięśni pacjentów. Wyniki były oszałamiające. Od tego czasu stoły te zaczęto wykorzystywać przy innych dolegliwościach między innymi przy:
- problemach z nadwagą
- cellulitis
- bólach krzyża.
Wówczas, wykorzystując wynalazione stoły, opracowano metodę — SLENDER YOU —

Może uczestniczyć w niej każdy po ukończeniu 16 roku życia. Ćwiczenia metodą — SLENDER YOU — nie wymagają żadnego wysiłku i dzięki temu nie obciążają układu krwionośnego, oddechowego i kostnego. Wszystko odbywa się w pozycji leżącej.

Proponujemy Państwu uczestnictwo w jednogodzinnym seansie 2 razy w tygodniu. Każde godzinne spotkanie to 10 min. ćwiczeń kolejno na 6 stołach. Na każdym stole będą poddane ćwiczeniom różne części Waszego ciała. Wysiłek przejmują silniki zamontowane w stołach. Dzięki temu wyeliminowane jest zmęczenie i bóle mięśniowe, a efekt jest taki sam jak przy ciężkim treningu sportowym. Cały program ćwiczeń opracowany jest i kierowany przez komputer według programu SLENDER YOU.

Przyjdźcie Państwo na próbę. Komputer specjalnie dla Was dokona analizy WASZEJ figury, równocześnie opracuje program dalszych ćwiczeń, który pozwoli Państwu kontrolować efektywność i skuteczność metody SLENDER YOU, jeżeli oczywiście zechcecie uczestniczyć w dalszych seansach.

Zapraszamy do uczestnictwa.

Codziennie na całym świecie w około 2500 salonach
ćwiczy ponad 200.000 ludzi.

SPRÓBUJ I TY

Także siłownia i solarium

Umów się z nami — numer tel. 21-50-85

OGŁOSZENIA EKSPRESOWE

PRACA

BIURO Podatkowe przyjmie pracownicę. Wymagana znajomość przepisów podatkowych oraz pracy na komputerze. Oferty 52263, Kraków, Wiślna 2. (52263)

DOŚWIADCZONEJ opiekunki do dziecka poszukuje, 33-89-42. (52273)

FIRMA zatrudni młodych elektroników. Tel. 34-25-15 (8.00—16.00). (52179)

KUCHARZA z doświadczeniem do pizzerii przyjmę od zaraz. Floriańska 38. (52280)

POSZUKUJĘ ekspedientki do pracy w sklepie, 66-00-98. (52317)

ZAKŁAD KONFEKCJI LEKKIEJ P.J.

dobrze prosperujący,
zatrudni na korzystnych warunkach — szwaczki, krawcowe, krojczynie.
Ul. Makuszyńskiego 22.
tel. 44-79-10, godz. (8-15) od pon.-pt.

PRZEDSIĘBIORSTWO Zagraniczne zatrudni młodego inżyniera mechanika, oraz inżyniera ze specjalnością klimatyzacja, z dobrą znajomością języka niemieckiego ewentualnie angielskiego, na stanowiska konstruktorów. Pisemne oferty prosimy kierować pod adresem: P.Z. Alpha, 30-149 Kraków, ul. Bałicka 176—190. (52217)

PRZYJMĘ ekspedientkę do sklepu wielobranżowego (kosmetyki). Tel. 12-29-33, dzwonić po 21.00 (52221)

SAMODZIELNEGO blacharza samochodowego zatrudnię. Tel. 37-33-77, po 15.00. (52229)

SZUKAM pani do dziecka — Podgórze. Tel. 67-62-90. (52267)

DUŻA Firma Produkcyjno-Handlowa zatrudni od zaraz pracownika do działu handlowego (faktury, wnie, oferty), wymagana znajomość obsługi komputera. Tel. 48-20-22 wew. 220. (4399)

ZATRUDNIĘ tokarzy i ślusarzy, najchętniej rencistów. Oferty 52203 Kraków, Wiślna 2. (52203)

ZATRUDNIĘ kierownika apteki, mgr. farmacji, technika farmacji, oraz księgową, 48-34-36, po 21.00. (52245)

SEKRETARKE ze znajomością języka angielskiego zatrudnię. Oferty C-723/V COMBEX, Kraków, os. Handlowe 9. C-723/V

FIRMA zatrudni fotomodelki (targi, sympozja). Tel. 23-41-00. (4302)

FLIZIARZY, murarzy, tynkarzy, malarzy zatrudnię. 11-40-62. (4408)

PRACA fizyczna. 67-45-80 (4338)

ZATRUDNIMY programistę (Clipper), 22-35-26. (4346)

BIZNES

WSPÓLNIA z gotówką do pewnego interesu — szybki zwrot inwestycji, 55-16-00 wewn. 319. (52301)

SPRZEDAM zakład produkcji biszkoptów. 78-30-19. (4367)

RÓŻNE

STOMATOLOGIA — Protetyka. Pełny zakres usług. Protezy (3 dni). Ekspresowe naprawy. Prądnicia 59 (10.00—20.00), 33-14-74. (4412)

HARCERSKI sklep — zaprasza. Centrum B/10, 44-46-90. 1045-gB

TOWARZYSKIE

CARMEN (012) 43-76-56. (4366)

ELITE salon masażu, AGENCJA superpropozycja — 56-24-62. (4344)

KAMA — (012) 47-00-31. (4365)

„CARESSE” ekskluzywny salon masażu, zaprasza panie i panów. 67-28-16. (52289)

ALEXIS, 48-49-31. C-060/k

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

Rok założenia 1937

Fabryka Mebli Tapicerowanych

Biuro Handlowe 33-300 Nowy Sącz, ul. Dunajewskiego 6,
tel. 42-04-25, fax 42-14-42, tlx 326456 majan PL

NOWY SĄCZ

Zielona 27
tel. 42-06-31

TARNÓW

Goldhammera 15A
tel. 21-73-89
obok postoju Taxi
Bagażowe

KRAKÓW

Kalwaryjska 74
tel. 56-14-09
(wyłącznie meble
wypoczynkowe)

BOCHNIA

K Brodzińskiego 31
tel. 225-46
(wyłącznie meble
wypoczynkowe)

KATOWICE

ul. Barlickiego 5
te. (0-3) 154-16-26

OFERUJE MEBLE:

WYPOCZYNKOWE

20 atrakcyjnych wzorów w dowolnych zestawach - ceny fabryczne.
Od 1 do 31.12.1994 r. każdy klient zamawiający komplet wypoczynkowy otrzyma w prezencie 2 pufy lub 2 poduszki oraz transport gratis do 110 km

POKOJOWE

Najlepszych polskich fabryk

KUCHENNE

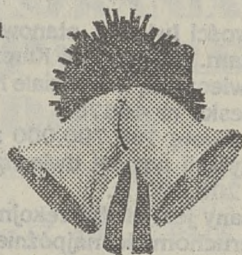
Możliwość zakupu szafek na sztuki, proste i narożne

BIUROWE

Nowoczesne rozwiązania systemowe, modne kolory, niskie ceny.

Sprzedaż ratalna
bez żyrantów

Losowanie 31 grudnia

Kup i Wygraj z nami Fiata 126p
i wiele innych nagródWesołych Świąt
i Szczęśliwego
Nowego Roku
życzy
Firma "Majan"

FLIZ BUD

FLIZY TERAKOTA

DYSTRYBUTOR: JOPEX, JASZENICA, KORZILIUS,
płytki gresowe, mrozoodporne o najwyższej odporności na ścieranie
oraz: muszle WC, umywalki, kabiny natryskowe, kleje, fugi, listwy.HURTOWNIA: KRAKÓW, Dobrego Pasterza 122
SKLEP: KRAKÓW, Dietla 51, tel. 12 50 33 w.59

bogata, oferta niskie ceny!

DO MAX CZŁOWIEKU, STOP!

NIE KUPUJ DROGO!!!

CHŁODZIARKI • CHŁODZIARKO-ZAMRAŻARKI
• ZAMRAŻARKI • SZAFY I LADY CHŁODNICZE
• KUCHNIE • KUCHENKI MIKROFALOWE
• ZMYWARKI • PRALKI • SPRZĘT RTV •
Artykuły Gospodarstwa Domowego

U NAS KUPISZ TANIO!

- os. WIDOK, CENTRUM HANDLOWE
tel. 36-80-80
- ul. WIELICKA 76
- NOWA HUTA, os. XX-lecia 37a
tel./fax 47-99-89 (hurt, detal)

TRANSPORT GRATIS
SPRAWDŹ! PRZYJEDŹ - ZADZWOŃ!

g-29129

FAJERWERKI

IMPORT Z NIEMIEC

- * gwarancja jakości i bezpieczeństwa
- * profesjonalne pokazy pirotechniczne

HURTOWNIA „NEXT”

Kraków, ul. Robotnicza 9, tel./fax 23-60-83

DETAL

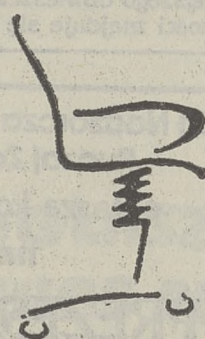
CENTRUM HANDLOWE „KING”
PAWILON 309 (obok Tandety)BAZAR „TOMEX” N. HUTA
PAWILON 400 (Hafa)

MEBLE Ancora

do biur, kawiarni,
sklepów oraz
meble dla dzieci.

Sprzedaż ratalna bez żyrantów.

ZAPRASZAMY

Kraków, ul. Warmijska 1
tel. 37-05-10
pn.-pt. 10 — 18, sob. 10 — 14

h1840

Sklep firmowy POL-ARGOS Co. Ltd.

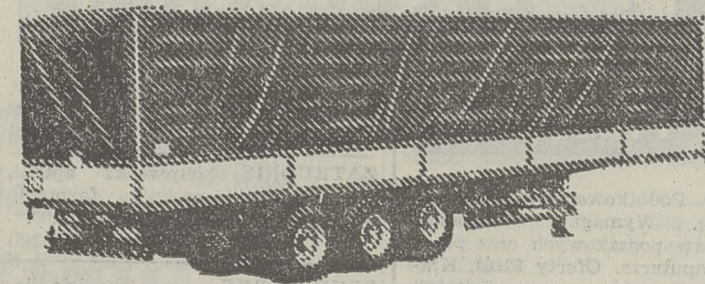
ul. Chodowieckiego 7, Kraków, tel./fax: (012) 23 79 61

W cenach promocyjnych
proponujemy produkowane przez nas
krzesła biurowe
oraz meble biurowe.
Gwarantujemy niskie ceny.Zakład Przymocowania i Naczep
ZASŁAW

Sp. z o.o.

38-540 Zagórz, ul. Bieszczadzka, tel./fax 51-519, telex 32-35-28
Dział Sprzedaży, tel. (0-137) 51-577
Dział Marketingu, tel. (0-137) 51-346

PRODUKCJA PRZYCZEP I NACZEP

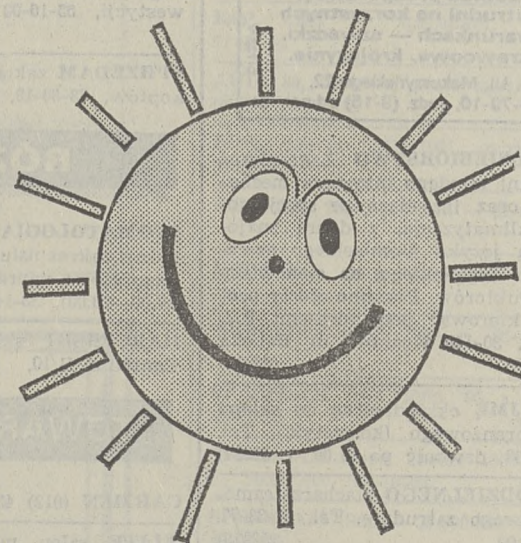
- przyczepy rolnicze - wywrotki 3,5 do 6 t
- przyczepy samochodowe:
- skrzyniowe i wywrotki od 6 do 18 t
- naczepy samochodowe od 11 do 26 t
- siłowniki hydrauliczne
- osie o nacisku 28,5 kN - 100 kN
- części zamienne do przyczep

ProfiTech Sp. z o.o.

CENTRALA:

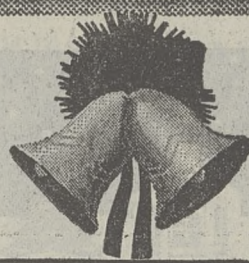
Tarnów: ul. Hodowlana 5, tel./fax (014) 21-58-55
Oddział Kraków: ul. Ciecocińska 9, tel. (012) 66-09-69
Oddział Lublin: ul. Turystyczna 40, tel. (081) 76-31-60
Oddział Rzeszów: ul. Towarowa 12, tel. (017) 399-54

- * Dozowniki mydła w płynie
- * Toaletowe odświeżacze powietrza
- * Podajniki ręczników papierowych i papieru toaletowego,
- * Suszarki do rąk
- * Popielnice

czystość na zawsze!

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

**SPECJALISTYCZNE CENTRUM
DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE
MEDICINA**

Przychodnia Profesorów i Docentów

Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Krzywa 8, tel. 21-79-27 (13 — 18)

- prof. M. Barczyński — chirurgia ogólna, chirurgia tarczycy
- doc. J. Bogdał — gastrologia
- doc. A. Bugajski — urologia
- doc. A. Cencora — chirurgia naczyń
- prof. K. Janicki — choroby wewnętrzne, hematologia
- doc. D. Karcz — chirurgia przewodu pokarmowego
- doc. K. Kawecka-Jaszcz — kardiologia
- prof. J. Kocemba — choroby wewnętrzne, geriatra
- prof. E. Kostka-Trąbka — choroby naczyń obwodowych, miażdżyca, hypercholesterolemia
- doc. T. Niedźwiecki — chirurgia ortopedyczno-urazowa
- prof. E. Nikodemowicz — choroby płuc
- prof. E. Olszewski — laryngologia
- doc. K. Pach — nefrologia dziecięca
- doc. J. Pawłoga — onkologia
- doc. P. Ratka — dermatologia, wenerologia
- doc. A. Szczudlik — neurologia
- prof. W. Tracz — kardiologia
- prof. E. Zdebska — kardiokirurgia dziecięca
- prof. Z. Zdebski — ginekologia i położnictwo

DOMY NA RATY!

Teraz dostępne dla wszystkich!

- WARIANT I — równowartość 330 USD miesięcznie w okresie 10 lat
- WARIANT II — równowartość 180 USD miesięcznie w okresie 20 lat

MIESZKANIA NA RATY!

- M2 — równowartość 210 USD miesięcznie w okresie 10 lat
- M2 — równowartość 120 USD miesięcznie w okresie 20 lat
- M3 — równowartość 260 USD miesięcznie w okresie 10 lat
- M3 — równowartość 150 USD miesięcznie w okresie 20 lat

GWARANTUJEMY ATRAKCYJNE LOKALIZACJE

Kraków,
ul. Bociana 6,
XII p., pok. 127
tel. 12-20-33
wew. 364

Zapraszamy!

Już w przyszłym roku możesz
mieszkać w nowym mieszkaniu,
które budujemy
w bardzo atrakcyjnych miejscach
w Krakowie!

LOKALIZACJE BUDÓW:

- Śródmieście, ul. Kwartowa — Spółka SRW i Spółdzielnia Mieszkaniowa „Kwartowa”;
  - Krowodrza, ul. Radzikowskiego — Spółka KRW i Spółdzielnia Mieszkaniowa „Łony”
- budownictwo wielorodzinne • technologia tradycyjna
• garaże w przyziemiu • ogrzewanie: niezależne kotłownie gazowe • cena 1 m² pow. użytkowej — ok. 390 USD • dla zainteresowanych ulga podatkowa oraz możliwość uzyskania kredytu •

Wszelkie informacje uzyskasz w biurze spółek:

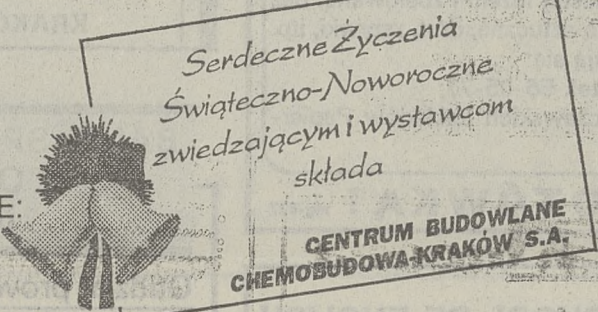
Kraków,
os. Kościuszkowskie 2,
III p., pok. 300, tel. 48-99-85

**STAŁA
WYSTAWA
BUDOWNICTWA**

PONAD 170 WYSTAWCÓW PREZENTUJE:
NOWOCZESNE TECHNOLOGIE
I MATERIAŁY BUDOWLANE

WYSTAWA CZYNNA: Pn. - Pt. 9-17; Sob 9-14
KRAKÓW, ul. Klimeckiego 14 tel. 56-14-66, fax 56-19-76

WSTĘP WOLNY

**PRZEDSTAWICIELSTWO
VISSMANN - KRAKÓW**
31-429 Kraków, ul. I. Łukasiewicza 28

KOTŁY C.O. WODNE PAROWE
9 - 9300 kW

- projektowanie kotłowni i instalacji
  - dobór i dostawa urządzeń
  - montaż, rozruch, serwis
- 2 lata gwarancji

tel./fax (012) 1278 27, (012) 1298 54
tłx 326 757 ekote pl

5 lat na rynku

Zdrowych, wesółych
Świąt
Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego
Nowego Roku
wszystkim swoim
Klientom
życzy
**GRILL BAR
„STEK Z”**

UNIwersytet Jagielloński

we współpracy z
BRITISH COUNCIL

organizuje kursy języka angielskiego
na wszystkich poziomach.

Ponadto, jako jedyne Centrum w Krakowie
przeprowadza egzaminy Cambridge stopnia
FIRST CERTIFICATE, ADVANCED, PROFICIENCY
i prowadzi kursy przygotowawcze do tych egzaminów.

Zajęcia w godzinach przed i popołudniowych. Oferujemy 80 godzin lekcyjnych, materiały dydaktyczne i podręczniki. Koszt 4,5 mln złotych płatne przy zapisie. Zajęcia rozpoczynamy 9 stycznia 1995r.

Zgłoszenia codziennie od 9 do 13, Studium Doskonalenia Językowego Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków, ul. Wenecja 2. Telefon 34-13-55 wewn. 282, 34-16-62 wewn. 282.

Jeżeli nie masz pewności, który poziom językowy jest dla Ciebie najodpowiedniejszy, przyjdź na Interview z przedstawicielem British Council — Kierownikiem Sekcji Angielskiej Studium, codziennie w godzinach od 9 do 13.

Informujemy, że zgłoszenia na egzamin Cambridge — June-95, przyjmować będziemy w terminie od 20 lutego do 3 marca 1995 r.

k-2039

POLONIA
Pomysł

zanim ... będzie za późno zastanów się

i wybierz ROZSĄDNIE

ZNIŻKI:

- do 60% za bezszkodową jazdę
- 10% za ABS
- do 25% za opłatę składki całorocznej
- do 10% za opłatę składki w II ratach
- do 20% za kontynuację ubezpieczenia w POLONII
- 50% dla inwalidów wojennych i wojskowych
- 70% przy zakupie ZIEŁONEJ KARTY

OC

POLONIA

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
I REASEKURACJI

90-965 Łódź
Gdańska 132
Telefon
(042) 37 25 11
Fax
(042) 37 04 26

Ubezpieczenia OC pojazdów
z POLONIA zawsze bezpiecznie

INFORMACJE i UBEZPIECZENIA w przedstawicielstwach:

KRAKÓW, ul. Sławkowska 23, tel./fax 22 03 75 / TARNÓW, ul. Watowa 41, tel. 21 87 68
ZAKOPANE, ul. Zborowskiego 2, tel. 120 56 / NOWY SĄCZ, ul. Kościuszki 7, tel. 42 36 23

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

ROZNE

ZDROWYCH I POGODNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ
SUKCESÓW W 1995 ROKU

ZYCHY **Contractor** sp. z o.o.

g-515

KONSTALBLECH
Tarnów — Zbylitowska Góra, ul. Spacerowa 47-49

**GARAŻE BLASZAKI
MAGAZYNY, WIATY**

tel. 74-31-82, tel./fax 74-35-42

TRANSPORT I MONTAŻ NA TERENIE CAŁEGO KRAJU.
Termin realizacji 3-10 dni. Faktury VAT.

AGMEN OFERTA
MIESZKANIOWA

BIURO NIERUCHOMOŚCI

cenę już od 190 mln zł

PROPONUJEMY MIESZKANIA SPÓŁDZIELCZE WŁASNOŚCIOWE
W NOWO REALIZOWANYM WIELORODZINNYM BUDYNKU
W ŚRÓDMIEŚCIU, ul. Jana Pawła Woronicza.

Mieszkania o powierzchni od 23 m² do 130 m² od 1 do 5 pokoi —
pod klucz (z białym montażem). W podziemiu samodzielnego garażu.

CENY GWARANTOWANE. PŁATNOŚĆ RATALNA

8.900.000.— (nowe złote: 890 zł) za 1 m² pow. użyt. mieszkania.

INFORMACJE: KRAKÓW, ul. SZPITALNA 34, 22-11-65, 23-17-41

Przedsiębiorstwo Rewaloryzacji Zabytków
w Krakowie, ul. A. Vetulaniego 1A

WYNAJMIE
w drodze przetargu ofert

przy ul. Vetulaniego 1A

- pomieszczenie biurowe o pow. 9 m², cena wywoł. 80.000 zł/m² + VAT;
- pomieszczenie magazynowe, ogrzewane (winda) o pow. 70 m², cena wywoł. 50.000 zł/m² + VAT;
- wiaty żelbetowe (2 szt.) o pow. po 108 m², cena wywoł. 35.000 zł/m² + VAT;

przy ul. Dobrego Pasterza

- garaż o pow. 15 m², cena wywoł. 1.000.000 zł + VAT (miesięcznie);
- garaż (warsztat samoch. — siła) o pow. 34 m², cena wywoł. 2.500.000 zł + VAT;
- wiaty parkingowe, cena wywoł. 500.000 zł + VAT (miesięcznie);
- plac składowy betonowy o pow. 287 m², cena wywoł. 20.000 zł/m² + VAT;
- wiaty stalowa na podłożu betonowym o pow. 436 m², cena wywoł. 35.000 zł/m² + VAT;
- wiaty magazynowa, o pow. 162 m², cena wywoł. 35.000 zł/m² + VAT;
- wiaty + plac składowy, ogrodzony o pow. 465 m², cena wywoł. 40.000 zł/m² + VAT.

Pomieszczenia można oglądać od poniedziałku do piątku w godz. od 7 do 14.

Oferty pisemne można składać pod adresem: Przedsiębiorstwo Rewaloryzacji Zabytków w Krakowie, ul. A. Vetulaniego 1A, pok. 018, w terminie 7 dni od daty ukazania się ogłoszenia. Informacje pod nr. tel. 34-01-23.

Zastrzega się prawo swobodnego wyboru ofert, a ogłoszenie wyników przetargu zostanie podane wybranemu oferentowi. K-2218

**STUDIO
GORĄCEJ WODY**

Kraków, ul. Wybickiego 3A, tel./fax 23-37-76

OFERUJE:

- przepływowe ogrzewacze wody, trójfazowe firmy **SIEMENS** mocy 12, 18, 21, 24 KW.
- przepływowe ogrzewacze wody jednofazowe firmy **ELEKTROLUX** mocy 3,5, 4,4, 6,0.

BEZPOŚREDNI IMPORTER

- bojlerów firmy **ARISTON** o pojemności 5, 10, 15, 50, 80, 100 l

HURT-DETAL Zapraszamy w godz. pon.-pt. 9-17

FIRMA HANDLOWA ŁODZIŃSCY życzy
wszystkim swoim Klientom.
dużo zdrowia i pomyślności
z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i nadchodzącego Nowego Roku!

2079/e1

Zarząd SM KABEL w Krakowie
informuje, że posiada jeszcze
kilka mieszkań kat. M-4 w budynku,
którego rozpoczął realizację
na os. Wielicka — Heltmana.

Termin zakończenia budowy: 31 lipca 1995 r.

Zainteresowanych informujemy, że:

- mieszkania będą bardzo tanie w eksploatacji,
- posiadać będą indywidualne systemy grzewcze,
- spełnione będą wszelkie wymogi w zakresie ograniczenia strat ciepła, funkcjonalne i nowoczesne rozwiązania,
- budynek posiada tylko 25 mieszkań,
- ostateczny koszt 1 m² — 9,5 mln zł.

Warunki finansowania:

- pierwsza wpłata 30% wartości mieszkania przy zawarciu umowy,
- pozostałe 70% wartości w ratach miesięcznych przez okres realizacji — szczegółowe warunki finansowania określone zostaną w umowie.

Równocześnie informujemy, że rozpoczynamy nabór zainteresowanych różnymi kategoriami mieszkań w budynku, którego realizację rozpoczniemy w I kwartale przyszłego roku.

Informacje można uzyskać w siedzibie Spółdzielni przy ul. Wielickiej 76 w Krakowie lub pod nr. tel. 56-01-56. 478

OŚMIOKLASIŚCI!

KONSULTACJE PRZYGOTOWUJĄCE
DO KWIETNIOWEGO EGZAMINU WSTĘPNEGO
ROZPOCZYNAJĄ SIĘ JUŻ ZA MIESIĄC
W

IV PRYWATNYM LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM **WORLD**
(UPRAWNIENIA SZKOŁY PUBLICZNEJ)

BASZTOWA 17, TEL. 22-90-98, 22-91-61

JEŚLI MARZYSZ O SZKOLE INNEJ — WYBIERZ PASSE

PASSA
TO

PRYWATNA ALTERNATYWNA
ŚREDNIA SZKOŁA ARTYSTYCZNA

Spotkania z Dyrekcją po uprzednim
kontakcie telefonicznym — tel. (012) 48-02-11

SKUPUJEMY MAKULATURĘ

P.P.U.H. „DAM” skupuje po atrakcyjnych cenach każdą ilość makulatury workowej i z tektury falistej luzem i zbelowaną, bez zanieczyszczeń typu folia, tworzywo sztuczne, drut, zszywki, itp.

Punkty skupu makulatury znajdują się:

- w Krakowie, ul. Wielicka 44B, tel. 56-05-77;
- w Kluczkach — na terenie Kluczewskich Zakładów Papierniczych, tel. (0-35) 43-13-60.

PŁACIMY GOTÓWKĄ! mg-627

WORLD SCHOOL OF ENGLISH
LICENCJA MEN OD 1990

ANGIELSKI

PROFESJONALNIE, W CENTRUM KRAKOWA
DZIECI, MŁODZIEŻ, DOROŚLI
WSZYSTKIE POZIOMY — TAKŻE FCE, CAE
ZIMOWY OBOZ JEZYKOWY
28.01. - 9.02.1995 - DWIE GRUPY WIEKOWE
BASZTOWA 17, TEL. 22-91-61, 22-90-98

UWAGA →
ABSOLWENCI
XII LO
W KRAKOWIE

Dyrekcja liceum wspólnie z komitetem organizacyjnym absolwentów szkoły mają zaszczyt zaprosić na:

**WIELKIE SPOTKANIE
PO LATACH**

które odbędzie się 7 kwietnia 1995 r. Potwierdzeniem udziału jest wpłata 300 tys. zł na konto:
XII LO 31-941 Kraków, os. Kolorowe 29 a,
PKO II O/Kraków nr 35523-1267-132.
Termin zgłoszenia mija 15 lutego 1995 r.
Wszelkich informacji udziela: Maria Pydzińska,
tel. 44-33-07 w godzinach popołudniowych

PHU „MALEX”

**LAKIEROWANIE
PROSZKOWE**

Konkurencyjne ceny.
Wysoka jakość powłok. Tel. 76-12-87.

UWAGA

**INWESTORZY
I WYKONAWCY**

Miejski Zarząd Dróg w Krakowie, ul. Głowackiego 56 — przypomina o konieczności przesłania wykazu planowanych robót w pasach drogowych, w granicach administracyjnych miasta Krakowa w 1995 roku.

TERMIN NADSYŁANIA INFORMACJI UPŁYWA
15 STYCZNIA 1995 ROKU.

Informacja ta stanowi podstawę do dalszego występowania do MZD o uzyskanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego zgodnie z Dz.U. nr 6/85, poz. 33, z dnia 1.03.1986 r.

1224-R

**SKUP ODPADÓW
ODZIEŻY UŻYWANEJ**

w cenie 1950 zł za kg

KRAKÓW, ul. Zbożowa 2, tel. 33-68-01. mg-559

BANK SPOŁEM SA W WARSZAWIE
Oddział w Krakowie
ul. Mazowiecka 4/6

Oddział prowadzi:

- obsługę rachunków bankowych dla firm prowadzących działalność gospodarczą,
- udziela kredytów na działalność gospodarczą,
- przyjmuje lokaty terminowe:

OKRES LOKATY	OPROCENTOWANIE
14 dni	do negocjacji
1 m-c	do 24 %
2 m-ce	do 28 %
3 m-ce	30 %
6 m-cy	33 %
12 m-cy	37 %
24 m-ce	41 %
36 m-cy	44 %

Minimalny wkład lokaty wynosi 10 mln zł. Kapitalizacja po terminie umowy. Gwarantujemy sprawną i terminową realizację dyspozycji finansowych. Operacje są przeprowadzane bez dodatkowych opłat.

Blizsze informacje w siedzibie Oddziału: Kraków, ul. Mazowiecka 4/6, tel. 34-01-37, fax 34-02-46.

1113f Zapraszamy do współpracy!

**INWESTUJĄC W DOM
ZAOSZCZĘDZISZ NA PODATKU**

Sprzedaj nowoczesnych fińskich
i szwedzkich blach dachówkowych
i trapezowych

TRANSPORT GRATIS!

„KOLMET” S.C.

Tarnów, ul. Kłikowska 61
tel./fax (0-14) 22-04-17

Chrzanów, ul. Kroczywiech 2 (POM)
tel./fax (0-35) 338-74

GWARANCJA!

Konkurencyjne ceny

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

Podwawelscy „stranieri”

Belgia: Święta w szpitalu? Włochy: Po meczu do Krakowa

Wigilijny wieczór, Pasterka, Boże Narodzenie. Łamanie się opłatkiem, życzenia, wspólne koładowanie. Okazja do dłuższego bycia z najbliższymi. Czas refleksji i nadziei. Zdarza się, że przychodzi żyć w oddaleniu od rodzinnych stron. Często właśnie sportowcom. Zobaczymy więc, jak postrzegają Święta poza Polską dwaj krakowianie, byli piłkarze Wisły i Hutnika...

ZDZISŁAW JANIK (zawodnik belgijskiej Ostendy): — Święta w Belgii? Nieporównywalne do naszych, polskich. Ot, dni wolne od pracy... Tutaj Wigilia jest terminem w zasadzie nie znanym. Z jednej uroczystej wieczerzy, opłatka czy koled, dopiero w pierwszy dzień Świąt wzajemne odwiedziny, najczęściej rodzinne, a także spacer, zabawy z dziećmi. W dniu drugim, na przykład, wypad do restauracji lub gdzieś poza miejsce zamieszkania. W Polsce przywykliśmy do czegoś zupełnie innego. Także do potraw. I to czy uszka są dla Belgów czymś egzotycznym. W klubach piłkarskich okres Bożego Narodzenia to zawsze czas krótkich urlopów. W ubiegłym roku z ogromną radością przyjechałem z żoną do Krakowa, teraz też nie wyobrażaliśmy sobie Świąt na belgijskiej ziemi. Niestety, los chciał inaczej. Wszystko wskazuje na to, że spędzę je nie tylko poza Polską, ale i w szpitalnym łóżku. Czeka mnie jeszcze konsultacja (rozmowa w środę — przyp. bat) i jeżeli potwierdzona zostanie wcześniejsza diagnoza to dwudziestego trzeciego bieżącego miesiąca poddam się operacji kolano lewej nogi. Stwierdzono bowiem w nim bardzo do kuczliwy odszczep kości. To wraz

z niemożliwizacją normalną grę. Od sierpnia więcej pauzowałem, niż przebywałem na boisku, czyli — ze sportowego punktu widzenia — wegetowałem. Dlatego nie jestem w najlepszym nastroju. Małżonka, która już wcześniej poleciała z dziećmi do Krakowa, będzie musiała wrócić. Cóż, tegoroczne Święta będą dla nas obojga pamiętne, ale raczej nie najweselsze. Nawet gdyby zabieg operacyjny został odłożony, to z Ostendy nie wyjadę, muszę być bowiem pod strażą kontrola lekarską.

MAREK KOZMIŃSKI („stranieri” we włoskim Udinese): — Grudzień to w zasadzie okres wzmoczonych zakupów. Im bliżej Bożego Narodzenia, tym większy ogarnia Włochów szal sprawunków. Niejako za punkt honoru każdy stawia sobie obdarowanie czymś swoich najbliższych. Stąd pod choinkami we włoskich domach można zobaczyć prawdziwe góry kolorowych pudełeczek i wielkich paczek, a ich otwieranie to prawdziwa celebrowanie. Wigilia? Owszem znany jest zwyczaj spożywania tej uroczystej kolacji, ale nie niesie ona z sobą tej niepowtarzalnej atmosfery, jak u nas w Polsce. Podobnie z kołedami, z wolna tutaj zani-

kaja, zresztą nigdy nie były bardzo popularne. Lubują się za to Włosi w szopkach, trochę innych niż te krakowskie, ale na swój sposób również ładnych. Chętnie chodzą na Pasterki. Najważniejszym jednak dla nich dniem jest Boże Narodzenie. Jako ludzie głęboko rodinni, zbierają się wielokoleńcowsko. Ale najczęściej nie w domach, tylko w restauracjach. Szalenie cenią sobie bowiem wygodę życia i jeśli tylko pozwalają im zasoby finansowe, to tego typu przyjęcia organizują właśnie w lokalach. Cóż jeszcze można powiedzieć o włoskich Świętach? Na pewno może się podobać wystrój miast i miasteczek. Wszędzie pełno kolorowych choinek, najróżniejszych świecidełek, szopek. To przyciąga. W moim klubie jest zwyczaj — jeszcze przed Świętami — spotkania się na uroczystej kolacji. Przychodzą wtedy wszyscy: działacze, trenerzy, zawodnicy i pracownicy, naturalnie z osobami towarzyszącymi. To takie spotkanie klubowej rodziny, potęcone ze składaniem życzeń i obdarowywaniem upominkami. W tym roku kolacja została przyspieszona, gdyż akurat w piątek gramy mecz ligowy (rozmowa w środę — przyp. bat.). A po nim czeka mnie podróż do Krakowa. Gdzież indziej bowiem mógłbym spędzić te najpiękniejsze dni w roku? Wprawdzie tu w Udine nie byłoby czasu na nudę, ale tylko w Polsce będę się czuł naprawdę u siebie.

(BAT)

Hokejowe próby i błędy

Od 12 do 21 kwietnia przyszłego roku polscy hokeiści uczestniczyć będą w mistrzostwach świata grupy „B”, które rozegrane zostaną w Bratysławie. Wbrew pozorom czasu nie pozostało zbyt wiele...

Nie więc dziwnego, że przygotowania trwają już pełną parą. Ostatnio biało-czerwoni przebywali w Lublanie, uczestnicząc w międzynarodowym turnieju. Pokonali olimpijską reprezentację Francji 9-1, ulegli Słowenii 4-6 i Kazachstanowi 3-5. Trener Władimir Safonow był jednak — generalnie — zadowolony z postawy kadrowiczów: „Cały czas znajdujemy się w fazie budowy drużyny. Czyli pracujemy po trosze na zasadzie prób i błędów. W Lublanie najlepiej grali nowotarsianie, szczególnie skuteczni Szopiński i Piotr Podlipni oraz Zamojski. Ciepłe słowa należą do rutyniarzom Cholewie, Syposzowi czy Klisiakowi. Teraz przed nami krótka przerwa świąteczna, a już 26 grudnia kolejna zagraniczna eskapada”.

Polacy wyjadą do Francji na turniej o Puchar Mont Blanc. Wystąpią na lodowiskach w Megeve i Chamonix, zmierzą się z ekipą gospodarzy, olimpijską reprezentacją Finlandii oraz klubowym zespołem kanadyjskim, którego nazwa nie jest jeszcze znana. W styczniu powrócą na ligowe tafle, w lutym dwumecz z Danią, potem play-off o mistrzowski tytuł i już ostatni etap

pracy przed bratysławskimi mistrzostwami.

Seniorzy na swoją najważniejszą imprezę sezonu muszą jeszcze poczekać. Inaczej ma się sprawa z naszymi hokejowymi młodzieżowcami. Od 27 grudnia do 5 stycznia na lodowiskach Rouen, Caen, Louviers i Le Havre odbywać się bowiem będą mistrzostwa świata grupy „B”, zawodników do lat 20. Rywalami podopiecznych trenera Jerzego Mruka będą drużyny Włoch (mecz 27.12.), Słowacji (28.12.), Japonii (30.12.), Austrii (31.12.), Szwajcarii (2.01.), Norwegii (3.01.) i Francji (5.01.). Trudno się spodziewać, aby Polacy zdołali się włączyć do walki o awans. Tutaj najważniejszy szans przynajmniej Szwajcarom (spadkowicze z grupy „A”), Słowakom (beniaminek) oraz gospodarzom. Opiekun naszej reprezentacji młodzieżowej powiedział: „Musimy się utrzymać. To nie asekurancja, ale realna ocena możliwości. Do Francji pojedziemy raczej w ostatecznym składzie — urozy Łyszczarczyka i Parzyszka. Siłą rzeczy najbardziej uwagi przywiązać będziemy do zadań defensywnych”.

(BAT)

Alpejczyk na Igrzyska 2006?

W Zakopanem odbyły się mistrzostwa Tatrzańskiego Związku Narciarskiego w slalomach specjalnych juniorów młodszych i młodzików. Czyli oglądaliśmy nasze nadzieje olimpijskie na wyznaczoną u nas Olimpiadę 2006 r. Taką właśnie nadzieją okazał się alpejczyk z Krakowskiego Klubu Narciarzy Wojciech Podgórnny. Na 72 juniorów młodszych w znakomitym stylu wywalczył złoty medal. Dokonał tego w sposób bardzo przekonujący, gdyż zarówno w pierwszym dniu mistrzostw, rozgrywanych na Nosalu, zdecydowanie zwyciężył w obydwu przejazdach i wyczyn ten powtórzył w dniu

drugim. Jego styl jazdy, odwaga połączona z rozumą, brawurą tam gdzie trzeba było ją zdemontować, wszystko razem sprawiło, że junior młodszy z Krakowa podobał się fachowcom zgromadzonym na stoku Nosala.

Wśród junierek młodszych zwyciężyły reprezentantki zakopiańskiego Tytana — Anna Sośnica (w pierwszym dniu) i Marta Berezik (w drugim). W rywalizacji młodzików wśród chłopców dwukrotnie zwyciężył Piotr Kaczmarek (Eskulap Jelenia Góra), wśród dziewcząt Anna Klimek (Smig Zakopane) i Katarzyna Karasińska (Jelenia Góra).

SPRINTEM

NIESPODZIANKI

(B) Do niespodzianek doszło podczas 15. kolejki hiszpańskiej ekstraklasy piłkarskiej. Deportivo La Coruna przegrało u siebie Celtą Vigo 1-2 (0-1). Barcelona zaledwie zremisowała na „Camp Nou” z Betisem Sevilla 1-1 (1-1), ratując punkt w 88 minucie (trafienie Abelardo). Przegrało na własnym stadionie stołeczne Atletico. Uległo 0-1 (0-1) Racingowi Santander.

OCZYWIŚCIE TOMBA!

Włoch Alberto Tomba nadal zwyciężył w rywalizacji o narciarski Puchar Świata. Wczoraj wygrał slalom gigant, rozegrany w Alta Badia.

TO JEST GRZYWNA...

Niemiecki piłkarz Andreas Moeller ukarany został grzywną w wysokości 2,6 miliona marek. To najwyższa kara w historii Bundesligi. Zawodnik ukarany został za niedotrzymanie umowy z Eintrachtem Frankfurt. Zawarł ją w 1990 roku na okres 5 sezonów, na dwa lata przedniósł się do Juventus Turyn, a potem — miast wrócić do Eintrachtu — wybrał Borussia Dortmund.

PO 1. RUNDZIE

Po I rundzie ekstraklasy pingpongistów na czele Siarka (18 pkt.), a Bronowianka siódma (6).

Popis szachowej gry

W Krakowie rozegrano wojewódzkie indywidualne mistrzostwa Zrzeszenia LZS w szachach. W turnieju głównym bezkonkurencyjny okazał się Ryszard Kasperek z MLKSz Myślenice. Rywal przewyższał przynajmniej o klasę, zaprezentował grę widowiskową i skuteczną. Wyprzedził Marka Zaka (Skalanka) i Wojciecha Woźniaka (Elektron Dobczyce).

Wśród kobiet triumfowała Dominika Kallicka (Skalanka). W rywalizacji junierek Anna Łukianczyk (Kraków-Podgórze), a wśród juniorów Konrad Kccur (Kraków-Podgórze). Sędzią głównym tych mistrzostw był Andrzej Gotkiewicz. (bat)

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO Z OKAZJI ŚWIĄT ŻYCZA
ZAKŁADY PRZEMYSŁU TYTONIOWEGO W KRAKOWIE S.A.

Palenie albo zdrowie: wybór należy do Ciebie. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej

DZIENNIK Telewidza

TVP1

6.00 Kawa czy herbatka?
8.00 Moda na sukces (46) — serial USA
8.30 Party tura — teleturniej muzyczny
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Tęczowy music box: Koledzy
10.00 Powrót McClaina (1/16) — serial USA, reż. Vincent McEveely, wyk.: James Arness, Marshall Colt, George Dizenzo
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Szkoła dla rodziców
11.15 Uszyj to sama — magazyn krawiecki
11.30 U siebie — program mniejszości narodowych
11.50 Ocalić od zapomnienia: Piękno i historia — program Zofii Haloty
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes — rolniczy program informacyjny
12.15—14.50 Telewizja Edukacyjna
12.15 Magazyn Notowań
12.45 Jaka szkoła? Pleć i wychowanie — program Mirosława Witkowskiego
12.50 Spojrzenie na Niemcy: Schwarzwald — program Krzysztofa Daneckiego

13.15 Kto ty jesteś? Jacy jesteśmy? — program Bartosza Jastrzębowski
13.25 Kto pierwszy, ten lepszy — program Przemysław Wiszniewskiego
13.45 Jeśli nie Oxford, to co? — program Izabelli Dukaczewskiej
14.10 Oplacę pod Pałuską — reportaż Przemysław Wiszniewskiego
14.25 Biznes po amerykańsku (8) — serial dokumentalny USA
15.00 Rock-raport — magazyn muzyczny
15.30 „Wujek Jack” (1/6) — serial angielski, wyk.: Paul Jones, Roger Hammond, Tricia George, Sheila Bernette

Angielska szkoła, w której życie wmięszają się działania przybyszów z kosmosu.

15.55 Muzyczna Jedynka: Go-raca dziesiątka
16.00 „Moda na sukces” (46) — serial USA
16.25 Teleferie: Spiewanki rodzinne — program dla dzieci

17.00 Telexpress
17.20 Tata, a Marcin powie-dział...
17.30 Goniec — tygodnik kulturalny
17.40 Test — magazyn konsumenta
18.05 Randka w ciemno — zabawa quizowa
18.50 Zulu Gula, Miedziana 13 — program satyryczny Tadeusza Rossa
19.00 Wieczorynka: Bajki pana Balagana
19.20 Wiadomości
20.10 „Cud na pustkowiu” (Miracle in the Wilderness) — western USA (1991), reż. Kevin James Dobson, wyk.: Kris Kristoferson, Kim Cattrall (85 min.)
Stare winy, za które trzeba płacić, Indianie, wprowadzenie rodziny białych ludzi w przededniu Gwiazdki...

21.40 Puls dnia
22.05 WC kwadrans
22.20 Sprawa dla reportera
23.00 Wiadomości
23.15 Niebezpiecznie skromna — film dokum. Anny Semkowicz
0.10 „Zawsze” (Always) — film USA (1985), reż. Henry Jaglom, wyk.: Patrice Townsend, Bob Rafelson, Andre Gregory (101 min.)
Trzy różne życia trzech par małżeńskich, które los zdarzył podczas weekendu.

1.50 Zakończenie programu

TV 2

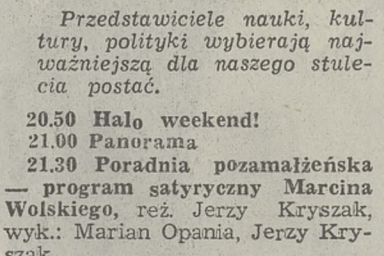
7.00 Panorama
7.10 Studio sport
7.20 Gość poranny
7.30 Kurs języka angielskiego
BBC
7.40 Dwojka o poranku
8.00 Program lokalny
Z Krakowa: 8.00 Kronika, 8.05 Notowania, 8.07 Domowy Fitness Club, 8.10 Kwiaty w mieszkaniu, 8.20 Bajka dla dzieci

8.30 „Zbójnicy króla” (12/13): „Pojedynki” — serial duński
9.00 Świat kobiet — magazyn
9.30 Tajemnice rosyjskiej tajgi — fiński film dokumentalny
10.00 Batman — serial animowany USA
10.20 Pięta czasu: Golden Life — koncert
10.50 Krakowskie legendy: Wzgórza nad Salwatorem
11.00 Transmisja obrad Sejmu ok. 13.00 Panorama oraz relacja z obrad. Senatu (w przerwie obrad Sejmu)
15.00 Batman — serial animowany USA
15.30 Studio sport: Koszykówka NBA
16.30 „Od dziewiętej do piątej” (11/26) — serial komediowy USA
16.55 Wiadomości Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
17.00 Listy nie wysłane — film dokumentalny Grażyny Kędziawskiej

Opowieść o małżeństwie, które decyduje się na rozwód, mimo że pozostały jeszcze resztki uczucia.
17.25 Oczekiwanie na cud — holenderski film dokumentalny
Jedno z największych (25 osobników) stad goryli żyje w holenderskim rezerwacie Apenheul. O zwyczajach i upodobaniach małp opowiada ich opiekun.

18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
Z Krakowa: 18.10 Kronika, 18.40 Rekomendacje kulturalne
19.00 Jeden z dziesięciu — teleturniej
19.35 Lalamedo czyli porykiwania szarpidantów — młodzieżowy magazyn muzyczny
20.00 Bilans XX wieku — program publicystyczny
Przedstawiciele nauki, kultury, polityki wybierają najważniejszą dla naszego stulecia postać.
20.50 Halo weekend!
21.00 Panorama
21.30 Poradnia pozamałżeńska — program satyryczny Marcina Wolskiego, reż. Jerzy Kryszak, wyk.: Marian Opania, Jerzy Kryszak
22.00 „Pałac gier” (Pleasure Palace) — film USA, reż. Walter Grauman, wyk.: Omar Sharif, Victoria Principal, J. D. Cannon, Gerald S. O’Loahlin (92 min.)
Owdowiała właścicielka kasy gry i hotelu — piękna, a przy tym stąpnąca z uczciwością w interesach, popada w tarapaty finansowe. Podejmuje ryzykowną decyzję i zawiera również ryzykowną przysięgę w walce z potentatem, który chce przejąć jej majątek.

23.30 Kuglarze — reportaż Magdalena Kłaczynskiej
Przygotowania do premiery „Kuglarzy i wisielców” w poznańskim Teatrze Nowym.
24.00 Panorama
24.05 Studio sport
0.15 Koncert WOSPRIT
W programie m. in. Chopin, Brahms, Sibelius, Jan Strauss.

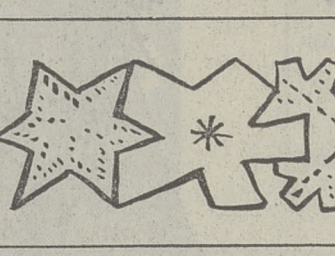
1.15 Zakończenie programu

TV POLSKA

8.00 Jonny Quest — serial animowany dla dzieci
8.30 Szczęśliwy rzut — teleturniej
9.00 Sąsiedzi (243) — australijski serial obyczajowy
9.30 Skrzydła (35) — serial komediowy USA
10.00 Węźniarki (59) — serial australijski
11.00 Filmołeka Narodowa: „Moi rodzice rozwodzą się” — film polski (1938), reż. Mieczysław Krawicz (powtórzenie)
12.40 Adam-12 — serial kryminalny USA
13.30 Tylko dla dam (powtórzenie)
14.00 Gillette World Sport Special
14.30 Wędrowki z Alkiem Lwowem
15.00 Statek miłości (12) — serial USA
16.00 Pamiętnik nastolatki — magazyn młodzieżowy
16.30 Informacje
16.45 Gramy! — magazyn muzyczny
16.55 Pac Man — serial animowany dla dzieci
17.25 Szczęśliwy rzut — teleturniej
17.55 Sąsiedzi (244) — australijski serial obyczajowy
18.30 Informacje
19.00 Telewizja 101 (12) — serial USA dla młodzieży
20.00 Formula I — Podsumowanie sezonu
21.00 Brygada Acapulco (13) — serial sensacyjno-przygodowy USA
22.00 Informacje
22.10 Biznes tydzień
22.25 Gramy — magazyn muzyczny
22.30 „Nocne oczy” (Night Eyes) — film USA (1990), reż. Jag Mundhra, wyk.: Andrew Stevens, Tanya Roberts (100 min.)
0.15 Pożegnanie

TV POLONIA

7.00 Panorama, 7.10 Dzień dobry z Polski, 9.00 Wiadomości, 9.15 Tylko Kaśka (3) — serial dla młodzieży, 9.40 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (4/13) — serial polski, 11.05 Diariusz — magazyn rządowy, 11.15 Magazyn polonijny, 12.00 Wiadomości, 12.15 Autobus z napisem „Koniec” — film polski, reż. Mariusz Walter, 12.45 Biografie: „Dymny, Dymny”, „Władysław Siewiński” — filmy dokumentalne, 13.40 Tata, a Marcin powiedział..., 13.50 Muzyczna Jedynka, 14.20 Teatr Polskiego Radia współcześnie, 14.55 Rozmowa dnia, 15.30 Weekend, 16.00 Zaproszenie do Polski: „Ład nad Wartą”, 16.30 Rock-raport, 17.00 Telexpress, 17.15 Weekend, 17.30 Tik-Tak — pro-

TV RAI UNO

PIĄTEK
6.00 Euro News, 6.45 Magazyn poranny (dzienniki o godz. 7.00, 8.00, 9.00), 9.30 Wiadomości, 9.35 „Pies ojca” — serial USA, 10.00 Dziennik, 10.05 „Ernest ratuje Boże Narodzenie” — film USA, w rol. gl. Jim Varney, Douglas Seale, 11.00 Dziennik, 11.45 Aktualności, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 „Morderstwo to jej hobby” — serial USA, w rol. gl. Angela Lansbury, 13.30 Wiadomości, 14.00 Kroniki włoskie, 14.20 Założymy się, że — program rozrywkowy, 14.50 „Podbój Dzikiego Zachodu” — serial, 15.45 Program dla dzieci (15.55 „Rodzina Adamsów”, 16.25 „Pogromcy duchów”, 17.30 „Zorro”), 18.00 Dziennik, 18.15 Sport, 18.20 Vivat Angelia, 18.50 Wesole miasteczko, 19.35 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 Program cyrkowy, 23.00 Dziennik, 23.10 „Magiczne Boże Narodzenie” — film USA, w rol. gl. Mary Steenburger, Harry Dean (I część), 0.05 Dziennik, 0.20 „Magiczne Boże Narodzenie” — film USA (cz. II), 0.55 Wszelchnia TV-Oceania, 1.25 Półgłosie, 1.35 „Dzieciństwo przełożonej” — telefilm, 2.45 Dziennik, 2.55 „Włosy na wietrze” — serial, 3.30 Dziennik, 3.35 „Kapitan taki jak ja” —

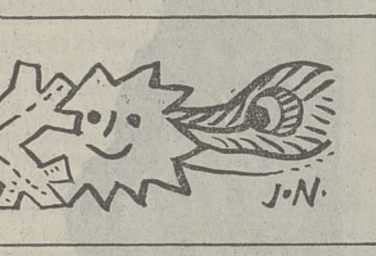
gram dla dzieci, 18.00 Weekend, 18.10 Jest jak jest (1) — serial polski, reż. Jan Lomnicki, wyk. Zbigniew Buczkowski (z angielskimi napisami), 18.35 Weekend, 19.00 Hity satelity, 19.20 Dobranoc: „Maurycy i Hawranek”, 19.30 Wiadomości, 20.05 Diariusz, 20.15 Magazyn kulturalny, 20.30 Polska Kronika Ogórkowa, 20.40 Weekend, 21.00 Panorama, 21.30 Dom (4/12) — serial polski, 23.00 Paer — magazyn muzyczny, 23.45 Wieczorny Uniwersytet Telewizji Łatwej, Lekkiej i Przyjemnej, 0.35 Dwie wigilie — film polski, reż. Kazimierz Tarnas (65 min.), 1.35 Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzystwa Bydgoszcz '94.

TV B

15.05 Program dnia
15.10 Dzieciaki z Beverly Hills (41)
15.35 Zwierzęta z ginącego lasu (4)
16.00 Klarysa wyjaśni wszystko
16.30 Msza święta dla chorych
17.30 Crystal (75) — serial wenezuelski
18.10 Kronika
18.40 Rekomendacje kulturalne
19.00 Spotkanie — program o Lwowie
19.15 Siostry (1/6) — serial USA, wyst.: S. Kurz, J. Phillips
20.10 Maria Callas — Casta Diva — angielski program muzyczny
21.05 Jezioro znużenia: Pożądanie — program poetycki, reż. Adam Opatowicz
21.15 Rozmowa dnia
21.25 Publicystyczny talk show
22.00 Kronika
22.10 Sport
22.15 Marginalki — program kabaretowy Krzysztofa Haicha
22.40 Magazyn studencki
22.55 Nasza antena
23.00 „A miłość trwa” (Love Lives on) — film USA (1989), reż. Larry Pearce, wyst.: Christiane Lahti, Sam Waterstone, Ricky Goldin (96 min.)
0.30 Hejnal

TV Katowice

6.55 TV POLONIA, 9.00 Poranek z TV Katowice, 11.00 Program dnia, 11.05 Różowa dama, 11.50 MTV, 12.00 Aktualności, 12.05 Siostra Margaret i nocne motyle — dramat angielski, 13.40 Wielkie przestępstwa i procesy XX wieku, 14.05 MTV, 14.20 Muzyczna Teletrojka, 14.35 Kochajmy zwierzęta, 15.00 Aktualności, 15.05 Program dnia, 15.10 Dzieciaki z Beverly Hills, 15.35 Zwierzęta z lasu Farthing — serial animowany, 16.05 Klarysa wyjaśni wszystko — serial dla młodzieży, 16.35 Rozmowa tygodnia, 16.50 Muzy, 17.30 Crystal, 18.00

wyznania Matteo Bianchi, 4.15 Koncert bożonarodzeniowy, 5.10 Wielkie wystawy, 5.55 Sam na sam z dziełem sztuki.

SOBOTA
6.00 Euro News, 7.00 Banda Zecchino — program dla dzieci (filmy rysunkowe i niespodzianki), 8.35 Błękitne drzewko — program dla najmłodszych, 9.30 „Życie jest cudowne” — film USA (1946 r.), reż. Frank Capra, w rol. gl. James Stewart i Donna Reed, 11.35 Zielony poranek, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 Zdrowi i piękniejsi — specjalne wydanie dla dzieci, 13.30 Dziennik, 13.55 Trzy minuty o... 14.00 Niebieska linia, 15.15 Ta magiczna noc — program bożonarodzeniowy, 15.45 Filmy Walta Disneya (z „Aladyna”), 16.40 Disney Time, 17.40 Almanach, 18.15 Słowo i życie — Niedziela Ewangelia, 18.30 Koncert Bożonarodzeniowy — orkiestra i chór Akademii św. Cecylii: dyr. Vladimir Spivakov i Renato Serio, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 „Koledy Myszyki Miki” — filmy rysunkowe, 21.15 „Mosiężne galki i kije od mioty” — film angielski, w rol. gl. Angela Lansbury, 22.55 Oczekiwanie — pieśni w wykonaniu chóru Antoniano di Bologna, 23.45 Słowo i życie — program religijny, 23.55 Bazylika św. Piotra w Watykanie — pastorka celebrowana przez papie-

Gość Teletrojki, 18.10 Aktualności, 18.40 Studio pod Bukiem, 19.00 MTV, 19.15 Siostry — serial USA, 20.10 Maria Callas: Casta Diva — program muzyczny, 21.05 Jezioro znużenia: Pożądanie 22.00 Aktualności, 22.05 Różowa dama, 22.55 Program dnia, 23.00 Muzyka nie zna granic, 24.00 Jeźdźcy Apokalipsy, 1.20 Siostry — serial USA (powt.)

TV Polonia 1

6.00 Maria, 6.45 Sport, 7.15 Magazyn, 8.10 Seriele dla dzieci, 9.25 Jeden+dziesięć, 10.20 Jolanda, 11.05 Zbuntowana, 11.50 Detektyw Remington Steele, 12.45 Seriele dla dzieci, 13.30 Jeden+dziesięć, 14.25 Sport, 15.55 Seriele dla dzieci, 17.15 Jeden+dziesięć, 18.20 Jolanda, 19.10 Zbuntowana, 20.00 Orly (3) — serial włoski, 21.40 Szybki jak błyskawica — dramat USA 1990, reż. Tony Scott, wyk.: Tom Cruise, Nicole Kidman, 23.35 Design — magazyn mody, 0.05 Mosty na rzecze Toko-Ri — film wojenny USA 1955, reż. Mark Robson, wyk.: William Holden, Grace Kelly, 2.00 Zbuntowana, 2.40 Orly (3), 4.15 Design, 4.45 Magazyn, 5.10 Magnum.

TV Bratysława I

8.30 Wiadomości, 9.00 Filmy dla dzieci, 12.05 Auto-moto-rewia,

SUPLEMENT DO TELE magazynu

Zmiany w programach TVP nadesłane w ostatniej chwili do redakcji.

Sobota pr. 1 TVP: 14.05 „Świąteczny biały śnieg” — film USA. Program 2: 16.30 Halo Dwojka, 16.40 Jerzy Owsiak i jego goście

Niedziela pr. 1 TVP: 8.25 „Chleb życia” — film polski, 23.40 Affaire Concinui — koledy, 23.55 „Honor Prizzich” — film USA, 2.05 Miłość i magia. Program 2: 23.55 Pamięci Elvira Presleya.

Poniedziałek pr. 2 TVP: 20.00 Orkiestra „Genjusz” — koncert, 21.30 Nasze koledy — „Zayad”.

Wtorek pr. 1 TVP: 8.30 Album krakowskiej muzyki: Camerata Cracovia, 8.50 Choinka jazzowa (1), 14.00 Spotkania z Elitą, 14.30 Dla młodych widzów: Sylwester w stylu..., 15.00 Muzyczna Jedynka, 18.30 Swojskie klimaty. Program 2: 10.25 Teatr dla dzieci, 11.30 Clipol, 13.20 „Święty Mikołaj” — film angielski, 17.10 Nasze pastorałki — Grupa Pod Budą, 20.50 Gość Dwojki: Filip Bajon, 22.30 Perły z lamusa.

Sroda pr. 1 TVP: 8.30 Biesiady humoru i satyry, 14.00 Big Day — koncert, 14.30 Raj, 15.00 Drgawy, 1.25 Dotknąć całego świata — rep. Program 2: 8.30 „Zbiórka lorda Artura Savella’a” — film polski.

Czwartek pr. 1 TVP: 8.30 Co nowego — Józef Skrzek, 8.45 Choinka jazzowa (2), 14.00 Indywidualności roku 1994 — koncert w Wieliczce, 14.30 Sylwester w stylu..., 17.40 Magazyn katolicki, 18.30 Koledy Pospieszalskich (1), 22.10 Koledy Pospieszalskich (2). Program 2: 8.30 „Wielkie Galy” (1/6) — serial angielski, 17.05 Rock-oko, 17.35 Seans filmowy (2).

Piątek pr. 1 TVP: 8.30 Party-tura, 14.00 Muzyczna Jedynka z Krakowa, 15.00 Kraina łagodności, 23.15 Wolność z importu — rep. Program 2: 20.00 Koncert świąteczny z Asyżu — dyr. Jan Krenz.

za Jana Pawła II, 2.00 Nocne czuwanie, 2.50 „Noc nadziei”, 4.00 Koncert bożonarodzeniowy z Asyżu, 4.55 Biblia, 5.25 Doc Music Club.

NIEDZIELA
6.00 Euro News, 6.45 „Jeziora Ameryki Północnej” — film dokumentalny, 7.30 Banda Zecchino — program dla dzieci (filmy rysunkowe), 8.00 Błękitne drzewko — program dla najmłodszych, 8.30 Banda Zecchino — c.d., 10.20 Bazylika św. Piotra w Watykanie: msza św. celebrowana przez Jana Pawła II, 11.55 Watykan. Ordzież Bożonarodzeniowy i Postania Urbi et Orbi, 12.30 Bazylika św. Franciszka z Asyżu: koncert bożonarodzeniowy, 13.30 Wiadomości, 14.00 Niedziela w... — program rozrywkowy, 18.00 Dziennik, 18.20 Niedziela w... 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 „E.T.” — film USA, reż. Steven Spielberg, w rol. gl. Drew Barrymore i Henry Thomas, 22.40 Dziennik, 22.50 „Opowieść Wigilijna” — film angielski, w rol. gl. Albert Finney, Edith Evans (I część), 0.05 Dziennik i Pogoda, 0.10 „Opowieść Wigilijna” — cz. II filmu angielskiego, 0.50 Półgłosie, 1.05 Muzyka wieczorna, 1.45 „Dzieciństwo przełożonej” — serial, 2.50 Dziennik, 2.55 „Włosy na wietrze” — telefilm, 3.35 Dziennik, 3.40 Opowieści kapitana — przygody w podróży, 4.20 Kon-

12.35 Program ekologiczny, 12.45 — program poetycki, 21.25 Jacy jesteśmy, 21.45 Magazyn młodych, Sferzy intymne, 13.55 Gmina Szrba w Tatrach — film dokumentalny, 14.35 Wiadomości, 14.40 Adam i Anna — film telewizyjny, 15.40 Sport Billy — serial animowany, 16.00 Radości życia — serial francuski, 16.10 Jeśli nie było świąt — film USA, 17.45 Teleserwis, 18.05 Kalejdoskop informacyjny, 18.30 Koło fortuny, 19.00 Dobranoc, 19.10 Gra komputerowa, 19.30 Dziennik, 20.03 Losowanie loterii państwowej, 21.00 Michał Anioł (1/3) — film włoski, 22.35 Wiadomości, 23.05 Sport, 23.15 Rudolf Nurejew — angielski film dokumentalny.

TV Bratysława II

16.45 Wiadomości, 17.00 Teleweekend, 17.30 Dwa dni w Zajeźowej, 17.50 Drewniany chleb, 18.20 Programy regionalne, 18.30 Dobranoc, 18.40 Starożytny Egipt (1/8), 18.55 Magazyn regionalny, 19.30 Dziennik, 20.05 Teatr TV: „Błękitny ptak”, 21.40 Słowacja i Ojczyzna, 22.10 Totolotek i losowanie loterii państwowej, 22.40 Stacja — dramat włoski, 0.05 F&V — nowości filmowe, 0.30 Wydarzenia.

Za zmiany wprowadzone w ostatniej chwili w programach radiowych i telewizyjnych, redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

SUPLEMENT DO TELE magazynu

Zmiany w programach TVP nadesłane w ostatniej chwili do redakcji.

Sobota pr. 1 TVP: 14.05 „Świąteczny biały śnieg” — film USA. Program 2: 16.30 Halo Dwojka, 16.40 Jerzy Owsiak i jego goście

Niedziela pr. 1 TVP: 8.25 „Chleb życia” — film polski, 23.40 Affaire Concinui — koledy, 23.55 „Honor Prizzich” — film USA, 2.05 Miłość i magia. Program 2: 23.55 Pamięci Elvira Presleya.

Poniedziałek pr. 2 TVP: 20.00 Orkiestra „Genjusz” — koncert, 21.30 Nasze koledy — „Zayad”.

Wtorek pr. 1 TVP: 8.30 Album krakowskiej muzyki: Camerata Cracovia, 8.50 Choinka jazzowa (1), 14.00 Spotkania z Elitą, 14.30 Dla młodych widzów: Sylwester w stylu..., 15.00 Muzyczna Jedynka, 18.30 Swojskie klimaty. Program 2: 10.25 Teatr dla dzieci, 11.30 Clipol, 13.20 „Święty Mikołaj” — film angielski, 17.10 Nasze pastorałki — Grupa Pod Budą, 20.50 Gość Dwojki: Filip Bajon, 22.30 Perły z lamusa.

Sroda pr. 1 TVP: 8.30 Biesiady humoru i satyry, 14.00 Big Day — koncert, 14.30 Raj, 15.00 Drgawy, 1.25 Dotknąć całego świata — rep. Program 2: 8.30 „Zbiórka lorda Artura Savella’a” — film polski.

Czwartek pr. 1 TVP: 8.30 Co nowego — Józef Skrzek, 8.45 Choinka jazzowa (2), 14.00 Indywidualności roku 1994 — koncert w Wieliczce, 14.30 Sylwester w stylu..., 17.40 Magazyn katolicki, 18.30 Koledy Pospieszalskich (1), 22.10 Koledy Pospieszalskich (2). Program 2: 8.30 „Wielkie Galy” (1/6) — serial angielski, 17.05 Rock-oko, 17.35 Seans filmowy (2).

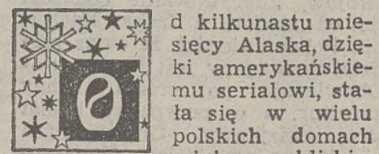
Piątek pr. 1 TVP: 8.30 Party-tura, 14.00 Muzyczna Jedynka z Krakowa, 15.00 Kraina łagodności, 23.15 Wolność z importu — rep. Program 2: 20.00 Koncert świąteczny z Asyżu — dyr. Jan Krenz.

cert świąteczny, 5.15 Wielkie wystawy: Paolo Uccello, 5.45 Sam na sam z dziełem sztuki (Rafaël).

PONIEDZIAŁEK
6.00 Euro News, 6.45 Magazyn poranny (dzienniki o godz. 7.00, 8.00, 9.00), 9.30 Wiadomości, 9.35 „Pies ojca” — serial USA, odc. „Dom, słodki dom”, 10.00 Dziennik, 10.05 Święta na świecie — koncert chóru Piccolo Coro del Antoniano, 11.00 Dziennik, 11.05 „Bajki wiecznie młode”: „Brzydkie kaczątko” — film rysunkowy, 11.40 Aktualności, 12.25 Prognoza pogody, 12.30 Dziennik, 12.35 „Morderstwo to jej hobby” — serial USA, w rol. gl. Angela Lansbury, 13.30 Dziennik, 14.00 Przymat — aktualność kulturalna, 14.20 Program dla dzieci (m. in. o 15.55 „Rodzina Adamsów”, 16.25 „Pogromcy duchów”, 17.30 „Zorro”), 18.00 Dziennik, 18.20 „Niezwykłe historie” — serial, 18.50 Wesole miasteczko — gry, 19.50 Prognoza pogody, 20.00 Dziennik, 20.40 Założymy się, że — program rozrywkowy, 23.05 Dziennik, 23.15 „Z dala od zgłębku” — film angielski, reż. John Schlesinger, w rol. gl. Julie Christie, Terence Stamp (I część), 0.25 Dziennik, 0.30 „Z dala od zgłębku” — II część, 2.05 Wszelchnia TV — Oceania, 2.35 Wieczorna muzyka, 3.15 „Dzieciństwo przełożonej” — serial, 4.25 Opowieści kapitana — przyjaciel człowieka, 5.05 Koncert świąteczny.

— Cześć Chris, jestem z Polski.
 — Z Polski? — rozpromienia się John Corbett, „przystankowy” Chris Stevens. — Moja babcia nazywała się z domu Pawlik.

d kilkunastu miesięcy Alaskę, dzieki amerykańskiemu serialowi, stała się w wielu polskich domach miejscem bliskim i przyjaznym. Z historycznego punktu widzenia ten największy stan USA nie powinien nam się zbyt dobrze kojarzyć. W końcu pieniądze — a było tego 7,2 mln dolarów — które car Aleksander II otrzymał w 1867 roku za Alaskę, posłużyły do pokrycia deficytu budżetowego wywołanego przez wydatki, jakie imperium carskie poniosło w związku z Powstaniem Stycziowym. Pikanterii całej sprawie dodaje fakt, że przedstawiciele obu rządów — carskiego i amerykańskiego — którzy finalizowali transakcję, byli z pochodzenia Polakami...

Ale tych odległych czasów nie pamiętają już nawet najstarsi górale, a tym bardziej Michał Pawluśkiewicz — z urodzenia nowotarzanin, z wyboru krakus i gorący patriota podwawelskiego grodu, z zamiłowaniem — wędkarz, no i jeden z tysięcy miłośników serialu „Przystanek Alaska”. Do Stanów Zjednoczonych przyjechał na wyprawę szlakiem lososia pacyficznego, ale zanim zdążył się zorientować, starannie wytyczona trasa zaczęła się rozgałęziać — a to w kierunku miejsc związanych z serialem, a to znów tropami polskich nazw i nazwisk. Bo, jak już wielokrotnie stwierdzono,

nasz są wszędzie

Toteż nic dziwnego, że w Fairbanks, mieście położonym powyżej 65. równoleżnika, w pamiątkarskim sklepie „Alaska Land” wisi na ścianie wizerunek Polskiego Orła i Matki Boskiej Częstochowskiej, a właściciel — były traper, podróżnik i poszukiwacz złota — nazywa się Ken Kahawski i dobrze pamięta, że jego dziadkowie pochodzili z Krakowa.

Michał Pawluśkiewicz do dziś śmieje się do łez na wspomnienie rozmowy, przeprowadzonej z parą młodych ludzi tuż pod kołem podbiegunowym, w okolicach Circle. — Oglądaliśmy wspólnie niesamowite zjawisko — zachód i wschód słońca w odstępach kilku minut — i wymienialiśmy przy tym uwagi po angielsku. Dziwiłem się nawet, że tak świetnie się rozumiemy, aż do chwili, gdy chłopak spytał mnie uprzejmie: — *What is your native language?* (jaki jest twój narodowy język). No, i o-

czywiście okazało się, że młodzi pochodzą z Krakowa, chyba mieszkają przy Spokojnej, ale nazwiska niestety nie zapamiętałem.

W USA podziwiać można wszystko — od wspaniałych krajobrazów do osiągnięć tech-

BARBARA MATOGA

Przystanki Alaski

Malowidło z wielbłądem i napis „Roslyn's Cafe”, jakie pojawiają się w czołówce każdego odcinka popularnego serialu „Przystanek Alaska”, pochodzą z lokalu... Piotra Skiby.

niki — ale dla nas może najbardziej kształtujące może się okazać podpatrywanie, w jaki sposób tworzą się atrakcje turystyczne, związane z bądź co bądź króciutką historią tego kraju. Zdarzyło się bowiem, że w 1942 roku pewien Kalifornijczyk postawił przy High Way na Alasce drogową, wymierzając w milach jego tęsknotę za rodzinnymi stronami. Wkrótce pojawiły się obok następne tablice, a do dziś stanęło ich ponad 20 tysięcy!

W tym roku pojawił się pierwszy akcent polski — fantazyjnych kształtów tablica obwieszcza, że to miejsce odległe jest od Krakowa o 15793 km. Zawiesili je wspólnie Michał Pawluśkiewicz wraz z polskim konsulem — też oczywiście

podobało mi się — twierdzi Indianka z plemienia Athapaska, najstarszej ludności tych ziem. Niektórzy ludzie z małych alaskajskich miasteczek, które jednak przypominają filmowe Cicely, utożsamiają się z bohaterami filmu. W innych serial obudził nieziszczalne marzenia. — Chciałabym stać się morską mewą — napisała na okładce albumu „Alaska”, który dla Michała Pawluśkiewicza stał się swoistym pamiętnikiem — kelnerka z restauracji w Anchorage, na ok. ważąca około 100 kilogramów. — To nie jest serial kreowany u nas, ale witamy na Alasce — napisała młoda dziewczyna. — Tu każdy może zostać tym, kim chce.

Filmowe Cicely znajduje się o tysiąc kilometrów na połud-

nie, w pobliżu miasta Seattle i nosi nazwę Roslyn. Niegdyś — sada górnicza, podupadła po zamknięciu w 1962 roku ostatniej kopalni.

Roslyn ożyło

sześć lat temu, z chwilą rozpoczęcia prac nad serialem. Zabrzmiało jak paradoks, ale ostatnio „ożyło” nawet miejscowy cmentarz — odnowiono pomniki, ogrodzenia, posiano tra-

przed nim kolejki turystów. Ozdabia kawiarniany jadalny, który z lubością zamalowują dzieci specjalnie przygotowanymi kredkami, widnieją na licznych gadżetach sprzedawanych w sklepiku z pamiątkami, też należącem do pana Skiby. Nastoletni syn drugiej żony Piotra Skiby, Dan, twierdzi z dumą, że wielbłąd ma u turystów większe powodzenie niż łódź. Jest to z jego strony nie tylko dbałość o interesy rodziny, ale i

szczalini. Jej mąż, Marian, przez wiele lat kierował miejscowym Domem Polskim. Seattle jest miastem siostrzanym Gdyni, ale ilością mieszkańców bardziej przypomina Poznań. W jednym z jego satelickich miasteczek, Redmond, znajduje się studio filmowe, w którym kręcone są sceny do „Przystanku Alaska”.

— Aktorzy z serialu w niczym nie przypominają zbłądzonych gwiazd — wspomina Michał Pawluśkiewicz. — Cześć Chris, jestem z Polski — mówi do Johna Corbetta, a ten wita się jak z bliskim znajomym i oznajmia, że jego babcia była z domu Pawlik i przyjechała do Stanów Litwy. — Opowiedz mi o Polsce i o Litwie — poprosił. Ofiarowaną przez Michała Pawluśkiewicza kartkę grającą z hejnałem mariackim Chris dołączył do kolekcji pocztówek z całego świata. Chce też odwiedzić Kraków, ale „jako John, a nie Chris, bo kiedy byłem w Grecji, trochę mi popularność przeszkadzała”.

przejaw cichej walki, jaka toczy się w Roslyn

pomiędzy łosiem a wielbłądem

W sklepie Memory Makers, również sprzedającym pamiątki związane z serialem, wizerunkiem łosia ozdobione jest niemal wszystko — koszulki, kapełuszki, dzwonki obiadowe, butelki, zabawki choinkowe — nawet zestaw do szycia. Bohater tych obrazków, sześciolatek imieniem Marty, który na początku każdego odcinka dostojnie przechadza się po ulicach Roslyn-Cicely, nie żyje. Zmarło mu się w styczniu tego roku, prawdopodobnie z powodu niewłaściwego odżywiania — jego ulubionym przysmakiem były bowiem banany, niezbyt odpowiedni pokarm dla zwierząt z tej strefy klimatycznej. Pozostawił po sobie dwóch dorodnych synów i setki podobnych sprzedawanych z powodzeniem w sklepach z pamiątkami. — Od kiedy przyjechali tu filmowcy, wszyscy w mieście mają pracę — mówi ekspedientka z „Memory Makers”, pani Rosenkranz. — Ceny co prawda również wzrosły, ale mamy też dobrą zabawę.

Pamiątki związane z „Northern Exposure” sprzedawane są też w sklepie „Simply Seattle”. „Po prostu Seattle” — tak właśnie nazywa się ten sklep, oferujący turystom drobiazgi związane z tym miastem, uważanym za „wrota do Alaski” ze względu na krajobraz, krystalicznie czyste powietrze i wodę. O jej jakości dba zresztą nasza rodaczka — Barbara Strutyńska, pracująca w najnowocześniejszej ponoć na świecie oczy-

Shelly, czyli Cynthia Geary, nie dała się sfotografować, bo właśnie ugryzła ją pszczoła. Za to jej filmowy mąż, Holling, w życiu codziennym John Cullum (na zdjęciu z Michałem Pawluśkiewiczem i dziennikarką z programu II TVP), wyznał, że kreowana przez niego postać jest bardzo bliska jego sercu. — Bardzo się cieszę, że dobrzy ludzie w Polsce doceniają piękno naszej małej społeczności w Cicely — powiedział — Niech was wszystkich Bóg błogosławi.

Choć „Przystanek Alaska” wydaje się jak najbardziej odległy od typowych hollywoodzkich produktów to jednak zarówno sceny plenerowe z Roslyn, jak i taśmy ze studia w Redmond ostateczny szlif uzyskują właśnie w Hollywood. Małe miasteczko pod Seattle, w którym życie zmienia się pod wpływem filmu, ożywia się na widok ogłoszeń zapowiadających kolejiny przyjazd ekipy. W Roslyn mówi się z niepokojem, że Rob Morrow ma już dość doktora Fleischmana, że za rok, najpóźniej — dwa, zakończy się kręcenie kolejnych odcinków. — Może przyjadą do nas z nowym filmem? — zastanawia się sprzedawczyni z „Memory Makers”.

A zresztą — pamiątki będą się sprzedawać jeszcze przez długie lata. Ostatnio rekordy popularności bije „przystankowa” książka kucharska. Można tam znaleźć przepis na „Maggie's couscous”, marchewki à la Chris, uwagi Eda na temat jedzenia z miski. Najprościej przyrządzić „ziemiaki Marilyn” — wystarczy je ugotować i posypać solą. — To jest dobre — zechwała, jak zwykle lekkoironicznie, indiańska pomocnica doktora Fleischmana z Cicely.

Cena nieznanego obrazu Piotra Michałowskiego na każdej aukcji przekroczy miliard złotych.

„Sztuka plastyczna u nas na zawsze pozostanie tylko krzewem egzotycznym, w ciepłarni amatorstwa mozolnie pielęgnowanym. Nie będzie ona nigdy pełnym soków i ziaren owocem, samodzielnie dojrzewającym na drzewie naszego życia...”, bo „...surowość naszego klimatu, surowość obyczajów...”, wzrok nie nawykły do światła i słońca nie jest zdolny u nas ani uchwycić, ani oddać tej nieskończonej skali barw i półcieni, która wciąga drży w powietrzu” — stwierdził Julian Klaczko, wpisując się na zawsze do czarnej księgi polskiej, a może nawet światowej krytyki.

mity artysta, poświęcił się malarstwu już w latach dojrzalych, około 1833, w krótkim jednak czasie doszedł do wielkiej doskonałości w malowaniu zwierząt... akwarele jego są na wszystkie strony poszukiwane przez miłośników...”
 Piotr Michałowski. Wielki pan

miary, nie zamiar według sił?”
 Ano, właśnie.
 Piotr Michałowski był romantykiem, jednym z „ruszających z posad bryłę świata”, o których jakbyśmy nieco zapomnieli. Omdlewający w swym wyrafinowaniu neoromantyzm przełomu wieków i jego peleryniarze,

JERZY MADEYSKI

Zagadka „Huzarów”

W kraju był mężem stanu, ekonomistą, administratorem, przemysłowcem i... wielkim panem. Na Zachodzie zdobył opinię profesjonalnego artysty — jego obraz trafił do Luwru. Żył, gospodarzył i malował pod Krakowem.

yl rok 1857, drugi od śmierci Piotra Michałowskiego. Niefortunny Klaczko nie dostrzegł jednak, lub może nie chciał dostrzec artysty, którego akwarele zdobyły francuski i angielski rynek już

w latach trzydziestych. Więcej — osiągnęły ceny nie mniejsze, niż dzieła sławnego i drogiego Gericaulta. O rysunkach „Michałowskiego” pisał Balzac, a ekskluzywny jak almanach domów panujących słownik malarzy Nagera podesł już w roku 1840 pod hasłem „Michałowski” — malarz z Polski, obecnie żyjący, znako-

i wielki artysta. A może odwrotnie: wielki artysta, który przypadkowo był również wielkim panem? A może jeszcze inaczej — geniusz uniwersalny i ulubieniec Fortuny, człowiek sukcesu, któremu wszystko się udawało i wszystko, czego się tknął, niosło mu sławę? Który, jak chciała jego epoka, „mierzył siły na za-

„co się same, Panie Święty, przyzywają dekadenty. Po polsku — takie syny” — jak pisał Boy, przysyłają nam bowiem silny i prężny, ba, nawet rubaszny niekiedy romantyzm czasów Mickiewicza i Michałowskiego. Pelen wiary w zwycięstwo, ostry czyn, przyszłość, postęp, handel (Ciąg dalszy na str. 15)

DZIENNIK mleczki

lekiedy my, publicyści, wpadamy w panikę: oto Polska przeżywa atak angielszczyzny, po którym język polski być może przestanie przypominać mowę naszego dzieciństwa...

— Gdybym przyniósł panu wszystkie listy, jakie dostaje do „Ojczyzny-polszczyzny”, a wynoszących tych listów co miesiąc z budynku wrocławskiej telewizji około pół tysiąca, zobaczyłby pan, jak zamiennie od roku 1989 powiększyła się sterta listów poświęconych temu problemowi. Ciągłe tak pierwszy miejscu jest akcent, ale zamiennie od roku 1989 na miejsce drugie, jeżeli tak mogę powiedzieć językiem sportowym, wysunęła się sterta listów poświęconych temu problemowi. Oto znaleźliśmy się w nowej sytuacji politycznej, ekonomicznej, gospodarczej i — jak obawiają się telewizyści — jak tak dalej pójdzie, nie będziemy mieli sklepów, stoisk, tylko będą „szopy”, „markety”...
— Sprzedawców zastąpią „dilerzy”...
— Będą „dilerzy”, do tego cała terminologia komputerowa, a w naszym Krakowie na murach nie ma już napisów „Wista pany”, ale „Wista King”. We Wrocławiu to samo, a nawet więcej, bo „Śląsk forza”, a więc obowiązuje nie tylko angielszczyzna... Jakis dziennikarz z Warszawy zapytał mnie w wywiadzie: „Proszę pana, chyba nigdy jeszcze polszczyzna nie była tak zagrożona, jak obecnie. Co pan na to?”
— I co Pan na to?
— Odpowiadam niezmiennie: raczej nie w mojej naturze przyłączanie się do tego typu głosów. Głosów kasandryczno-rejtanowsko-piotrowskargowych, jak lubię żartobliwie mówić. Wierzę w językowy rozsądek rodaków. Po drugie — oczywiście, że te zjawiska widzę, że mnie niepokoją, ale są z punktu widzenia psychologii społecznej czymś bardzo typowym. Jest to nadgorliwość neoficka. Jest to typowy zachłyst, jeżeli mogę tak powiedzieć, naszą nową rzeczywistością.

— Czy tylko?
— Plus ludzka słabostka, plus manieryczność, plus snobizm.
— Czy tylko, Panie Profesorze? Przez całe pokolenia polscy stolarze i polscy ślusarze, jak to arcyzgrabnie udowodnił Tuwim, posługiwali się zawodową gwara zapożyczoną z niemieckiego. Po prostu stamą, z Zachodu, przyszły narzędzia wraz ze swymi nazwa-

mi. Dzisiaj mamy chyba do czynienia z podobnym zjawiskiem, przynajmniej jeżeli chodzi o komputery.
— Można by postępować tak jak Francuzi, którzy siłą w świecie ze swej antyamerykańskości politycznej i językowej...
— Bronią swego języka ustawowo...

Zachłyst

Z profesorem JANEM MIODKIEM rozmawia Andrzej Kozioł

— Oczywiście! Jestem parę miesięcy temu w jednej z warszawskich uczelni, o tym samym mówimy, na to wstaje jakiś profesor, wysokiej klasy informatyk i mówi mi: „Panie profesorze, moi francuscy koledzy, przyłączają się do francuskiej antyamerykańskości, odgradzili się od informatyczno-komputerowej terminologii amerykańskiej i dzisiaj pluja sobie w brode!”...
— Przestali być kompatybilni, używając komputerowej gwary.
— Zostali w dołku, odgradzili się... Możemy sobie zatem powiedzieć, że tak jak był czas dominacji łaciny, dzisiaj przyszła w świecie pora na język angielski. I ten język dzisiaj integruje świat. W sferze nauki, polityki, gospodarki... Nie obejdziemy tego, jesteśmy na to skazani. Każdemu dziecku będę dzisiaj radził — ucz się, chłopcze, angielskiego, jeżeli chcesz być człowiekiem nowoczesnym. Natomiast nie wycofuję się ze wszystkich zastrzeżeń, muszę widzieć wszystkie śmieszności, które temu zjawisku towarzyszą i mogę nimi spaść jak z rękawa.

Wiadomo, że jeśli zakłada swoją firmę Jan Kowalski, to nazwie ją albo „Janexem”, albo „Kowalexem”. Jeśli nazwie firmę imieniem swojej żony, a jego żona to Haneczka — nie napisze na szyldzie „Anna”, tylko „Anne”, nada imieniu brzmienie obcojęzyczne... Jeżeli nie nazwała się Jan, ale Maksymilian i w ten sposób nazwie swoją firmę, to Maksymilian napisze przez „x”, tak jak coraz więcej właścicieli miejsc, w których można zrobić odbitkę kserograficzną, reklamuje się jako „zero”. Coraz częściej nawet tekst widzę zapisany przez „x” — „text”.

— Jest Pan bardziej burzowy, czy też rozmówczymy tymi językowymi dźwiękami?
— Lubię powtarzać mądrego biskupa Krasickiego: „I śmiech niekiedy może być nauką, kiedy się z przywar, nie z osób natrząsa”. Widzę te przywary, śmieję się z nich, ale mimo wszystko wierzę w językowy rozsądek Polaków, z którego przejawami spotykam się też na każdym kroku. To było parę miesięcy temu, jakiś młody krytyk literacki w

Młodzi spikerzy radiowi i telewizyjni z pruskiego marszałka i prezydenta III Rzeszy von Hindenburga będą panu robić „Hajdenburga”. Świętej pamięci Siawek Siejka przed paroma laty zapowiadał amerykański serial poświęcony znanemu architektowi i hitlerowskiemu ministrowi uzbrojenia, który nazywał się Albert Speer. Dla pańskiego, mo-

— To nie tyle kwestia nadmiaru angielszczyzny, co niedoboru wiedzy. Niedawno, podczas sprawozdania z uroczystości w Wawelskiej Kryptcie, w krakowskiej telewizji stwierdzono, że wiersze deklamował Benedykt Hertz. Okazało się, że hołą marszałkowi Pilsudskiemu składają nawet duchy; Benedykt Hertz nie żyje od ponad czterech dziesięcioleci... Dla kogoś to nazwisko było pustym dźwiękiem, dlatego pomylił recytatora z autorem...
— Dostałem z Łodzi złośliwy, inteligentnie napisany felieton, którego autor donosi, że lektor łódzkiej rozgłośni radiowej z samotrackiej Nike zrobił „Najke”. Dwa miesiące temu słuchałem pięciominutowego wywiadu w rozgłośni wrocławskiej Polskiego Radia z młodą walbrzyszką. Czy pan mi uwierzy, że ta dziewczyna konsekwentnie o swoim mieście mówiła „Uol-brzych”? Ani razu nie powiedziała „Walbrzych”.

— Niemożliwe!
— Jak Boga kocham! „Uol-brzych”!
— Jest Pan bardziej burzowy, czy też rozmówczymy tymi językowymi dźwiękami?
— Lubię powtarzać mądrego biskupa Krasickiego: „I śmiech niekiedy może być nauką, kiedy się z przywar, nie z osób natrząsa”. Widzę te przywary, śmieję się z nich, ale mimo wszystko wierzę w językowy rozsądek Polaków, z którego przejawami spotykam się też na każdym kroku. To było parę miesięcy temu, jakiś młody krytyk literacki w

— Być może w ten sposób wzbogacamy nasz język, ale jednocześnie ubożeje on z roku na rok. Nikt już na przykład nie zna całego bogactwa określeń dotyczących pokrewieństwa i powinowactwa. Nie ma już stryjki lub wujenki, jest po prostu ciotka. O jątrewce lub dziewierzcu nawet nie wspomnę... A nazwiska! Nie ma już panny Gadulanki, jest po prostu pani Gadula...
— Wczoraj była u mnie po wywiadzie wrocławskiego dziennikarza radiowa, pani Hanna Hanowa. Opowiedziała mi, że ma trudności z odbiorem poczty. Oczywiście według dowodu nazywa się Hanna Han i panienki na poczcie uważają, że chce przejąć cudzą korespondencję... Ciśnienie oficjalności języka urzędowego jest tak wielkie, że już nawet Nowakowa, Miodkowa czy Hanowa wydają się dziwna w tekście oficjalnym. Natomiast kiedy pan wspomniał Gadulan-

— Wobec tego wiesz, że poza kilkunastoma nazwiskami znanych osób — pisarek, aktorek — te przyrostki wyrażające stan cywilny odeszły w językową przeszłość.
— Ubożeje więc nasz język, czy raczej się wzbogaca?
— Miarą bogactwa stylistycznego każdego człowieka jest licz-

ba form synonimicznych, jaką ten człowiek dysponuje. Można by więc powiedzieć, że każda obca konstrukcja jest stylistyczną szansą. Oto nie mam już w sobie tylko „wystawy” i „wystawiania” czegoś, mam jeszcze „ekspozycję”. Jeśli zacznę wy-

— Proszę natychmiast wziąć w leasing 28 pagerów, najlepiej u tego nowego dealera, który pracuje dla „Mega-Marketu”. Robimy holding z „Super-Shopem”, a oni już od dawna mają menedżerów na pagerach. Nasz P. R. stwierdził, że nie da się zrobić dobrego image'u bez pagerów. Pamiętaj, że to nowe joint venture z Kolušek chce mieć z nami deal w sprawie tego developera z Suwałk. Boss będzie zadowolony, gdy standing i biznes plan przejrzy nam ta firma consultingowa ze Słowackiego.

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

— A jak to wygląda w praktyce? Jak ocenia Pan naszą codzienną polszczyznę?
— Wbrew temu wszystkiemu, co powiedzieliśmy — że jesteśmy zagrożeni angielszczyzną, że łatwo wpadamy w koleiny stereotypów — wierzę w to, co mówił Melchior Wańkowicz, że znaczy w samosterowności języka. Język tak jak rzeka wchłania różne brudy, różne zjawiska, które w pierwszym naszym odruchu spotykają się z negatywną oceną, ale ostatecznie, u ujścia, ta rzeka jest czysta i klarowna...

— Proszę natychmiast wziąć w leasing 28 pagerów, najlepiej u tego nowego dealera, który pracuje dla „Mega-Marketu”. Robimy holding z „Super-Shopem”, a oni już od dawna mają menedżerów na pagerach. Nasz P. R. stwierdził, że nie da się zrobić dobrego image'u bez pagerów. Pamiętaj, że to nowe joint venture z Kolušek chce mieć z nami deal w sprawie tego developera z Suwałk. Boss będzie zadowolony, gdy standing i biznes plan przejrzy nam ta firma consultingowa ze Słowackiego.

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

— Proszę natychmiast wziąć w leasing 28 pagerów, najlepiej u tego nowego dealera, który pracuje dla „Mega-Marketu”. Robimy holding z „Super-Shopem”, a oni już od dawna mają menedżerów na pagerach. Nasz P. R. stwierdził, że nie da się zrobić dobrego image'u bez pagerów. Pamiętaj, że to nowe joint venture z Kolušek chce mieć z nami deal w sprawie tego developera z Suwałk. Boss będzie zadowolony, gdy standing i biznes plan przejrzy nam ta firma consultingowa ze Słowackiego.

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

LEASING — termin z prawa anglosaskiego, nie istniejący w naszym prawie, określający oddanie w odpłatne użytkowanie rzeczy bez przeniesienia prawa własności (pełne prawo własności zostaje przeniesione dopiero po spiacie rat leasingowych). W Polsce mianem leasingu określa się najczęściej umowy dzierżawy.
IMAGE — wizerunek firmy lub osoby.
P. R. — (czytaj pii aeerr) czyli specjalista public relation — w warunkach polskich najczęściej nie spełniającego dziennikarza, odpowiedzialnego za przepływ informacji w firmie i z firmy.
DEALER — pośrednik, sprzedawca (co trzeci Polak jest, będzie lub był dealerem).
DEAL — umowa.
SHOP — sklep.
BIZNES PLAN — przygotowanie planu przedsięwzięcia gospodarczego.
STANDING — określenie bieżącej sytuacji firmy.
HOLDING — struktura stworzona przez działające samodzielnie przedsiębiorstwa, połączone więzami prawnymi, z możliwością powiązań finansowych.
JOINT VENTURE — spółka z udziałem kapitału zagranicznego.
BOSS — przełożony.
MENEDŻER — osoba zarządzająca.
PAGER — elektroniczny przywoływacz przypięty do paska każdego szanującego się biznesmena.
CONSULTING — konsultacje z konsultantem.
DEVELOPER — osoba (wzbudzająca niekiedy uzasadnione podejrzenia) szukająca i dostarczająca kapitału na konkretne przedsięwzięcia gospodarcze. (opr. DER)

(Ciąg dalszy ze str. 13)

I maszyny, ów rewolucyjny romantyzm, w którym równy krok idącej do boju piechoty i grzmot kopyt szarżującej jazdy brzmiał głośniejszy od lirycznych pieśni. Romantyzm tamtych lat tworzył ludzi czynu i on ich kształtował na swole podobieństwo. Nie jest rzeczą przypadku, że Goethe był ministrem Karola Augusta, księcia Weimaru i nie jest też rzeczą przypadku, że ponad wszystkie inne stawał kopalnie i przemysł. Takim też był równy mu talentem, a wyższy umysłem Piotr Michałowski.
„Przed wszystkim — pisze jego córka — gorąco w nim myślał stania się użytecznym krajowi... Czego się tknie, spełniać będzie z głębokim przejęciem, a zawsze w tym przeświadczeniu, że owoc jakiegokolwiek pracy wychodzi na pożytek społeczny... że miłości kraju dowiedzieć można tylko czynem, że można zmieniać zawady... ale nie godzi się zachwiać w zasadach i miłości ojczyzny...”
Istotnie. Już od młodości Michałowski gotuje się do spełnienia wielkich czynów. Z pochodzenia ziemianin, studiując w kraju i za granicą matematykę, mineralogię i humanistykę zarazem, zajmuje się literaturą klasyczną angielską, uczy się języka arabskiego i perskiego, a wszędzie, gdzie jest, ogląda dzieła sztuki i rysuje. Tak dobrze, że paryski batalista Charlet wykrzyknął na widok Michałowskiego malującego błyskawicami pociągającymi pędzącego drago na koniu: „To nie amator, to mistrz”. I on, u którego Piotr Michałowski chciał pobierać nauki, daje mu swe obrazy do korekty.
Dwudziestoczteroletni Michałowski wraca do kraju z zagranicznych wojaży po wiedzę. W Królestwie Kongresowym pracuje w Komisji Przychodów i Skarbu, przewodniczy Komisji dla Zbadań Górniczej i Hutnictwa, czyli jest de facto dyrektorem naczelnym hut, kopalni i fabryk. W 1831 r. zostaje dyrektorem fabryki broni. Pod jego kierownictwem Białogon, Starachowice i Suchedniów produkują 500 karabinów dziennie, wiele tysięcy szabel i bagnatów, a oręż ten nie ustępował najlepszej podówczas broni francuskiej.
Michałowski jest na swym stanowisku niezastąpiony. Niemal

Zagadka „Huzarów”

bałowchwalczo wpatrzony w Napoleona i jego epopeję, wie się na front sądząc, że w końcu nadeszła jego pora dorównania bohaterom swej młodości, a dodać należy, że chciał bić na pomoc Cesarzowi w czasie jego „stu dni”. Lecz Wódz Naczelny, generał Skrzynecki, odmawia. Powstanie upada, Michałowski jedzie do Paryża, by poświęcić się sztuce.

Sukces, jako się rzekło, miał błyskawiczny, ogromny i wymierny: otóż brał ponoć tyle złotych monet za obraz, ile ich było potrzeba dla szelznego pokrycia jego lica. Si non e vero... Tak czy owak, „Piotr coraz świetniejszym cieszy się powodzeniem, cały Paryż lata za jego kołmi, artyści, znawcy, nie znawcy, wszyscy chcą mieć konie Mikalowskiego, jak go nazywają. Jednym słowem jest to człowiek nadzwyczajny: ma stado w łowie — donosi w liście jego przyjacieli — i więcej jeszcze, bo sprzedaje swoje konie na wagę złota, czego by z żywymi koniami nie dokazał...”
Jest więc dwóch Michałowskich: na Zachodzie robiący fortunę profesjonalny artysta; w kraju maż stanu, ekonomista, administrator, przemysłowiec, rolnik i wielki pan, parający się z wielkopańskich właśnie fanaberii po amatorsku malarstwem, co mu skądinąd pomaga gospodarować w jego podkrakowskich Krzysztoporzycach, bo, jak mawiano — „gdy wysiał wiodarza swego za kupnem wołów, rysował dla niego głowy lub składy krzyża, aby go pocięły, jakie sobie życzył widzieć w sztukach zakupionych. Nigdy zaś nie kupił konia, żeby go upieru nie wyrzował, a wtedy spozstrzegat najmniejszą braki, wiedział bowiem na pamięć, jak żaden weterynaryz, prawidłowe miejsce najmniejszego muskułu i po takiej próbie nieraz odstępował od kupna...”

Wierny prawom i tradycjom zabraniającym szlachcie sprzedawać cokolwiek prócz pólów ziemi, nie bierze w kra-

ju za swe dzieła ani grosza, choć rozdaje ich wiele. W tym również na fany dla tomboli, czyli zabaw połączonych z loterią na jakiś dobroczynny cel zazwyczaj. Tylko wtedy też sygnuje swe oleje, bo po cóż podpisywać obraz, dany w prezencie komuś z rodziny, przyjaciół lub znajo-

mym, skoro i tak przecież wiadomo, iż jest to upominek od Piotrusia, wuja Piotra lub hr. Piotra Michałowskiego, w zależności od stopnia zażyłości z obdarowanym?

A sygnował swe dzieła czerwona farbą na ciemnym tle, lecz czynił to, jako się rzekło, w nadzwyczajnych wypadkach, więc bardzo rzadko. Pomijając sprzedawane na Zachodzie akwarele, bo w handlu sygnatura ma zasadnicze znaczenie.
W Polsce prawdziwą sławę Michałowski zdobył dopiero w 40 lat po swej śmierci, w roku 1894, kiedy to pokazano jego obrazy na Wystawie Sztuki Polskiej we

Lwowie. Dopiero wtedy też prof. Bołoz Antoniewicz napisał w wstępie do katalogu: „Osobną drogą, bo drogą geniuszu, idzie Piotr Michałowski... prawdziwy i chyba pierwszy geniusz w rozwoju sztuki polskiej”. Do tych słów my, po wieku, możemy dorzucić jeszcze jedno — „najwięk-

sobie zatem pozwolić na pozostawienie obrazów w studium szkicu. Niekiedy jednak wykańczał swe dzieła.
Każde pojawienie się nieznanego obrazu Michałowskiego jest małą sensacją wśród konserwatorów. Jeśli obraz nosi jego sygnaturę — sensacja staje się duża. Jeśli jest on olejem — sensacja jest już ogromna. Gdy obraz jest olejem sygnowanym, datowanym i wykończonym w szczegółach, a w dodatku jest świetny, być może nawet (bo jest to rzeczą gustów, o których się już od starożytności nie dyskutuje) najlepszy obraz Michałowskiego — sensacja zmienia się w rewelację, mogącą nawet nieco zmienić nasze wyobrażenia i wiedzę o twórczości artysty i poruszyć szersze od profesjonalnych historyków sztuki grono. Zwłaszcza dziś, gdy obrazy Michałowskiego zdobyły na aukcjach niekwestionowane pierwsze miejsce, wyprzedzając nawet Jacka Malczewskiego, bo osiągając magiczny próg miliarda złotych lub lokują się w jego pobliżu. I to bez dumpingu ze strony „Art-B”, czy też czegoś innego w tym rodzaju.
Nie znany szerszej publiczności obraz Piotra Michałowskiego ma 48,5 cm wysokości na 63 cm szerokości, a namalowano go na grubym, wiejskim, czyli domowego tkania płótnie lnianym. Stało się to po powrocie artysty do kraju, co poświadcza sygnatura, położona czerwona farba w lewym dolnym rogu: „1836 r P Michałowski”. Przedstawia huzarów austriackich, zmierzających pod rozwiniętym sztandarem ku niewidocznemu za mgły czy bitewnych dymów celowi. Nad nimi wiszą ciemne, burzowe chmury z dużym prześwitem, tworzącym kontrastowe tło dla grupy centralnej. Dwóch skrajnych jeźdźców spina konie. Reszta idzie stępą. Kopyta, szamerowania dolmanów, obramienia czerwonych czapraków oraz inne detale są starannie wykończone. Kolory żywy, choć obraz utrzymany w ciemnej i głębokiej to-

nacji. Dzieło jest wersją podobnych, acz mniej chyba doskonałych „Huzarów” z Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu i akwareli o tym samym motywie w Muzeum Narodowym we Wrocławiu.
Reszta jest zagadką. Nie wiemy, czemu obraz tej klasy nie był nigdy i nigdzie, na żadnej publicznej wystawie pokazany lub choćby reprodukowany. Nie wiemy, do kogo należał przez pierwsze sto lat. Wiemy tylko, że wypłynął w czasach najbrzdziejszy — nie tylko dla dzieł sztuki — dramatycznych i burzliwych: podczas wojny lub tuż po niej, gdy wygnani ze swych siedzib ziemianie przenosili się do miast, w tym głównie do Krakowa, gdzie wyprzedawali się za psi grosz z biżuterii i pamiątek rodzinnych, jeśli zdolał je uratować. Gdy padły ofiarą rabunku — były niszczone lub trafiały na rynek, wyszukiwane we wsiach przez fachowych antykwarów lub amatorów poszukiwaczy nie urojonych skarbów, co jednak jest tematem oddzielnej opowieści.
Pewne jest, że w tamtych właśnie latach obraz znalazł się w rękach jednego z krakowskich antykwarów, by przejść drogą podarunku na jego rodzinę. Bardzo prawdopodobne jest też jego wystawienie na sprzedaż. A może stać się — lub też na pewno stałby się — sensacją każdej, najbardziej nawet renomowanej polskiej aukcji, w której wzięliby zapewne udział zachodni kolekcjonerzy, gdyż „Mikalowsky” jest tam nadal wysoko ceniony.
Naszemu jednak zdaniem, obraz ten powinien stać się ozdobą Muzeum Narodowego w Krakowie, bo wypuszczenie z rąk najlepszego obrazu naszego, krakowskiego artysty i męża stanu, boć przeciw Piotr Michałowski był Prezesem Rady Administracyjnej Wolnego Miasta Krakowa, czyli jego Prezydentem i Wojewodą w jednej osobie, byłoby...

Właśnie, czym byłoby przede wszystkim? Głupotą, wstydem, brakiem wyobraźni, ambicji, poczucia tradycji może? Chyba wszystkim tym naraz i kiepskim interesem na dodatek, boć przeciw Kraków żyć będzie ze swych arcydzieł. A wbrew pozorom nie mamy ich zbyt wiele.
JERZY MADEYSKI

(Ciąg dalszy ze str. 14)

spół sposobem zablokowany przez zespół powołany jeszcze z początku lat 50. przez o. Rolanda de Vaux ze sławnej Ecole Biblique et Archéologique z Jerozolimy. A przecież rękopisy z najbogatszej, czwartej groty zostały przygotowane do wydania jeszcze w latach 50. i z początku lat 60. Nie tylko zidentyfikowano, połączono i odczytano kilkanaście tysięcy ułamków 125 manuskryptów różnych ksiąg Biblii i ponad 400 innych tekstów pozabiblijnych. Wykonano także ich fotografie w postaci tablic, przygotowano transliteracje i konkordancje. I przez czterdziecie zachowano te wstępne wyniki badań do własnej dyspozycji, ewentualnie dla swych uczniów. Zamiast przyspieszać, opóźniono wydanie tekstów drukiem, tworząc w efekcie rodzaj naukowego kartelu.

— A dlaczego ten skandal dotyczy Polaków?

— W zespole znalazł się wychowanek KUL, znakomity filolog i epigrafik, prof. Józef Tadeusz Milik, przebywający od 1949 r. za granicą. Otrzymał on od o. R. de Vaux do publikacji lwią część rękopisów hebrajskich i aramejskich z groty czwartej, tzw. tekstów sekiarskich, apokryfów Starego Testamentu i wiele innych tekstów pozabiblijnych. Nie więc dziwnego, że jako pierwszy został personalnie zaatakowany przez największe czasopismo poświęcone archeologii biblijnej, „Biblical Archaeology Review” („BAR”), pod red. Hersheła Shanksa, wydawane — co warto zauważyć — w nakładzie przekraczającym ćwierć miliona egzemplarzy.

— I ten dwumiesięcznik stał się trybuną oponentów?

— Tak. Przez szereg lat czasopismo to niemal w każdym numerze drukowało artykuły za artykułem, ostro atakując ówczesnego naczelnego wydawcę zwojów, prof. Johna Strugnella z Uniwersytetu Harvarda i jego kolegów. Zamiennym celem ataków

były władze Izraela, szczególnie jego Departament Starożytności (Israel Antiquities Authority), któremu bezpośrednio podlegały zwoje przechowywane w Palestynie Archaeological Museum w Jerozolimie. Wpływ „BAR” na przebieg wydarzeń okazał się nadzwyczaj duży, a osoba jego redaktora H. Shanksa niezastąpiona.

konkordancji tekstów qumrańskich, będącej drukiem wewnętrznego użytku przez oficjalny zespół wydawców. Zważywszy, że konkordancja podaje zawsze wyraz poprzedzający i następujący po nim oraz numer dokumentu, bez większego trudu zrekonstruowali przy pomocy prostego programu komputerowego cały tom nie opublikowa-

niętej znanej młodości zwojów, milionerki Elisabeth Hay-Bechtel, która wykonała dla siebie prywatną kopię. Administracja izraelska zagroziła procesem, ale była bezsilna.

Kolejnym ciosem, definitywnie miażdżącym monopol niewielkiej grupy uczonych, była publikacja kilku tysięcy fotografii zwojów przez profesorów R. Ei-

senmana i J. Robinsona w połowie listopada 1991 r. Ukazanie się książki poprzedziło oświadczenie znanego adwokata kalifornijskiego, że prof. R. Eisenman otrzymał zdjęcia legalnie.

— Jak długo trwała ta bitwa skłóconych uczonych?

— Jednak przekład ponad 225 nowych tekstów przez dra Florentino Garcia Martinezę, aktualnego dyrektora Instytutu Qumrańskiego w Groningen (Holandia).

— Możemy więc mieć nadzieję, że wkrótce i my poznamy zawartość pozostałych rękopisów. Wracając do polskiego udziału w bitwie o zwoje, czy nasz rodak J. T. Milik był rzeczywistym winowajcą skandalu?

— Oczywiście, że nie. Ponieważ miałem możliwość poznać prof. J. T. Milika osobiście jeszcze w latach 70. i wiedziałem, że opublikował najwięcej, bo aż 160 z 800 tekstów znad Morza Martwego, tzn. wielokrotnie więcej niż jego koledzy, wystąpiłem publicznie w jego obronie. Starłem się wskazać na rzeczywiste przyczyny skandalu — brak koordynacji, brak pieniędzy i konieczność opublikowania samych fotografii tekstów. Uczni zebrałem w r. 1989 w Mogilanach k. Krakowa na II Międzynarodowym Kolokwium Qumranologicznym gorąco poparli moją inicjatywę, występując z tzw. Rezolucją Mogilańską. Jej echo dotarło na kontynent amerykański, wprawiając w zakłopotanie rzeczywistych winowajców skandalu, profesorów z Uniwersytetu Harvarda, którzy jako jedyni z zespołu dysponowali zarówno funduszami, jak też dostateczną grupą uczniów, aby przyspieszyć publikację zwojów. Dla zadokumentowania wkładu J. T. Milika do qumranologii przygotowałem w Krakowie dwutomową księgę pamiątkową ku jego czci, z których tom pierwszy — „Inter-tamental Essays” ukazał się jeszcze w r. 1992 w czterdziestolecie jego zaangażowania w wydanie zwojów. Tom drugi powinien ukazać się wkrótce.

— Czy to pierwsza książka Pańskiej firmy, specjalizującej się w publikacjach qumranologicznych?

— Ależ skąd! Od 1990 r. The Enigma Press wydała już 6 tomów serii „Qumranica Mogilana” i cztery tomy czasopisma „The Qumran Chronicle”. W tym roku czytelnikowi polskiemu przygotowałem niemiecki bestseller 1993 r. na temat rękopisów: „Jezus, Qumran i Watykan”, pióra moich przyjaciół, profesorów z Tybingi, Ottona Betza i Reinera Riesnera. Jej pierwszy rzut znika właśnie z rynku.

Rozmawiał: **MARIAN NOWY**

Bitwa o zwoje

— Z Pańskich słów wynikałoby, że dziennikarze odegrali jakąś rolę w wydarzeniach ostatnich lat?

— Przez pewien czas nie doceniałem roli prasy w tej sprawie. Dopiero potem zrozumiałem, jak bardzo media — nie tylko amerykańskie — są wrażliwe na wolny dostęp do informacji naukowych. W naszym przypadku kilku uczonych miało w swym ręku pierwszorzędne informacje, które zachowywali wyłącznie dla siebie, a należało je udostępnić wszystkim. Gdy więc „BAR” nagłośnił sprawę, gdy ją zauważono, dziennikarze amerykańscy, europejscy, a nawet australijscy, wzięli czynny udział w wydarzeniach. Każde odważne wystąpienie uczonych czy H. Shanksa było nagłaśniane przez dziesiątki dziennikarzy nie tylko centralnych tygodników i gazet, ale także przez redaktorów pism lokalnych w USA. Uczni w pewnym momencie poczuli, że ich personalne decyzje, podważające działalność kartelu, znajdują zrozumienie, choć mogą być kontrowersyjne. A były to czasem decyzje na pograniczu naruszenia prawa.

— O jakie decyzje tu chodzi?

— W sierpniu 1991 r. prof. Ben Zion Wacholder i dr Martin Abegg z Cincinnati zdobyli jeden z ponad 20 egzemplarzy

nowych rękopisów groty czwartej. Jeden z uczonych, mający dostęp do zwojów, wycenił jakość ich pracy jako w 98 procentach prawidłową! Ale twórcy konkordancji określili publikację Wacholdera — Abbega jako kradzież ich pracy intelektualnej!

Z kolei w lipcu 1991 dzienniki brytyjskie zrelacjonowały ostrą dyskusję profesorów N. Golba z prof. Gezą Vermesem w związku z powołaniem centrum qumranistycznego w Oksfordzie. Prof. N. Golb wezwał, aby zakupione dla centrum fotografie udostępnić wszystkim zainteresowanym. Fakt sporu sam w sobie nie był niczym specjalnym. Zgodnie z podpisaną przez Centrum umową, osoby trzecie (a nawet prof. Vermes) nie miały prawa użytkować fotografii! Rzecz jednak w tym, że nowo mianowany wtedy dyrektor Huntington Library w Los Angeles został wezwany do zwrotu kopii mikrofilmu, przechowywanej w jego bibliotece, a zawierającej wszystkie zdjęcia zwojów. Zorientowawszy się, jak stoją sprawy i że dzięki przypadkowi dysponuje skarbem, o który ubiegają się setki specjalistów, podjął męską decyzję udostępnienia mikrofilmu bez względu na konsekwencje. Jego doradcy stwierdzili zresztą, że mikrofilm stanowi nie obciążoną żadnymi zobowiązaniami darowiznę po-

senmana i J. Robinsona w połowie listopada 1991 r. Ukazanie się książki poprzedziło oświadczenie znanego adwokata kalifornijskiego, że prof. R. Eisenman otrzymał zdjęcia legalnie.

— Jak długo trwała ta bitwa skłóconych uczonych?

— Jednak przekład ponad 225 nowych tekstów przez dra Florentino Garcia Martinezę, aktualnego dyrektora Instytutu Qumrańskiego w Groningen (Holandia).

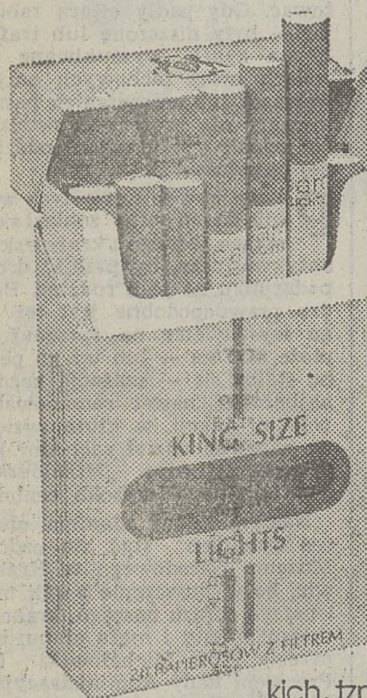
— Możemy więc mieć nadzieję, że wkrótce i my poznamy zawartość pozostałych rękopisów. Wracając do polskiego udziału w bitwie o zwoje, czy nasz rodak J. T. Milik był rzeczywistym winowajcą skandalu?

Rys. **HENRYK SAWKA**

TO LUBIE

CARO LIGHTS KING SIZE

Papierosy Caro Light należą do rodziny papierosów lekkich, tzn. posiadają bardzo niską zawartość substancji szkodliwych. Zostały opracowane na bazie mieszanki tytoniowej papierosów Caro. Mieszanka ta zawiera bardzo dobrej jakości tytonie aromatyczne, orientalne - importowane, między innymi najlepszy tytoni orientalny Basma oraz amerykański tytoni Barley.

JEST TO AKTUALNIE NAJMNIEJ SZKODLIWA MARKA PAPIEROSÓW SPOŚRÓD PRODUKOWANYCH W POLSCE

CARO BOX KING SIZE

Papierosy Caro King Size zostały opracowane na bazie mieszanki tytoniowej papierosów Caro, cieszących się od lat niezmiennym uznaniem wśród konsumentów. Nowa mieszanka zawiera dodatkowo wysokiej jakości tytonie aromatyczne, importowane tytonie orientalne oraz amerykański tytoni Barley. Do produkcji Caro stosowane są najlepsze materiały pomocnicze, importowane od renomowanych firm z Australii, Niemiec, Szwajcarii, Finlandii i USA.

Palenie albo zdrowie : wybór należy do Ciebie. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej

BARBARA ROTTER

Sto serc

W krakowskiej Klinice Kardiochirurgii przeprowadzono już 95 transplantacji. Setne serce zabije zapewne w tym roku.

Jest ich w pokoju pięciu. Średnia wieku — czterdzieści kilka lat. Nie wyróżniają się niczym specjalnym. Są rozmowni, dowcipkują. Opowiadają o sobie, swoich żonach, dzieciach. Pochodzą z różnych stron kraju — z Gdańska, Słupska, Bolesławca. Wszyscy jednak związani są i będą z Krakowem. Teraz razem mieszkają w nowohuckim hotelu. Na drzwiach ich pokój oprócz numerów widnieją charakterystyczne naklejki z dwoma połączonymi sercami — symbolem miłości. W tym przypadku jednak nie jest to znak zakochanych, lecz tych, którzy serca potrzebują i tych, którzy je oddają... Dosłownie...

niacek... A ja myślałam: tam jest życie mojego męża...

To był prawie jubileuszowy przeszczep — 51. w Krakowie. 30 sierpnia ubiegłego roku.

Z okolic Wrocławia pochodził też 38-letni Jan. Nie przeżyłby wprawdzie żadnego zawału, ale ma za sobą zapalenie mięśnia sercowego, poważny wypadek, uszkodzoną trzustkę.

— Czekam. Na liście do transplantacji jestem od października, do Krakowa przyjeżdżam na badania. Ciężko mi się żyje... Chodzić prawie nie mogę, jeść nie mogę, spieć na siedząco, na raty — narzekam. A przecież musi żyć, nie tylko dla siebie. Ma żonę, trójkę dzieci. Najmłodsze ma dopiero 7 lat...

Najstarszymi dziećmi może się pochwalic Franciszek. Trzy córki po studiach, syn na gospodarce. Do Krakowa przyjechał prosto ze szpitala, powylewie. Jest już „zakodowany do transplantacji”. Chciwie wsłuchuje się w opowieści tych i o tych, którzy mają nowe serca. — A ten, co przyjechał samochodem, też był po przeszczepie? — pyta z niedowierzaniem. — Tak. Tak samo, jak nasz prezes. Już dwa i pół roku po przeszczepie i parę tygodni po usunięciu woreczka żółciowego. Widziałeś go pan? Lata wszędzie jak spirytus... A Urszulka? Urszulka niedawno wyszła za mąż, ma nawet pozwolenie na dziecko — informuje Henio.

Tu wszyscy wiedzą o wszystkich. Przeszczepicy spotykają się na zjazdach, utrzymują stały kontakt ze sobą. Stowarzyszenie Transplantacji powstało w Krakowie dwa lata temu. Od samego początku prowadzi je inżynier Staszyszyn, człowiek o niespotykanej energii. To właśnie dzięki jego staraniom Przedsiębiorstwo Usług Socjalnych i Mieszkalniowych os. Ziota Jesień oddało Stowarzyszeniu 10 miejsc w swoim hotelu „Zbyszko”.

— To był strzał w dziesiątkę! — stwierdza Tomasz, który na badania przyjechał z Gdańska. — Sama podróż kosztuje kilkadziesiąt tysięcy. Gdyby do tego trzeba było jeszcze płacić za hotel dla siebie i dla żony, nie starczyłoby nawet kilkumiesięcznej renty. A tak, mogę tu być tak długo, jak to jest konieczne.

Nowohucki PUS nie jest jedynym sponsorem Stowarzyszenia. Lista „dobrych wujków” długa. Krakowski „Opakomet”, skawinkskie Zakłady Metalurgiczne i Materiałów Ogniotrwałych, Realbud, Transbud, sąd w Limanowej i w Nowym Sączu... Cegielni pochodzą z różnych województw, z zagranicy. Urząd Miasta w Dąbrowie Tarnowskiej zafundował ostatnio materiał na uniformy dla kardiochirurgów. W lecie, dzięki sponsorom, udało się własnymi siłami wymalować sale na Prądnickiej.

Nie tylko prezesa Staszyszyna zadziwia, że w dobie „drapieżnego kapitalizmu” udaje się znaleźć tylu chętnych do pomocy. Również materialnej. Np. nowohucki szpital Huty im. Sendzimira „wyspecjalizował” się w operowaniu „przeszczepieńców” z kamnicą woreczka żółciowego. Nieśtet, to schorzenie typowe dla ludzi przyjmujących stale leki przeciwdziałające odrzuceniu transplantatu. Z pomocy doktora Kostarczyka korzystają teraz pacjenci z całej Polski, których po prostu obawiają się inne placówki służby zdrowia. Operowanie chorego z cudzym sercem nie jest dla przeciętnego chirurga zbyt kuszącym zadaniem...

Do pokoju niesmiało wchodzi starsza kobieta. Mieszka obok. Przyjechała z mężem na badania. Jest zaniepokojona, zmartwiona, prawie załamana: — On nie czeka tego przeszczepu, schmie w oczach... — mówi drżącym głosem. Wszyscy „rzucają” się na nią: — Niech pani nawet tak nie mówi! Tu nie przyjeżdża się po śmierć. Tu się przyjeżdża po życie!

wój pierwszy pobyt za oceanem w latach 1979—85 zakończył Pan fatalnie: pożar strawił Panu nie ubezpieczony sprzęt, trafił Pan do szpitala...

— ze stanem przedzawałowym. Straciłem wówczas dorobek dwóch lat — wartości 40 tysięcy dolarów, ale zarazem poznałem wtedy moją żonę Ewę, i to jest wartość nieporównywalna z niczym; jesteśmy razem od 12 lat szczęśliwi, wierni sobie...

— To na skutek ówczesnych dramatycznych przeżyć wpadł Pan w lekomanie?

— Tak, w straszną. To taki syndrom Presleya, który przecież umarł wskutek przedawkowania leków. Pod ręką miałem zawsze worek lekarstw — około 40, na dobre. I to wszystko moja obecna żona, gdy już poczuli się współdziaławcami mojego życia, pewnego dnia wyrzuciła...

— Ostatnie lata znów Pan spędził w USA, teraz już pomysłniej... Przyjechał Pan do

— W 1985 roku powróciwszy do kraju szybko odzyskał Pan wysoką pozycję, nagrywał Pan kolejne przeboje jak „Wstań nowy dzień”, kolejne płyty — i wszystko przeważył tragiczny wypadek samochodowy w Buszkowie koło Koronowa, z którego ledwo uszedł Pan z życiem...

— Jego skutki, mimo upływu 6 lat, odczuwam nadal; muszę poddać się operacji plastycznej twarzy, by usunąć zmieształca, wciąż też dokuczają mi biodra... Ale żyję, śpiewam!

— Wypadek, jak wiem, spowodował założenie przez Pana fundacji...

— Nazywa się Fundacja Dobrych Serc „O uśmiech dziecka”, mieści się we Włocławku i działa; m.in. właśnie niedawno chiłpak, który sprowokował jej powstanie, otrzymał klucze do swojego mieszkania, wyposażonego w specjalne uchwyty — tak, by mogło służyć osobie poruszającej się na wózku... W szpitalu w Bydgoszczy, gdzie trafiłem po wypadku, on dowiedział się, że już nigdy nie będzie chodzić, przestał przy-

„Chwalcie Pana wszystkie narody”; uważam, że słuchający mnie powinni wiedzieć, skąd czerpie siłę i inspirację...

— Umiałby Pan żyć bez śpiewania?

— Pewnie nie. Proszę mi wybaczyć, mieszkam w cudownych warunkach; mam apartament obłany sztucznym jeziorem, dwa baseny, klub do ćwiczeń, 10 minut do Atlantyku, palmy, owoce — raj na ziemi... Przyjeżdżam na Florydę, wypoczywam, korzystam z tych wygod i po dwóch tygodniach już dzwonię po parafiach, klubach, że może trzeba zaśpiewać, może koncert, może bal... Kiedyś pomyślałem, by razem z żoną wyjechać np. do Brazylii i tam jako osoby świeckie pomagać misjonarzom w drobnych zabiegach medycznych... Nawet udało mi się w tej sprawie do moich przyjaciół z Towarzystwa Chrystusowego, ale mnie przegonił. „Panie Krzysztofie, na estradę! Pan dostał od Pana Boga talent, to proszę śpiewać, Pan Bóg z tego będzie pana rozliczał...”

— Skoro wróciłem do śpiewania, zapytam o „Trubadurów” — czemu Pana nie ma z nimi?

— Być może już wkrótce wyruszymy razem w trasę, bo i publiczność tego chce; i my — nadal wszak pozostajemy przyjaciółmi; niedawno wystąpiliśmy wspólnie w nagrwanym przez telewizję programie „Benefis Krzysztofa Krawczyka”, ma być emitowany w czasie Świąt... Nie możemy jednakże związać się na stałe; dla kolegów uciążliwe byłoby moje stałe wyjazdy do USA, a ja nie mam zamiaru cofać czasu o 20 lat i na powrót ubierać mundur muszkietera... Zresztą obecny czwarty „trubadur”, Piotr Kuźniak jest znakomity, a jako gitarzysta na pewno lepszy ode mnie.

— Pojawiła się ostatnio Pana płyta z piosenkami głównie z repertuaru Presleya, kasy z występu w Sopocie, z

Stan pozawałowy

Z KRZYSZTOFEM KRAWCZYKIEM rozmawia Wacław Krupiński

Polski przed paroma miesiącami, mając nagraną płytę w Nashville i występem podczas festiwalu w Sopocie przypomniał się w kraju. Wiele Pan występuje, piosenka „Gdy nam śpiewał Elvis Presley”, utrzymuje się w czołowej plebisycie „Muzyczna Jedynka” — słowem odzyskuje Pan pozycję na krajowym rynku, który Pan zaniedbał. Pana wspaniałe krakowskie recitale odbywały się w salach na 200 osób...

— W innych miastach śpiewałem dla 3000 osób — to są decyzyjne organizatorów, nie mam poczucia, że o mnie zapomniano. A nie było mnie tu przez trzy lata, skoncentrowany byłem bowiem na amerykańskiej płycie i na wybudowaniu — sobie gniazda w Ameryce, by móc atakować tamten rynek; mam 48 lat — to już ostatni dzwonek...

— Pomówmy zatem o tej płycie; nie zapytam, czy wierzy Pan w sukces, bo bez takiego przekonania pewnie by Pan jej nie nagrywał, proszę natomiast powiedzieć, na czym Pan swój optymizm opiera?

— Przedstawicie wytwórni, w której płyta powstała, mówią tak: w tym biznesie, jak pewnie w każdym, decydują trzy elementy — właściwe ręce, właściwy czas i właściwe miejsce. I argumentują: miejsce najwłaściwsze, bo Ameryka czyli stolica muzyki na świecie, ręce sprawdzone, bo w naszej wytwórni „Hallmark Records” nagrywali m.in. „Bee Gees”, „Beach Boys”, Stevie Wonder, a czas jest bardzo dobry, gdyż po okresie ekspansji Julio Iglesiasa pora na kogoś nowego spoza Ameryki, a ja — przekonuję mnie dalej — mam już na starcie potencjalnie 15 milionów słuchaczy czyli polish Americans, do których płyta będzie głównie adresowana. Dlatego też m.in. jest na niej polka „Dance, dance America”, z polskim zdaniem „Tańcz, tańcz, Ameryko”, część starej polonii nie zna już bowiem języka, ale do polki nadal przejawia słabość. Tak więc, choć za polką nie przepadam, uległem sugestiom Dolly Parton, współwłaścicielki wytwórni...

Cóż, mógłbym dodać jeszcze, że o płycie dobrze się wyraża David Briggs, wieloletni dyrektor muzyczny Elvisa Presleya, że jest na niej wiele świetnych piosenek, w większości dla mnie napisanych, w tym i ta z „Muzycznej Jedynki”, nosząca angielski tytuł „The voice of Elvis Presley”, że są ponadto takie przeboje, jak „Hello Mary Lou” Nelsona i „Only the lonely” Orbisona... Ale zarazem wiem, że w Ameryce wychodzi miesięcznie 10 tysięcy płyt i moja będzie jedną z nich...

— Jak widzę, jest Pan i optymistą, i realistą...

— Optymistą, choć na pewno nie tak zwariowanym jak kiedyś, ponabijałem sobie łeś tam guzów i teraz pracuję w kaoku ochronnym właśnie w postaci „Hallmark Records”, karty stałego pobytu w Ameryce, swój tam impresariata, własnego wspaniałego apartamentu na Florydzie...

mowa posiłki. Przyszedł do mnie jeden z lekarzy: „Niech pan z nim porozmawia, on, jak zauważyłem, słucha pana piosenek, nawet nie wie, że pan też jest tu pacjentem”. Wziąłem jakieś kasy, poszedłem do niego, opieprzyłm jak święty Michał diabła, po czym obwoziłem go na wózku po szpitalu, by zobaczył tych, którym groziła śmierć, dzieci porożpinane na wyciągach; obraz cierpienia innych podzielał. Zacząłem się nim opiekować i któregoś dnia usłyszałem: „A dlaczego ty się tylko mną zajmujesz?”. I tak 21-letni wówczas Kazio Bobrowicz z Włocławka został ojcem chrzestnym fundacji...

Niestety, nie ma ona żadnych dotacji, zdana jest więc na to, co sam wypracuje, na jakieś darowizny, czemu nie sprzyja fatalny system podatkowy, albo

Co to ZA ŚWIĘTA, BEZ KOLEJEK!

Rys. HENRYK SAWKA

kojarzenie chcących pomóc firm z, na przykład, domami dziecka... Musimy sobie pomagać, mnie też pomagano; osiem miesięcy nie mogłem pracować, a potem stopniowo wracałem do życia, m.in. goszczony przez miesiąc w motelu prowadzonym przez jednego Cygana w Australii. Pamiętam pierwsze występy, gdy wyłącznie siedziałem na krześle, bo jeszcze poruszałem się o lasce...

— Proszę powiedzieć, co spowodowało, że miał Pan siłę, by mimo wszystko powrócić na estradę? Jak więc, wiele pomogła Panu żona...

— O tak, bez niej byłoby to niemożliwe... Ale powiem też coś może niepopularnego — pomogła mi Ewangelia Nowego Testamentu, wiara naszych ojców, którą odzyskałem, a która potrafi ludzi wyciągnąć z najgłębszego dołka, a ja tych dołków miałem parę w życiu... I od momentu, gdy powróciłem do Chrystusa, jako przyjaciel, Boga i człowieka, moje życie wygląda spokojniej, lepiej, przeżyście, bo w chwilach trudnych mam „drogowskaz”...

— Nie ukrywa Pan tego w czasie swych występów... — Myślę, że nie robię tego w sposób dewocyjny, owsem, często kończę recital psalmem

— Kiedy płyta amerykańska?

— Nie wiem, trwa przetarg między dystrybutorami. Mnie się marzy, by wzięła ją do swojej sieci RCA „Victor”, ale wpływu na to nie mam. Niemniej płyta może ukazać się nawet w okresie Świąt, w Polsce również. W karnawale natomiast ukaze się nagrane niedawno kompakt „Canzone d'amore” — właśnie do tańca, z piosenkami o miłości, i znowu będą mogli niektórzy krytycy wybrzydzać, że Krawczyk śpiewa „dla kucharek”. Ale ja nie boję się takich głosów i nadal będę śpiewać „dla kucharek” i o miłości, ale także wspomniany psalm, a jeszcze być może nagram z towarzyszeniem filharmoników płytę z muzyką Andrzeja Zielińskiego do wierszy Aleksandra Leszka Moczulskiego o samotniczeniu człowieka... Może zostanie ona także sfinansowana przez Amerykanów. Ale to już na święta Wielkiej Nocy, a na razie — jeśli pan pozwoli — chciałbym z okazji Bożego Narodzenia i Nowego Roku — życzyć wszystkim siły w podnoszeniu się, bo to, że upadamy, jest czynem ludzkim — najważniejsze, byśmy umieli się podnieść.

Rys. HENRYK SAWKA

zterdziesięciosześcioletni Tomasz wygląda na okaz zdrowia. — Przez ten mój wyjazd to nawet w tramwaju wyrzucają mnie z siedzenia...

Nikt nie chce wierzyć, że mam za sobą dwa zawaly i jestem inwalidą pierwszej grupy — mówi. Ma nadzieję, że dzięki nowej ustawie o transplantacji łatwiej będzie doczekać się na serce, które kiedyś zabije w jego piersi. To dla niego szansa na normalne życie.

Do przeszczepu zakwalifikowano go w sierpniu. Od tego czasu co miesiąc przyjeżdża do Krakowa na badania kontrolne. Jednym z zaleceń lekarskich jest zrzucenie 15 kilogramów wagi. — To się da zrobić...

— Powiem pani szczerze — nie myślałem, że kiedyś będę pił piwo z takim, co miał przeszczep... — włącza się do rozmowy najstarszy z towarzyszy — Franciszek Zaleski, rolnik spod Grunwaldu.

— O tym piwie niech pani nie pisze, bo to nieprawda — zastrzega się „taki, co miał przeszczep”, czyli 32-letni Henryk Krupa. Pełen energii, humoru, roześmiany i rozgadany. Pewnie dlatego, że jedyny w tym towarzystwie kawaler... A tak naprawdę, bo ma już „TO” za sobą. Przez ostatnie lata częściej bywał w krakowskich szpitalach, niż w rodzinnej Orzechówce. Jest szpitalnym weteranem.

— Leżalem w II Klinice Kardiochirurgicznej na Kopernika. I było już ze mną naprawdę bardzo źle. Pytałem lekarza, ile mi jeszcze życia zostało, a on mówi: „Niewiele, Hentiu, niewiele... Może tydzień, może dziesięć dni...”. Ale ja czulem, że tej nocy będzie dla mnie serce. Nie mogłem zasnąć. Przed północą zadzwonił telefon z kliniki, od profesora Działkowiaka. O dwunastej wsiadałem już do „erki”. Pamiętam dokładnie, bo zegar na wieży był północ. Miałem nadzieję, że to nie jest moja ostatnia godzina... Pojechaliśmy na Prądnicką. Po trzeciej doktor Garlicki przyszedł do mnie i mówi: „No, Hentiu, lecę po serce dla ciebie”... A potem, tuż przed operacją stwierdziłem jeszcze, jak „erka” z moim nowym sercem zajeżdża na sygnale przed szpital... Z karty wiem, że mój „czas chłodzenia” wynosił 277 minut, a sama wymiana serca — 50... Obudziłem się tuż przed pierwszą. Nade mną stał doktor Garlicki. Był w masce, ale od razu go poznałem...

— To było 16 stycznia ubiegłego roku — Henryk odsuwa kołszkę, pokazuje bliźnię. — Widzicie, jaka piękna? — ni nie patrzy. Uciekają oczyma. Może za rok też będą tacy beztroscy i zadowoleni z życia? Na razie jednak czekają. Ich dzień upływa według narzuconego harmonogramu; rano

badania w szpitalu, po południu rozmowa z lekarzami, potem powrót do hotelu, odpoczynek i... oczekiwanie. Na wyniki badań, na decyzję. A może na wiadomość, że „TO” właśnie dziś...? — Pół życia przejeżdżem jako kierowca karetki Pogotowia Ratunkowego. Nigdy się nie spodziewałem, że kiedyś mnie tak będą wozić. Mieszkam w Człuchowie koło Poznania. Mam żonę, dwie córki, 22 i 15 lat. Z poznańskiego szpitala, po badaniach trafiłem do Krakowa. W marcu zakwalifikowano mnie do przeszczepu — nerwowo „zeznał” Józef. — I to wszystko...

Nagle ciszę przerywa wejście kolejnych mieszkańców hotelu. To para szczęśliwców — Ewa i Józef Szalejewscy z Bolesławca. Wracają właśnie z poźnalskiej kolacji u p. Adama Staszyszyna, prezesa krakowskiego koła Stowarzyszenia Transplantacji Serc. Pożegnanej, bo rano jadą do domu. Wyniki badań Józefa są bardzo dobre. Zastrzeżenia lekarzy budzi jedynie waga. Trzeba schudnąć... — Ale jak to zrobić? — zastanawia się Józef, którego postura może budzić uzasadniony respekt.

Aż trudno uwierzyć, że był czas, gdy pan Szalejewski ważył 50 kilogramów: — Wyglądałem jak zagłodzone dziecko z Somalii — sama skóra i kości, a do tego ogromny brzuch... Praktycznie już nie chodziłem, tylko wozili mnie na wózku. Ale nie dopuszczalem myśli, że mogę umrzeć, bo przecież tyle miałem — i dalej mam — do zrobienia...

O tym, że jedynym ratunkiem jest transplantacja serca, dowiedział się na miesiąc przed operacją. Żona zdawała sobie z tego sprawę już 5 lat wcześniej: — Nie mogłam mu tego powiedzieć, bo załamałby się całkowicie. Dwa lata temu było już nawet odpowiednie serce do przeszczepu, ale mąż był w takiej kondycji psychicznej, że nie miałam mu odwagi tego powiedzieć... Nie przetrzymałby...

Dziś lekarze z Bolesławca nie wierzą, że jest po przeszczepie. Uważają, że byłby wówczas częstym gościem w miejscowym szpitalu. A zresztą pewnie nie było tak źle, żeby konieczna była aż transplantacja — lekarka, która jako pierwsza badała Józefa, stwierdziła, że jej pacjent „pieści się ze sobą”, a jego dolegliwości sercowe są typowe dla wszystkich mężczyzn w tym wieku na wiosnę...

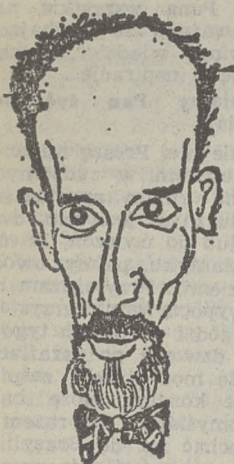
— Kiedyż ona mi powiedziała o konieczności przeszczepu, myślałem, że lekarze pogłupieli. Ale potem dotarło do mnie, że bez takiej pomocy mam przed sobą kilka tygodni życia. Wiadomość o sercu przeznaczonym dla mnie otrzymałem w szpitalu. Zdecydowałem się po kwadransie. Zadzwoniłem do żony. Spotkałm się tuż w Krakowie — wspomina Józef, a Ewa dorzuca ze swej strony: — Zobaczyłam doktora Garlickiego. Niósł poobijany ba-

JANUSZ KORWIN-MIKKE

Do czytania na własną odpowiedzialność

Gwiazdka

dze na cudze potrzeby. Właśnie kupując prezenty. Pieniędźmi nie zasdam — ale też prezenty niekoniecznie najlepiej odpowiadają potrzebom bliźnich.

3) wydaje cudze pieniądze na swoje potrzeby. Idąc do knajpy na koszt firmy staram się zjeść smacznie — ale oszczędny to już nie jestem...

4) i wreszcie logicznie ostatnia, najgorsza możliwość: wydaje cudze pieniądze na cudze potrzeby... To właśnie jest przyczyną obecnych trudności gospodarczych: rządy podnoszą podatki, zabierają NAM NASZE pieniądze, a potem ONI wydają je na NASZE potrzeby... Zakładając nawet, że nie nie kradną, że chcą jak najlepiej — to i tak masę pieniędzy zmnarują, kupując nam nie to, co byśmy chcieli najbardziej.

Ostatnio na przykład władze państwowe zafundowały nam warszawskie metro. Nie znam je-

go dokładnej kalkulacji, ale pewien jestem, że jest i będzie deficytowe. W mieście Atlanta np. obliczono, że zamiast budować metro, taniej byłoby KAŻDEMU z mieszkańców zafundować samochód — i jeszcze zostałyby trochę na przebudowę dróg... Sądząc więc, że i w Warszawie nie inaczej. Tymczasem kasa Warszawy jest pusta, nowy prezydent stwierdził z przerażeniem, że brakuje mu ćwierci budżetu — a do metra póki co dopłacają mieszkańcy Krakowa, Mławy, Pci-mia itd. Może nawet uda im się parę razy w życiu przejechać dotowanym wagonikiem.

Nie będzie porządku, dopóki nie wywalimy państwa z gospodarki, dopóki nie tylko samochody, ale i ulice nie zostaną sprywatyzowane. Po jaką bowiem cholere kupować meżowię pod choinkę samochod firm „Por-sche”, albo „Polonez”, mogący rozwijać i 300 (180) na godzinę

— skoro po drogach państwowych i tak wolno jeździć góra 90, a w miastach 50? A co do metra: albo jest to impreza opłacalna (a w takim razie niech budują je prywatnie) — albo nie (i wtedy nie należy budować go w ogóle)!

Prezenty wręczone prywatnie nie mają sensu gospodarczego, tym niemniej mają głęboki sens psychologiczny. Oczekujemy prezentu — a otrzymując go spruwadamy, jak dobrze bliska nam osoba zna nasze gusta, nasze upodobania — i jak dalece chce spełnić nasze pragnienia. Prezent gwiazdkowy — to jest test sympatii: jeśli ktoś wręcza prezent byle jaki — to znaczy, że nie myślał nad tym, co nam kupić. Wniośki wyciągamy z tego odpowiednio...

I raz jeszcze gwiazdkowo. Przed rokiem napisał był do mnie p. Piotr Marek Stański z

Krakowa, twierdząc, że jeśli jest człowiekiem honoru, to powinienem przyznać się do błędu. Przed rokiem pisałem o pięcioramiennej Gwieździe masonów (symbol Człowieka) — i wspominałem, że Czerwoni umieścili ją na ramionach Orła; dopiero po zaciętych bojach w przedprez-dnim parlamencie skrócono Gwieździe dwie łapki — ale symbol pozostał.

P. Stański twierdzi, że to nie-prawda, bo to symbol przedwo-jenny. Ma rację. Z tym że ja ciągle przypominam, iż Polska przedwojenna była państwem so-cjalistycznym — podobnie jak dzisiejsza Austria, mająca w her-bie Sierp i Młot. Jeśli pan Stań-ski nie wierzy encyklopediom polskim, to niech sobie weźmie jakąś austriacką!

Pan Stański twierdzi też, że to nie była Gwiazda, lecz „stylizowana lilijka”. Otóż z lilijki

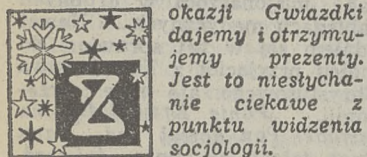
wystaje sześć, a nie pięć zakoń-czeń — i proponuję, by p. Stań-ski, jeśli jest Człowiekiem Hono-ru, przyznał się do błędu.

Podstawowym argumentem za symbolicznym znaczeniem tej (nieco zniekształconej obecnie) Gwiazdy na ramionach Orła Bia-łego była zaciętość, z jaką Lewi-ca broniła przed czterema laty tego symbolu. Może by p. Stański mi wytłumaczył: skoro dla Lewi-cy to nie jest żaden szczególny symbol, a na zmianę rysunku skrzydeł Orła przecież się zgo-dziła — to dlaczego przez dwa dni w Sejmie (trzy razy dłużej, niż dyskusja o aborcji, na przy-kład) zawzięcie wykićcała się, by choć częściowo Pięcioramien-na pozostała na swoim miejscu? He?

Zarówno Prawica, jak i Lewi-ca przywiązane są do swych sym-boli i bardzo dobrze: co to za ugrupowanie, które nie jest go-towe umierać za swój sztandar?! Przeciwnie zjadacz chleba ma w nosie, czy rządzi nim facet ma-jący w herbie szary skośny pas — czy nie...

... ale dla tego faceta nie jest to obojętne. I choć nasz był two-rzą zjadacz (i wypiekacz, i wy-piekacz!) chleba — to Historię tworzą ci, dla których nie jest to obojętne. O czym radzę chwilę z brzuszkami pełnymi świętecz-nego jadła — sobie podumać...

Wesołych Świąt!

okazji Gwiazdki dajemy i otrzymujemy prezenty. Jest to niesłychanie ciekawe z punktu widzenia socjologii.

Jak słusznie zauważył p. prof. Milton Friedman, Nobel z ekonomii 1976 — istnieją cztery sposoby wydawania pieniędzy:

1) wydaje swoje pieniądze na swoje potrzeby. Wydaje wtedy oszczędnie — i na ogół kupuje to, co jest mi potrzebne.

2) i o tym będzie za chwilę obszerniej) wydaje swoje pieni-

Rys. HENRYK SAWKA

WŁADYSŁAW A. SERCZYK

Widziane znad granicy

Rozwaga

Wydawało się już, że będzie spokojnie i zwyczajnie, jak przed laty, gdy na peryferiach Rzeczypospolitej spotykali się ludzie różnych narodowości i wyznań, mówiący różnymi, chociaż podobnymi do siebie językami, a wspólnie za- też mieszane małżeństwa stanowiły fragment codzienności. Nb. właśnie w sprawie małżeństw między prawosławnymi a katolikami radzili ostatnio dwaj arcybiskupi białostoccy: Sawa i Szymecki. Być może, próbowano też porozumieć się w innych ważnych kwestiach, bo w komunikacie końcowym przekazanym prasie poinformowano wyłącznie o dwóch faktach: że do spotkania doszło i że odbyło się przy drzwiach zamkniętych.

Kilka dni później abp Sawa obchodził uroczyste piętnastolecie otrzymania sakry biskupiej. Wśród licznie zgromadzonych nie zabrakło i byłego prezydenta Białegostoku a obecnego przewodniczącego Klubu Inteligencji Katolickiej w tym mieście, co ma szczególną wymowę w chwili, gdy znowu rozgorzał kolejny spór o zabudowanie dawnego monasteru w Supraślu. Teraz pretensje do nich zgłosił również potomek Wilhelma Fryderyka Zacherta, niemieckiego przemysłowca przybyłego tutaj ze Zgierza w 1833 r., który wówczas właśnie wykupił od rządu rosyjskiego większość zabudowań klasztornych. Ułożenie stosunków między prawosławnymi a katolikami jest materia, przy rozstrzygnięciu której posługiwano się należy dojrzałą rozwagą i ogromną delikatnością. Dawne animozje — mające swoje źródła głównie w odległym, a przecież stale żywym, akcie unii brzeskiej z 1596 r. i w przymusowej kon-

wersji unii — ożywiają tutaj dość często. Choć nie tylko o wymierne dobra materialne, jak w Supraślu, lecz również o uznanie roli, jaką każde z tych wyznań odegrało w życiu duchowym ziem wschodnich Rzeczypospolitej i odgrywa aż po dzień dzisiejszy. Z warszawskiej, krakowskiej czy poznańskiej perspektywy cała sprawa wygląda dość egzotycznie, ale na Białostoczczyźnie, zwłaszcza w jej wschodniej części, gdzie przynależąca część mieszkańców wyznaje prawosławie, mamy do czynienia z problemem stale obecnym w życiu województwa.

Nawet drobniutki mogą zdenerwować. Tak więc na przykład na trzech ostatnio wydanych planach Supraśla „zapomniano” wymie-nić wezwania świątyni prawosławnej, w jednym tylko wypadku oznaczając ją charakterystycznym krzyżem z podwójnym ramieniem poprzecznym. Nigdzie też nie zaznaczono, że odbudowywana z wielkim nakładem kosztów cerkiew Zwiastowania NMP nie jest jeszcze czynna (zapewne trzeba będzie na to poczekać sporo lat).

Jak wiadomo, poprzedni szef Urzędu Rady Ministrów Jan Maria Rokita wydał decyzję przyznającą zabudowania pobazylińskie Cerkwi Kościół katolicki odwołał się do Naczelnego Sądu Administracyjnego, powołując się na uzasadnienia historyczne, a zwłaszcza na postanowienia władz wydane przed wojną. Sprawa raz jeszcze wróciła na poprzedni sześcioletni urzędniczy. Następca min. Jana M. Rokity, min. Michał Strąk wydał decyzję identyczną. Kościół wystąpił wprawdzie z pomysłem zorganizowania w zabudowaniach pobazylińskich ośrodka ekumenicznego, ale propozycja ta przedstawiona została już po postanowieniu Rokity.

Przyznać trzeba, że trudno sobie wyobrazić rozwiązanie, zgodnie z którym świątynia prawosławna byłaby otoczona wianuszkami zabudowań należących do innego wyznania, leżących w jej bezpośrednim sąsiedztwie, w odległości nie większej niż 30-40 metrów! Grzebanie się w racjach historycznych sięgających momentu fundacji też niczego nie rozstrzyga, gdyż sprawa zasadnicza, czy fundatorzy byli orędownikami florenckich koncepcji unijnych czy też nie, wciąż budzi kontrowersje historyków. Nic więc dziwnego, że po kolejnym odwołaniu się Kościoła od kolejnej decyzji szefa Urzędu Rady Ministrów polemika odżyła na nowo, procentując od-czytami i publikacjami w prasie miejscowej.

Ale to tylko fragment sprawy znacznie większej, sprowadzającej się do odpowiedzi na pytanie: jak ułożyć współzycie między dwoma wielkimi odłamami chrześcijaństwa, by wyeliminować źródła sporów i waśni. Czasem zaangażowani w nie ludzie jakby zapominali, że wierzą w tego samego Boga, a Matka Boska Smoleńska, Ostrobramska, Kazancka i Czechochowska to ta sama Matka Boża dla wszystkich chrześcijan.

Warto przypomnieć, że w czasie swojej wizyty w Białymstoku Jan Paweł II odwiedził prawosławną cerkiew katedralną św. Mikołaja, gdzie witał go abp Sawa. Czy rzeczywiście na tego rodzaju znaczące gesty stał tylko papież?

Rozwaga powinna cechować także niżej stojących hierarchów, a również wiernych. Miejmy nadzieję, że obecne spotkanie dwóch białostockich arcybiskupów stanowi ważny krok ułatwiający porozumienie między wyznaniem. Rozważna zgoda jest Polsce bardzo potrzebna.

ALINA GRABOWSKA

Głos z Monachium

Polska w Grudniu

Przeglądałam ostatnio komentarze i felietony, które przez ponad dwadzieścia lat pisałam w RWE. Na przykład w grudniu 1974 roku — o budowie gigantycznego gazociągu od Orenburga do zachodnich granic ZSRR. Jasne, już wschodni sąsiad nie korzystał z darmowej pracy zesłańców carskich ani łagierników i zainteresowanym młodym ludziom w Polsce proponowano finansowo dobre, jak na ówczesne stosunki, umowy o pracę. W wywiadzie dla ówczesnego „Sztandaru Młodych” sekretarz Komsomołu Władimir Grigori — o to, by przyjeżdżali ludzie młodzi i zdrowi. W naszym komentarzu wskazywaliśmy jednak że — po pierwsze, całkowicie nieznaną są warunki opieki lekarskiej i bezpieczeństwa pracy, a po drugie — oba rządy, PRL i ZSRR, nigdy nie ujawniły, ile Polskę będzie kosztował udział w budowie gazociągu i jakie Polska będzie miała zapewnione konkretne korzyści ekonomiczne, na ile lat, w jakiej postaci i na jakich warunkach przebiegać będą dostawy.

W roku 1977, w grudniu, dużo miejsca poświęciliśmy wizycie prezydenta Cartera w naszym kraju. Była to, patrząc z dzisiejszej perspektywy, ważna — by nie powiedzieć: historyczna wizyta, ponieważ ówczesny prezydent amerykański przyjechał do Warszawy jako rzecznik i obrońca praw ludzkich i tematem jego rozmów była swoboda emigracji, łączenia rodzin, sprawa wolności religijnych, wolnego przepływu informacji. Władze PRL ukrywały ten fakt przed społeczeństwem udając, że Carter rozmawia tylko i wyłącznie o zwiększeniu wymiany handlowej między Polską a Ameryką, o podwyższeniu eksportu i o zakupach zboża w Stanach Zjednoczonych.

Wiele jest dziś rzeczy zapomnianych. A czy pamiętamy „walkę o krzyż” we wsi Włoszczowa i strajk, okupację szkoły przez dzieci, domagające się prawa do zawieszenia krzyża w swojej klasie? A zamach na księdza Tadeusza Zaleskiego i bezczelne ujawnienie przez rzecznika rządu prywatnych dokumentów lekarskich o stanie zdrowia poszkodowanego? I natychmiastowe umorzenie śledztwa przez krakowską prokuraturę? To też zdarzyło się w grudniu. Jedno i drugie.

I wreszcie grudzień 1981: atak milicji i wojska na szkołę pożarniczą w Warszawie, noc stanu wojennego i następne dni, kiedy to „dozwolone” środki przekazu, jak „Trybuna Ludu”, „Żołnierz Wolności” czy telewizja, na jedno kopyto przekonywały ludzi, że wprowadzenie stanu wojennego było koniecznością, wyniknęło z winy „Solidarności” i niezmiernie przyczyni się do rozwoju gospodarki i perspektywy państwa.

Notabene: przeprowadzone po 13 latach badania opinii publicznej powinny zawierać jedno, bardzo ważne pytanie — co generał i ekipa stanu wojennego uczyniła dla rozwoju Polski, dla reformy gospodarczej, dla reformy opieki zdrowotnej itp., itd. A miała na to długich osiem lat!

Gdy dziś, w grudniu 1994, przeglądam teksty dawnych komentarzy, myślę z wielką ulgą, że są nieaktualne i mówią o faktach z przeszłości. Z nieodwracalnej już chyba przeszłości.

ALEKSANDER HALL

Uzdrowiacze

Czy potrzebny jest nam polski Berlusconi? Taka właśnie opinia formułowana była jeszcze kilka miesięcy temu. Najdobitniej wyraził ją Rafał Ziornkiewicz — utalentowany publicysta UPR. Berlusconi miał być symbolem zmiany; uosabiać sukces finansowy i polityczny. Miał być przeciwieństwem zużytej klasy politycznej. Polski Berlusconi nie objawił się jeszcze, ale prawdziwy Berlusconi znajduje się w opałach, z których zapewne

nie zdoła wyjść obronną ręką. Wiele wskazuje na to, że Włosci — słusznie zdegustowani politykami i partiami i Republiką — wybrali nieodpowiedniego lekarza, który miał uzdrowić system polityczny.

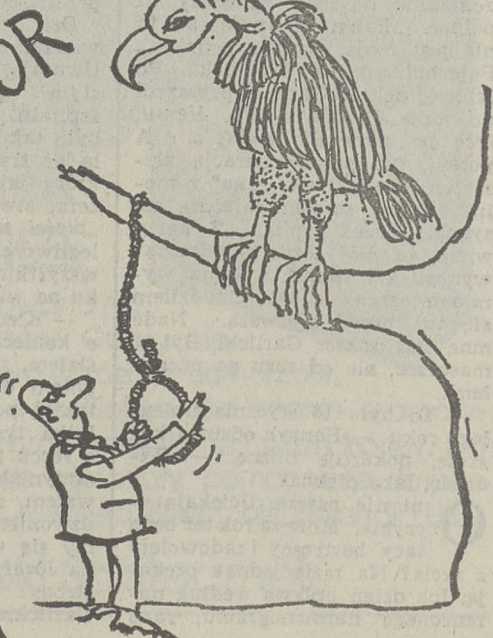
To prawda, że polska klasa polityczna przedstawia się marne, a polska demokracja przeżywa niewątpliwie kryzys. Sądzę jednak, że remedium na ten stan rzeczy nie jest poszukiwanie cudotwórcy, który uzdrowi Polskę. Poszukiwanie uzdrowiciela może zakończyć się znalezieniem szarlatana. Moim zdaniem, dzisiaj największym niedostatkim polskiego życia politycznego nie jest brak ludzi sukcesu finansowego czy — rzeczej — życiowego. Sporo takich postaci pojawiło się na polskiej scenie politycznej. Tylko nieliczne z nich odegrały pozytywną rolę.

Tego, czego naprawdę potrzebujemy najbardziej to kompetentnych i obliczalnych polityków świadomych związku między sferą działania publicznego, a etyką. Pokazują to wyraźne wyniki badań opinii publicznej. W kampanii prezydenckiej ten czynnik będzie moim zdaniem odgrywał rolę decydującą. Obok swarów partyjnych, gwał-

towności sporów personalnych najistotniejszym czynnikiem odstręczającym opinię publiczną od życia politycznego jest postrze-ganie polityków jako interesownych rzeczników grup interesów. W tym jednym widac

wielkie podobieństwo w nastawieniu włoskiej i polskiej opinii publicznej do klasy politycznej. We Włoszech spowodowało to kres I Republiki. W Polsce jest jeszcze czas na korektę systemu.

SZPONSOR

Rys. HENRYK SAWKA

dobnie zwierzęta mówią w Wigilię ludzkim głosem. Mam dwie papugi, które mówią codziennie, po prostu dzień im się nie zamyka, a jedyna potrafi nie tylko mówić, ale nawet naśladować otwieranie drzwi, przez co ciągle nam się wydaje, że ktoś obcy łazi po mieszkaniu. Mam także psa, który nie mówi. Co roku czekam w Wigilię, żeby się drań odezwał, żeby powiedział, jaki ma program, czego zamierza dokonać, czego się po mnie spodziewa i oczekuje. A on nie, milczy. Tylko patrzy na mnie tak wymownie, nawet przejmująco, że zawsze wymusi swoje — spacer, kawałek szynki z talerza, podrapanie za uchem.

Moje papugi mają kwalifikacje na polityków, posłów do parlamentu, mogłyby objąć stanowiska ministerialne, bo właściwie nieważne co mówią — podobnie jak politycy nie ponoszą odpowiedzialności za słowo. Pies jest idealnym kandydatem na wyborcę, na przedstawiciela społeczeństwa obywatelskiego. Milczy, po prostu jest, i z tego tytułu zawsze dostanie jakiś ochlap.

Tak zwana podstawowa komórka społeczeństwa, czyli rodzina z udziałem dwóch papug i psa, jest tak naprawdę miniaturą społeczeństwa prawdziwego. W tej miniaturowej, ludzkiej, myślącej i świadomej, jestesmy całkowicie uzależnieni od zwierząt. Papugi i pies narzucają nam rytm dnia, rytm pracy, wszystko kręci się wokół żarcia dla ptaków i wydalania psa.

Być może Wigilia nie jest dobrym dniem na czekanie aż się pies odezwie, nie jest właściwą porą na chodzenie do chlewa i nastuchiwanie co mają do powiedzenia świnię, czy koń jest z nas zadowolony i czy dorosiliśmy do wymagań krowy. Może w Wigilię to my, ludzie, powinniśmy się odezwać i niech nas wysłu-

MACIEJ RADWAN-RYBIŃSKI — bonski korespondent „Dziennika”

Zegarek dla papugi

Może w Wigilię to my, ludzie, powinniśmy się odezwać do polityków. I niech nas wysłuchają. W końcu to jest nasze święto.

chają psy, papugi, politycy i ich klienci. W końcu to jest nasze święto.

Zmarł w Anglii generał Stanisław Maczek — w sędziwym wieku 102 lat, dowódca sławnej dywizji pancerniej, wyzwoleńcy Bredy. Kiedy byłem wiele lat temu pierwszy raz w Wielkiej Brytanii, generał Maczek pracował jako barman w restauracji jednego z hoteli w Glasgow. Jego szef sztabu, generał Skibiński, wrócił do Polski i był stałym klientem baru w warszawskim SPATIF. Dwie wojskowe kariery w burzliwych dziejach Polski doby ostatnie.

Być może, gdyby Maczek nie umarł, premier zaproponowałby go na stanowisko ministra obrony. Prezydent miałby do wyboru Maczka, albo Pastusiaka. Złota wypada, że rodzina Wiatrow jest tak nieliczna. Jeden Wiatr mógłby być ministrem, a drugi szefem sztabu. Stanowczo lewica wypuszcza za mało Wiatrow, zwierzchnictwo naszej polityki jest jeszcze wciąż niedostateczne.

Ale ja nie o Wiatrach chciałem, tylko o generalach. Wspominał generał Skibiński, że w jakimś mieście holenderskim zandarmieria przyprowadziła do niego faceta — uderzająco podobnego do generała Bora-Komorowskiego — który został przyłapa-

ny na myszkowaniu w aktach pozostałych po niemieckim sztabie. Sobowtór Bora był podejrzany o szpiegostwo i groziło mu rozstrzelanie na miejscu. Jako argument na swoją obronę powiedział — jestem Żydem. Skibiński rozsądnie odparł, że nie uprawia rasizmu w żadną stronę.

Otóż to. Fakt, że ktoś jest Żydem, Polakiem, Ormianinem, aborygenem, albo Żulusem nie może stanowić ani oskarżenia, ani usprawiedliwienia.

W ostatnich tygodniach czytaliśmy się w polskiej prasie różnych dywagacji na temat stosunku Polaków do Rosjan. Uderzającą cechą tych tekstów — rusofili zarzucał Polakom rusofobie. Nie wydaje mi się, aby którykolwiek z tych kierunków myślenia był słuszny. Nie ma powodu, aby Rosjanami pogardzić, ale nie istnieją też dostatecznie dobre powody, żeby ich wielbić.

Rekord zdumiewającej argumentacji na rzecz rusofilstwa osiągnął na łamach „Polityki” Ludwik Stomma, cytując przemówienie Teodora Szeremietiewa z czasu jego posłowania do Warszawy w roku 1616. W tym przemówieniu Szeremietiew oskarżał Polaków, którzy w 1605 roku zdobyli Moskwę, o gwałt i rabunek. Istotnie, dobry argument, tylko nie bardzo rozumnie, na co Rosjanie obrabowani przez Polaków w 1605 roku mogą się przecież zawsze pocieszać, że o-

debrali wszystkie zagrabione wówczas złote zegarki w latach 1795, 1813, 1831, 1863, 1905, 1920, 1939 i 1945. Jakby jednak pan Stomma uważał, że to za mało, chętnie oddam własny zegarek na utworzony przez niego fundusz polsko-rosyjskiego pojednania.

Nieułność i niechęć Polaków do Rosjan nie wynika wszakże z historycznie fałszywego bilansu złotych zegarków, tylko z ciagle, niestety, aktualnej, imperialistycznej polityki Rosji. Mnie tam jest obojętne, czy Rosjanie są — jak według Stommy postrzegają ich Polacy — Azjatami, pijakami i nieokrzeszającymi z nihilistyczną domieszką dziwaczego sentymentalizmu, czy też są, jak chce tego pan Stomma, narodem poetów, Błoka, Wysokiego, Chlebnikowa, Lermontowa, Cwietajewej, Babla i Tynianowa. Ani jedno, ani drugie podejście do Rosjan nie usprawiedliwia ich wtrącania się w wewnętrzne sprawy Polski — a przede wszystkim — w jej decyzje przystąpienia do Sojuszu Atlantyckiego i Unii Europejskiej. Ja bardzo Kocham Rosjan, mam wśród nich wielu dobrych przyjaciół, ale każdy z nich za twierdzenie, że Polska, zamiast wchodzić do Europy zintegrowanej i wiążąc się z europejskimi instytucjami, musi się zadowolić rosyjskimi gwarancjami bezpieczeństwa, dostaliby w mordę.

Pan Stomma wzywa do korygowania nienawistnych stereotypów w warunkach partnerstwa i wolności. Rosja nadal oferuje nam partnerstwo starszego bra-

ta i wolność ograniczoną jej interesami. Nie widzę potrzeby, aby się na to godzić. Wystarczyło, jak miałem po temu okazję, przeżyć Jelcyna i Kozieriewa w Brukseli, aby stracić wiarę w jakąkolwiek możliwość ułożenia między nami już nie tylko przyjaznych, ale stosunków zgodnych z Kartą ONZ. Dla Rosji jestem nadal strzełą jej wpływów, a jedyną gotowością do ustępstw dzisiejszych władców Kremla jest, niestety, podzielenie się tymi wpływami z Niemcami. Na szczęście dziś w Bonn nie ma chętnych do takiego podziału, ale kto wie, jak będzie jutro czy za 4 lata. Dobrze jest wiedzieć coś o poezji rosyjskiej, ale jeszcze lepiej o jej polityce. Stomma nie wymienił wśród rosyjskich pisarzy Solżenicyna, może przez zapomnienie — ten apostoł Rosji i panslawizmu pod rosyjską hegemonią nie nastraja mnie optymistycznie na przyszłość.

Sobiepan Zamojski powiedział w „Potopie”, że mógłby się kochać z jego szwedzką jasnością, gdyby jego szwedzka jasność pozostała w Sztokholmie. Otóż to właśnie.

Ludwik Stomma jako jeden z powodów polskiej pogardy dla Rosjan wymienia powieści Sienkiewicza, w których „Chmielnicki i jego pułkownicy są pijanymi paranoikami”. A odkąd to Chmielnicki jest Rosjaninem? Niedługo dowiemy się od świętych, rusofilskich profesorów, że Kościuszko też był Rosjaninem. W Trylogii, owszem, występują Rosjanie, ale nie pod tą nazwą,

tylko jako „hiperborcy”. Powieści były wydawane w warunkach rosyjskiej cenzury.

Lepiej nie stosować tak nieźgrabnych argumentów, bo pogarsza się tylko sprawa i wywołuje odruch niechęci u ludzi skądinąd rozsądnych i otwartych.

Oczywiście, na Zachodzie są także ludzie, całkiem zresztą światli, którzy uważają, że Rosji należy się uprzywilejowana pozycja wobec reszty świata. Tłumaczy się to specyfiką rosyjskiej duszy, rzekomo usprawiedliwionymi historycznie lekami, syndromem okrajania.

Jak dotąd, ten syndrom prowadzi do nieustannego od XVII wieku poszerzania rosyjskich granic. Jak powiedział niedawno w Bundestagu chadecki polityk Karl Lammer, problem z Rosją polega na tym, że nikt nie wie, nawet ona sama, gdzie się zaczyna, a gdzie kończą jej granice. Zdaje się, że się nie kończą w ogóle i dla rosyjskich polityków wszystkich orientacji Polska po prostu leży w Rosji. I tylko chwilowo dostała wychodne.

Fakt, że Rosja jest mocarstwem militarnym i atomowym, pogarsza tylko sprawę. Popatrzmy na Bośnia i łatwo możemy sobie wyobrazić, jaka byłaby reakcja świata, gdyby komus w Rosji przyszło do głowy dokonać w Polsce interwencji. Świat wydałby rezolucję, wezwał do negocjacji i powołał komisję. Być może, że w tej sytuacji jedynym wyjściem jest przynajmniej do zbrodni popełnionych przez Polaków na Rosjanach, poprosić o przebaczenie i zadekretować miłość. Ale wtedy, gwoli sprawiedliwości, trzeba też przeprosić Niemców.

A w ogóle w sprawie rachunków krywd przeszłych jedynego można na razie zaproponować Rosji jest to, co malarz Grus powiedział kiedyś generałowi Wieniawie-Długosowskiemu: — Chętnie o tym z panem generałem podyskutuję, ale jak obaj będziemy w gaciach.

ALFABET politycznych skandali '94

ANONIMY

Stały się one głównym „bohaterem” skandalu, jaki rozegrał się po zakończeniu prac sejmowej podkomisji do skontrolowania polityki kadrowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Raport, przygotowany przez podkomisję, skrytykował politykę kadrową prowadzoną przez byłego ministra Krzysztofa Skubiszewskiego. Do raportu dołączony został aneks, w którym zgromadzono anonimowe listy nadsyłające na adres podkomisji.

Mimo że przewodniczący sejmowej komisji spraw zagranicznych prof. Bronisław Geremek zdołał przeforsować utajnienie aneksu, jego zawartość przeniknęła do prasy. Dzięki temu dowiedzieliśmy się, że wśród argumentów decydujących o nieprzydatności do pracy dyplomatycznej znalazły się takie, jak: żydowskie pochodzenie, orientacje seksualne czy związki z dawną arystokracją.

BOROWSKI

Dymisja wicepremiera i ministra finansów Marka Borowskiego (SLD) rozpoczęła pierwszy poważny konflikt wewnątrz koalicji. Dymisję Borowski złożył sam, gdy premier Waldemar Pawlak bez konsultacji z nim zdymisjonował podległego mu wiceministra. Mimo odmiennej oceny SLD Pawlak skwapliwie dymisję przyjął. Kandydat na miejsce Borowskiego, Daniel Rosati nie znalazł uznania w oczach prezydenta Wałęsy. Wielotygodniowy kryzys zażegnała dopiero nominacja Grzegorza Kołodki, z którym — jak się okazało — premier dogaduje się łatwiej niż z uważanym za liberała Borowskim.

„CZyste ręce”

Interpretacja dwóch ustaw: antykorupcyjnej i o zarobkach urzędników państwowych, była — jak twierdzi poseł Jan Maria Rokita — najbardziej restrykcyjna. W pułapkę tej interpretacji wpadł minister spraw zagranicznych Andrzej Olechowski, który tłumaczył, że przecież ustawa nie mówi nic o spółkach z udziałem Skarbu Państwa — w jednej z nich zasiadał minister — a jedynie o spółkach prywatnych. Olechowski podał się do dymisji, a następnie decyzję swą zawiesił do chwili rozstrzygnięcia spo-

ru przez Trybunał Konstytucyjny.

DRAWSKO

Podczas spotkania prezydenta z generalicją w Drawsku oficjownie wypowiedzieli posłuszeństwo cywilnemu ministrowi obrony — donosili w sensacyjnym tonie artykuły prasowe. Co wydarzyło się tam naprawdę, nie wiadomo nawet po kilkutygodniowym śledztwie prowadzonym przez specjalnie w tym celu powołaną sejmową komisję. Komisji nie udało się dojść do prawdy, wydała więc oświadczenie, w którym starała się nie opowiadać po żadnej ze stron. Generalowie nie wypowiedzieli posłuszeństwa, ale też minister według zaleceń członków komisji powinien wyciągnąć konsekwencje dyscyplinarne. Komisja zaleca też, by minister Piotr Kołodziejczyk pozostał na stanowisku. W krótkim czasie jednak premier wnioskował do prezydenta o odwołanie ministra, z czego Wałęsa skwapliwie skorzystał.

Na tym sprawa skandalu wokół MON nie zakończyła się. Padają nazwiska kolejnych kandydatów na fotel szefa resortu obrony, niektóre z nich stają się przedmiotem nawet niewybrednych żartów, jak ten Aleksandra Kwaśniewskiego, który po usłyszeniu, że kandydatem premiera jest ostatni prezydent Polski na obczyźnie, zapytał: „To on jeszcze żyje?”

INTER AMS

Dyrektorem firmy, która zajmowała się skomputeryzowaniem rządowych urzędów, w tym Rady Ministrów, okazał się dawny kolega premiera Pawlaka. W telewizyjnym programie i w wystąpieniu podczas posiedzenia Sejmu premier stanowczo zaprzeczył, jakoby wspomagał firmę Inter Ams. Wyjaśnieniem wątpliwości zajęły się Prokuratura i NIK.

KRBIT

Skandal wokół Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji mógłby ulegać się o palmę pierwszeństwa w naszym alfabecie. Rozpoczął się od odwołania Marka Markiewicza z funkcji przewodniczącego, a największe rozmiary przybrał po zdymisjonowaniu członków Rady: Markie-

wicza i Macieja Iłowieckiego. Wielu polityków zarzuciło wówczas Wałęsie łamanie prawa, a posłowie z PPS rozpoczęli zbieranie podpisów pod wnioskiem o postawienie prezydenta przed Trybunałem Stanu. Okazało się jednak, że posłowie zgrupowani nawet nieprzychylnych Wałęsie nie zamierzają podpisać się pod wnioskiem, tak jakby prezydent stał ponad prawem. W końcu nie wiadomo już, czy Wałęsa je zła, czy też nie.

MONTE CASSINO

Wybierający się na rocznicowe uroczystości bitwy pod Monte Cassino przedstawiciele najwyższych władz państwowych zapomnieli o kombatantach.

PAWLAK

Premier Pawlak podczas pobytu w Stanach Zjednoczonych korzystał z gościnności, w tym poruszał się samolotami prywatnych firm, które prowadzą interesy w Polsce. Premier nie widział w tym nic zdrożnego, natomiast w krajach, na które tak lubimy się powoływać, w tym także USA, dostojnicy państwowi tracą swe fotele za podobne, choć wielokrotnie mniejsze sprawy.

SMOLAREK

Komendant główny policji Zenon Smolarek podał się do dymisji po tym, jak „Gazeta Wyborcza” oskarżyła go o korupcję. Premier dymisji nie przyjął. Rozpoczęły się wielomiesięczne rozmowy do powołania nowego komendanta. Kandydaci albo nie znajdowali uznania w oczach premiera, albo nie mogli podjąć się tej pracy ze względów zdrowotnych. W rezultacie komendantem pozostał Smolarek.

ZACHARSKI

Marian Zacharski, były szef szpieg skazany w USA na karę śmierci, wymieniony na kilkunastu szpiegów amerykańskich, okazał się, mimo wcześniejszej akceptacji prezydenta, fatalnym kandydatem na stanowisko szefa wywiadu cywilnego. Jego nieprzydatność wskazał Departament Stanu USA. Prasa rozpisywała się o nieprzemyślanych decyzjach i granicach suwerenności Polski, a Zacharski objął stanowisko doradcy w MSW.

W 1994 r. nie odnotowaliśmy awantury obyczajowej na miarę sensacyjnych zwierzeń Anastazji P., ale za to kilka skandali, po których — jak często przypominają media — w krajach o „starszej” demokracji posypałyby się dymisje lub przynajmniej zamieszani gorąco by się tłumaczyli. U nas natomiast wszystko da się wytłumaczyć, a jeśli nie, można zawsze dociekania prasy zbyć milczeniem.

Tak np. postąpił premier Waldemar Pawlak po powrocie z USA. Gdy dziennikarze pytali, widocznie zbyt natarczywie,

razu od nowych dyplomatów olbrzymich kompetencji jest absurdalne. Bezprecedensowa krytyka podkomisji w dużym stopniu podważyła wiarygodność naszych służb dyplomatycznych. Ten typ rozgrywki politycznej jest skandalem, a jednocześnie świadczy o nieznajomości gry politycznej, bo chcąc nie chcąc, dotyka wszystkich stron konfliktu.

Skandaliczna jest także sytuacja w MSW, resorcie, który już dawno powinien ulec dużym przeobrażeniom wewnętrznym. Jednak na skutek politycznych napięć nie można nic

Ministrów i jeden z jego zastępców, wicepremier Łuczak. Chodzi o sprawę Inter Ams i kontraktów rządowych dla tej firmy, która już upadła.

LESZEK MOCZULSKI (KPN): — To jest rok obfitujący w skandale. Największym, nie jedynym, ale ciążym, jest traktowanie premiera Pawlaka przez SLD. Premier cały czas krytykowany jest przez drugą część koalicji, która zarzuca mu wszystko: że nie umie rozmawiać z prasą, że jeździ za granicę, albo że nie jeździ, że odwołuje ministrów, albo ich nie odwołuje. Cokolwiek by robił,

Milczący Mister?

Wybieramy autora gafy roku

dlaczego korzystał z samolotów koncernów amerykańskich prowadzących interesy w Polsce, premier zakończył spotkanie z przedstawicielami mediów i żując gumę opuścił salę. Inny przykład skandalu bez epilogu dotyczy prezydenta Lecha Wałęsy, który — zdaniem wielu posłów — złamał prawo, ale żaden z nich, poza członkami mikroskopijnej PPS, nie chciał go z tego rozliczyć. Nic więc dziwnego, że niewiele później głowa państwa podczas spotkania z sędziami namawiała ich do działania na „pograniczu prawa”.

Aby poznać stosunek polityków do skandali, zwróciliśmy się do nich z pytaniem, które z ważnych wydarzeń 1994 roku było największym skandalem politycznym? Okazuje się, że niektórzy z nich nie pamiętają lub po prostu bagatelizują pewne bulwersujące wydarzenia. Może więc to, co dla mediów jest skandaliczne, dla polityków jest normalne?

TADEUSZ MAZOWIECKI (UW):

— Nie wiem, czy można to określić skandalem, ale problemem istotnym było to, czemu daliśmy wyraz krytyczny, czyli sprawa drawska.

ZBIGNIEW BUJAK (UP): — Największym skandalem politycznym była sprawa podkomisji kontrolującej politykę personalną służb dyplomatycznych. Gdy dokonuje się tak dużej, rewolucyjnej zmiany w tych służbach, najważniejsze jest pytanie, czy ten, kto będzie reprezentował państwo, jest wiarygodny, czy ma zaufanie wyślijającej go władzy, jaka jest jego biografia. Wymaganie od

robić. Zawieszenie decyzji prowadzi do zdestruowania polityki, a za to płacimy bezpieczeństwem wewnętrznym. Takie są efekty walki o fotel prezydencki.

ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI (SLD):

— Skandal? Skandal... Było sporo nieporozumień, było sporo chaosu informacyjnego, było sporo nie wykorzystanych szans, ale myślę, że skandalu w rozumieniu charakterystycznym dla tego słowa nie było. W sumie był to jednak rok, w którym przy wszystkich słabościach struktur demokratycznych okazało się, że jest stabilność polityczna, parlament działa, wzrost gospodarczy trwa. Reszta to były tylko wpadki, nie nazwałbym ich skandalami.

JÓZEF ZYCH (PSL):

— Nie wiem, nie zastanawiałem się nad tym.

ZDOBYŚLAW MILEWSKI (UW):

— Jest to bardzo trudne pytanie, ponieważ ten rok obfitował w wydarzenia, które mogą pretendować do miana skandalu, ale uważam, że skandalem jest fakt, iż na bardzo ważne pytania, które stawiają gazety, jak i na pytania, które stawiają posłowie, nie potrafia dotępy odpowiedzieć prezes Rady

robi źle. Być może jest to prawda, tylko dlaczego atakuje go nie opozycja, ale koalicja rządowa?

ZBIGNIEW SIEMIĄTKOWSKI (SLD):

— Skandalem jest wszystko, co dzieje się wokół MON, począwszy od „obiadu drawskiego” aż po dymisję Kołodziejczyka. To przyciemnia nawet okoliczności odwołania min. Borowskiego. Takie działania jest przyzwoleniem na pewne procedury, które nie powinny się zdarzać. To, że generałowie mieszają się do polityki, jest „psuciem demokracji”.

JANUSZ PIECHOCIŃSKI (PSL):

— Nie chcę tego rozpatrywać w kategorii skandalu, ale budzi mój niepokój i negatywne zdziwienie tak szybka utrata znacznej części atutów, jakie miała ta koalicja. Przejawia się to spadającym zaufaniem i tym, że w oczach opinii publicznej rząd rządzi dużo gorzej niż to jest naprawdę. Dzieje się tak dlatego, że nie jest realizowany jeden z głównych postulatów, iż będziemy mówili ludziom szczerze i uczciwie całą prawdę, nawet taką, która zaboli nie tylko władzę.

KRZYSZTOF ANDRACKI DOROTA PRZELASKOWSKA

Jezdź z DZIENNIKIEM

Nr 191

23 grudnia 1994

Ubezpieczeniowe nowości

Z dyrektorem oddziału okręgowego PZU S.A. w Krakowie mgr TERESĄ ZUBEL rozmawia Jacek Jurecki

— W mijającym roku miała się dokonać głęboka restrukturyzacja Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń. Tymczasem nie z tego nie wyszło.

— Zgodnie z koncepcją nasza firma miała być podzielona na dwa obszary, PZU Bałtyk i PZU Tatry, a ich połowy sprywatyzowane. Pozostała część miała zostać w takim kształcie w jakim jest, czyli dalej funkcjonować jako spółka Skarbu Państwa. Koncepcja ta została jednak zarzucona, choć nadal są plany prywatyzacji PZU. Nastąpić to ma do 1996 roku.

— Zmiany własnościowe w PZU jakby mniej interesują Waszych klientów. To co dla nich ważne to np. nowe formy ubezpieczeń.

— Oczywiście zdajemy sobie z tego sprawę, dlatego też wychodzimy z nowymi produktami, uzupełniając pewne luki istniejące na polskim rynku. Nowymi ubezpieczeniami, które powstały w 1994 roku były m. in. masowe ubezpieczenia dla właścicieli psów i kotów dotyczące kosztów leczenia tych zwierząt. Rozwijamy też dość mocno ubezpieczenia finansowe; ubezpieczenie kredytu i należności celnych, a także ubezpieczenie sprzętu, komputerowego oraz wszelkich nośników i informacji, jak bazy danych — w PZU można na przykład ubezpieczyć się od ich zaniku w komputerze. Inną istotną grupą ubezpieczeń jest tzw. ubezpieczenia zdrowotne dotyczące pokrycia kosztów leczenia szpitalnego za granicą w razie nagłej choroby ubezpieczonego. Biorąc pod uwagę zapowiadaną reformę ZUS jesteśmy przygotowani do szerokiego świadczenia takich usług, dysponując siecią placówek w całej Polsce. Jaskółka nowych form ubezpieczeń zdrowotnych jest tzw. „dziennie świadczenie szpitalne”, które będziemy rozwijać. Wiadomo przecież, że prędzej czy później opieka zdrowotna nie będzie w Polsce za darmo. Ludzie więc będą potrzebali wsparcia.

— Te trzy grupy ubezpieczeń to Wasze nowe inicjatywy. PZU modyfikowało jednak także ubezpieczenia motoryzacyjne, które są lokomotywą Waszej firmy. 60 procent składek to ubezpieczenia komunikacyjne. Proszę powiedzieć Czytelnikom „Dziennika Polskiego” na czym polegają zmiany w tym zakresie przygotowane na 1995 rok.

— Na polskim rynku działa około 25 firm, które zajmują się ubezpieczeniami komunikacyjnymi. Rośnie więc konkurencja, choć z satysfakcją trzeba podkreślić, że ponad 80 procent zmotoryzowanych korzysta z naszych usług. Jednak konkurencja zmusza nas do modyfikacji i ulepszeń. Najważniejsze przygotowane zmiany to fakt, iż posiadacz ubezpieczenia obowiązkowego OC wyjeżdżając za granicę otrzymuje bezpłatnie tzw. „zieloną kartę”. Poza tym oferujemy także bezpłatnie ubezpieczenie „assistance-zagranicą” zapewniające wszela-

ką pomoc medyczną i techniczną w razie stwarli pojazdu poza granicami naszego państwa.

— Powszechny Zakład Ubezpieczeń wprowadził także zmiany dotyczące składek dobrowolnych Auto Casco.

— Owszem. Do AC wprowadziliśmy także gratis „assistance-Polska”, czyli pomoc medyczną i techniczną przy awarii pojazdu powyżej 100 kilometrów od miejsca zamieszkania. Najważniejsze jednak jest to, iż do dobrowolnego krajowego ubezpieczenia AC od przyszłego roku dokładamy bez podnoszenia składki ubezpieczenie na zagranicę.

— W połowie roku PZU zapowiadał obniżkę składki Auto Casco. Tymczasem tak się nie stało.

— Nie do końca. Dla samochodów starszych generalnie składka ta została obniżona, i to sporo bo w granicach 30-35 procent. Także na samochody nowe, pochodzące z bezcłowego kontyngentu '95 wprowadziliśmy ekstraobniżkę w wysokości 15 procent. Generalnie składka AC na wszystkie nowe samochody w 1995 roku będzie niższa niż w 1994 roku, bądź na tym samym poziomie.

— Obniżenie składki AC to jedna strona medalu. Druga to wprowadzenie udziału własnego w przypadku kradzieży samochodu.

— Tak. W przypadku kradzieży auta nie starszego niż 5 lat wprowadziliśmy 10-procentowy udział własny. Dotyczy to samochodów, które skradzione z ulicy. Z udziału własnego wyłączone są auta skradzione ze strzeżonego parkingu, garażu i ogrodzonej posesji.

— Wprowadzenie udziału własnego związane jest zapewne z niefrasobliwością niektórych właścicieli pojazdów, którzy na długie godziny zostawiają swoje auta w ciemnych uliczkach.

— Często mamy takie przypadki. Czasami ktoś jedzie do lasu na grzyby „mercedesem” za 500 milionów i zostawia go tam na pastwie losu. Obserwujemy także pewną niefrasobliwość w niekorzystaniu z urządzeń zabezpieczających samochód przed kradzieżą.

— W 1995 roku ubezpieczając swój samochód na Auto Casco będzie można wybrać kilka wariantów. To kolejna nowość PZU.

— Zgadza się. Będzie można np. wybrać tzw. „Mini-Casco” bardzo dobre ubezpieczenie dla użytkowników ruchu drogowego w dużym mieście, bowiem obejmuje ono jedno ryzyko — zderzenie z innym pojazdem. Jeżeli ktoś trzyma samochód w garażu, a jeździ tylko po Krakowie, zawierając „Mini-Casco” i placąc znacznie mniejszą składkę jest ubezpieczony na ryzyko stłuczek. Można także ubezpieczyć auto tylko od kradzieży, lub wybrać inny z 5 wariantów Auto Casco wprowadzonych ostatnio przez PZU.

— Dziękuję za rozmowę.

Rajserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt

oraz

Szczęśliwego Nowego Roku

wypełnionego poczuciem bezpieczeństwa
spokoju i gwarancji

jakie daje

polisa PZU

składa

Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA
w Krakowie

„Clio” na Jarama

Pod koniec października na podmadryckim torze Jarama rozegrano finałową eliminację Pucharu Clio.

Na tę właśnie okoliczność w Hiszpanii pojawili się zawodnicy 7 państw (Francja, Belgia, Portugalia, Niemcy, Holandia, Szwajcaria i Włochy), aby walczyć i przypieczętować prymat nie tylko w klasyfikacjach narodowych, ale także w ostatecznej klasyfikacji europejskiego Pucharu Clio (Eurocup Clio). Zanim jednak doszło do rozegrania sobotnio-niedzielnego biegu, 178 zawodników wzięło udział w sesjach treningowych

mających stanowić zgodnie z wyszczególnioną tradycją o ustawieniu na polach startowych. Malownicza okolica pięknego toru zarażała się od ludzi, samochodów i kolorowych namiotów, a gwar rozmów i odgłos sportowych silników niosące się aż w pobliże autostrady N-1 łączącej Madryt z Burgos ożywił obiekt Jaramy. „Renault Clio” to samochód, który dość dawno zyskał swoją renomę i wykazał przydatność do sportu, nie więc dziwnego, że na starcie hiszpańskiej imprezy stanęło grubo ponad półtorę setki tych pojazdów. (B)

ALKOHOL * NIE * LUBI KIEROWCÓW

Najliberalniejsi są Irlandczycy. Mogą prowadzić samochód mając w krwi 1 promil alkoholu. W wielu państwach nie wolno mieć nawet jego śladu. Polacy przyjęli normę fizjologiczną — trzeźwy kierowca, to taki, w którego krwi zawartość alkoholu nie przekroczyła 0,2 promila.

Prowadzenie pojazdu „po piwie” nie jest specjalnością tylko polskich kierowców. Przepisy różnych krajów przewidują różne normy dopuszczalnego stężenia alkoholu we krwi, o czym należy pamiętać wybierając się w zagraniczne podróże. W rzadko odwiedzanej przez nas Irlandii można zasiąść za kierownicą po dużej whisky czy wielkim kufiu piwa i jeszcze mając we krwi 1 promil alkoholu będzie się „prawnie” trzeźwym. W Wielkiej Brytanii norma jest już ostrzejsza — dopuszcza 0,8 promila, podobnie w Niemczech, Belgii, Francji, Włoszech, Szwajcarii, Grecji, Hiszpanii, Danii, a także w Australii. Na Słowacji, w Czechach, Holandii, Grecji i Portugalii za trzeźwego uznaje się kierowcę, w którego krwi znajduje się 0,5 promila alkoholu. „polską normę” przyjęła również Szwecja. W wielu państwach — Rosji i wywodzących się z dawnego ZSRR, a także w Albanii, Bułgarii, Rumunii, Turcji i na Węgrzech przepisy są najbardziej rygorystyczne. Nie dopuszczają nawet śladu alkoholu we krwi, co często bywa czystą teorią. Norma fizjologiczna wynosi bowiem od 0,0 do 0,2. Jej przekroczenie jest bardzo łatwe. Wypicie dwóch, trzech kielisz-

ków wódki, dwóch lampek wina czy dużej butelki piwa powoduje, że stężenie alkoholu we krwi może dojść już do 0,5 promila.

Badania dowodzą, że taka ilość alkoholu ma już widoczny wpływ na sposób prowadzenia samochodu. Kierowca, nawet czując się świetnie, reaguje gwałtowniej na wydarzenia na drodze, zbyt optymistycznie ocenia swe możliwości. Im więcej wypitych kieliszków, tym gorsze są możliwości kierującego pojazdem. Przy zawartości alkoholu od 0,5 do 1 promila znacznie wydłuża się czas reakcji, gorzej ocenia się odległości, a ruchy zaczynają być nieskoordynowane.

Przekroczenie granicy 1 promila (do 1,5) powoduje brawurą, niebezpieczną jazdą bez

liczenia się z innymi uczestnikami ruchu drogowego, powyżej tej ilości są już kłopoty nie tylko z opanowaniem pojazdu, ale nawet z wystąpieniem się. Według specjalistów możliwość wypadku przy zawartości 0,5 promila alkoholu we krwi wzrasta dwukrotnie, przy 1 promilu alkoholu, czyli mając we krwi 1,5 promila do stanu pełnej trzeźwości dojdzie się dopiero po kilkunastu godzinach.

Niczego nie przyspiesza tu picie kawy ani przespanie nocy, a brak objawów „kaca” nie oznacza, że można już bezpiecznie siadać za kierownicą. Tym bardziej że polskie prawo rozgranicza dwa „stany” osób, które próbowały napojów wysokowydych: jeżeli podczas badania krwi kierowcy wynik stężenia alkoholu przekroczy 0,2 i dojdzie do 0,5 promila, będzie to „stan po użyciu alkoholu”, natomiast stężenie powyżej 0,5 promila kwalifikowane jest jako „stan nietrzeźwy”. (K)

liczenia się z innymi uczestnikami ruchu drogowego, powyżej tej ilości są już kłopoty nie tylko z opanowaniem pojazdu, ale nawet z wystąpieniem się. Według specjalistów możliwość wypadku przy zawartości 0,5 promila alkoholu we krwi wzrasta dwukrotnie, przy 1 promilu alkoholu, czyli mając we krwi 1,5 promila do stanu pełnej trzeźwości dojdzie się dopiero po kilkunastu godzinach.

Niczego nie przyspiesza tu picie kawy ani przespanie nocy, a brak objawów „kaca” nie oznacza, że można już bezpiecznie siadać za kierownicą. Tym bardziej że polskie prawo rozgranicza dwa „stany” osób, które próbowały napojów wysokowydych: jeżeli podczas badania krwi kierowcy wynik stężenia alkoholu przekroczy 0,2 i dojdzie do 0,5 promila, będzie to „stan po użyciu alkoholu”, natomiast stężenie powyżej 0,5 promila kwalifikowane jest jako „stan nietrzeźwy”. (K)

FIAT

tel. (012) 11-30-09
11-27-95

KONTYNGENT '95
także TIPO i TEMPRA
(również COMBI)

- zawsze ponad 200 samochodów do wyboru
- gwarancja ceny dewizowej przy zakupie na raty w systemie Invest Bank np. PUNTO - i rata 10% - ok. 24 mln, następnie 3 x po ok. 5,3 mln i odbiór samochodu (losowanie 3 samochodów i 2 mieszkań co miesiąc)
- autoryzowany serwis, alarmy, blokady

Zapraszamy do naszego Salonu
od poniedziałku do piątku 8-17
sobota, niedziela 8-13

POLINAR KRAKÓW, ul. Ofiar Dąbia 14
(rekomenduje nas ponad 2000 samochodów
sprzedanych w kontyngencie '93 i '94)

Redaktor odpowiedzialny
JACEK JURECKI
TEL. 21-19-58

WESOŁYCH ŚWIĄT
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
SZEROKIEJ DROGI
PRZYJENNEGO UŻYTKOWANIA POJAZDU
DZIĘKI USŁUGOM STACJI
przy ul.
OFIAR DĄBIA 2
ŻYCZY JAN KOSMOWSKI

MOTORYZACJA • MOTORYZACJA • MOTORYZACJA • MOTORYZACJA

Drogowe *giganty ze *Słupska

Od niemal połowy 1993 r. w słupskim zakładzie Scania-Kapena S.A. trwa montaż ciągników siodłowych szwedzkiego koncernu Saab-Scania. Latem 1994 r. rozpoczęła się także produkcja miejskich autobusów niskopodłogowych.

Na drogach Szwajcarii Kaszubskiej dziennikarze testowali ciągniki siodłowe 113H, 143H, ciężarówkę P93 i niskopodłogowy autobus MaxCi CN113CLL. Wszystkie wyprodukowane w Scanii-Kapenie.

Zaskoczeniem dla wszystkich okazała się łatwość prowadzenia tych drogowych gigantów. Doskonała widoczność bezpośrednio z miejsca kierowcy i łatwość obserwacji otoczenia przez lustra zewnętrzne sprawia, że manewrowanie szwedzkim kolosem jest niemal równie łatwe jak samochodem osobowym.

Kierowcy nie dokuczają drgania ani hałas pochodzący od układu zawieszania (przód na resorach parabolicznych, tył na miechach powietrznych) ani silnika. Pneumatyczne zawieszenie kabiny i fotela tłumi wszelkie wstrząsy, a izolacja akustyczna świetnie daje sobie radę z rykiem potężnego silnika o mocy do 500 KM umieszczonego pod podłogą kabiny.

Autobus MaxCi CN113CLL okazał się nie mniej komfortowy. Pneumatyczne zawieszenie obu osi skutecznie „wybiera” dziury w drodze. Umożliwia też obniżenie autobusu na przystanku; aż 65 proc. podłogi znajduje się wtedy na wysokości zaledwie 19 cm nad jezdnią, czyli o 13 cm niżej aniżeli podczas jazdy. Pasażerom łatwiej wejść albo wjechać do wnętrza np. na wózek inwalidzkim. Nie muszą bowiem pokonywać żadnego progu, gdyż podłoga znajduje się na poziomie standardowego chodnika dla pieszych.

Słupska spółka Scania-Kapena, w której do Szwedów należy 65 proc. akcji zmontowała już przeszło 300 ciągników siodłowych. Dobiega końca produkcja piątego autobusu. Od początku 1995 r. autobusy MaxCi CN113CLL będą wytwarzane seryjnie.

Wkład pracy słupskiego przedsiębiorstwa w produkcję autobusu Scania wynosi aż 1100 roboczogodzin, podczas gdy do wyprodukowania pojazdu potrzeba ich 1500. Udział Polaków w produkcji Scania wynosi więc niemal 75 proc.

Słupska fabryka używa też do wytwarzania pojazdów Scania coraz więcej materiałów i części pochodzenia polskiego. Nasze zakłady dostarczają fabryce 21 komponentów. Są to m.in. poszycia podłogi, zderzaki, podwójne szyby, siedzenia, wykładziny i izolacje, lustra, układy wentylacji, ogrzewania i oświetlenia, a także farby, oleje i preparaty antykorozyjne. Ze Słupska pochodzą także karoserie i kratownice nośne autobusów.

Co najmniej jedna trzecia, a czasami nawet połowa miesięcznej produkcji spółki trafia na eksport. Słupskie Scanie cieszą się na Zachodzie powodzeniem, gdyż mają wzmacnioną ramę. Dlatego zagraniczni klienci wykupują je „na pniu”.
ROMAN STEFAŃSKI

Dla blisko trzydziścioro chętnych do wzięcia udziału w wielkiej przygodzie były to jedne z najcięższych dni w roku. W Łopusznej koło Nowego Targu odbyły się ogólnopolskie eliminacje do Camel Trophy '95.

28 mężczyzn i jedna kobieta wykonani w regionalnych eliminacjach: „Północnych” (Kadyny, 25-27.11) i „Południowych” (Zakopane 9-11.12), walczyło o awans do czteroosobowej reprezentacji, która w kwietniu pojedzie do Turcji na światowe selekcje Camel Trophy '95 Mundo Maya. Tam zostanie wyłoniona dwójka reprezentantów Polski na rajd finałowy, który tym razem odbędzie się w Ameryce Centralnej.

Najstarszy w grupie — 30-letni Wojciech Muck z Warszawy jest handlowcem, najmłodszy — 21-letni Szymon Witkowski z Gdańska studuje ekonomię. Jedyna dziewczyna — Ewa Szwarczuk, 22-letnia studentka prawa z Katowic — na pytanie, czym jest dla niej Camel Trophy, odpowiedziała: „jest to kawał przygody, pełnej ryzyka i zabawy, z chęcią dłużej pojeździłabym Land Roverem”.

Niezwykle wyrównany poziom, a także świadomość, że do dal-

Emocje w Łopusznej

szych eliminacji kwalifikują się tylko cztery osoby sprawiły, że emocje były niemałe. Mimo ostrej rywalizacji, kandydaci pomagali sobie wzajemnie. Miało to duże znaczenie w ustalaniu składu zespołu na selekcję w Turcji. Zresztą na pytanie w ankiecie o cechy charakteru partnera w ekipie, najczęściej pojawiała się odpowiedź — koleżeńskość. Na dalszych miejscach były — optymizm, poczucie humoru i wytrwałość.

Po raz pierwszy w tym roku w skład jury wchodzili psycholodzy. Piotr Zaremba i Eliza Gadoś w eliminacjach regionalnych i centralnych oceniali cechy psychofizyczne zawodników.

W Łopusznej, już pierwszej nocy, z czwartku na piątek, trzydziścioro śmiałków oprócz biegu rozwiązywało testy państwa Zaremby i Gadoś. Trwało to aż do świtu!

W piątek, od samego rana, podzieleni na kilkusobowe grupy kandydaci na Camel Trophy '95 musieli przechodzić różnorodne sprawdziany. Na szczęście pogoda dopisała.

Byli uczestnicy Camel Trophy, Grzegorz Kowalski i Wojciech Palczewski, testowali umiejętność prowadzenia Land Rovera na śliskim brzegu Białki. Psycholodzy sprawdzali zdolność kandydatów do kierowania zespołem — każdy z finalistów musiał przez kilka minut wydawać komendy. Zbigniew Kieras wymy-

ślił dla „kursantów” przeprawę przez rzekę pełną krokodyli. Niezadowolony „toprowcy” z Zakopanego zbudowali dla łopuszańskich finalistów przeprawę przez rwącą Białkę — wykorzystując dwie połączone beczki należało przedostać się z jednego na drugi brzeg.

W piątkowe popołudnie czekał camelowców ustny test z języka angielskiego. Barbara Sześcińska pytała ich, dlaczego postanowili wziąć udział w Camel Trophy? Odpowiedzi były różne, choć najczęściej przewijały się stwierdzenia — „chcę wziąć udział w niezwykłej przygodzie, sprawdzić siebie, zmagać się z przyrodą”, a także: „fascynuje mnie współzawodnictwo”.

Czymś nowym była próba wprowadzona przez Bogdana Ciupińskiego. Ośmioosobowe grupy musiały w ciągu godziny pokonać szereg przeszkód, aby dotrzeć do samochodu unieruchomionego gdzieś w dżungli. Było więc przechodzenie przez teren skażony, przeprawa przez pajęczynę w jaskini itp. Wieczorem kandydaci pływali na basenie w zakopiańskim ośrodku COS. Testy pływackie były urozmaicone: wylądowanie zatopionych korków, przepłynięcie z pudełkiem zapalaka bez zamożenia (a potem ich zapalenie), wysięg „australijski”, pływanie z ręką przywiązaną do nogi. Na zakończenie odbyły się skoki z trzymetrowej wieży. Na koniec ciężkiego dnia czekał ich

pisemny test z języka angielskiego, a w nim sprawdzian ze znajomości budowy silnika samochodu i tłumaczenie dość trudnego tekstu.

W sobotę pogoda trochę się popsuła — zaczął padać śnieg. Kolejne próby trwały od rana do późnej nocy. Kandydaci musieli na czas przejechać Land Roverem wyznaczone odcinki nad brzegiem Białki i przeprowadzić się przez rzekę. Najwięcej emocji budziło przechodzenie po małym moście, zawieszonym nad ziemią, a następnie zjazd po linie nad rwącą rzeką.

Po południu ponownie był task Bogdana Ciupińskiego i ustny egzamin z angielskiego. W nocy — bieg na orientację. Mimo trudnych warunków atmosferycznych, wszyscy przeszli tę próbę w dobrej kondycji. W niedzielę — ostatni dzień eliminacji, kandydatów na camelowców czekało tylko jedno, ale za to najbardziej widowiskowe, zadanie — budowa mostu nad Białką, po którym Land Rovery miały przejechać na drugi brzeg. Dwa 15-osobowe zespoły wybrały odmienne koncepcje. Jedni poszli na „żywiol”, czyli przeszli lodowatą rzekę wplaw przynosząc drewniane bale nad wodą. Drudzy starali się przerzucić część mostu „bez zamożenia”. Szybki byli ci pierwsi, ale o łącznej ocenie każdego kandydata decydowały wszystkie próby, więc przegrani nie musieli rozpaczać.

Przypomnijmy, że do światowego finału zakwalifikowało się dwóch mieszkańców Krakowa Przemysław Gedl i Wojciech Stawowiak oraz Łukasz Grochowicz z Warszawy i Marek Klar z Katowic. (C)

Czy znasz przepisy ruchu drogowego (2)

Tydzień temu rozpoczęliśmy omawianie przepisów zawartych w Prawie o Ruchu Drogowym. W kolejnym odcinku poruszamy problem kierunkowskazów.

PRD nakazuje każdorazowo i „zawczasu” sygnalizowanie zamiaru wykonania pewnych manewrów (np. skręt na skrzyżowaniu, zawracanie, zmiana pasa ruchu itp.). Ustawowe określenie „zawczasu” stanie się jasne, jeżeli uświadomimy sobie, że włączając kierunkowskaz mamy informować innych użytkowników drogi o naszych planach, a nie o dokonywanych właśnie faktach. Pamiętajmy, że samo zaszygnalizowanie nie upoważnia nas do wykonania manewru i powinno nastąpić po upewnieniu się, że zamiarowany manewr nie spowoduje naruszenia przepisów (np. zajechania drogi przy zmianie pasa ruchu). Kierunkowskaz powinien być włączony przez cały czas — do ukończenia danego manewru, a potem niezwłocznie wyłączony.

Dojeżdżając do skrzyżowania dróg z ruchem okrężnym popularnie zwanego „rondem”, obserwujemy wielokrotnie sposób sygnalizowania przez kierowców oczekujących na wjazd. Jeden włącza prawy, drugi lewy kierunkowskaz, trzeci nie sygnalizuje w ogóle, choć wszyscy trzej będą wykonywać taki sam manewr. Ustawa nie precyzuje wymagań dotyczących sygnalizowania wjazdu na takie skrzyżowanie, dlatego należy przyjąć, że sygnalizujący prawym kierunkowskazem (jeżeli rzeczywiście będzie wjeżdżając skręcał w prawo) oraz nie sygnalizujący wcale — nie popełniają błędów. Całkowicie błędne jest natomiast użycie lewego kierunkowskazu, zwłaszcza gdy wykonuje się faktycznie skręt w prawo. Jazda w ruchu okrężnym nie wymaga sygnalizowania (chyba, że zmieniamy pas ruchu), gdyż znak na wjeździe nakazuje określony sposób objazdu wysepki (w lewo). Opuszczenie ruchu okrężnego (w myśl PRD) musi być bezwzględnie i zawczasu sygnalizowane prawym kierunkowskazem i to nawet wtedy, gdy praktycznie wyjeżdżamy prawie na wprost. Niezaszygnalizowanie wyjazdu jest traktowane jako zapowiedź dalszej jazdy w ruchu okrężnym. (cdn) J.C.

Punkty karne

Oczko i... jedziemy dalej

Mija półtora roku od wprowadzenia systemu punktowego, który miał zdyscyplinować kierowców. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z 31.III.1993 r. (weszło w życie 13.VI) określiło zasady ewidencjonowania osób popełniających wykroczenia w ruchu drogowym. Dołączony do niego „cennik”, określający punktowo (od 1 do 10) wagę wykroczenia miał doprowadzić do tego, że każdy, kto w ciągu roku zgromadzi na swoim koncie 21 punktów karnych, będzie kierowany na egzamin sprawdzający kwalifikacje do kierowania pojazdami. Suma punktów mniejsza niż „oczko” miała być po roku wymazywana z ewidencji.

Po półtora roku rekordzista gry w „oczko” nazywał już 99 (!) punktów — mówi nadkomisarz Mariusz Wasiak z Komendy Głównej Policji. — Jest nim mieszkaniec Bydgoszczy. Pobit rekord kierowcy z woj. gorzowskiego (56 punktów karnych) i warszawiaka (50 pkt.). Co gorsza — wszyscy dawno już nie mają uprawnień do prowadzenia pojazdów, a mimo to jeżdżą dalej i nie przejmują się karami.

Przepisy uprawniają policjantów do wpisywania kierowcom punktów za wykroczenia, ale dalsze sankcje są już poza ich możliwościami. Ewidencje prowadzone są w macierzystych województwach kierowców, czyli jeśli mieszkaniec woj. szczecińskiego popełnił wykroczenie w Rzeszowie, informacja o tym musi dotrzeć do Szczecina i tam zostać odnotowana. Przy naszym stanie łączności policjant karzący punktami ma kiepskie możliwości szybkiego połączenia się z drugim krańcem Polski, by dowiedzieć się czy kierowca ma już na swym koncie wykroczenia.

Zresztą niewiele by mu to dało. Nawet gdyby sprawdził, że kontrolowana przez niego osoba osiągnęła już „oczko”, nie może jej odebrać pra-

wa jazdy. To już należy do organów administracji rządowej i one kierują na egzamin kwalifikacyjny (na wniosek komendanta wojewódzkiego policji). Procedura jest więc skomplikowana i mało skuteczna.

— W stosunku do 400 osób, które przekroczyły limit punktów, skierowano policyjne wnioski o sprawdzenie kwalifikacji — mówi nadkomisarz Wasiak. — Decyzji o poddaniu się egzaminowi właściwe organy wydały 200. Do egzaminu przystąpiło 70 osób, 54 z nich zdały.

Stosunkowo łatwo jest uchylać się przed egzaminem (np. nie przyjmując urzędowych zawiadomień), posługując się wóznikiem prawa jazdy. Są tacy, którzy jeżdżą bez niego. W takich przypadkach policjanci mogą tylko doliczyć dodatkowe punkty za wykroczenia.

Czy ich wprowadzenie dyscyplinuje więc kierowców? Nadkomisarz Wasiak twierdzi, że tak, ale tylko tych, zwykle przestrzegających zasad ruchu drogowego. Jeśli takim zdarzy się złamać przepis i dostaną punkty, zaczynają jeździć ostrożniej.

W ciągu pierwszego roku obowiązywania systemu policjanci odnotowali ok. 639 tys. naruszeń przepisów, a dopuściło się ich 572 tys. osób (tylko 4,4 proc. z nich to kobiety). Najczęstsze przyczyny „punktowania” kierowców to jazda po pijanemu i przekraczanie dopuszczalnych prędkości.

Trwają prace nad nowelizacją prawa o ruchu drogowym. Policjanci przekazali swoje wnioski. Postulują m. in. wprowadzenie możliwości zatrzymania „oczkwiczom” praw jazdy, a także wprowadzenie zasady stopniowego wymazywania z ewidencji punktów (w rok po każdym wykroczeniu). Nie wiadomo, jak propozycje te zostaną przyjęte, a nowe prawo o ruchu drogowym poczekamy jeszcze przynajmniej do połowy przyszłego roku.

RENAULT

OFERTA

RENAULT CLIO

BEZPIECZNE MIEJSCE DLA TWOICH PIENIĘDZY

KONTINGENT BEZCŁOWY '95

Renault 24h SERWIS 021 699-1699

MARIAN BIEN LTD

Życzy wszystkim Klientom Renault Wesolych Świąt oraz Szczęśliwego Nowego Roku 1995

Zapraszamy do Salonu przy ul. Reymonta 44, tel. 36-83-83

RENAULT TO FINAŁ ŻYCIA

Mały, wielki

Volkswagen

NOWE POLO

Bellowski

AUTORYZOWANY DEALER

30-435 Kraków ul. Zakopiańska 169 A tel. 67-39-80 fax 66-44-94.

SAMOCHOŁ NA KTÓRY CIĘ STAC

AUTOSYSTEMY

FOX

Kraków, al. Mickiewicza 31, tel. 33-37-73

Elita zabezpieczeń samochodowych

SIKURA CAR ALARM SYSTEM

AUTOBLOCK CAR ALARM

ARIANE

AUTORYZOWANE ZAKŁADY MONTAŻOWE

AUTO ALARM POLMOZBYT — Kraków, ul. Prandoty 6/8, tel. 11-96-57 w. 329

AZ CENTRUM FIATA — Kraków, Al. Pokoju 81, tel. 48-35-30 w. 339

METRO MOTORS — Kraków, ul. Vetulaniego 5, tel. 33-70-63

AUTO ALARM — Kraków, ul. Liryczna 8, tel. 11-74-10

FHU POLZBYT — Zakopane, ul. Nowotarska 35, tel. 145-35

ZUH POLMOZBYT — Miechów, ul. Racławicka 26, tel. 316-28

AUTO ALARM — Tarnów Hollandpol, tel. 21-45-35

PHU „KEY” — Rzeszów, ul. Techniczna 4, tel. 433-85 w. 37

AUTO ALARM — Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 846, tel. 627-49

FHU „9” — Kraków, ul. Korbutowej 36, tel. 25-23-79

Powszechny Bank Kredytowy SA w Warszawie

*Zdrowych i Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku
życzy swoim Klientom
Powszechny Bank Kredytowy SA*

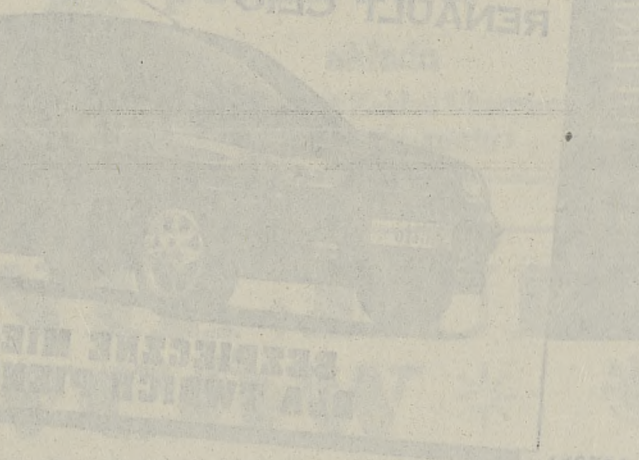
Twój Bank

Nowy model Volkswagen
NOWE POŁO

Belcarci
AUTORYZOWANY DEALER

RENAULT Clio

REPERCJONNE MIAŁO
THE TWITCH PIER

MARIAN BIER

Skontaktuj się z nami
ul. Żelazna 10, Warszawa
tel. 22 622 11 11

AUTOS

FOX

KAWOWA MICKIEWICZ

AUTOBLOK

AUTORYZOWANE ZAKŁADY MONTAŻOWE

AUTO ALARM - Nowy Jazd ul. Wojska Polskiego 812, tel. 827-49
PHU KEY - Warszawa ul. Tatarska 4, tel. 423-85-77
AUTO ALARM - Janków Holenderski, tel. 23-4552
ZHU POLMOBYT - Mińsk ul. Radziwiłłowska 52, tel. 24-28
PHU POLBYT - Zakopane ul. Nowosielska 52, tel. 24-25
AUTO ARM - Kraków ul. Lwowska 2, tel. 21-11-11
METROMOTORS - Kraków ul. Żelazna 5, tel. 33-70-83
AZ CENTRUM FIATA - Kraków ul. Białostocka 51, tel. 26-23-30 w. 339
AUTO ALARM - Warszawa ul. Żelazna 60, tel. 22-88-27 w. 329

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

SPRZEDAŻ

NARZUTY TYPU PATCHWORK
ORYGINALNE WZORY I KOLORY DO KAŻDEGO WNĘTRZA
OFERUJE
Joka ART DÉCORATION
30-334 Kraków, ul. Komandosów 5/77, tel. 67-12-02

WĘGIEL KOKS
wysokokaloryczny o niskiej zawartości siarki i popiołu
oferują składy GAMBUD-u
• Kraków — Batowice, tel. 11-41-25,
• Kraków, ul. Kamienna 10, tel. 33-05-17.
Zaladunek gratis, możliwość dostawy na telefon. ml 2035

SALON TECHNICZNY
KRAKÓW, OS. HANDLOWE 1, TEL./FAX 44-23-74 W GODZINACH 8-18
AUTORYZOWANY DEALER ELEKTRONARZĘDZI
BOSCH, CELMA
GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY SERWIS ELEKTRONARZĘDZI
ul. Ciepłownicza 1a, tel. 44-43-36, pon.-pt. 8⁰⁰ - 16⁰⁰

SEJFY KASY PANCERNE SZAFY METALOWE PARMAG
Kraków, ul. Stradom 11 tel. 21-53-36 (11 — 19)

TELEFONY KOMÓRKOWE CENTERTEL
300 minut GRATIS I NOWA SUPERPROMOCJA
• telefony
• telefaxy
• centralki
Panasonic
FACHOWY MONTAŻ, GWARANCJA, SERWIS, atrakcyjne ceny hurtowe i detaliczne.
DYSTRYBUCJA: **symico**
Kraków, al. Focha 25, tel. 22-34-38 w godz. 9 - 16,
Sklępy firmowe: ul. Długa 65, tel. 34-47-16,
ul. Mikołajska 11, tel. 22-13-77.

BOSCH & CELMA oraz **NARZĘDZIA RECZNE**
Sprzedaż - Komis
ELTECH
Kraków, ul. Limanowskiego 1 (Pasaż Handlowy), tel./fax 56-26-23

Ja wiem co jem!

Margaryny: Śniadaniowa, Bielska

Bielska

Bielskie Zakłady Przemysłu Tłuszczowego
43-300 Bielsko-Biała, ul. Sempołowskiej 63
tel./fax: (30) 14-60-24, tlx 035205 olej PL

BAŚPOL
33-300 N. Sącz ul. Jagiellońska 18
tel./fax 018 421146
Sklep Firmowy: Rynek 22

OFERUJEMY:
Kompletacje energooszczędnych systemów grzewczych

GWARANTUJEMY:
Satisfakcję i 30% redukcję kosztów ogrzewania

ZAPEWNIAMY:
Bezpłatny - projekt instalacji
Bezpłatny - montaż urządzeń
Bezpłatny - rozruch i regulację

SCHÄFER, VAILLANT, JUNKERS - kotły gazowe i olejowe

- SELKIRK - kominy ze stali
- ARMSTRONG - izolacje termiczne
- GRUNDFOS - pompy
- HONEYWELL - regulatory
- MTR-INTERMES - armatura
- BANNINGER - instalacje miedziane
- REFLEX - naczynia przeponowe
- KORTING - palniki
- HERZ - zawory termostatyczne
- VARIOPANEL - grzejniki

V.I.P RYNEK GŁ. 28
TEL. 22-55-08
WALIZY • NESEERY • TECZKI AKTÓWKI • TORBY PODRÓŻNE • GALANTERIA SKÓRZANA
KARTY KREDYTOWE
FAKTURY VAT 11254

TKANINY FIRANKI (CENY PRODUCENTA)
Kraków, ul. B. Joselewicza 5, tel. (012) 21-31-66 (9-16)

JABO MARMU
MARMUR GRANIT AGGLOMARMUR
w pełnej gamie kolorów
PARAPETY SCHODY BIATY, LADY POSADZKI itp.

Płytki Ceramiczne
ZZPC OPOCZNO
Autoryzowany Dystrybutor Sprzedaż w Debicy i Rzeszowie

Zamówienia, Sprzedaż:
Debica - Negocyrna tel./fax (0-146) 31-57, 40-95
Rzeszów - ul. Krakowska 14 tel. (0-17) 62-02-32
Kraków - ul. Kłimeckiego 14 tel. (0-12) 66-71-00 w.284
Warszawa - ul. Bartyka 26 tel. (0-22) 40-44-44 w.3121

PRALKA AUTOMATYCZNA EUMENIA
Taka mała, a taka MAŁOGABARYTOWA doskonała!!!
Rodem z Austrii

zmieści się nawet pod umywalką
wys. 67 cm, szer. 46 cm, głęb. 43 cm

SUPEROSZCZĘDNA
oszczędza czas, prąd, wodę i detergent automatycznie dostosowując ilość wody do ilości prania

- wirowanie 600 obr./min.
- ład. białizny suchej do 3 kg
- absolutnie nierdzewna

Oferujemy trzy typy pralek:
- BABYNOVA
- EURONOVA
- GOLDKIND

SALONY TAJMAX CHŁODNICTWA
AUTORYZOWANY DEALER
SPRZEDAŻ HURTOWA:
Kraków, ul. Fabryczna 20A, tel. 12-41-27
SPRZEDAŻ DETALICZNA:
TAJMAX ul. Limanowskiego 10, tel. 56-03-39
TAJMAX ul. Rakowicka 1, tel. 21-11-23
DEKA D.H. ARPIS ul. Mogilska, tel. 11-14-81
TAJMAX ul. Kazimierza Wlk. 43, tel. 23-42-01
DEKA D.H. GIGANT
TAJMAX Bazar TOMEX, tel. 25-76-66 w. 139
DEKA D.H. WANDA, tel. 48-50-66 w. 35
JUKA os. Strusia 1B, tel. 47-26-73
CBS ELEKTRONIK, ul. Królewska 63
HEBAN, ul. Długa 17
BIG FOX, ul. Karmelicka 62
MIEJSCE NA ADRES TWOJEGO SKLEPU

Vestfrost
NAJWYŻSZEJ KLASY DUŃSKI SPRZĘT CHŁODNICZY

- superenergooszczędność model SKF 375 (poj. 375 l) zużycie energii 0,88 kWh/24 h
- różnorodność wzorów i kolorów (15 modeli)
- najnowocześniejsze rozwiązania konstrukcyjne

Zapiski kinomana

"Proces"

J

znów — jak tydzień temu w przypadku „Królowej Margot” — mamy do czynienia z drugą już w historii kina ekranizacją tej samej powieści. W roku 1963 Orson Welles sfilmował „Proces” po amerykańsku efektywnie, z gwiazdorską obsadą (Anthony Perkins, Jeanne Moreau, Romy Schneider) — wiernie wobec litery oryginału, ale z ekspresjonistyczną wizyjnością, z plastycznym wysmakowaniem i odniesieniami do praktyki systemów totalitarnych, po eksplozji nuklearnej włącznie. Welles nie tylko przedstawiał się osobliście publiczności w zakończeniu filmu jako jego autor, ale

o swojej koncepcji opowiadał także w 30-minutowym wywiadzie, jakiego udzielił młodemu nauczycielowi magazyynu telewizyjnego, Davidowi Jonesowi.

I oto po 30 latach ów Jones zdecydował się na własną wersję filmową powieści Kafki. Brytyjski reżyser, znany nam chyba tylko z „Szalonego Męsa”, związany był przedtem z teatrem szekspirowskim (podobnie jak jego aktorzy: Jason Robards — tu jako doktor Huld i Kyle MacLachlan jako Józef K.) — co nie wydaje mi się bez znaczenia przy pracy „w tym temacie” — a następnie z Haroldem Pinterem, z którym wspólnie zrealizowali film „The Betrayal”. Angielski dramaturg zawsze rozwijał w swej twórczości motyw walki o dominację człowieka nad człowiekiem („Dozorca”, „Stużący”, postępując się w tzw. komediach zagrożenia formami groteskowymi — a stąd już krok do napisania scenariusza według prozy Kafki.

Do fascynacji Kafką Pinter przyznawał się od dawna. Przecież nie on jeden. Ogólne zainteresowanie wzmogło się na nowo w ostatnim okresie wobec 70. rocznicy śmierci pisarza (1924). Steven Soderbergh („Seks, kłamstwa i taśmy video”) nakręcił film „Kafka” na wątkach z biografii i dzieł niemieckojęzycznego prawnika, a nas opublikowano „Proces” i „Listy do Mileny”, ukazały się też dwie książki: Janiny Cerny „Moja matka Milena i Franz Kafka” oraz Gustava Janoucha „Rozmowy z Kafką. Notatki i wspomnienia”. Przypomnijmy jeszcze, że „Proces” — napisany w r. 1914 i wydany w r. 1925, już po śmierci autora — nie został ukończony, nie miał także tytułu, a uratowany został przez przyjaciela przed zniszczeniem wbrew woli pisarza.

Druga ekranizacja tego wieloznacznego, podającego się różnym możliwościom interpretacyj-

nym utworu rozgrywa się jakby w dwu płaszczyznach — zewnętrznej i wewnętrznej. Na zewnętrznej: scenograf wspólnie z projektantką kostiumów (chyba Czeszką, sądząc po nazwisku Anushia Nieradzik) wykreował świat zrekonstruowanej Pragi z początku wieku, z jej charakterem i klimatem. W nieprzyjemnej przestrzeni, w odpychającym otoczeniu wyalienowany bohater błąka się w labiryncie zaułków, podwórzy, korytarzy, schodów, znacznym niezliczonymi oknami i drzwiami; a w błękitnej poświacie krąży jak we mgle. Być może zresztą ta sceneria powinna wyglądać zwyczajniej dla kontrastu z tym, co niezwykłego dzieje się z Józefem K.

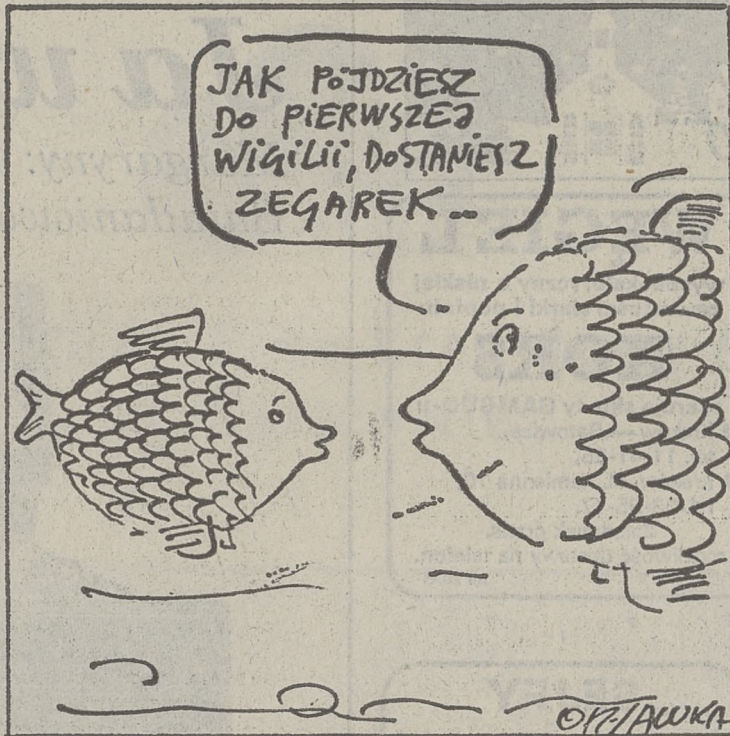
Z drugiej jednak strony przypomina ona widziadła senne. Odbudzony rano Józef K. dowiaduje się, że „został po prostu aresztowany” i ciąg dalszy staje się koszmarem na jawie, „choć nic złego nie popełnił”. Filmowa układnia „Procesu” bliższa się wydaje specyfic „leków porannych” i freudyistycznej psychoanalizie niż zwyczajowemu tropieniu tu ślepych i anonimowych sił przemocy, jakby cofała się głębiej do źródeł powstania powieści, która zrodziła się z konfliktu Franza Kafki z ojcem oraz z niejasnego poczucia winy i wyrzutów sumienia. Stąd też inna jest niż zazwyczaj koncepcja głównej postaci: chociaż się boi i czuje osaczony, nie jest to człowiek zastraszony i zgnębiony trybami biurokratycznej machiny.

Ubrany w melonik, jak sam Kafka na starej fotografii — Kyle MacLachlan (dla którego ta rola stała się przełomem i wyzwoleniem spod etykiety aktora Lyncha z „Miasteczka Twin Peaks” i „Blue Velvet”) zagrał eleganckiego yuppie z angielską dystynkcją, urzędnika bankowego, dla którego stan bezpieczeństwa w państwie prawa jest także elementem społecznej i finansowej kariery. Któż go zatem oskarża i — niewinnego — za co? Józef K. podejmuje wyprawę po sprawiedliwość w poszukiwaniu swych zagadkowych oskarżycieli, wychodzi naprzeciw „wielkiej organizacji”, dążąc do wyjaśnienia sprawy, mobilizując pomoc. Wie, że człowiek musi się bronić — raz spokojnym opanowaniem, raz próbą oporu, choćby odczuwał przyszłość daremność tych wysiłków.

Stopniowo Józef K. traci nadzieję i wewnętrzną wolność, dociekając tajemnicy swych win nie ujętych w paragrafy kodeksu karnego. „Samo dochodzenie obraca się w werdykt” — tak kończy swą filozoficzną przypowieść o absurdach ludzkiego losu Kapłan (znów po swojemu sugestywny Anthony Hopkins, na którego trzeba długo czekać, gdyż na liście wykonawców w kolejności pojawiania się na ekranie figuruje dopiero na przedostatnim miejscu). Swoją wyrok w procesie, który nigdy się nie odbył, Józef K. przyjmuje od katów z pełną godnością, choć „ginie jak pies”. Nie aure thriller, nie „momenty” erotyczne i nie czarny humor wynosi się z kina, ale widok podrykowanego przez Franza Kafkę gestu wyciążniętych ku ludziom ramion w finale.

WŁADYSŁAW CYBULSKI

DZIENNIK sawki

Rys. HENRYK SAWKA

złapani za język

„Nie zawsze można stosować wskazania nauki społecznej Kościół wprost, ale już koncepcja banku centralnego może być oparta na jej założeniach”.
(HANNA GRONKIEWICZ-WALTZ, prezes NBP)

„Polki są o wiele lepiej przygotowane do przewodzenia i bardziej wykształcone niż mężczyźni”.
(prof. MIKOŁAJ KOZAKIEWICZ, b. marszałek Sejmu)

„...uwazam, że patrząc na scenę polityczną, można szybciej dostać zawalę, niż będąc uczestnikiem „robiącym” w polityce”.
(ANDRZEJ ZAKRZEWSKI, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP)

„Już Dmowski powiedział, że niewiele wart jest polityk, który mówi: „chciałem dobrze, ale mi nie dali...””.
(HENRYK GORYSZEWSKI, prezw. prezydenckiego BBN)

„Unia Wolności samodzielnie może tylko przegrać, np. wystawiając Leszka Balcerowicza, który byłby dobrym prezydentem, ale nie ma szans na zwycięstwo”.
(KRYSZTOF KOZŁOWSKI, senator UW)

„Elita to zespół ludzi odgradzających się od ogółu”.
(RYSZARD CZARNECKI, lider ZChN)

„Dobry trener musi mieć na ławce rezerwowych przynajmniej 11 świetnych zawodników”.
(VLADIMIR MECZIAR, premier Słowacji o powołaniu „gabinetu cieni”)

„Części prawicy, skrajnie niepoważnej, bywa że chore, trzeba się po prostu pozbyć. Bo ona tylko ośmiesza prawicę”.
(JAROSŁAW KACZYŃSKI, prezes PC)

„Albo się teraz w Polsce zamkniemy, wiodąc życie przasne i osobne, albo będziemy się musieli rozstać z wieloma nawykami”.
(prof. JERZY SZACKI, socjolog)

„Ze zdumieniem stwierdzam, że rządząca koalicja nie widzi zagrożenia dla porządku konstytucyjnego ze strony prezydenta i nie robi nic, aby temu zagrożeniu zapobiec poprzez rozmowy z opozycją”.
(WŁADYSŁAW FRASYNIUK, poseł UW)

„Gdy powiedziałam publicznie: nie będę Urbanem, nie chodziło mi o to, że nie będę tyśa, uszata czy bezczelna”.
(EWA WACHOWICZ, rzecznik prasowy premiera)

„Kiepska to sztuka, gdy emocje biorą górę, a przywódcom państw puszczać nerwy”.
(MICHAIŁ GORBACZOW — o stosunkach polsko-rosyjskich)

„Wielka Rosja powinna się odrodzić w granicach Związku Radzieckiego. Bóg rozmieścił nas na tej ziemi tak, że nie możemy żyć oddzieleni jedni od drugich”.
(ALEKSANDER RUCKOJ, b. wiceprezydent Rosji)

Cytaty: „Wprost”, „Przekrój”, „Gazeta Wyborcza”, „Życie Warszawy”, „Rzeczpospolita”.

Kręcąc przełącznikiem TV

Rachunek niemocy

C

oś mi się wydaje, że pan prezes Walendziak nadal robi sobie z nas hecę. Najpierw naobiecował, że wkrótce będziemy mieli telewizję bezstronną, fachową, a nade wszystko wspartą, teraz zaś opowiada bajki o jakichś naciskach, które ponoć uniemożliwiają mu wykonanie — jak to w PRL powiadano — tak ambitnie nakreślonych zadań. Pod naporem pytań Walendziak wyrażnie się jąka. Nadal więc nie wiadomo, kto naciskał.

Gdyby prezes TVP rzeczywiście chciał zlikwidować pewne manery zbyt łakomych na publiczny poklask polityków, to droga wiodąca do tego celu jest niezwykle prosta. Ot, wystarczy raz na dwa tygodnie lub raz na miesiąc usiąść przed kamerą i spokojnym głosem obwieścić, że w miniony poniedziałek — na przykład — naciskał niejaki Strąk, we wtorek cisnął Wachowski, w środę Kwaśniewski, w czwartek Kaczyński, a w sobotę obydwa Kaczyńscy naraz. Niedzielaż można zostawić na presję biskupa Pieronka. Gdyby potencjalni naciskacze wiedzieli, że za chwilę ich wyczyny zostaną omówione na antenie — zapewnił, że natychmiast przestaliby naciskać. A tak — wszystko pachnie insynuacją.

Wiem, że ujawnienie nazwisk polityków mających ambicje „redagowania” programów informacyjnych spowodowałoby wrzawę, a może nawet zachwiałoby stołkiem prezesa. Ale po takim zachwianiu ów stołek mógłby przylegać do prezesa o wiele później. A prezes — jak widać — chce i być, i mieć, choć takie pragnienia w dziennikarstwie bardzo trudno pogodzić.

Na temat „mieć” trzeba jeszcze coś dodać. Niedawno redaktorzy sportowi pokazali, jak mieć telewizzów w nosie. Oto w dniu, w którym Dariusz Michalczewski rozgromił w ringu — walcząc o tytuł zawodowego mistrza świata — swego przeciwnika, Artur Szulc pokwitował to wydarzenie w „Wiadomościach” jednym zdaniem. Następnie pokazano jakiegoś zawodzobolejowego i zjadły narciarskie, w których Polacy mogli — co najwyżej — stanowić marne tło dla innych.

Od czasu, gdy Leszek Drogosz zakończył swą karierę, nie przepadam za walkami bokserskimi, ale trudno udawać niewidomego, gdy Polaka filmuje cały świat! Chyba że jest to decyzja przemyślana i boks nie pokazuje się w TVP. bo to sceny agresywne, propagujące przemoc i okrucieństwo. Ale w takim przypadku należy żądać również zakazu wyświetlania bajki „Jaś i Małgosia”, bo w niej pewna starsza, mieszkająca w lesie kobieta, ładuje w rozżarzonym piecu. Mimo wszystko nie przejmujcie się Państwo telewizją. Idą Święta. Nastawmy się na pogodny program.

TOMASZ DOMALEWSKI

Z teki ANDRZEJA B. KRUPIŃSKIEGO

Kolegiata w Nowym Sączu

W

roku 1292 w miejscu wsi Kamienica, leżącej w widłach Dunajca i rzeki Kamienica król Wacław Czeski władający wówczas Małopolską założył miasto Nowy Sącz. Przynajmniej on też zainicjował budowę tujszego murewanego kościoła parafialnego, zapewne jeszcze niewielkiego, o charakterze romańskim.

Obecna kolegiata wzniesiona została około połowy XIV w. Była to już budowla dwunawowa, typu jągo świątynia. Po raz pierwszy została znacznie powiększona po pożarze w 1486 r. Wtedy to wzniesiono jej zamknięte trójboczne prezbiterium i część zachodnią z dwiema masywnymi wieżami. W wieku następnym dwunawowe halowe wnętrze przekształcono w trójnawowe typu bazylikowego nakryte sklepieniami. Gruntownej przebudowy kościoła dokonano w latach 1805—1822, kiedy to sklepienia zastąpiono płaskimi stropami i przekształcono wieże.

(ABK)

MIECUGOW OJCIEC

T

ak się przez kilka lat z rzędu składało, że w okresie Bożego Narodzenia — z niewielkim wyprzedzeniem lub oóźnieniem — otrzymywaliśmy jakiś świąteczny prezent polityczny. W 1989 roku Aniołek przyniósł nam „Plan” Balcerowicza, co w sposób zdecydowany, choć nie przez wszystkich od razu pojęty, zmieniło oblicze naszego kraju. W rok później dostaliśmy w grudniu całkiem nowego prezydenta (a mało brakowało i dostalibyśmy jeszcze nowszego, bo całkiem nie używanego i niespotykanej przedtem konstrukcji), a także nowy rząd pod wodzą Krzysztofa Bieleckiego. Oblicza kraju to wprawdzie nie zmieniło, niemniej pojawiły się na scenie politycznej niektóre nowe oblicza. W grudniu 1991 znaleźliśmy pod choinką gabinet mieniasa Olszewskiego, co mogło doprowadzić do zmiany oblicza kraju, gdyby nie to, że uderzenie teckami nie zostało dobrze obliczone i cios poszedł w próżnię. Można po-

wiedzieć, że ten prezent był bombą (czy raczej niewypałem) z opóźnionym zapłonem.

Potem niestety było coraz mniej zabawnie. Na Święta 1992 efektownego prezentu politycznego nie było, bo erotyczne rewelacje Anastazji P. na temat możliwości pierwszych demokratycznie wybranych posłów pojawiły się nieco za wcześnie, a zresztą i tak — z uwagi na swój charakter — pod choinkę nie pasowały. Jeszcze słabszy był roku ubiegły, prezentów politycznych nie dostaliśmy (jeśli nawet były, to tak mało

się opłatkami premier Pawlak z marszałkiem Oleksym. Nie dostaliśmy pod choinkę ani nowego gabinetu, ani nowego premiera, ani nawet nowego ministra obrony.

Być może jednak los powetuje (nie mieszać z zawetowaniem) nam tę stratę i świąteczne prezenty nie przepadną, a tylko ulegną przesunięciu na najbliższe Święta Wielkanocne. Byłoby to nawet logiczne iżgodne z tworzeniem się nowego obyczaju w sferach politycz-

MIECUGOW SYN

N

ie jestem (na szczęście) specjalistą od jaj polityków, nie wiem ani gdzie je znoszą, ani jak długo je wysiadują, podejrzewam jedynie, że wiem, co się z nich wylega — a mianowicie wstyd i skarcenie boskie. I chociaż nie jestem po-

Potyczki (nie tylko) rodzinne

atrakcyjne, że ich nie zapamiętałem), a w tym roku czuję się najbardziej rozczarowany i zawiedziony. Jesień była przecież żywa i kolorowa, zanosiła się na różne atrakcje — i nie! Liczyłem, że może będzie wieczera wigilijna w Drawsku, ale nie ma. Na sylwestrowy „Bal czystych rąk” też się nie zanośi. Ci, którzy liczyli na rozłam w rządzącej koalicji, mogą zobaczyć co najwyżej, jak łamią

nych. Wielkanoc kojarzy się przecież przede wszystkim z piśankami, a żartobliwe życzenia wielkanocne przybierają postać: „Wesołego jajka!”. Nie ulega zaś wątpliwości, że nasi politycy coraz częściej robią sobie tzw. „jaja”. Nie mam jedynie pewności, czy zawsze są one naprawdę wesołe...

BRUNO

litycznym ornitologiem, to sądzę, że nieszczęściem polityki, a raczej polityków, jest to, że błyskawicznie odrywają się od rzeczywistości. W kilka tygodni po dojściu do władzy zaczynają rozgrywać małe gierki, a jeżeli im się ta zabawa spodoba, to grają dalej — tyle że podbijają stawkę. Każdy, kto gra w pokera, wie jak to draństwo wciąga, a co dopiero gdy gra się w chińczyka, albo jakąś in-

na intelektualną grę. Mało kto jednak zdaje sobie sprawę z tego, jak wielką przyjemność czerpać można z publicznego rozgrywania konfliktów politycznych. Jest to porównywalne jedynie z salonowcem, inaczej zwanym dupniakiem, tyle że rozgrywanym w świetle jupiterów i w obecności kamer telewizyjnych. Po każdym klapsie jeszcze przez tydzień wszyscy o tym mówią! Czy mocno plaśto, czy w miejscu trafienia został ślad, czy plaśnięty krzyczał, a jeżeli tak, to co, którą ręką zadany został cios, no i wreszcie

między kochankami. Czasami jednak plaśnięcia dotyczą nas wszystkich i wtedy są naprawdę ważne. Pod tegoroczną choinką znaleźć się może co najmniej kilka prezentów, które będą efektem belwedersko-koalicyjnego salonowca. Może to być ustawa o placach budżetówki, mogą być niższe podatki, może być wreszcie i jedno, i drugie. Niezależnie jednak od podjętych decyzji pamiętać trzeba, że interes publiczny ma w tym sporze najmniejszą wagę.

Może też się zdarzyć, chociaż w to akurat nie wierzę, że ktoś obniży cła na samochody małowolitrazowe i pod choinką znajdziemy fantastyczne autka za fantastyczne pieniądze (cud denominacji!) czyli 15000 złotych sztuka. Nie przywiązywałbym się jednak do tej myśli, i to nie dlatego, że rząd właściwie już podjął decyzję, ani nie dlatego, że monopol Fiata daje pracę kilkunastu tysiącom ludzi, ale dlatego, że na temat małych samochodów nie wypowiedział się prezydent! Szansa pojawiłaby się chyba tylko wtedy, gdyby głowa państwa głośno poparła monopolistów polsko-włoskich. Wtedy rząd na złość — plask! — obniżyłby cła. Niby sam w to nie wierzę, ale... choinka postoi do Trzech Króli

GRZEGORZ

KRONIKA KRAKOWSKA

W świątecznym nastroju

Słowo od kuratora

Szanowni Państwo

Czas Świąt Bożego Narodzenia przynosi każdemu z nas zamyslenie nad własnym życiem. Rozważając tajemnicę przyjscia Boga do Cziowieka odczukujemy i wzmacniamy w sobie to, co najlepsze. Boska Dziecina daje ludziom radość, nadzieję i miłość, niosąc je innym bądźmy zawsze otwarci na ich problemy.

Serdecznie życzę, aby nadchodzące dni świąteczne upłynęły wszystkim w atmosferze wzajemnej życzliwości i dobroci. Bądźmy ze sobą tak, aby nikt nie czuł się samotny. Abyśmy wzmocnili rodzinny i piękny przeżyciem Dni Bożonarodzeniowych nieśli Dobro i Prawdę w nadchodzące dni Nowego Roku 1995, aby były czasem dobrym dla każdego z nas.

JERZY LACKOWSKI
krakowski kurator oświaty

Planuje się powołanie jednego ciała nadzorującego budynki komunalne, które przejmie kompetencje magistratu i PGM

Zarząd ma działać szybciej

Od stycznia tego roku działają w Krakowie dwie spółki powstałe na bazie dawnych Rejonów Obsługi Mieszkańców — administrujące niektórymi budynkami w Krowdrzy i Podgórzu. Dwa miesiące temu rozpoczęła także działalność spółka „Adrem”, która powstała z dawnego (całego) Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkańcowskiej Nowa Huta.

Obecnie około 30 procent budynków komunalnych (903 obiektów) administrowanych jest przez sprywatyzowane spółki, a jeśli wziąć pod uwagę „powierzchnię eksploatacyjną” to jest to już blisko połowa zasobów gminy (1,7 mln metrów kwadratowych). Konieczne więc staje się rozdzielenie funkcji administracyjnej od zarządzania co dotychczas było głównie w gestii PGM-ów, których reszta także zostanie wkrótce przekształcona. Mógłby te funkcje spełniać Wydział Lokali i budynków Urzędu Miasta, ale w związku z tym, że weszły w życie nowe przepisy o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych oraz o współwłasności, już obecnie powstają problemy z za-

pewnieniem właściwego nadzoru nad zasobami miasta.

Planuje się więc utworzenie zakładu budżetowego „Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie”, który skupiłby uprawnienia rozrzucone obecnie w Wydziale Lokali, Finansowym, Obsługi Urzędu i w PGM-ach. Zarząd — jak powiedział Edmund Olezak — z-ca dyrektora Wydziału Lokali i Budynków — nadzorowałby eks-

ploatację budynków, rozliczenia, zlecał remonty, a nadto kontrolował administratorów, szukając świadczących te usługi najtaniej i najlepiej (po tym jak znikną już PGM-y i kiedy minie dla powstałych na ich bazie spółek okres ochronny).

W mieście miałby być jeden zarząd z zdaniem dyr. Olezaka mógłby on zatrudniać trzy razy mniej osób niż PGM-y. Chodzi także o to by stworzyć ciało, które będzie działało szybko w razie „nagłych przypadków”, czego Urząd Miasta z rozbudowaną strukturą nie byłby w stanie zapewnić. (J.Sw.)

Mogą oddychać u siebie

Komisja Edukacji i Kultury Fizycznej RM dyskutowała ostatnio o zasadach przyznawania przez miasto dotacji na wyjazdy śródroczne i wakacyjne dla dzieci i młodzieży. Pretekstem stała się propozycja członka Komisji Bogumiła Scirko (Stowarzyszenie Katolickiej Młodzieży Akademickiej), aby wspierać finansowo również wyjazdy studentów. Pomysł ten wzbudził opór większości członków Komisji, którzy argumentowali, że studenci potrafią samodzielnie zarobić na swoje wakacje. Ideą organizacji wyjazdów śródrocznych było zresztą, by dzieci, skazane na mieszkanie w zamyślonym mieście przynajmniej na kilkanaście dni w roku wywieźć na świeże powietrze. Studenci zaś są w większości przyjezdni, i to ze znacznie mniej zanieczyszczonych okolic,

gdzie mogą spędzać weekendy i wakacje.

Ostatecznie Komisja zdecydowała przyznawać pieniądze na „zielone szkoły” tylko szkołom zielonemu, nie ograniczając wieku uczestników, aby z wyjazdów nie wykluczyć repetytów. Dotacje do wyjazdów wakacyjnych mogą natomiast otrzymać organizatorzy (szkoły, organizacje młodzieżowe, harcerstwo) obozów sportowych dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Zaproponowano również, aby pozostać w gestii dyrektora szkoły, komu przyzna on pieniądze, tak, aby mogły być one przeznaczone na wsparcie najbardziej potrzebujących uczniów. W przyszłym roku miasto ma zarezerwować na wyjazdy wakacyjne ponad 2 mld złotych, a na wyjazdy w ciągu roku szkolnego 6 mld. (kr)

Adam i Ewa w muzeum

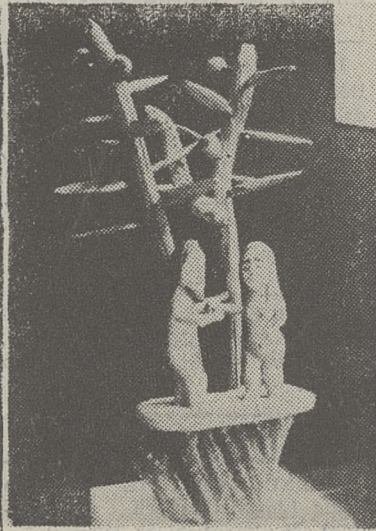

foto. Anna Kaczmarz

Muzeum Etnograficzne na Święta przygotowało pierwszą z cyklu wystaw poświęconych imionom i patronom. Jak przystało, na początku pojawił się: Adam i Ewa. Wszystkie eksponaty — rzeźby i obrazy ludowe — pochodzą ze zbiorów własnych muzeum. Cykl poświęcony patronom i imionom będzie przybliżał symbolikę, cechy ochronne przypisane poszczególnym imionom, przez zwyczaj ludowe, będzie również pokazywał magię, kult i zwyczaje.

Na październik przewidziane jest otwarcie wystawy poświęconej Matce Boskiej Ludźmierskiej.

Równoległe z „Adamem i Ewą” w muzeum czynna jest druga wystawa — „Karnawał w Walonii”. Na ok. 50 manekinach prezentowane są pełne symboliki kostiumy przebranieńców z okolic Binche w Belgii. Oprócz wystaw w naszym mieście zbioru Muzeum Etnograficznego pokazywane są również za granicą. Od początku grudnia w Sewilli na zamówienie fundacji El Monte (zajmującej się kulturą) otwarta jest wystawa, na której prezentowane są m. in. szopki krakowskie, cieszące się tam bardzo dużym zainteresowaniem. (aka)

Po krakowsku i góralsku

Tradycyjnie już krakowscy aktorzy na pasterkę wybiorą się jutro o północy do swojego kościoła, czyli Św. Krzyża. W liturgii słowa weźmie udział znany aktor — Tadeusz Szybowski.

W pierwszy dzień Świąt o godz. 12 w kościele przy ul. św. Krzyża zostanie odprawiona msza św. „krakowska” z udziałem zespołu muzycznego „KRAK-OWIANY” oraz hejnalistów-strażaków z wieży Mariackiej.

W dniu św. Szczepana, 26 bm., w południe w tym samym kościele odbędzie się msza „góralska”, którą odprawi kapłan górski — ks. infułat Stanisław Małyśiak z Kurii Metropolitalnej. W mszy tej będzie uczestniczyć zespół gór-

ralski „Hamernicy”; oprawę muzyczną zapewni kapela góralska z Zakopanego — Krzeptówek, a w liturgii słowa weźmie udział aktorka Teatru Ludowego Jadwiga Lesiak-Giżycka wspólnie z mężem Henrykiem — aktorem i reżyserem.

Na góralską mszę zostali zaproszeni politycy i artyści związani z Pochalem, m. in.: burmistrz Zakopanego — Franciszek Bachleś i twórca „Nieszporów Ludźmierskich” — Jan Kanty Pawluśkiewicz (pochodzący z Nowego Targu, z żoną Sylwią rodem z Zakopanego). Zamierzeniem jest również, by na tę mszę św. przybyli Podhalańczycy zamieszkali w Krakowie oraz krakowianie — miłośnicy gór. (wes)

W Krakowie przed 70. laty

23 XII 1924

- Niedziela, ostatnia przed świątami, zwana „Złotą” nie odznaczała się zbytnio ożywionym ruchem. Innym on był za czasów przedwojennych. Tak ze strony kupców, jak i publiczności słychać ogólne narzekania na brak gotówki. Kupcy skarżą się na mnogość i wielkość podatków jakimi obciążają ich rząd. Ludzie prawie nie kupują, bo nie mają pieniędzy. Do tych anormalnych objawów przyczyną są drożyzna. Najwięcej kupujących było w Rynku przy kramach ze świeciczkami na drzewko i produktami świątecznymi. Jaki taki ruch dał się zauważyć w cukierniach, gdzie zamawiano ciasta i cukry. Od czasu wojny obchodzimy święta coraz skromniej.
- Stowarzyszenie Katolickich Stróżów urządziło poufne zgromadzenie 2 dnia świąt, w uroczystości św. Szczepana, w lokalu związków, przy ul. Zwierzynieckiej 7 o godz. 4 po południu. Po zgromadzeniu odbędzie się wspólny oplatek.
- Zamach samobójczy Pod Telegrafem. Wczoraj ok. 7.40 wieczorem targnęła się na życie przez wypicie nadmanganianu potasu jedna z aresztantek w areszcie policyjnym: Maryja Niepielska (lat 16), prostytutka. Desperatkę przewieziono do szpitala.
- Gwiazdka dla urzędników. Jak się dowiadujemy, woj. krakowski otrzymało dodatkowy kredyt 20 tys. zł na zapomogi świąteczne dla urzędników województwa i starostw.

(„Ilustrowany Kurjer Codzienny”)

Taniutki bad pod Krakowem

Kraków we współpracy z drugą co do wielkości w Norwegii firmą inżynierską Groner Anlegg Miljø AS zamierza opracować i wdrożyć program unowocześnieńca uzdrowiska Swoszowice. Istniejące tam wody siarczanowe obecnie są zagrożone zanieczyszczeniami, a stan ten mogą pogorszyć planowane inwestycje, m. in. mająca przebiegać kilkadziesiąt metrów od głównej ulicy uzdrowiska autostrada. Rząd norweski przeznaczył równowartość 3 mld zł na opracowanie „Pakietu Ekologicznego dla Swoszowic”, który następnie stanie się podstawą do zabiegania o finansowe wsparcie instytucji międzynarodowych. Zakończenie prac projektowych planuje się na połowę 1996 roku. Konieczne będzie m. in. zmodernizowanie kanalizacji i pobierania energii (współpracę zaoferowało Centrum Poszanowania Energii przy krakowskim Instytucie Fizyki Jądrowej).

Dostosowane do europejskich standardów uzdrowisko mogłoby ściągać kuracjuszy z całego kontynentu (również bogatych wód nie ma nigdzie poza Słowacją). „Pochodzimy po europejskich kasach chorych i powiemy: jest taki taniutki „bad” pod Krakowem” — streścił zasady promowania Swoszowic wiceprezydent Krakowa Jan Friedberg. (kr)

Warto wiedzieć i skorzystać...

- „Kompozycje miejskiego pejzażu” — wystawa malarstwa Marii Pyrzyk czynna jest do 31 grudnia w Galerii „Rękawka” przy ul. Limanowskiego 13, codziennie oprócz sobót i niedziel w godz. 10—17.
- Koncert Noworoczny w wykonaniu Kamery Teatru Krakowskiego pod dyr. Matthiasa Hermann, z udziałem Urszuli Kryger, odbędzie się 1 stycznia o godz. 16 w Filharmonii Krakowskiej. W programie walcę polki Johannę Straussa i najsłynniejszą arie z operetek Jacquesa Offenbacha.
- Klub studencki „Rotunda”, ul. Oleandry 1, zaprasza 31 bm. na bal sylwestrowy. Prócz doskonałej zabawy zapewnia tramwaj sylwestrowy i miłe niespodzianki.
- Spotkanie ze sztuką iluzji we wtorek, 27 bm. o godz. 16 w sali Wieczystego Wojewódzkiego Ośrodka Kultury, poprowadzi Paweł Poniatowski.
- Klub Samotnych Serc — Kubackiego zaprasza wszystkich samotnych na Bal Pożegnania Starożytności w dniu 30 bm. w godz. 16.30—24 do restauracji „Słaskiej” przy ul. Królewskiej 1. Wiek obojętny.

INFORMATOR KULTURALNY

Teatr

Dwadzieścia sześć lat temu Ernest Bryll wspólnie z Andrzejem Zielińskim z zespołu „Skaldowie” napisali specjalnie na zamówienie Teatru Ludowego pastorałkę muzyczną „Po górach, po chmurach...”. Najnowsza premiera tej sztuki odbyła się w ubiegłą sobotę na Dużej Scenie Teatru Ludowego i dowiodła, że rzecz nie zestarzała się ani odrobine. Parafrazując formę tradycyjnych ludowych jasełek sztuka korzysta z konwencji ludowej zabawy w teatr, do której wciągani są także widzowie — jest więc zabawa i dla dorosłych i dla maluchów. Akcja jest warta, zabawna, pełna wigoru i tańca, wzbogacona piosenkami. Reżyserował Krzysztof Orzechowski, autorką scenografii jest Elżbieta Krywska, a występują m. in.: Agata Jakubik, Małgorzata Kochan i Krzysztof Gadacz oraz — w baletach i chórach — prawie cały zespół Teatru Ludowego. Przedstawienie będzie można obejrzeć codziennie od 27 do 30 bm. o godz. 18.

Film

Zanim w gablotach kin pojawi się uroczysty napis: „Kino nieczynne. Zyczymy miłych Świąt!”, przypominajmy kilka aktualnych tytułów z okoliczności świątecznej wiąże się „Miaśteczko Halloween” — amerykański film animowany ze światła strachów i upiorów, gdzie mistrz ceremonii przygotowuje własną wersję Gwiazdki. Z USA przyszła też komedia obyczajowa „Cud w Nowym Jorku” o św. Mikołaju (Sir Richard Attenborough) pracującym w wielkim domu towarowym, gdzie intryganci pragną go skompromitować, choć jest dobry dla pracodaw-

Fot. Jadwiga Rubiś

Świąteczny spacer

W świąteczny poniedziałek, 26 grudnia w ramach akcji „Zdobymy odznakę przyjaciela Krakowa”, Kolo Grodzkie PTTK organizuje tylko jedną, ale bardzo ciekawą wycieczkę — spacer Droga Królewska. Spotkanie uczestników pod Domem Turysty w godz. 10.00—10.30. (k)

W Galerii Sztuki Ukrainkiej przy ul. Kanoniczej 15, czynna jest wystawa ekslibrisów Tyrsusa Wenhrynowicza. Artysta urodzony w Drohobyczu w 1924 roku, studiował w latach 1945—1952 na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie Uprawia malarstwo i grafikę, ale cały czas pozostaje wierny ekslibrisowi. W swoim dorobku posiada około 500 znaków, które eksponuje na indywidualnych wystawach w Europie i Ameryce. Prace Wenhrynowicza znajdują się w wielu państwowych i prywatnych kolekcjach.

Wystawy

Do końca grudnia br. można obejrzeć w Galerii Związku Artystów Rzeźbiarzy przy ul. Brackiej 13, wystawę malarstwa i rzeźby Janusza Trzebiatowskiego. Artysta pochodzi z Pomorza — urodził się w Chojnicach. Studiował w krakowskiej ASP.

Niedawno Janusz Trzebiatowski obchodził 40-lecie pracy artystycznej. Wernisaż wystawy sponsorowanej przez Bank Współpracy Regionalnej SA w Krakowie zgromadził oprócz przedstawicieli władz, licznych przyjaciół. Jednym z nich jest znany pisarz Julian Kawalec, który dedykował artyście wiersz pt. „W nocy drzewa chodzą” zamieszczony w katalogu wystawy.

Warto zobaczyć ekspozycję wybitnego i wszechstronnego twórcy (malarstwo, plakat, realizacja w architekturze i scenografii). Trzebiatowski ma w swoim bogatym dorobku ponad 90 wystaw indywidualnych, uczestniczył też w 240 wystawach zbiorowych polskich i międzynarodowych. Jego prace znajdują się w licznych muzeach i w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. *

Książki

Leszek Maruta: „Krakowski żart centa wart”. Oficyna Wydawnicza „Abrys” — Oficyna Cracovia 1994. Redakcja — Stanisław Franczak, Tadeusz Skórczek. Opracowanie graficzne — Jerzy Napieracz.

Zestaw 263 fraszek — krakusów, uporządkowanych w rozdziałach: historia Krakowa, jego charakter, horyzont, powietrze, święta, nagrobki i wreszcie krakowski ostatki, to bogate, pełne humoru spojrzenie na całość krakowskich spraw — i tych, co do „rzymskich” czasów miasta nawiązują, aż po współczesne, traktujące Tadeusza Mazowieckiego jako ulubieńca Krakowa. Ten tomik, powstały dzięki Amerykańskiej Fundacji Kultury Polskiej i Fundacji Kultury Polskiej, ukazuje nową pisarską twarz Leszka Maruty, który czytelnikom dał się dotychczas poznać jako autor tomików prozy — zbiorów humoresek i opowiadań satyrycznych Jego fraszko-pisarstwo, które w dowcipnej fraszce wysoko ocenił mistrz Jan I. Sztudynger, jest celne, zgrabne, finezyjne, a przede wszystkim naprawdę trafiające w istotę krakowskiego grodu i jego mieszkańców. Te fraszki są wiele centów warte!

KRONIKA KRAKOWSKA KRONIKA KRAKOWSKA KRONIKA KRAKOWSKA

23

GRUDNIA PIĄTEK

Stawomiry, Wiktorii

Zwycięzca bywa zaciną Wiktorii o tym nas uczy Anglii historia

TEATRY

PIĄTEK-NIEDZIELA

Wszystkie teatry nieczynne.

PONIEDZIAŁEK

BAGATELA - 17: „Pastorałka”, SCENA OPEROWA w Teatrze Słowackiego - 19: „Carmen”.

KINA

PIĄTEK

CENTRUM FILMOWE „GRAFFITI” KINO WANDA (Dolby stereo SR, niepełna wersja): „Proces” (The Trial) (ang. 15 l.) - 9, „Królowa Margot” (La Reine Margot) (fr. 15 l.) - 11.15, 14.30, 17.30, Tydzień filmów Gaumont - „Danton” - 20.30, POD BARANAMI: „Forrest Gump” (USA 15 l.) - 9, 11.30, 15.45, 20.30, „Proces” (The Trial) (ang. 15 l.) - 18.15.

APOLLO: „Akademia Policyjna 7 - Misja do Moskwy” (USA 12 l.) - 15.45, „Forrest Gump” (USA 15 l.) - 17.30, 20, KIJÓW: „Król Lew” (USA b.o., polski dubbing) - 10.30, 12.15, 16, „Stan zagrożenia” (USA 15 l.) - 18, „Klient” (USA 15 l.) - 20.30, MIKRO: „Wielki błękit” (USA 15 l.) - 16, 20, „Miasteczko Halloween” (USA 12 l.) - 18.15, PASAŻ: „Bez leku” (USA 15 l.) - 13.30, „Prawdziwe kłamstwa” (USA 15 l.) - 17.30, „Kruk” (USA 15 l.) - 15.45, „Cztery wesela i pogrzeb” (USA 15 l.) - 20, SWIT (dwie sale): „Cud w Nowym Jorku” (USA b.o.) - 10.30, 18.30, „Król Lew” (USA b.o., polski dubbing) - 12.30, 16.30, 18.15, „Stan zagrożenia” (USA 15 l.) - 16, „Odrobina” (USA 12 l.) - 20.30, „Tajemnica morderstwa na Manhattanie” (USA 15 l.) - 20, TECZA: „The Flintstones” (USA 12 l.) - 16, 17.30, WARSZAWA: „Klient” (USA 15 l.) - 15.45, 18, „Stan zagrożenia” (USA 15 l.) - 20.15, WRZOS: „Pocztówki z krawędzi” (USA 15 l.) - 15.45 (pożegnania z filmem), „Kiedy mężczyzna kocha kobietę” (USA 15 l.) - 17.30, „Dziś i jutro” (USA 15 l.) - 19.30 (pożegnania z filmem), CRICOLAND (przy Rondzie Grunwaldzkim) - codziennie w godz. 19-21, święta, soboty, niedziele 11-21.

SOBOTA

Wszystkie kina nieczynne.

NIEDZIELA WARSZAWA: „Klient” (USA 15 l.) - 15.45, 18, „Stan zagrożenia” (USA 15 l.) - 20.15. Pozostałe kina nieczynne.

PONIEDZIAŁEK

WANDA: „Maska” (USA 15 l.) - 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, POD BARANAMI: „Proces” - 15.15, „Królowa Margot” - 17.30, „Forrest Gump” - 20.30, APOLLO: „Akademia Policyjna 7 - Misja do Moskwy” (USA 12 l.) - 15.45, „Forrest Gump” (USA 12 l.) - 17.30, 20, KIJÓW: „Król Lew” - 10.30, 12.15, 16, „Junior” (USA 15 l.) - 18.15, pokaz przedpremierowy - 14, 18, 20, PASAŻ: „The Hudsucker Proxy” (USA 12 l.) - 11.30, „Bez leku” - 13.30, „Kruk” - 15.45, „Prawdziwe kłamstwa” - 17.30, „Cztery wesela i pogrzeb” - 20, SWIT (dwie sale): „Cud w Nowym Jorku” - 10, 12, „Król Lew” - 14, 15.30, „Junior” - 16, 17, „Tajemnica morderstwa na Manhattanie” - 18, „Maska” (USA 12 l.) - 19.30, „Klient” - 20.30, UCIECHA: „Maska” - 10, 12, 16, 18, 20, TECZA: „The Flintstones” - 15, 16.40, „Wyrównując rachunki z tata” (USA 12 l.) - 18.15, WARSZAWA: „Klient” - 15.45, 18, „Stan zagrożenia” - 20.15, MIKRO, WRZOS - nieczynne.

WYSTAWY

ZBIORY SZUKI NA WAWELU: KOMNATY KRÓLEWSKIE: wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota (9.30-14.30), niedziela (10-15) poniedziałek - nieczynne WAWEL ZAGINIONY - nieczynne, MUZEUM NARODOWE - 24, 25.XII wszystkie oddziały Muzeum - nieczynne, 26.XII (poniedziałek) - wszystkie oddziały czynne od 10-15.30 (wstęp wolny), DWOREK JANA MATEJKI W KRZESŁAWICACH, ul. Wańkowicza 25: sobota, niedziela (10-17), dni powszednie tylko po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu (tel. 44-56-74), MUZEUM HISTORYCZNE - JU-DAISTYCZNE, ul. Szeroka 24: codziennie (9-15.30) piątek (11-18) MUZEUM TEATRALNE ul. Sapińska 21: Wyst. czas: Młoda scenografia, prace Jolanty Krzyworzecki i Iwony Starzyk codziennie (9-15.30), MUZEUM ETNOGRAFICZNE, ul. Krakowska 46: „Karnawał w Walonii” poniedziałek (10-18) śr., czwartek piątek (10-15) sobota, niedziela (10-14) wtorek - nieczynne Pl. Wolnica 1: wyst. stała: „Polska Kultura Ludowa”, wyst. czas: „Moje imię - mój patron. Adam i Ewa” poniedziałek (10-18), środa, czwartek, piątek (10-15), sobota, niedziela (10-14), wtorek (nieczynne), MUZEUM ARCHEOLOGICZNE, ul. Poselska 3: Wystawa: „Jeńcy bolszewicy z wojny 1920 roku na fotografiach Jana Zimowskiego”; poniedziałek (9-14), wtorek, czwartek (13-17), piątek (10-14), niedziela (11-14), sobota prac. (13-17), MUZEUM STAREGO TEATRU, ul. Jagiellońska 1: wtorek-sobota (11-13) i na godzinę przed spektaklem

MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO, al. Jana Pawła II 39: czynne w dni powszednie (9-15) tylko po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (tel. 12-90-00), CENTRUM KULTURY ŻYDOWSKIEJ, ul. Meiselsa 17: Wyst. czas: „Pożegnania z Golusem” „Rzeźby i medale Jerzego Nowakowskiego” niedz.-pt. (11-16), MUZEUM FARMACJI, ul. Floriańska 25: wtorek (15-19), środa, czwartek piątek (11-14) 2, 3 i 4 sobota miesiąca (11-14), poniedziałek, 1 i 5 sobota miesiąca - nieczynne. MUZEUM PRZYRODNICZE, ul. Sebastiana 8: codziennie (10-15), środa (10-18), poniedziałek - nieczynne, Galeria Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (Dom Polonii, Rynek Gł. 14): Grafiki Marka Łączyńskiego, czynne: poniedziałek-piątek (12-18).

WIELICZKA - MUZEUM ZUP KRAKOWSKICH - ZAMEK ŻUPNY: Wyst. „Żupy krakowskie u schyłku Rzeczypospolitej Pamiętki z czasów saskich i stanisławowskich”, czynne (9-14.30 z wyjątkiem wtorków i sobót) EKSPozycja NA III P KOPALNI SOLI - (8-16) KOPALNIA SOLI trasa turystyczna (8-16).

SZPITALA

PIĄTEK

CHIRURGI OGÓLNEJ - Kopernika 40, CHIRURGI URAZOWEJ - Huta Sendzimir, CHIRURGI DZIECIĘCEJ - Prądnicka 35, LARYNGOLOGICZNY - Kopernika 23a, OKULISTYCZNY - Witkowiec, UROLOGICZNY - Grzegorzka 10, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddziały szpitali wg rejonizacji.

SOBOTA

CHIRURGI OGÓLNEJ, CHIRURGI URAZOWEJ - Trynitarska 11, CHIRURGI DZIECIĘCEJ - Prokocim, LARYNGOLOGICZNY - Nowa Huta, OKULISTYCZNY - Witkowiec, UROLOGICZNY - Prądnicka 35, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddziały szpitali wg rejonizacji.

NIEDZIELA

CHIRURGI OGÓLNEJ, CHIRURGI URAZOWEJ, CHIRURGI DZIECIĘCEJ, OKULISTYCZNY, UROLOGICZNY - Nowa Huta, LARYNGOLOGICZNY - Kopernika 23a, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddziały szpitali wg rejonizacji.

PONIEDZIAŁEK

CHIRURGI OGÓLNEJ, CHIRURGI URAZOWEJ, LARYNGOLOGICZNY, UROLOGICZNY - Prądnicka 35, CHIRURGI DZIECIĘCEJ - Prokocim, OKULISTYCZNY - Witkowiec, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2. Inne oddziały szpitali wg rejonizacji.

POGOTOWIA

Łazarza 14: 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewozy 22-29-99. Centrala: 22-36-06, Lotnisko Balice: 11-19-99, Rynek Podgórski: 56-59-99, Nowa Huta: 44-49-99, Krowodrza: Piastowska 32: 33-39-99, Alarmowy: 33-39-30, Białoprądnicka 8 34-39-99 Skawina: 999 tel 55-93-80, Wieliczka: 76-12-89, 22-33-54, Alarmowy: 999, Myślenice: 999 Jerzmanowice: 334, 48, Niepołomice: 138 Iwanowice: 99 Krzeszowice: 99 Podstacja Pogotowia Ratunkowego Siemnicki tel 64 lub 67 czynna całą dobę. Proszowice: 999. Zachorowania i przewozy: 86-21-35.

DOMOWA POMOC LEKARSKA lekarzy specjalistów, EKG tel 55-56-64

NAGŁA POMOC LEKARSKA specjalistów, EKG tel 66-80-00

„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel 11-13-78.

DOMOWE WIZYTY LEKARZY szpitali krakowskich (również odtrawianie esperal) - „MEDICUS” tel 47-43-18 (9-22).

„LEKARZ” - wizyty domowe pediatrów codziennie: 8-22, tel 55-49-59

MASAŻ, kręgowanie - mgr Trybulec, tel. 33-15-54.

ALKOHOL - NIKOTYNA - HIPNOZA - tel.: 23-73-53, 21-62-01.

APTEKI

PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA

Uł. Mogiła 21, tel. 21-04-42, Długa 48, Grodzka 34, tel. 21-85-44, Centrum A bl. 3, tel. 44-17-36, Wandy 23, tel. 44-27-64, Rusznikarska 17, tel. 33-91-84, Słowackiego 82, tel. 33-57-20, Wójcowska 3, tel. 33-21-97, Wielka 79, tel. 55-93-80, Imielna 30, tel. 55-69-76, Głowackiego 7, tel. 76-36-29.

PONIEDZIAŁEK

Mogiła 21, tel. 21-04-42, Starowińska 77, tel. 21-24-63, Al. Pokoju 7, tel. 11-00-43, Centrum A bl. 3, tel. 44-17-36, Teatrulna 28c, tel. 44-13-78, Prądnicka 85/87, Bronowicka 39, tel. 36-12-91, Schweitzera 15, tel. 55-05-05 w. 196, Kobierzyńska 93, Skawina, ul. Słowackiego 5, tel. 76-25-68.

TELEFON ZAUFANIA

TELEFON ZAUFANIA: 33-71-37 - (16-22).

MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA: 988 - (14-19).

TELEFON ZAUFANIA dla narkomanów: 56-24-24 (8-18).

TELEFON ZAUFANIA, choroby weneryczne: 66-09-51 - (9-17) - (prócz sobót i niedziel).

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYMI: 56-46-80 - (15-20)

TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB PRZEŻYWAJĄCYCH KRZYŚY OSOBISTE: 56-39-81 - (8-15).

PROBLEMY SOCJALNE CHOROBY PSYCHICZNE: 56-39-81 - poniedziałek - piątek 15-18

OSRODEK INTERWENCJI KRZYŚY OSOBISTEJ - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b 21-92-82

TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII: 21-00-60 czynny w godz 10-11

OSRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW: tel. 22-28-11, czynny w godz 15-17

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHOROBY „HOSPICIUM” - ul. Centralna 26 tel. 47-23-03 - czynne 10-14

INFORMACJA (automatyczna) o AIDS 958

TELEFON ZAUFANIA W SPRAWIE AIDS: 21-96-57 (czw 10-12).

P.K. „MONAR” Kraków, ul. Katarzyń 34, tel. 56-43-45.

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIET PO AMPUTACJI PIERSI - Klub „Amazonek” - 22-76-13

TOWARZYSTWO POMOCY MŁODZIEŻY, tel. 47-19-33 w. 424 piąt 17-22, wt. 18-23.

DOM OTWARTYCH DRZWI, ul. Różana 3 Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czeka całą dobę psycholog pedagog, a jeśli chcesz - terapeuta i duszpasterz. 67-49-00.

INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA, ul. Kopernika 28, tel. 11-99-99.

MŁODZIEŻOWA IZBA INFORMACYJNA, tel. 22-52-44 w. 50 (pon. 10-18, wt. - piąt. 14-18, sobota 10-15).

TLUMACZENIA

„PÓLNOC-POŁUDNIE” - Biuro Usług Lingwistycznych, ul. Basztowa 24 tel. 21-51-51 (10-18).

„SIGILLUM” Zespół Tłumaczy Przyniętych ul. Wielopole 17, tel./fax 22-44-78, tel. 22-74-44.

BIURO TLUMACZY PRZYSIĘGŁYCH, Rynek Główny 30, p. 52, tel.: 22-32-01.

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA - autoserwis elektromechanika 36-79-14, 23-41-45.

CAŁODOBOWA: 21-18-21

CAŁODOBOWA: 67-21-02

CAŁODOBOWA: 43-76-89.

CAŁODOBOWA: 36-77-37

SOS-PZMot. - 24 godziny (VAT), tel. 981

WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW

UL REYMONTA 22 tel 37-97-82; UL CZARNOWIEJSKA 54, tel. 47-55-42

UL KRZYWDA 17C, tel 56-29-82. UL GOŁAŚKA 8, tel 553-012.

USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o.

Zakłady Pogrzebowe

UL Rakowicka 41, tel 11-47-78. Na em. Podgórskim, ul. Wapienna 13, tel 56-55-11

Obok em. Prądnik Czerwony, ul Reduty 1, tel 11-35-26

Na em. Grębałów, tel 44-31-61.

Czynne codziennie w godz 7-16, soboty i święta, ul Rakowicka 41 w godzinach 8-14

Dyżur całodobowy (przewozy z mieszkań) tel 11-45-02, 11-45-04.

Ul. Pielegniarek 5, tel. 33-01-00 wewn. 659, ul. Mostowa 8, tel. 23-50-39.

INNE

URZĄD OCHRONY PAŃSTWA tel 10-79-43, czynny całą dobę.

ZANDARMERIA WOJSKOWA tel 61-40-61 czynny całą dobę.

TELEFON DYŻURNY STRAŻY MIEJSKIEJ: Nowa Huta - 44-17-81, Krowodrza - 12-47-52 Śródmieście Podgórze (całą dobę) - 56-35-70.

TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA, tel 21-91-20 od pon. do piątku 10-18

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT - 22-04-72

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI - 36-33-88, 36-30-34.

BIURO RZECZY ZNALEZIONYCH (al Słowackiego 20) - tel. 34-42-66 w 518 lub 33-65-26

INFORMACJA O HANDLU USŁUGACH I MEDYCYNIE G.b.i.t. 55-02-02 (całodobowa) 34-30-20 (pon.-pt. 9-18)

INFORMACJA

INFORMACJA SZUFLY ZDROWIA: tel. 22-05-11, czynna całą dobę.

DLA PAŃ Usługi medyczne w Czechach. Tel. (03) - 167-74-49; 193-21-50, Będzin.

świętecznym nastroju. 22.20 U progu tajemnicy - thriller (Anglia). 23.55 Gazeta telewizyjna.

NIEDZIELA

14.00 Przegląd wydarzeń tygodnia. 14.30 Bliskie spotkania z kulturą. Program świąteczny. 14.50 Kulisy Miss Polonia odkrywa Anna Wiśniewska-Dziurman. 15.20 Moja w galerii. 15.30 Gazeta kryminalna. 15.40 „Słask” tańczy. 16.10 Dom Otwartych Drzwi. 16.30 XIII Gościniec Piwny. 16.50 Ach, piękna być - poradnik karnawałowy. 17.10 Mali Krakowiaczy. 17.30 Toul - film anim. 17.35 A to Dodo... 17.45 Oliver Twist (1) - film anim. 18.25 Program na wieczór. 18.30 Dobranocka od sąsiadów. 18.40 Santa Barbara - serial (USA). 19.25 Co nas czeka? 19.30 Lista przebojów „Tylko Rock” - ranking kaset. 20.00 Fort Boyard - telegra. 21.30 Konkurs filmowy. 21.35 Niewiarygodnie roztargniony morderca - „Rewolwer i melonik”. 22.25 W służbie miłości - z cyklu „Różowa seria” (Francja). 22.55 Gazeta telewizyjna.

SOBOTA

10.00 Przegląd wydarzeń tygodnia. 10.30 Bliskie spotkania z kulturą. Program świąteczny. 10.50 Kulisy Miss Polonia '92 odkrywa Anna Wiśniewska-Dziurman. 11.20 Moda w galerii. 11.30 Gazeta kryminalna. 11.40 „Słask” tańczy. 12.10 Dom Otwartych Drzwi. 12.30 XIII Gościniec Piwny. 12.50 Ach, piękna być - poradnik karnawałowy. 13.10 Mali Krakowiaczy. 13.30 Gazeta telewizyjna. 17.30 A to Dodo... 17.35 Z koleją u Jaskiniowców - film anim. 18.45 Program na wieczór. 18.50 Świąteczne wspomnienie - nowela filmowa (USA). 19.35 MCM - w łagodnym nastroju. 19.45 Muzyka. 20.00 Hotel - dramat psychologiczny (USA). 22.05 Konkurs filmowy. 22.10 MCM - w

PONIEDZIAŁEK

14.45 Początek programu Program świąteczny. 14.50 Kulisy Miss Polonia '92 odkrywa Anna Wiśniewska-Dziurman. 15.20 Moda w galerii. 15.30 Gazeta kryminalna. 15.40 „Słask” tańczy. 16.10 Dom Otwartych Drzwi. 16.30 XIII Gościniec piwny. 16.50 Ach, piękna być - poradnik karnawałowy. 17.10 Mali Krakowiaczy. 17.30 Pchła Szachrajka - film anim. 17.40 A to Dodo... 17.45 Oliver Twist (2) - film anim. 18.25 Program na wieczór. 18.30 Santa Barbara - serial (USA). 19.15 Co nas czeka? 19.20 50 świeczek w torcie - z cyklu „Maguy”, serial kom. (franc.). 19.45 Muzyka. 20.00 Znow stała się jasność - film SF (USA). 21.10 Konkurs filmowy. 21.15 Promocja noworoczna - informacje o

KRAKOWSKA ANIENA

programie. 21.35 Lista przebojów „Tylko Rock” - ranking kaset. 22.00 Gazeta telewizyjna.

SOBOTA

14.20 Początek programu. 14.25 Lista przebojów pisma To Tylko Rock - ranking kaset. 14.50 Wyspa wielkich nadziei serial obyczajowy prod. USA cz. 3. 15.35 Fort Boyard gra telewizyjna, 17.05 Boże Narodzenie szopów, Czarodziejskie trójkąty - filmy animowane dla dzieci. 17.45 Serwis komercyjny magazyn reklamowy. 17.50 Nie tylko premiery... program filmowy TKA. 18.05 Teatrzyk intryg przedst.: Ten nasz wspólny nieobecny, serial sensacyjny. 18.30 Santa Barbara serial TV. 19.15 Muzyka. 19.30 Psychoanaliza serial komediowy z cyklu Maguy. 19.55 Serwis komercyjny magazyn reklamowy. 20.00 Tak blisko siebie, amerykańska kamedia. 21.30 Muzyka. 21.40 U progu tajemnicy, angielski thriller (czas trwania 95 min.).

NIEDZIELA

13.30 Początek programu. 12.35 Oliver Twist film animowany dla dzieci 1 odc. 12.55 Wyspa wielkich nadziei serial obyczajowy prod. USA cz. 4. 13.40 Zie uczynki franc. film sens. z cyklu Navarro. 15.10 Z koleją u Jaskiniowców, film animowany. 16.20 Serwis komercyjny magazyn reklamowy. 16.25 Trans

World sport program sportowy. 17.20 Muzyka. 17.30 Bracielek serial komed. z cyklu Cafe Americain. 17.55 Świąteczne wspomnienie nowela filmowa, 18.45 Santa Barbara. 19.30 Na pastwę płomieni film z serii Ulice San Francisco. 20.20 Serwis komercyjny magazyn reklamowy. 20.25 Hotel, amerykański dramat psychologiczny. 22.30 Muzyka. 22.40 Niewiarygodnie roztargniony morderca - angielski serial sens. z cyklu Rewolwer i melonik. 23.10 W służbie miłości - film z cyklu Różowa seria (czas 27 min.).

PONIEDZIAŁEK

16.55 Początek programu. 17.00 Wyspa wielkich nadziei, serial obyczajowy prod. USA cz. 5. 17.45 Oliver Twist, film animowany dla dzieci 2 odc. 18.25 Serwis komercyjny, magazyn reklamowy. 18.30 Santa Barbara. 19.15 Pchła Szachrajka, a to Dodo - filmy animowane dla dzieci. 19.30 50 świeczek w torcie serial komediowy z cyklu Maguy. 19.55 Serwis komercyjny, magazyn reklamowy. 20.00 Znow stała się jasność, film SF prod. USA. 21.10 Muzyka. 21.20 Polowanie, amerykański film sensacyjny (czas trwania 87 minut).

Radio ALFA

PIĄTEK

Skrót wiadomości: 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00;

Wiadomości: 6.00, 7.00, 12.00, 18.00, 22.00; Wiadomości lokalne: 6.25, 10.25, 14.25, 18.25; Serwis drogowy: 7.15, 8.15, 9.15, 13.15, 14.15, 15.15, 16.15; Serwis giełdowy: 7.35; Notowania Giełdy: 11.45 - nieoficjalne, 13.35 - oficjalne + komentarz.

6.10 „Przedweekendowe przedpołudnie”; 9.30 Pół godziny dla bezrobotnych; 10.05 „Magazyn filmowy”; 12.10 Muzyka non stop; 20.05 „Zauki życia”; 23.00 - 6.00 „Alfisko” - program muzyczny.

PIĄTEK

Wiadomości Radia Mariackiego - 6.15, 7.00-11.00, 12.05

WIZYTY DOMOWE

MEDICINA
wizyty domowe lekarzy chirurg, internista, pediatra, urolog tel. 11-13-78. cała doba.

ABC DOMOWEJ POMOCY LEKARSKIEJ
Wizyty: pediatrow, internistów, laryngologów, chirurgów, gastrologów, dermatologów, neurologów, reumatologów, EKG.
Tel: 555-664

"ALFA" - internista, EKG, pediatra. Tel: 47-95-44

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG oraz konsultacje chirurgów także w przypadkach nagłych.
Rozpoznanie - leczenie tel. 36-27-91

DIAGNOSTYKA USG - INTERNISTA w domu chorego tel. 56-51-45, 33-75-33

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH. specjalisci, pełna diagnostyka, również odtruwanie ESPERAL GABINETY LEKARSKIE:
● dermatologia, kosmetyka, usuwanie znamion
● psychiatria
● psychoterapeuta
MEDICUS, tel. 47-43-18 godz. 9-22

MASAŻ • REHABILITACJA tel. 12-14-71, wizyty domowe

DOMOWY PEDIATRA tel. 22-43-40.

PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE. Zgłoszenia CAŁODOBOWE. Tel. 22-00-49.

CHOROBY DZIECI Specjalista pediatra, tel. 66-27-74

JAGNIOSTYKA I LECZENIE CHOROBY NACZYŃ Badanie dopplerowskie, chirurg. Tel. 36-91-39.

"LEKARZ" - wizyty domowe pediatrow i internistów, EKG, codziennie: 8-22, tel. 55-49-59.

"PEDIATRA" - specjaliści. tel. 55-76-98.

WIZYTY DOMOWE - specjalista chirurg naczyń i ogólny. Doppler, Tel. 47-59-52.

GABINETY

S.C.D.Z "Medicina" ul. Krzywa 8 (obok Kleparza) tel. 21-79-27
● konsultacje specjalistyczne Profesorów i Docentów Collegium Medicum U.J.
● scyntygrafia tarczycy
● gastroscopia

AMICOR

CENTRUM KARDIOLOGICZNE
ul. Oboźna 31, tel. 33-59-06, 33-91-73 pn.-pt. 9-19, sob. 9-13
Kardiologia, kardiolog dzieci, kardiolog, chirurg naczyń, psycholog.
● Echokardiografia - Doppler + kolor, dorośli i dzieci. ● Ekg wysiłkowe na bieżni na ergometrze rowerowym.
● 24-godzinny zapis ekg met. Holtera.
● Badania analityczne
● Wizyty domowe.

GABINET CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Kraków, ul. Mazowiecka 108 tel. 33-41-66 czynny 14-16.
OPERUJĄ CZŁONKOWIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHIRURGII PLASTYCZNEJ.

AR MEDICA

Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 33-18-67, 23-38-34
Czynne od poniedziałku do piątku 8⁰⁰ - 19⁰⁰.
SPECJALIŚCI WSZYSTKICH DZIEDZIN:
● ZABIEGI CHIRURGICZNE U DZIECI
● DOROSŁYCH - przepukliny, biopsje, stulejki, wodniaki jadra, tuszczaki, kaszaki itp.
● CHIRURGIA PLASTYCZNA - pełny zakres
● DERMATOCHEMIA - ORTOPEDIA
● TRAUMATOLOGIA - konsultacje, zabiegi
● MEDYCYNA NATURALNA - akupunktura, akupresura
● LASEROTERAPIA ● ALERGLOGIA
● GASTROSKOPIA, REKTOSKOPIA,
● SONDY ŻOŁĄDKOWE ● HORMONY ● EKG KOMPUTEROWE
● USG - pełny zakres m.in. tarczycy, piersi, stawów biodrowych u dzieci
● LECZENIE NIEPEŁNOŚCI - pełna diagnostyka i leczenie zaburzeń funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn
● BADANIA PROFILAKTYCZNE OKRESOWE DLA ZAŁĄDOW PRACY
● HIPERTERMIA - bezoperacyjne bezbolesne leczenie chorób prostaty
● KRIOTERAPIA ● WIZYTY DOMOWE

● **ALERGIA DZIECIĘCA** - testy, leczenie
● **ALERGO-PROFIL** - badanie uczułań w krwi Komorowskiego 12 (boczna Kościuszki) tel. 21-23-66, pon., śr. 15-17. (dodatkiwa inf. ALERGO-PROFIL 37-01-64 pn.-pt. w godz. 16-18)

ALERGIA-ATOPIA: Centrum Diagnostyki i Leczenia Chorób Alergicznych (astma, katar, skóra), TESTY, ODCZULANIE.
Al. Słowackiego 39, tel. 33-01-75 pn.-pt 15.30 - 19.30, sob. 9.00 - 11.00 REUMATOLOG - pon. 16.00 - 18.00.

SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE MEDICINA

tel. 12-24-59, 12-68-20.
● Konsultacje wszystkich specjalistów, dla dorosłych i dzieci ● zabiegi chirurgiczne (przepukliny, stulejki, spodziewstwo, wnetrostwa, kaszaki, esperal, tuszczaki i inne).
● usuwanie zębów (narkoza) - protezy natychmiastowe ● gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia, (narkoza)
● RTG (urografia, mammografia i inne)
● USG - pełny zakres ● testy alergiczne ● nieoperacyjne leczenie hemoroidów (mrozenie) ● analiza, hormony - pełny zakres. ● chirurgia plastyczna ● mrozenie zmian skórnych ● szczepienia ochronne ● sondy żołądkowe

GABINET OKULISTYCZNY

Lubicz 25, pok. 14, tel. 21-04-33, wew. 12-09 czynny od pon. do piąt. od 15 do 18. SOCZEWKI KONTAKTOWE.

GABINET APARATY SŁUCHOWE

wewnątrzuszne, zauszne, okularowe, pudełkowe
● dobór, serwis, akcesoria
● indywidualne wkładki uszne
● konsultacje laryngologiczne
30-812 K-ów, ul. Bieżanowska 66A tel./fax (012) 55-05-98, 25-65-41 ZADZWON - USTAL TERMIN Godz. przyjęć: 9-19 (pon.-pt.)

GABINETY LEKARSKIE DD

● Lekarze klinik Collegium Medicum U.J.
● Konsultacje profesorskie
● Wizyty domowe
KraKów, ul. Krakowska 4, lp. tel. 21-55-29

KRAKOWSKA 4, lp, tel. 21-55-29
Okulistyka: dr. med. Jolanta Dubiel również soczewki kontaktowe
Endokrynologia: dr med. Magdalena Szurkowska
leczenie: tarczycy, cukrzycy, otyłości
Gastrologia: dr hab. med. Tomasz Mach choroby przewodu pokarmowego

USG HEPATOLOGIA

choroby wątroby i dróg żółciowych
Krakowska 4, tel. 33-41-35, 21-55-29 Uprawnienia L-4.

BÓLE KRĘGOSŁUPA

leczenie dyskopali, lumbago oraz pochodnych jak bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie duszenia się rwa kulszowa itp.
Gabinet Rehabilitacji Lecznicyz Kraków, ul. Długa 31, tel. 33-38-12 (10-17), pn.-pl.

CENTRUM PSYCHOTERAPII

Kraków, ul. Batorego 2
● psychiatri, psycholodzy kliniczni, seksuolog
● nerwice, psychozy, problemy rodzinne
● dzieci, młodzież, dorośli, osoby starsze
● dysleksja, dysgrafia, dorżalność szkolna.
Tel. 33-76-08, pn.-pt. (9-20)

Dziecięca Pracownia Analityczna

tel. 34-44-44
Pełny zestaw badań krwi
Bezstresowo, bezbolesnie z palca!
ul. Siemaszki 60/IIp.

EKG - GRAF

KRAKÓW, ul. Lea 124, tel. 36-31-36 czynne 8⁰⁰ - 18⁰⁰
EKG z opisem, NEUROPEDIATRA, NEUROLOG, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG, LOGOPEDA.

GABINET NEUROLOGII

tel. 37-07-33

LECZENIE NERWIC

ul. Lenartowicza 14, tel. 33-12-03 (8-16)

WKOPTYK

WIESEŁAW KOZOROWSKI
Masz problemy z widzeniem!
Potrzebujesz porady okulisty!
Nasz adres: os. Niepodległości 3 tel. 43-66-66
pon.-pt 9.00 - 19.00, soboty 9.00 - 14.00
W NOWO WYPOSAŻONYM GABINETECIE
Badanie wzroku, dobranie okularów, nowoczesny komputer OKULARY LORNETKOWE, realizacja
RECEPT WYDZIAŁU ZDROWIA
Podejmujesz decyzję
SPRAWDŹ U NAS NAJKORZYSTNIEJ!!!

GABINET OKULISTYCZNY

soczewki kontaktowe, tel. 55-76-98.

KRIOMED

Kraków, ul. Friedleina 8, tel. 33-82-82.
● krioterapia - nieoperacyjne leczenie
● zylaki kończyn dolnych
● hemoroidy (rektoskopia)
● zmiany skórne
● schorzenia reumatyczne
● operacje przepuklin (dorośli, dzieci)
● gastroscopia, kolonoskopia
chirurg chirurg dziecięcy, ginekolog, reumatolog, laryngolog, dermatolog - dorośli, dzieci, internista - EKG.

MULTIMEDICA

GABINETY SPECJALISTYCZNE ul. CZYSTA 8, tel. 33-46-62 czynne 14.00 - 19.00
WIZYTY DOMOWE PEDIATRY rejestracja 14.00 - 17.00
EKG, USG, EEG

CENTRUM MEDYCZNE CERMED

ul. Barska 12 (Dębinki) tel. 66-50-62
● gabinety specjalistyczne (pediatra, internista, okulista, endokrynolog - tarczycza, cukrzyca, laryngolog, dermatolog, reumatolog, neurolog, ginekolog, psychiatria, gastrolog, ortopeda ● zabiegi chirurgiczne, ortopedyczne, naczyń (zylaki), plastyczne, ginekologiczne, urologiczne ● leczenie chorób odbytu (rektoskopia) ● leczenie alkoholizmu ● leczenie zęza ● analiza - pełny zakres ● wizyty domowe 11-13-78 ● gimnastyka odchudzająca, solarium, siłownia, masaże, tel. 21-50-85

PRACOWNIA ANALITYCZNA

☎ 34-17-84
Krowderskich Zuchów 23/31 6³⁰-9³⁰ Każda sobota 8⁰⁰-9³⁰
Wyniki w tym samym dniu, także wizyty domowe

KARDIODENT

ul. Królewska 56/2, tel. 23 44 22
PORADNIA KARDIOLOGICZNA
Konsultacje specjalistów kardiologów i kardiologów dziecięcych
EKG, EKG wysiłkowy, Holter, echokardiografia u dorosłych i dzieci
USG jamy brzusznej
PORADNIA STOMATOLOGICZNA PEŁNY ZAKRES USUG

KARDIO MEDIC

ul. Lubicz 25 tel. 21-04-33 w. 12-10
KONSULTACJE ADIUNKTÓW INSTYTUTU KARDIOLOGII
ECHO + DOPPLER, EKG, EKG WYSIŁKOWE

GABINET CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ

dr med. Andrzej Bobrzyński, Kraków, ul. Szlak 20, tel. 34-40-32
Operacje laparoskopowe: pecherzyzka żółciowego, przepukliny, wyrostka robaczkowego; zabiegi ginekologiczne. Artroskopie; usuwanie łąkotek, diagnostyka stawu kolanowego. Chirurgia plastyczna i naczyńnawa
Inne zabiegi operacyjne
Diagnostyka: gastroscopia, kolonoskopia, ultrasonografia, diagnostyka chorób piersi, cytologia.

MADALIŃSKIEGO SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA

Kraków
ul. MADALIŃSKIEGO 10, TEL. 66-66-57
dawna Położniczo-Ginekologiczna SPÓŁDZIELNIA
● ginekolog ● położnik ● ginekolog dziecięcy
● cytologia ● cykle cytot hormonalne ● próby ciążowe
● biocenaza pochwy ● seksuolog
● internista ● EKG - USG ● gastroscopia
● urolog ● neurolog ● chirurg ogólny
● konsultacje specjalistyczne dla pacjentów do lat 16-tu w pełnym zakresie ● analiza ● stacja zastrzykowa
Rejestracja od 8.00 do 18.00

MEDYCZNE CENTRUM SOPHIA

Rynek Gł. 34, tel. 21-70-21, 21-95-83 ul. Gazowa 17, tel. 56-33-66
PEŁNY ZAKRES USŁUG MEDYCZNYCH
● USG, gastroscopia, rektoskopia, EKG
● PORADY WSZYSTKICH SPECJALISTÓW m.in. profesorów, docentów i ordynatorów
● ZABIEGI OPERACYJNE U DZIECI (przepukliny, stulejki, wnetrostwa, spodziewstwo) I DOROSŁYCH (guzy, tuszczaki, zmnarzenia)
● CENTRUM ONKOLOGICZNE I SCHORZEŃ SUTKA (konsultacje, diagnostyka, operacje)
● CENTRUM OKULISTYCZNE (szkła kontaktowe)
BADANIA ANALITYCZNE - WIZYTY DOMOWE

RENTGEN

Krzysztof Wyrobek, specj. radiolog Kraków, Smoleńsk 25a, tel. 22-00-63
Wszystkie badania radiologiczne. USG. Bad RTG motoryki przew. pokarmowego (żołądka, wlewy, tranzyt, defekografia) Badania dorosłych i dzieci.

SPECJALISTYCZNA PORADNIA abcMED

KONSULTACJE:
● ALERGLOGICZNE (testy skórne, odczulanie)
● PULMONOLOGICZNE (badania spirometryczne)
● LARYNGOLOGICZNE (badanie słuchu, dobór aparatów słuchowych)
● PEDIATRYCZNE
OFERUJEMY:
● środki dla alergików
● bezpłatne dopasowanie aparatów słuchowych SIEMENS
● indywidualne wkładki uszne
Ustalenie terminów wizyt od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 - 18.00
abcMED Kraków, ul. J. Lea 114, tel. 37-63-70

SKOL MED

ORDYNATORZY KRAKOWSKICH SZPITALI
11-88-03 pn.-piątek w godz. 11-19.

SPECJALISTYCZNA PORADNIA LEKARSKA

22-64-53, Grodzka 26, pn.-pt 7-19; sob. 9-15

● KARDIOLOGI ● EKG
● INTERNISCI ● GASTROLOG
● ALERGLOG ● REUMATOLOG
● LARYNGOLOG ● NEUROLOG
● DERMATOLOG ● PSYCHIATRA
● ORTOPEDA ● SEKSUOLOG
● ONKOLOG ● WIZYTY DOMOWE

USG

● NARZĄDY JAMY BRZUSZNEJ
● GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE
● SERCA - ECHOKARDIOGRAFIA

REHABILITACJA - FIZYKOTERAPIA

ul. Chrobrego 13, tel. 11-16-97 (po 18) pn. - pt. 9 - 16; mgr Andrzej Wąz

ONZON LASER MED

ul. Pawła 9, tel. 24-36-15, godz. 10-19.
Ozonoterapia - leczenie schorzeń naczyń kończyn mózgu, wieńcowych.
Laseroterapia, akupunktura, USG Echo-kardio, HOLTER, gastroscopia, EEG, masaże. Konsultacje specjalistów.

endosoń

Kraków, ul. Lubomirskiego 7 (obok Dw. Wsch. PKP) rejestracja 9.00-18.00 ☎ 21-63-63.
● gastroscopia ● rektoskopia
● sigmoidoskopia ● kolonoskopia
● chirurgia ogólna ● USG ● leczenie, porady
● sonda żołądka i dwunastnicy.
Przygotowanie do zabiegów operacyjnych. Laryngolog, chirurg-ortopeda, internista.

USG

Kraków, ul. Dunajewskiego 6 tel. 22-44-41
● pełny zakres badań dorosłych i dzieci
● rejestracja godz. 9.00 - 19.00

USG

Jamy brzusznej, ginekologia - położnictwo, tarczycza gruczoły piersiowe
Ul. Długa 30, tel. 33-02-58 (10-18) oprócz sobót. KROTKIE TERMINY

USG

GABINET GASTROENTEROLOGII, ul. Żulawskiego 14/7
Schorzenia układu pokarmowego: konsultacje i leczenie. Tel. 33-14-75.

GABINET LEKARSKI

DIAGNOSTYKI ULTRASONOGRAFICZNEJ Kraków, ul. Szwedzka 27 (Przych. Rej.)
● pełny zakres badań dorosłych i dzieci
● bad. sutków, tarczycy oraz biopsje (BACC),
● ginekologia i położnictwo
● echokardiografia
rejestracja godz. 8⁰⁰-19⁰⁰, tel. 67 69 66
"PRELUX" - USG bioder + profilaktyka + zaopatrzenie ortopedyczne
ORTOPEDIA ● dorośli i dzieci

GABINET ENDOSKOPII GASTROENTEROLOGICZNEJ.

Dr med. W. Uciński, ul. Szewska 4/5 - gastroscopia, kolonoskopia, leczenie, tel. 21-25-20 (9-17)
"HIPOKRATES" - USG, urolog, gastrolog (gastroscopia), internista, laryngolog, Pomorska 10/1, Tel. 33-79-85.

PRÓBY CIĄŻOWE

- leczenie nadzerek LASEREM
Ul. Pomorska 5a, tel. 23-38-88 Os. Teatralne 16, tel. 44-37-32.

GABINET GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA

ul. Francesco Nullo 10/62
● ENDOKRYNOLOGIA GINEKOLOGICZNA
● GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO
● NIEPEŁNOŚĆ KOBIĘCA I MĘSKA
poniedziałek, czwartek 15.00 - 18.00

GINEKOLOGIA LASER

GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA, ONKOLOGIA, LASER, KRIOTERAPIA, USG
cytologia, próby ciążowe, analiza ul. Długa 30 (10-18)
Rej. od godz. 8., tel. 11-15-51, 33-02-58

SPECJALISTYCZNY GABINET DIAGNOSTYKI GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZEJ

lek. med. Kazimierz Karolewski ul. Komorowskiego 83, tel/fax 67-07-01
GINEKOLOG-POŁOŻNIK, ONKOLOG KONSULTACJE CHIRURGICZNE

WIEDŃ PRYWATNY INSTYTUT GINEKOLOGII "MAIRO"

Zespół lekarzy specjalistów ginekologii, położnictwa i anestezjologii - zabiegów, nowoczesna antykoncepcja, diagnostyka. Możliwość noclegu w ramach świadczonych usług.
Terminy, informacja również w języku polskim w poniedziałki i środy w godz. 18 - 19, telefon 00431/2127500.

STOMATOLOGIA

MEDICINA usuwanie zębów i korzeni zębów w narkozie, protezy natychmiastowe, leczenie zmian zapalnych laserem Al. Pokoju 3, 12-68-20, 12-24-59

EKSPRESOWE WYKONYWANIE PROTEZ (5 dni)

Usuwanie zębów i leczenie w najnowszym znieczuleniu, protezy natychmiastowe. Zniżki dla emerytów
ul. Beskidzka 20, od pon. do pt. 15 - 20, tel. 48-07-06, os. Piastów 41/9 wt. i pt. 16-20

AMPRODENT

Naprawa, podścielanie protez, protezy nietamiwe tel. 66-15-68

DeNTAL Club

POLSKO-AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA
- profilaktyka i kosmetyka stomatologiczna
- specjalistyczne leczenie zachowawcze - chirurgia stomatologiczna
- uzupełnienia protetyczne (gwarancja) BEZBOLESNOŚCI ZNIECZULENIA NARKOZY
ul. Sienna 14, tel. (12) 21-90-25 pn.-pt. 9-20, sob. 9-14
specjalistyczne gabinety dziecięce, ortodoncja Pl. Szczępański 3, Ilp., 21-75-11

DENTA-med

- stomatologia, protetyka, ortodoncja - rentgen - ultradźwięki - laser.
Ul. Augustiańska 13, tel. 56-56-44, Pn.-pt. 10-20; sob. 10-14.

EXPROM

- superekspresowa naprawa i wykonywanie protez zębów, mikroprotez, dostawa zębów do protez.
ul. Kurasia 26, tel. 66-01-18. Pon.-niedziela 8 - 20
Wysoka jakość, promocyjne ceny!

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ

Kazimiera i Marek Witkowsky Kraków, ul. Królów Jędrzejki 247A 25-33-69
● USUWANIE ZĘBÓW ● LECZENIE ● PROTEZY NATYCHMIASTOWE (zabiegi w narkozie)

GABINET STOMATOLOGICZNY

● Leczenie i usuwanie zębów w narkozie
● Uprawnienia do zwolnień L-4
Niskie ceny. Ul. Aleksandry 19 Pn.-pt: 15 - 19, sob: 9 - 12 tel. 23-51-67

GABINET STOMATOLOGICZNY

- niskie ceny, gwarancja na wykonane usługi. Zabiegi w narkozie.
Al. Słowackiego 17A, tel. 33-50-96, 33-54-33, poniedziałek - piątek 10 - 18.

EuroDent

CENTRUM DENTYSTYKI
IMPLANTY, LASER RENTGEN, NARKOZA
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 10-16 tel. 34-58-93, 34-24-09

Informujemy pacjentów, że prof. dr hab. med. ZOFIA KNYCHALSKA-KARWAN prowadzi w Centrum Dentystyki EURODENT KONSULTACJE Z ZAKRESU:
● chorób przyzębia
● chorób błony śluzowej jamy ustnej
● leczenia zachowawczego dorosłych i dzieci
Pon. 12.00 - 14.00. Tel. 34-58-93

IMPLANTY

wszczepy stomatologiczne
Gabinety chirurgii stomatologicznej ul. Sobieskiego 16b, tel. 22-09-16 ul. Piastowska 37, tel. 37-60-92
Pełny zakres zabiegów chirurgii stomatologicznej (narkoza)

CENTRUM STOMATOLOGII VADENT

Leczenie, protezowanie, porcelana, Kosmetyczne rekonstrukcje złamanych zębów, zabiegi w znieczuleniu.
Nowoczesne leczenie laserem.
Ul. Szlak 53 (15 - 19), Tel. 23-31-92

KRAK-DENTAL

polsko-niemieckie
Laboratorium Techniki Dentystycznej Usługi dla gabinetów stomatologicznych
GABINET STOMATOLOGICZNY
- specjalistyczne leczenie zachowawcze - bezbolesne usuwanie zębów - protezy, korony, mosty, rekonstrukcje ul. Rakowicka 1 (róg Lubicz i Rakowickiej) tel. 21-08-66

STRADOM

Stomatologia, Protetyka Chirurgia, Narkozy czynne codziennie + soboty tel. 33-11-52, 33-65-51

NARKOZY usuwanie i leczenie zębów w narkozie

Gabinet Chirurgii Stomatologicznej Spółdzielni "DENTYSTYKA" ul. Kielecka 7a tel. 11-56-04, 11-96-22 pn.-pt 8 - 19, sob 9 - 14
Wszystkie lekarze mają uprawnienia do wydawania zwolnień L-4

UNIORDENT

Kraków, Pl. Matejki 8, Ilp., tel. 22-78-51 pon.-pt. 9-19, sob. 9-14

DENT AMERICA

Polsko-Amerykańska Klinika Stomatologiczna
Pl. Szczępański 3, tel. 21-89-48 pn. - pt 9-20, sob 9-14, niedziela 9-14
leczenie zachowawcze - specjalistyczne leczenie chorób przyzębia - laser - stomatologiczne zabiegi chirurgiczne w znieczuleniu miejscowym i ogólnym - wszczepy stomatologiczne - implanty - leczenie protetyczne - zabiegi higieniczne, profilaktyczne - zdejmowanie kamienia, wybielanie - RTG panoramiczny i zębowy.
Najwyższa jakość przy najmniejszej dawce promieni
BEZBOLESNOŚCI! WE SPEAK ENGLISH

"ROMA" - Stomatologia

- Protetyka, ul. Grzegorzewska 17 tel. 22-73-76 czynne 14-19
Stomatologia zachowawcza ● protetyka ● chirurgia ● ortodoncja
Ratalne płatności

PROTETYKA

Kraków, ul. Krakowska 6 tel. 22-39-24

SE Studio Stomatologii Estetycznej

dr n. med. Barbara Książkiewicz-Jóźwiak
Specj. II° z protetyki stomat.
● Specjalistyczne leczenie zachowawcze, protetyczne
● Leczenie chorób przyzębia.
● Estetyczne unieruchamianie zębów.
● Najnowocześniejsze urządzenia do zdejmowania kamienia
Tel. 33-79-72, ul. Batołęgo 6/2 Rej. Pn. - Pt. 9⁰⁰-11⁰⁰ i 16⁰⁰ - 18⁰⁰

STOMATOLOGIA PROTETYKA

Pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych, protezy nietamiwe z gwarancją
Ul. Daszyńskiego 11/2, tel. 21-15-65 (10-18)

Stomatologia Protetyka

Niskie ceny. Czynny codziennie tel. 44-29-70 (9-12, 16-19), os. Zgody 7/35 (Świat Dziecka)

WIEMAR-DENT

Specjalistyczne Laboratorium Ceramiki i Protetyki Dentystycznej
WYKONUJE:
Usługi dla gabinetów stomatologicznych w pełnym zakresie nowoczesnej techniki dentystycznej
GABINET STOMATOLOGICZNY
Pełny zakres usług Czynny pn.-pt 9-19, sob 10-19 Kraków, ul. Stachiewicza 3 (Azory), tel. 37-14-41

Usuwanie zębów

w znieczuleniu miejscowym i ogólnym
Wykonywanie protez natychmiastowych.
33-82-82 Friedleina 8

CHIRURG STOMATOLOG Jan Malinka

specjalista-anestezjolog Adam Rozycki, lekarz stomatolog Lidia Malinka - pełne leczenie, narkoza, protezy natychmiastowe - wtorki, piątki 16 - 18, tel. 33-06-81, ul. Długa 60.

GABINET STOMATOLOGICZNY

Ul. Józefów 3/10, tel. 34-43-00.
Bezbolesne leczenie, porcelana, protezy zatraskowe, usuwanie kamienia ultradźwiękami, implanty.

"LIBRODENT" - 8.00 - 20.00.
Stomatologia, protetyka, ortodoncja, chirurgia, rentgen na poczekaniu, laser, ul. Librowszczyzna 3, tel. 21-09-62.

"PROMED"
Stomatolog specjalista, Ul. Na Bionie 3B/34, tel. 37-76-24.
Bezpłatne porady.

PROTEZY

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

Biały konkurs á la Planta

Planta zagościła już w naszych kuchniach. Ten neutralny w smaku, biały tłuszcz roślinny, pozwala w pełni docenić walory smażonych potraw. Smakoszki obiadów á la Planta zapraszamy do wzięcia udziału w białym konkursie: należy z przedniej części opakowania Planty wyciąć wizerunek szefa kuchni i wraz z wypełnionym kuponem konkursowym przesać go na nasz adres.

Konkurs potrwa od 17 grudnia 1994 do 11 marca 1995.

W tym czasie odbędzie się wśród wszystkich uczestników trzykrotne losowanie nagród, trzech Fordów Fiesta z firmy BIG-Autohandel.

Dodatkowe nagrody zostaną rozlosowane wśród autorów najciekawszych i najzabawniejszych nazw dla produktu biały tłuszcz.

Nasz adres: Planta UP-4 skrytka pocztowa 39, 00-987 Warszawa.
Ogłoszenie wyników w Gazecie Wyborczej nastąpi w dniach 15.02, 15.03, 15.04 1995.

Czym różni się Planta od smalcu?

Wymyśl krótką nazwę na "biały tłuszcz roślinny".

imię i nazwisko

adres

BIG-AUTOHANDEL

SPRZEDAŻ

CEDRUS

materiały do produkcji mebli i wyposażenia wnętrz

Firma „CEDRUS” proponuje najnowszej generacji panele boazerijne o bogatej gamie kolorystycznej i modnym wyglądzie, w wykonaniu na własne i obce pióro, w kilkunastu wzorach kolorystycznych.

Panele boazerijne o grubości 12 mm stanowią doskonałą dodatkową izolację termiczną i akustyczną.

Posiadając klasę higieny E1 są ekologiczne i bezpieczne pod względem zdrowotnym, mogą być stosowane w budownictwie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej. Panele te są produktem całkowicie wykończonym, nie wymagającym dodatkowej konserwacji ani malowania. W swej ofercie firma „CEDRUS” posiada ponadto najnowszej generacji austriacką podłogę panelową Kronofloor. Duży wybór kolorów, różne faktury powierzchni, twardość, higieniczność, odporność na ścieranie, zadrapania i chemikalia są niewątpliwie jej atutem. Nie wymaga ona dodatkowego malowania ani konserwacji. Jest to podłoga „plywająca”, nie klejona do podłoża, której montaż, polega na klejeniu klepek wyłącznie między sobą. Po ułożeniu podłogi panelowej w pomieszczeniu uzyskujemy fakturę parkietu lub desek. Do kuchni „CEDRUS” proponuje białe robocze postforming, w różnych fakturach kolorystycznych, doskonale imitujące marmury, granity oraz drewno, z połyskiem lub matowe.

Firma proponuje również boazerię plastikową z PCV do stosowania wewnętrznego oraz na elewacje zewnętrzne. Jako uzupełnienie firma poleca parapety z PCV w kolorach biel i marmur.

Firma „CEDRUS” posiada również płyty meblowe laminowane, pilśni, sklejki oraz szeroki wybór akcesoriów meblowych, w tym m.in. zamki meblowe, gałki, uchwyty, zawieszki o różnych kształtach rozwarcia, prowadnice do szuflad, prowadnice do drzwi przesuwanych oraz inne okucia meblowe.

„CEDRUS” zaprasza na zakupy do swoich punktów: hurtownia i sklep

Zabierzów k/Krakowa, ul. Krakowska 176, tel. (012) 11-43-55 wew. 660.

Sklepy firmowe:

Kraków, ul. Malborska 130, tel. (012) 55-47-66
Kraków, ul. Stradom 27, tel./fax (012) 21-43-90
Styszów k/Kalwarii, magazyny GS, tel. (0387) 374-18
Dobrodzień, ul. Spółdzielcza 1, tel. (0345) 75-288

2202/EL

ceny fabryczne
dowóz do klienta
DLA HURTOWNI
MOŻLIWY UPUŚĆ

Kraków
Al. 29 Listopada 214

Sp. z o.o.

Sp. z o.o.

hurtownia, biuro:
32-080 Zabierzów k/Krakowa
ul. Krakowska 176,
tel. (012) 11-43-55 w. 660, fax 21-43-80

Raty bez ryzyka.

OPEL ASTRA za 197 mln.
+ 3,9 mln. zł. miesięcznie

- Wysokość rat ustalasz sam
- Oprocentowanie poniżej 19,5%
- W trudnych okresach możesz zawiesić spłatę kredytu

... i śpisz spokojnie

Auto Ring Tarnów

Opel - Autoryzowany Dealer

ul. Przemysłowa 5 tel./fax (014) 21 07 36, 21 21 38

© Studio Demo

HURTOWNIE PAPIEROSÓW DUKE S.C.

Kraków ul. Kalwaryjska 16 /Rejtana 9
tel.: 56 42 21, 23 60 92

Kraków ul. Zakopiańska 264

Kraków ul. Grzegorzewska 32a

życzą swoim klientom
zdrowych, spokojnych świąt
i szczęśliwego Nowego Roku 1995.

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

SPRZEDAŻ

Autoryzowany Sprzedawca Apple Computer Inc.
30-011 Kraków, ul. Wrocławska 37a
tel. (4812) 34-08-08, (4812) 33-26-56
fax (4812) 33-63-13, Apple Link DEXTER PL

Dlaczego najlepsi zainwestowali w Apple Macintosh ?

Sam możesz sprawdzić dlaczego czołowi businessmeni, architekci, plastycy, fotograficy i muzycy wybierają właśnie komputer Apple Macintosh.

Teraz w pełni docenisz jakość Macintosha dzięki nowemu procesorowi POWER PC oraz szerokiemu oprogramowaniu jakie udostępni Dexter Apple Computer.

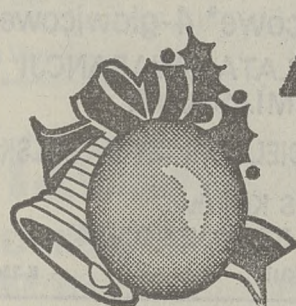
Nowość !!!
Program finansowo - księgowy
MacHansa.

Polski edytor tekstu
ze
słownikiem ortograficznym
gratis!

Tylko u nas kupując do 31.XII Komputer Apple Macintosh otrzymasz gratis polski edytor tekstu ze słownikiem ortograficznym.

HURTOWNIA ART. PRZEMYSŁOWYCH

AMPLI

33-100 TARNÓW
ul. Przemysłowa 27
tel. 22-38-38, 22-46-69
tel/fax 22-46-66

Życzy swoim Klientom zdrowych, spokojnych i pogodnych
ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
oraz wszelkiej pomyślności w nowym
1995 ROKU

▲ KRAKÓW ul. Klimeckiego 14
tel. 66-71-00 wew. 239
▲ RZESZÓW ul. Przemysłowa 9b
tel. 62-01-70

AUTOMARKET akropol®

autoryzowany
dealer FSO

oferuje **POLONEZY Cars**

na składzie, do wyboru ok. 50 samochodów różnych typów i wersji
wraz z serwisem gwarancyjnym i pogwarancyjnym

• ZA GOTÓWKĘ
• NA RATY BANKOWE na bardzo dobrych warunkach
Wpłacając początkową kwotę 30 mln możesz wyjechać nowym polonezem.
UWAGA! - Niepotrzebni są żyranci.

Auto Salon oraz autoryzowany serwis: KRAKÓW, ul. Bałicka 117, tel. 37-92-74,
23-77-34, 36-20-52; tel/fax 36-14-89

Punkty informacyjne sprzedaży ratowej: KRAKÓW, ul. Kazimierza Wielkiego 124
NOWY SĄCZ, ul. Tamowska 24, tel. 42-14-28

Radosnych i pogodnych

Świąt
Bożego Narodzenia
życzy
Hurtownia Odzieży
Używanej
w Targowisku k. Bochni.
Tel. 84-10-86, 84-17-84
1-244

TELEWIZORY

GRUNDIG

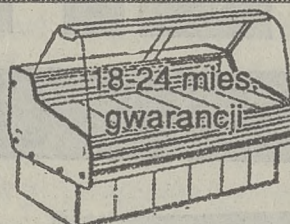
Super cena!

Kraków ul. Stradom 5
Tel. 22 16 01

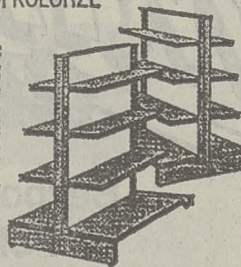
WYPOSAŻENIE SKLEPÓW

OFERUJEMY:
KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE
SKLEPÓW KAŻDEJ BRANŻY
ZAPEWNIAMY:
PROJEKT I ARANŻACJĘ WNĘTRZ,
TRANSPORT, MONTAŻ, RATY, LEASING
PRODUKUJEMY:
MEBLE NIETYPOWE NA ZAMÓWIENIE
W KAŻDYM KOLORZE

HANDLOWE URZĄDZENIA
CHŁODNICZE

SYSTEM "ABM"
REGAŁY METALOWE
KASY FISKALNE
- PROMOCJAI

MEBLE Z ATESTEM

KRAKÓW, ul. Gromadzka 46, tel/fax (0-12) 23-59-50
CHRZANÓW, ul. Fabryczna 11, tel. (0-35) 347-39

LADY I REGAŁY, MANEKINY,
WIESZAKI, STOJAKI, SYSTEM
RUROWO - KULOWY, WÓZKI, KOSZE,
REGAŁY "ABM" DO SUPERMARKE-
TÓW, BRAMKI, BOKSY KASOWE,
KASY, WAGI, KRAJALNICE, METKO-
WNICE, SZKŁO HARTOWANE, OŚWIE-
TLENIE, MEBLE Z PROFILI ALUMI-
NIOWYCH, OPAKOWANIA,
1001 DROBIAZGÓW.

simpo-pol MEBLE Z IMPORTU

Producent i dystrybutor mebli oferuje Państwu szeroką gamę

**zestawów wypoczynkowych
(również ze skóry)
sypialni, jadalni**

**Gwarantujemy
najwyższą jakość
i najniższe ceny.**

Zapraszamy do naszych Salonów Meblowych:

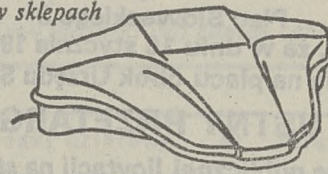
- w Krakowie, ul. Królewska 67, tel. 37 80 88, fax 37 79 88, od 11 do 19
- w Rzeszowie, ul. Piłsudskiego 6, tel. 62 62 20 w.405, od 10 do 18

Jeżeli znajdziecie Państwo tańsze meble od identycznych kupionych u nas,
zwrócimy Państwu różnicę!

Gwiazdkowy prezent?

pokojowa antena telewizyjna RADAR-1

szukaj w sklepach

DIPOL

Błyskawiczna radość z oglądania!

NOWOŚĆ !!!

producent: 31-587 Kraków, ul. Ciepłownicza 11, tel. (012) 44-29-13

Jeśli chcesz kupić wyroby wędliniarskie i mięso,
codziennie świeże dostawy, w cenach producenta,
najniższych w Krakowie, jakości wyborowej

to tylko w:

HURTOWNI MIĘSA I WĘDLIN
Kraków, ul. Józefitów 8
tel. 33-07-15, czynne 5³⁰ -15⁰⁰.

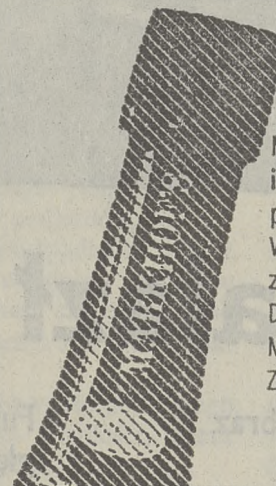
Ceny:

Szynka gotowana	115.000,-
Szynka gotowana	117.000,-
Szynka dębicka	102.000,-
Baleron import.	104.000,-
Boczek got. imp.	89.000,-
Boczek wędz. imp.	75.000,-
Kiełbasa zwyczajna	43.000,-
Parówki wyborowe	36.000,-
Parówkowa	35.000,-
Mortadela Extra	36.000,-

Przedstawiono częściowe asortymenty wędlin.
Ceny zawierają podatek VAT.

ZAPRASZAMY

Najcieplejsze życzenia Bożonarodzeniowe
Przesyłają Państwu
Mautner Markhof
i Unicom

Markhof's Classique - to młody
i wyborny szampan. Wytrawny,
pełen charakteru i harmonii.
Wyróżniający się piękną butelką
z oryginalnie zdobionego szkła.
Dystrybutorem wyrobów Mautner
Markhof jest Przedsiębiorstwo
Zagraniczne Unicom.

ADRESY SKLEPÓW W KRAKOWIE:

1. EKWI, Aleja Pokoju 33
2. SUNAR, ul. Długa 51
3. ELITA, ul. Limanowskiego 20
4. TOMEK, ul. Na Kozłowiec 18
5. Sklep monopolowy, ul. Stradom 23

Przedsiębiorstwo Zagraniczne UNICOM
ul. Szczepańska 46 A, 61 - 465 Poznań, tel. (061) 301.34.

SUPEROKAZJA

ogłaszamy wielką obniżkę cen

KOMINKÓW

od 5-20 % na zakończenie 1994 r.

Kominki zamówione do końca 1994 r.
będą wykonane w 1995 bez zmiany cen.

Zapraszamy

SKLEP KOMINKI „TORA”,
ul. Podbrzezie 4,
☎ 22 13 96

744

LIKWIDATORSpółdzielni Pracy „ASKO-wytwórczość”
w Krakowie, ul. Zawia 69, tel. 66-50-19sprzeda obiekt produkcyjny,
ogrodzony, o pow. 650 m²,
na działce 2000 m² w Gruszowie
gmina Raciechowice.

Cena 1.500.000.000 zł.

Informacje u likwidatora w siedzibie spółki.

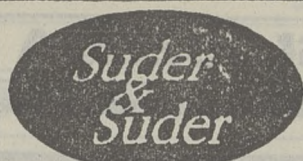
2204/el

Urząd Skarbowy w Nowym Targu,

Plac Słowackiego 3

ogłasza, że w dniu 16 stycznia 1995 roku
odbędzie się na placu obok Urzędu Skarbowego**USTNY PRZETARG**w drodze publicznej licytacji na samochód
marki Polonez 1500, rok produkcji 1983
za cenę wywoławczą w wysokości 25.000.000 zł.Przed przystąpieniem do przetargu uczestnicy winni wpłacić najpóźniej
w przeddzień przetargu w kasie tut. Urzędu wadium w wysokości 10 % tj.
2.500.000 zł.Wadium wpłacone przez nabywcę ulega zarachowaniu na poczet ceny
nabycia. Wadium złożone przez innych uczestników przetargu podlega
zwrotowi. Chętni do oglądania samochodu mogą zgłaszać się w pokoju nr
36 w tut. Urzędzie Skarbowym w terminie poprzedzającym przetarg.

8828

KRAKÓW ul. BAJECZNA 2
tel. (012) 11 37 28**AMORTYZATORY**

prod. F.A. KROSNO

* do samochodów osobowych
krajowych i zachodnich,
ciężarowych, naczeł

* poniżej cen producenta.

OKŁADZINY, KŁOCKIhamulcowe, okł. sprzęgłowe
FOMAR, MARKI* do samochodów osobowych
ciężarowych, autobusów,
ciągników**WAŁY NAPĘDOWE**PRZEKŁADNIE KIEROWNICZE,
WAŁKI KIEROWNICZE
prod. FMS POLMO SZCZECIN* do samochodów osobowych
i ciężarowych krajowych
* ceny poniżej producenta**DŹWIGNY****HYDRAULICZNE**

prod. ELEKTROMET LUBLIN

* ceny producenta

WEŻE HYDRAULICZNE

prod. FAGUMIL Wolbrom

* do cieczy, olejów,
sprężonego powietrza itp.**JAKOŚĆ ZGODNA
Z EUROPEJSKIMI
NORMAMI ISO 9000**Informujemy również, że w
naszym Centrum Handlowym
posiadamy w ofercie pełny
asortyment części zamiennych
do samochodów ciężarowych,
autobusów, przyczep i naczeł.**EURO CAR****Mondeo**Najnowsza technologia właśnie po to
byś czuł się pewnie.

Ford Mondeo dostępny w kontyngencie bezcłowym.

ABS system
przeciwpoślizgowyTCS system
sterujący
pryczepnościąpoduszk
powietrzne

klimatyzacja

specjalny filtr
powietrza**U nas bezpiecznie.****TOSHIBA TV-VIDEO**TELEWIZORY 14" * 21" text * 28" stereo/text
MAGNETOWIDY 2-głowicowe * 4-głowicowe
SPRZEDAŻ HURTOWA ● 2 LATA GWARANCJI
● ODBIÓR NATYCHMIASTOWY

JEDYNY OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL TOSHIBY NA POLSKĘ

TSB-ELECTRONICS Kraków,

tel./fax 012 22-17-91, 22-87-70, 22-93-84

* ceny promocyjne do końca 1994 roku

K-2249

PHILIPS**MATCHLINE****MIX
electronics**Bezpośredni przedstawiciel firmy PHILIPS
na Polskę południową przedstawia telewizor
z rodziny MATCHLINE. Zapraszamy do salonów
w Krakowie:**ul. Kalwaryjska 34
ul. Długa 29.**Zakup dowolnego sprzętu we wszystkich sklepach
Mix-electronics premiowany jest udziałem
w konkursie "Wygraj Fiata", gdzie nagrodą główną
jest samochód.Firma zapewnia dowóz zakupionego sprzętu - gratis
(na terenie Krakowa).Prowadzi też dogodną sprzedaż ratelną
(pierwsza wpłata już od 10% wartości towaru).**To wynalazł Philips.**

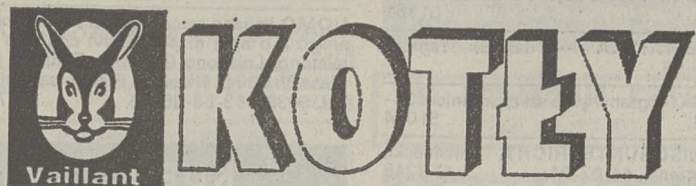
- Technologia 100 Hz Digital Scan – obraz stabilny, jak slajd
- Funkcja Crystal Clear – doskonała ostrość i krystaliczna czystość obrazu
- Kineskop Blackline S z maską invarową – fantastyczna czystość bieli

- Funkcja Black Stretch – niespotykana głębia czerni
  - Inne funkcje użytkowe – PIP, mozaika obrazów, cyfrowa stopklatka, stroboskop
- Wszystko razem to najwyższa jakość obrazu i komfort dla Twoich oczu.

MATCHLINE**PHILIPS**

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

ŚWIĄTECZNY ZAJĄCZEK Z ULGĄ PODATKOWĄ

Vaillant i Viessmann

Kompletne kotłownie i instalacje miedziane.

PLANT

Kraków, ul. Bożego Ciała 9, tel. 012/56-13-88, 56-35-00

OSTANIA SZANSA NA OSTATNI ZAKUP!

FAJERWERKI, RAKIETY, PETARDY

Duży wybór, ceny z 1993 r.
Najwyższa jakość. Instrukcja w j. polskim.

s.c. ADMAR

Udanych zakupów,
wesołych Świąt,
szczęśliwego Nowego
Roku życzy firma
„ADMAR”

Punkty sprzedaży:

- ★ Rynek Kleparski 17 (róg św. Filipa),
- ★ D.H. Gigant,
- ★ D.H. Ogrodnik (pl. Imbramowski),
- ★ Stara Tandeta Pawilon 5 (ul. Kobierzyńska).

731

ODZIEŻ HURT UŻYWANA
Ciągłe dostawy ze SZWECJI
ceny od 15 000
do 150 000 zł/kg
FH-U "IGAAR"
tel. (012) 66 56 79
ul. Zawila 57a
Kraków
zapraszamy

IZOLACJAS.A.

ZDUŃSKA WOLA

MATERIAŁY IZOLACYJNE „IZOLACJA” S.A.
ul. Łaska 169/197, 98-220 Zduńska Wola

Sekretariat, tel. (0-43) 23-35-89
fax (0-43) 23-33-89
tix 886049

Dział Marketingu, tel. (0-43) 23-49-66
fax (0-43) 23-40-25
tix 884610

tel. centr. (0-43) 23-41-11 do 15

**UWAGA
INWESTORZY
i FIRMY
BUDOWLANE**

TAKIEJ OFERTY

**NIE OTRZYMAŁIŚCIE JESZCZE
OD ZADNEGO PRODUCENTA
MATERIAŁÓW BUDOWLANÝCH**

**OFERTA
SPECJALNA**

IZOLACJAS.A.
ZDUŃSKA WOLA

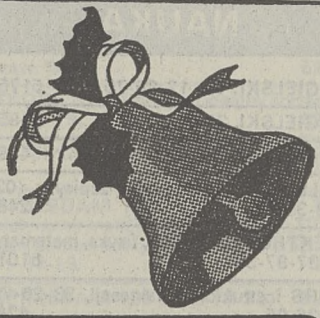
- PAPA IZOLACYJNA J333 — 4.600 zł/m² (+ 7% VAT)
- PAPA PODKŁADOWA P333/1100 — 7.950 zł/m² (+ 7% VAT)
- PAPA WIERZCHNIEGO KRYCIA W400/1200 — 7.950 zł/m² (+ 7% VAT)

W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY WYŁĄCZNIE U NASZYCH DYSTRYBUTORÓW

1. GAMBUD s.c. Kraków — Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Kamienna 10, tel. 33-08-17; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Powstańców 1, tel. 11-77-16; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Klimeckiego 14, tel. 66-71-00 wew. 257; Skład Mat. Budowl. Batowice k/Krakowa, tel. 11-41-25; Skład Mat. Budowl. Posądzka k/Koniuszy, tel. 86-20-58; Skład Mat. Budowl. Łętkowice, gm. Radziemica, tel. 86-20-80 wew. 101.
2. Krakus Kraków — Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Stoczniovców 3, tel. 56-19-88; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Jugowicka 12 a, (Brama Armatury Krakowskiej); Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Prądnicza 24, tel. 090 332-830; Skład Mat. Izolac. „Krakus”, Oddział Oświęcim, ul. Wyzwolenia 2, tel. 30-281.
3. Przedsiębiorstwo „Drewex” Skawina — Skład Mat. Budowl. Skawina, ul. Krakowska 19A, tel. 76-19-10, 76-22-60; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Królowej Jadwigi 200 a, tel. 25-12-08; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Cystersów 26, tel. 11-81-05, 12-42-07; Skład Mat. Budowl. Zabierzów, ul. Śląska 173, tel. 11-43-55 wew. 6; Hurtownia Mat. Budowl. Skawina, ul. Przemysłowa 3, tel. 76-16-31.
4. „Max” Kraków — Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Makuszyńskiego 10 A, tel. 43-55-58 wew. 18; Skład Mat. Budowl. Kraków, ul. Jana Pawła II 8, tel. 12-46-42.
5. „Jubox Skawina” s.c. — Firma Handlowa Skawina, ul. Sikorskiego 18, tel. 76-38-20.
6. „Jowisz” Limanowa — Skład Mat. Budowl. Limanowa, ul. Tamowska 8A, tel. 376-120.
7. Spółdzielnia Pracy „Gorzków” w Nowym Sączu — Hurtownia Mat. Budowl. Nowy Sącz, ul. Magazynowa 1, tel. 42-34-37, 42-09-62.
8. „AS” Zakopane — Skład Mat. Budowl. Zakopane, ul. Szkolna 32, tel. 15-712.
9. „BOZ” Rzeszów — Hurt. Mat. Budowl. Tarnów, ul. Kochanowskiego 417, tel. 21-10-71.
10. Hurt. Mat. Budowl. „Strzelczyk” Tarnów — Hurt. Mat. Budowl. Tarnów, ul. Fabryczna 7, tel. 223-781; Hurt. Mat. Budowl. Tarnów, ul. Okrężna 4, tel. 21-55-49 wew. 27; Hurt. Mat. Budowl. Dębica, ul. Transportowców 7, tel. 87-65.
11. „Ewar” Brzesko — Skład Mat. Budowl. Brzesko, ul. Kopernika 14, tel. 324-13.
12. „DanMar” Dąbrowa Tarnowska — Skład Mat. Budowl. Dąbrowa Tarnowska, ul. Oleśnicka 14, tel. 42-23-70.
13. „TRANSMARINO” Rabka — Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe, Rabka, ul. Zakopiańska 24, tel. 76-522.
14. „STC” Nowy Targ — Skład Mat. Budowl. Nowy Targ, ul. Ludźmierska 4, tel. 628-60; Skład Mat. Budowl. Jablonka, ul. Sobieskiego 28, tel. 523-11; Skład Mat. Budowl. Zubrzyca Górna (Kółko Rolnicze), tel. 527-15; Skład Mat. Budowl. Chyżne (Kółko Rolnicze).

K-1919

Restauracja „Warszawianka”
Kraków,
ul. Dunajewskiego 4,
tel. 22-67-33
zaprasza
na
**BAL
SYLWESTROWY**
Szampańska zabawa!
11546

Cieplych,
Zdrowych i Wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego Nowego Roku
życzy Państwu firma
LU SKAR
Adresy składów firmowych:
Skład opatu - Kraków ul. Plk. Dąbka 4 tel. 55 13 05
Skład mat. budowlanych - Zielonki 1 k/Krakowa tel. 33 26 22 w. 159

SEAT '95 KONTYNGENT
Dealmark BIURO HANDLOWE Kraków, ul. Borsucza 7, tel.: 67 34 67
SALON Kraków, ul. Kobierzyńska 23a, tel.: 67 03 60
SERVICE Kraków, ul. Wyki 3, tel.: 37 55 62
Tylko do 31 grudnia - radioodtwarzacz + 4 głośniki lub zamek centralny - gratis!

sufity podwieszane • ścianki działowe • żaluzje pionowe
MEBLE BIUROWE
Labeo szeroki wybór mebli włoskich i polskich
Kraków ul. Lea 202 tel. 37-42-10
Kraków ul. Kalwaryjska 9 tel. 23-62-75
Tamów ul. Narutowicza 15 tel. 21-94-93
Rzeszów ul. Marszałkowska 9 tel. 385-41
Przemysł ul. Zyblikiewicza 9 tel. 40-56
projekty wnętrz • remonty i adaptacja pomieszczeń • wykonujemy meble nietypowe

Centrum Ceramiki BOZ 2 zaprasza:
Wyremontuj łazienkę na koszt fiskusa...
...i jeśli nie zrobiłeś tego jeszcze, kup wszelkie potrzebne materiały i wyposażenie jeszcze w tym roku. Przypomnijmy, że ulga remontowa wynosi 13.620.000 i konieczne jest udokumentowanie zakupu (faktury VAT). Ulgom podlega wszystko, co jest trwale związane z mieszkaniem (flizy, ceramika i armatura sanitarna, instalacje, itp.) Sytuacje wątpliwe rozpatrywane są indywidualnie, jednak raczej z korzyścią dla inwestorów. Ulga przysługuje na rodzinę i w przypadku małżonków nie sumuje się. Teraz jeszcze pytanie, gdzie dokonać zakupu?
Najbogatszą ofertą wyposażenia łazienek w Krakowie dysponuje Centrum Ceramiki "BOZ 2" na Stałej Wystawie Budownictwa przy ul. Klimeckiego 14.
Szczególnie bogata jest oferta fliz. Na 450 m² powierzchni ekspozycyjnej można obejrzeć ok. 1100 wzorów w różnorodnych wymiarach, klasach ścieralności i twardości, mrozo- i kwasoodporne. Bogactwo wzorów dotyczy zarówno fliz polskich jak i importowanych (Włochy, Hiszpania, Czechy, Niemcy). Ceny na każdą kieszeń, już od 130.000 zł/m². Najdroższe, b. ekskluzywne kosztują ponad 1.000.000 zł/m². BOZ 2 poleca płytki i kształtki ceramiczne do obiektów przemysłowych, handlowych, użyteczności publicznej. Podczas wizyty w Centrum Ceramiki można przekonać się, że zakres zastosowania płytek ceramicznych daleko wykracza poza wyposażenie łazienek. Można tutaj zakupić flizy szczególnie polecane do wykładania powierzchni sklepowych, korytarzy, terasów, schodów, basenów, podjazdów, itp.
Ważnym elementem polityki handlowej BOZ 2 jest utrzymywanie odpowiednich zapasów magazynowych, tak by klient chcący zakupić np. 50 m² danego asortymentu fliz nie musiał odchodzić z kwitkiem.
Przy doborze płytek trzeba wziąć pod uwagę takie parametry jak: klasa twardości, klasa ścieralności, metoda wykonania, i in.
Każdy klient mający sprecyzowany cel zakupu może liczyć na wyczerpującą poradę dotyczącą materiałów i metod wykończenia.
Bardzo duża powierzchnia Centrum daje szczególnie dobre możliwości ekspozycji ceramiki sanitarnej. Można podziwiać i zakupić wyroby renomowanych producentów zachodnich - KERAMAG (Niemcy), IDO (Finlandia) ROCA (Hiszpania) i polskich (ZWS KOŁO). Na terenie Centrum pokazano kilkanaście wzorcowych łazienek. W ich skład wchodzi przykładowe egzemplarze kabin natryskowych, armatury sanitarnej (firmy: FAK (Polska), KLUDI (Niemcy) i galerii łazienkowej. W sprzedaży także wszelkie "drobiazgi" takie jak: narzędzia i akcesoria do układania płytek, silikon, pianki, masy uszczelniające, kleje, fugi i inne artykuły chemii budowlanej.
Firma BOZ 2 to duży importer. W ramach własnej polityki cenowej zapewnia przy sprzedaży hurtowej cały szereg dodatkowych zachęt (rabaty, opóźnione terminy płatności, itp.). Dojazd od ul. Powst. Wielkopolskich, na miejscu parking, w sąsiedztwie automyjnia.
W ramach poszerzenia asortymentu BOZ 2 od niedawna oferuje okna termoizolacyjne i skrzydła drzwiowe STOLBUDU Sokółka z drewna klejonego. Wg. właścicieli jest to w tej chwili najlepszy krajowy producent stolarki otworowej.

**BEZPOŚREDNI IMPORTER ZAPRASZA DO
CENTRUM CERAMIKI
NA STAŁEJ WYSTAWIE BUDOWNICTWA**
30-706 KRAKÓW ul. KLIMECKIEGO 14 tel. 66 71 00 w 216, tel./fax 56 00 25

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

PRACA

AGENCJA zatrudni. 67-11-53. 3877

AKWIZYTORÓW z samochodem zatrudni. Tel. 22-90-98. 3708

ATRAKCYJNA praca w firmie handlowej w kraju i za granicą. Al. Prądmowski 10 (9-14), tel. 11-73-49. 3810

ATRAKCYJNA praca dla młodych i ambitnych. 33-62-17. 51981

DOŚWIADCZONA księgowa poszukuje pracy. 67-32-24. 3879

DOŚWIADCZONA osobą do prowadzenia księgowości oraz drugą do prowadzenia sekretariatu przyjmuje. 55-42-00. 4266

DORYWCZA pracę podejmę. 23-16-75, wieczorem. 4268

ENERGICZNEGO mężczyznę powyżej 25 lat (chętnie emeryt, rencista) do salonu gier zatrudnię na pół etatu. Tel. 36-81-92. 52102

FIRMA z udziałem kapitału zagranicznego zatrudni 14 osób. 11-63-60. 3910

FIRMA zatrudni elektromechanika, wymagane aktualne uprawnienia SEP do 1kV, prawo jazdy, wiek do 35 lat. Tel. 11-31-75. 4207

FIRMA zatrudni inżyniera elektronika posiadającego praktykę w projektowaniu układów mikroprocesorowych. Pisemne oferty prosimy kierować na adres: abc MED Sp. z o.o., 30-133 Kraków, ul. J. Lea 114, do 31 grudnia 1994 roku. K-2221

HURTOWNIA zatrudni kierownicę - sprzedawcę tel. 56-32-34 wew. 2, 56-38-52 wew. 2. 52076

KIEROWNIKA i magistra farmacji zatrudni apteka. 55-18-36. D-7082

KOLPORTAŻ, 12-85-42. 51376

KAT. B. podejmę pracę jako kierowca. 23-60-16, po 15. 4269

Spółka prawa handlowego

ZATRUDNI

głównego

księgowego

do prowadzenia firmy

w Łącku Górnej k. Żegociny.

Kraków,
tel. (0-12) 44-49-88 do 15.

Midan

POŚREDNICTWO

PRACY

Tel. 21-60-41, 21-80-50

Kraków, Żybkiewiczza 2/6

WIZA DV-1

JEŻELI WYŁOSOWAŁEŚ WIZĘ DO USA

BEZPŁATNE OFERTY PRACY

BEZPOŚREDNIE ZATRUDNIENIE

możliwość uzyskania WIZY H1

PRZEDSIĘBIORSTWO CMS

Kraków, ul. Rzemieślnicza 1 p. 407
tel. (012) 67-29-43
tel./fax (012) 67-17-27

KELNERÓW, barmanów (młodych) przyjmujemy. Restauracja „TWARDOWSKI”, Kraków, Rynek Główny 26. 4144

KUCHARZA, kelnerkę, recepcjonistę (tę) zatrudni hotel „Demel”, Głowackiego 22. M-3367

KINO „UCIECHA” pilnie zatrudni kasjerów z praktyką, bileterów w wieku do 35 lat. Zgłoszenia pisemne ze zdjęciem proszę składać w kasie kina, ul. Starowińska 16. 4220

MĘCZYŻYŃ, pracowników fizycznych, technika do przyuczenia zawodu zatrudni firma. Tel. 555-635 wew.148. 4252

MŁODY, zdolny, poszukuje pracy biurowej. Tel. 379-879. 4224

NAUCZYCIELKA zaopiekuje się dzieckiem. 11-19-66. 4015

POSZUKUJĘ do wynajęcia maszyn szwalniczych, overlocków. Tel. 34-54-23 po 16. 3834

POSZUKUJĘ opiekunki do starszego chorego pana, wyjazd do Niemiec na 1 rok, od lutego 1995. Podstawowa znajomość języka niemieckiego mile widziana. Oferty 52106 Kraków, Wiślna 2. 4125

PRYWATNE liceum artystyczne poszukuje nauczycieli z pomysłami. Oferty nr 3710 Kraków, Wiślna 2. 3710

PRODUCENT odzieży roboczej poszukuje przedstawicieli handlowych w Krakowie i regionie. Wynagrodzenie prowizyjne. Oferty: 30-850 Kraków, ul. Makowa 1. 4128

PRACA dla kobiet w Hiszpanii. Pomoc w domu. Tel. (018) 71-20-59. 4142

PRZYJMĘ panią do pracy w hurtowni spożywczej „Sopra” Kraków ul. Saska 4. 51977

PRZEPISUJĘ teksty 11-11-26. 52080

SOLIDNIE zaopiekuje się dzieckiem. 12-43-99. 51739

SAMOTNA, bezdzietna rencistka zaopiekuje się chorą za mieszkanie. Oferty nr 3928 Kraków, Wiślna 2. 4178

SAMODZIELNA księgową zatrudnię. 23-22-10. 4178

„TECHMA” Kraków, Spółka z o.o. w Krakowie, ul. Walerego Sławka 3, zatrudni natychmiast elektryka z uprawnieniami do pomiarów. Wynagrodzenie 4.000.000 zł brutto. Zgłoszenia, tel. 55-29-66 wew. 295. D-7088

ZATRUDNIMY akwizytora odzieży. Bochnia (0-197) 269-74. t-235

ZBROJARZY doświadczonych z udokumentowanym przebiegiem pracy zawodowej zatrudnimy na budowie eksportowej w Niemczech. Praca w akordzie. Oferty nr 4124, wraz ze stosownymi dokumentami prosimy kierować pod adresem Kraków, Wiślna 2. 4125

ZOSTAŃ gazetciarzem — to fajna praca!!! Tel. 22-75-88, wewn. 150. 4231

ZLECENIA telefoniczne przyjmuję. 21-38-92. 50940

ZLECENIA przyjmuję. 25-62-47. 51732

NAUKA

ANGIELSKI. Tel. 12-85-75. 51759

ANGIELSKI. 21-72-67. 51951

CHEMIA, 25-55-43. 4081

COLLEGE zawodowy, zapisy. (03) 182-35-12. 2488

ELEKTROTECHNIKA, fizyka, matematyka. 37-97-38. 51019

KURS instruktorów rekreacji. 33-25-79, 36-26-95. 4241

KURSY samochodowe kat B. PZMot. Raty. Kraków, Sobieskiego 7. 33-81-30. 49757

KURSY komputerowe COGITO. 22-64-23. 50372

KURSY księgowości komputerowej COGITO. 22-64-23. 50373

KURS maszynopisania. 11-09-85. 50549

KURSY prawa jazdy. Karmelicka 29, tel. 37-89-89. Wykłady, podręczniki, testy, raty zapewnione. 52062

MATEMATYKA, fizyka, chemia. 37-28-26. 51761

MATEMATYKA — lekcje. Tarnobrzeg 21-25-58.

POLSKI - egzaminy do szkół średnich. 34-56-84. 51044

POLNISCHUNTERRICHT, niemiecki, tłumaczenia. 44-02-94. C-3248

POLAK zamieszkały za granicą pozna miłą, przystojną przyjaciółkę, do lat 33, mającą wykształcenie wyższe. Cel matrymonialny. Fotooferty mile widziana. Oferty: 31-557 Kraków 49 skr. poczt. 1. 51895

UOMO italiano cerca ragazza polacca per amicizia o ante di piu. Scrivi con foto e telefono. Loiaccono Giuseppe Contrada la Masa 88.030 S. Nicolò di Ricadi (Cz) Italy. Tel. 0039-963-66-35-66. 50770

KUPNO

AA Skup RTV. 21-89-09. 2112/MŁ90

ANTYKI — „Kamea”, bezpłatna wycena, kupno, komis, meble, obrazy, srebro, biżuteria. Rynek Kleparski 5. Tel. 21-72-01. 11646/MŁ 94

ANTYKI - kupno, sprzedaż, renowacja. Gertrudy 8. Tel. 21-59-60. 49771

ANTYKI 22-26-32. 50377

ANTYKI, obrazy, meble, zegary, itp również do renowacji. 21-54-46. 52162

GALERIA ANTYK, Smoleńsk 22, tel. 22-26-32 kupi obrazy, meble stylowe, srebra. Bezpłatna wycena i transport. Pożyczki pod zastaw. 51751

KOMIS-SKUP komputerowy. Os. Uroczne — przychodnia. 44-93-18. C-041/k

KORALE, złoto, srebro, antyki — kupię. Lombard „KERAM”, ul. Starowińska 12, tel. 22-67-48 wewn. 14. 2511

KORALE prawdziwe, zegarki złote, srebro — kupię. „Perla”, 22-03-50, Wielopola 24. 3015

KUPIĘ stoły, krzesła lub ławy używane, dużą ilość, niedrogo. (0-12) 34-15-25, po 20.00. 4094

MASZYNY do produkcji siatek ogrodzeniowej, nowe lub używane. Oferty nr 3942 Kraków, Wiślna 2. 3942

MULTICAR, części. 67-45-80. 3607

MEBLE stylowe 22-26-32. 50378

OBRAZY 22-26-32. 50379

PILNIE kupię kontener z dystrybutorami. Łańcut, tel. (0-17) 25-15-20, 25-26-59. 294

PIANINO dobre niedrogo kupię. 66-00-88 wew. 117. 4206

SPRZĘT garciarski, używany. (0-12) 33-41-45. 3387

SPRZĘT RTV. 44-58-44. C-3009

SPRZĘT RTV - Komis. Dietla 111. 21-17-05. 51510

SKUP - sprzedaż starej biżuterii antycznej Kraków Wiślna 10, tel. 21-83-10. 49348

SKLEP - komis fotograficzny, Kraków, ul. Wiślna 10, tel. 21-98-69 przyjmuje w komis aparaty, lampy, sprzęt fotograficzny oraz sprzęt optyczny. 49851

SREBRA, starocie 22-26-32. 50380

STARE głosniki tubowe międzywojenne. 44-31-51. 51613

RÓŻNE

BAL sylwestrowy, Szkoła Podstawowa 51, Stawowa 179 (Bronowice). Wstęp 700.000 od pary z konsumpcją. Wspólnia orkiestra. 36-46-50. mg-3881

BUFET, kino „UCIECHA” oddam w dzierżawę, zgłoszenia 17-18. 4221

JASNOWIDZ, Starowińska 38/5. 21-62-71. 4173

ORKIESTRA, wesela. 11-61-97. 1986

ORKIESTRA — tanie wesela, zabawy. 23-59-56. 3270

PRODENT — protezy, gwarancja, ekspresowe naprawy, zniżka emeryci, renciści. Niepodległości 3 (pawilon) 44-44-98, 10-18. GŁ457

POSZUKUJĘ pani Marysi Dzieździc, która mieszkała w Bochni i w Strzeszynie nr 1 z moją rodziną: Waldemar S. Kanachowski. Kontakt: oferty 51913 Kraków, Wiślna 2.

PROTEZY zębowe w ciągu jednego dnia. Łokietka 13. 33-97-88. 50640

RESTAURACJA „SANUS” organizuje wesela, Sylwestra, studniówki — 33-70-49. 3047

„SOLARIS” — masaż leczniczy, sauna, solarium, supermasaż, Małborska 64 b, 55-68-20/7. g-

SOLARIUM. 33-74-15. 50410

WRÓŻKA. 22-71-82. Rajska 20/8. 51561

WESELA — profesjonalna obsługa muzyczna. 49-30-84. C-3291

ZAKŁAD budowlany przyjmie zlecenie budowy domu lub innego obiektu. Wykonanie od podstaw do zamknięcia. Tel. (0-18) 43-23-62. z-361/94/NS

ZIMOWISKO, 55-71-88. 4091

Elektryczne powietrzne kurtyny wejściowe
THERMOSCREENS
do sklepów, salonów, hoteli.

* odcinają napływ zimnego powietrza,
* dogrzewają lokal.

ELEKTROMATIC
Kraków, ul. J. Lea 124,
pok. 213
tel. 37-81-72 11528

TURYSTYKA

KOMPUTEROWA BAZA NOCLEGOWA
miejscowości wypoczynkowych
Polski południowej
BEZPŁATNA INFORMACJA O NOCLEGACH:
warunkach zakwaterowania
aktualnych cenach, telefonach,
adresach
Tel. (0-12) 37-94-16.
pn. — pt. od 10 do 17. 10807
Zapraszamy do współpracy
kwatery, pensjonaty, hotele

TURCJA
Imprezy SAMOLOTOWE i autokarowe
pobyty 3 i 4. dniowe
B.T. MARMARA
Kraków, ul. Kaluży 1,
tel./fax 012 22-77-02 od 12 do 17
012 12-88-86, 11-31-48 całodobowo
ATRAKCYJNE CENY

BIURO TURYSTYCZNE VEGA
31-024 Kraków, ul. Szpitalna 4, tel. 22-74-30
SYLWESTER NA SŁOWACJI
* Bardejowski Kupale, 30.12 — 1.01.95, 2.150.000 zł, dojazd, wyżywienie, bal sylwestrowy.
* Drenica, 27.12 — 2.01.95, 1.550.000 zł.
* Chopok, 27.12 — 2.01.95, Kosodrzewina Ski Hotel, Dialnice, od 2.700.000 zł.
ZIMA 1995
* Francja, Alpy Wysokie w cenie Zakopanego!!!
* Rissoul, cena od 3.500.000 zł do 5.450.000 zł z dojazdem, karneć narciarski tylko 1.700.000 zł.
* Słowacja * Chopok * Tatr Wysokie * Lubovanske Kupale
* Liptowski Jan * Słowacki Raj * Mallnowe Brdo * Drenica
* Austria, Kaprun, Dachstein — pensjonaty z wyżywieniem od 5.800.000 zł, apartamenty od 2.700.000 zł.
* Wiochy, Dolomity, Marmolada, Madonna di Campiglio — 8.600.000 zł (dojazd, wyżywienie), 10 dni.
* Obozy dla młodzieży: Słowacja, Austria — od 2.450.000 zł.
* Wynajem lux autokarów z koncesją.
11482 Zapraszamy w godz. 10 — 18.

Biuro Podróży „MONA TRAVEL”
składa swoim Klientom najserdeczniejsze
zyczenia świąteczne i noworoczne.
♦ Polecamy usługi koncesjonowanych
firm przewozowych:
ACORN INTERNATIONAL-EUROPA EXPRESS
SINDBAD-PALM REISEN-PERFEKT
Kraków, Rynek Gl. 28, w godz. 10-17,
tel. 21-79-29 11543

SYLWESTER - KRAJ
* KRYNICA: (30.12 - 01.01)
„STARY DOM ZDROJOWY” (2670 000 zł/os.), „PATRIA” (1900.000 zł/os.)
* WIŚNICZ: (31.12 - 01.01) — 1150.000 zł/os. (Zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, autokar)
* KRYNICA: (27.12-01.01) „CZARNY POTOK” - 3450.000 zł
* TRZEMIEŚNIA: (31.12 - 02.01) „BIAŁY POTOK” - 1650.000 zł
* BIAŁKA TATRZAŃSKA: (26.12 - 01.01) DOM PRYWATNY - 1700.000 zł/os.
(Zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, dojazd własny).

SYLWESTER SŁOWACJA
* WIELKA ŁOMNICA: kwatery prywatne, 29.12 - 02.01 (zakwaterowanie) - od 1 060 000 zł/os.
* CHOPOK - JASNA: Hotel „Grand”**** 27.12 - 02.01 (zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, basen, sauna) - 9.700.000 zł/os.
* DOLNY KUBIN: Hotel „Park”****, 27.12 - 02.01 (zakwaterowanie, wyżywienie, impreza sylwestrowa, basen, sauna) - 5.900.000 zł.

FERIE
* KRAJ: Zakopane, Korbielew, Krynica
* SŁOWACJA: Tatr Wysokie, Chopok
* AUSTRIA: ZELL AM SEE, KAPRUN, MAISHOFFEN, SAALBACH, VIEHHOFEN, FLACHAU, BAD HOFGASTEIN.
Jagiellonia
B.P. Jagiellonia, 31-007 Kraków, ul. Wiślna 2
tel./fax (0-12) 22-77-93,
tel. (0-12) 22-03-45,
tlx 322-795

DEXTER®
Certyfikacja Informacji Turystycznej
Sukiennice
Rynek Główny 1/3
31-042 Kraków
tel. 21-77-06
fax 21-30-36

Zima '95
• Austria — Flattach, Karyntia •
• Słowacja — Tatr Wysokie •
Wczasy krajowe:
• Krynica • Szczawnica • Iwonicz Zdrój • Szczyrk •
• Bukowina Tatrzańska • Ryto • Zakopane •
Zima, Wiosna '95
• Brazylia • Cypr • Hiszpania • Indie • Nepal • Kenia •
• Malediwy • Mauritius • Meksyk • Peru • Sri Lanka •
• Tajlandia • Zjednoczone Emiraty Arabskie •
Do nas zawsze jest blisko !

KURSY
przyczające w zawodach
budowlanych
• murarz • tynkarz • malarz
• filiziarz • posadzkarz
prowadzi
Zakład Doskonalenia
Zawodowego
zapisy: ul. Dietla 38, 22-85-69
orz ul. Wybickiego 3a, 34-58-55.
11457

SUPERKORZYSTNE warunki, kurs kosmetyczny. Liceum medyczne, Kraków, Teatralne 4. 44-28-72 (8-15), 43-72-37. 3932

TANIEC towarzyski — lekcje prywatne. 48-92-64. C-3311

MATRYMONIALNE

AMNIS, skrytka 17, 30-024 Kraków 65. We dwoje różnie. 2694

BIURO matrymonialne dla puszczących. „PUCHATEK”, 44-74-82. 1307

ITALIANO cerca ragazza Polacca molto bella per amicizia viaggi o piu. Scrivi con foto e tel. Schariti Raimondo via Atti n.7 40100 Bolocna Italy. Tel. 0039-51-62-34-112. 50771

40-LETNIA Pani, przystojna, wysoka, gopodarna, lagodna, wyższe wykształcenie, pozna wysokiego, uczciwego Pana, lubiącego turystykę pieszą i samochodową. Pan może mieć dziecko. Oferty nr 3667 z aktualnym zdjęciem proszę kierować pod adresem: Wiślna 2, Kraków.

EXPRESSRANDKA. 44-70-44. C-3141

NAJSERDECZNIEJSZE życzenia świąteczno-noworoczne zawarty parom małżeńskim, klientom składa Biuro Samotnych, Sikorskiego 13/16. 22-73-68, 66-95-58. 52035

PANNA dobrej prezencji, kulturalna, miła, materialnie niezależna pozna wolnego pana bez zobowiązań, wykształconego od 35-45 lat. Adres grzecznościowy: E. Mucha, 32-050 Skawina, ul. Wypiąńskiego 2. 52134

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

SPRZEDAŻ

ATRAKCYJNA suknie ślubną, 12-04-65. 4116
ALASKAN malamute, (012) 12-29-08. 51958
DOGI, rottweilery, (0-187) 664-17. NT-8833
DOBERMANY rodowodowe, 47-60-92. 989/gB
DOBERMANY, sznauclery olbrzymy, (012) 43-50-67. C-3226
DOM stan surowy, budynek gospodarczy, sad, działka 20 a w Proszówkach - Bochnia, (0-197) 222-28. t-470
DALMATYŃCZYKI, 44-88-04. GŁ463
FLIZY, terakota, kleje, Nowa Huta, ul. Makuszyńskiego 17. GŁ119/94
FUTRO, czarne karakulu, duża, 56-25-09. 4060
FIAT 126p 1986, tel. 33-16-56. 52155
GABINET stomatologiczny używany sprzedam, 11-71-74 do 9, po 20. Oferty 52095 Kraków Wiślna 2.
JUŻAKI - psy stróżujące obronne, (012) 12-29-08. 51957
JAMNICZKI długowłosa, 47-27-54. 4229
KONCESJĘ na hurtownię piwa i wina. Oferty nr 4130 Kraków, Wiślna 2.
KAMERĘ Panasonic M-7, Bochnia, ul. św. Jana 8/12. t-444
KIOSK handlowy, ul. Górników, sprzedam, 33-19-58. 51692
LAMPY, karnisze, Kalwaryjska 25. a-806V
MASZYNY i urządzenia firmy Karcher, 37-66-35. 51311
MASZYNY stolarska, wyrówniarki wieloczynnościowa, szlifierka taśmowa. Skawina, Krakowska 15/3, k. pawilonu Ogrodniczego. 4197
MEBLE „Zak”, 5 mln. Tel. 25-62-67. 52027
NAJWIĘKSZY wybór renomowanych firm szwajcarskich, w ofercie między innymi Raymond Weli, Favre Leuba, Longines, Tissot, Doxa, Atlantic. Zapraszamy sklep Wiślna 10. 51649
NICI, itd. (0-12) 11-86-78. 3680
OSTRZARKE do noży strugarskich, 11-86-66. M-3361
OWCZARKI niemieckie, 48-15-77 wew. 196. C-3303
OWCZARKI niemieckie Bochnia, ul. Gadowskiego 13. t-447
OVERLOCKI, (012) 12-40-54. 3278
OWCZARKI niemieckie, (0192) 313-78, 306-10. 3226
OWCZARKI niemieckie, Będkowiec 126. Tel. 61-42-07. 4042
OWCZARKI niemieckie, (012) 48-42-57. 4253
OWCZARKI szkockie colli, 84-14-64. 4256
OWCZARKI niemieckie rodowodowe po championie, (0-12) 83-14-46. 51754

Maszyna do przyszywania guzików „Levis” 240 De'LUK z motorem, używana w b. dobrym stanie, cena 1600\$ + clo, tel. 11-27-97. 11512

FLIZY
KLEJE, LISTWY, FUGI
NAJWIĘKSZY WYBÓR
D.H. WANDA, D.H. GIGANT
D.H. ARPIS - RONDO MOGISLIE

WYPOCZYNI SKÓRZANE
atrakcyjne ceny
oferuje Salon Meblowy
Stare Piaski- ul. Rzącka 24, tel. 55-28-48
Limanowskiego 1, tel. 56-16-55

HURTOWNIA
ODZIEŻY
UŻYWANEJ
Nowość! EURO-MIX (CRYM)
KRAKÓW, RYNEK DEBNICKI 14
TEL. (0-12) 66-83-10.

Zakład Wylęgu Drobiu
oferuje
PISKLETA
ogólnoużytkowe o różnorodnym upierzeniu, jarząbka i czerwone brojlery
pisklęta szczepione
możliwość przesekowania
transport specjalistyczny.
Konkurencyjne ceny hurtowe i detaliczne.
Zapraszamy do współpracy dystrybutorów i ochowalnie.
Wólcik Ryszard
Nowa Huta, os. Lubocza 69
tel. (012) 44-96-81. 697

KONTROLERY
kosztów rozmów telefonicznych
do domów - cena 990 tys. zł.
Tel. 67-27-87. 517

FAX PANASONIC KX-F130
Tel. 11-27-97 11593

PERUKI
TRESKI
Kraków, ul. Grodzka 40,
sklep „Merino”, I p. 11311

KOMIS • SPRZEDAŻ • SKUP
kamieni szlachetnych, wyrobów ze złota.
Sklep jubilerski
Kraków, ul. Zwirzycka 10,
tel. 21-71-28. 10644

ÓWCZAREK niemiecki 2 lata, tel. 37-78-00 wew. 53. 51758
PASSAT, 1993 r. 37-46-47. 51814
PRODUCENT narciarek, (012) 84-17-48. t-468
PARKIETY - tanio, 48-59-28. C-712/V
PILNIEI zegar stojący, trójwagowy, 23-21-15. 4262
PUSTAKI, kręgi, 67-45-80. 3605
PIEKARNIK cukierniczy dwukomorowy elektryczny tanio sprzedam tel. (0-115) 202-08, 224-20. 51893
PRASY hydrauliczne, piec ceramiczne, automat do pakowania cukru 4-7 g sprzedam. (0-35) 43-37-17, 43-14-20. 52059
ROTTWEILERY, 55-83-74. 52049
SKLEP zoologiczny sprzedam, Oferty nr 4138 Kraków, Wiślna 2. 4138
STOŁY bilardowe 7, 8, tel. 55-21-34, 33-42-18. 4129
SZNAUCERY olbrzymy, 47-94-24. 120/gBP

SPRZEDAM wypożyczalnię kasety video i komorę chłodniczą, 36-06-18. 51642
SPRZEDAM naftalinę 21-35-55. 51688
SIEKACZKĘ mechaniczną, (0-12) 23-03-13. 52064
STOŁY bilardowe, 76-39-52. 51172
126P 91 r., 61 mln, 67-64-09. 52111
TANIO, telewizory, narty, komisy, Dietla 111. 51511
TANIO sprzedam filipery, gry TV. Tel. 43-56-65, po 21. GŁ 448
TANIO sprzedam maszyny do produkcji wyrobów tekturowych wraz z rynkiem zbytu. Tel. (0-146) 87-51. Db-011910
35 m², Kozłówek, tel. 36-99-68. 4217
URZĄDZENIE do produkcji artykułów motoryzacyjnych. 25-81-91. C-3304
WYPOŻYCZALNIE kaset video, 47-92-08. 4056

MOTORYZACYJNE

AUTOALARMY, centralne zamki, 44-45-17, Cienista 12. g-3426
AUTOALARMY - znakowanie gratis, 11-22-55. C-045/k
AUTOALARMY, immobilisery, radioodtwarzacze - montaż, sprzedaż, naprawy, (012) 11-15-33. 2398
AUTOGAZ, montaż, raty - 25-60-90. 2785
AUTOGAZ, raty, 12-90-11. 3130
AUTOGAZ, raty, również w gwarancyjnych Polonezach, 78-24-04, Gazmont. 3131
AUTOSZYBY, Naprawa, sprzedaż, Zakopiańska, 66-52-20. 3405
AUTO do remontu kupię. Holuje i placę natychmiast, 78-65-69, 78-63-60. 3908
AUTOALARMY, blokady biegów, 33-09-48, Jaremy 29. 3924
BLACHARKA używana do zachodnich, (0-12) 36-13-43. 3065
BLACHARSTWO samochodowe, płyta AUTOROBOT, Rząsa, Szewczyk, Kraków, Jerzmanowskiego 33 d. 3305
BEZGOTÓWKOWO blacharstwo, lakiernictwo, holowanie, oględziny PZU, 25-22-11. 50211
BMW 320i, 1990 r., stan idealny, 64.000 km sprzedam, tel. 37-04-48, 22-13-09. 51849

FIATA 126p kupię, 55-74-31. 51787
FIAT 126, Cinquecento, Uno - zapewniamy duży wybór kolorów, wyposażenia, Atrakcyjna sprzedaż ratalna: także bez zysantów, bez pierwszej wpłaty (bardzo niskie raty do 6 lat). Polinar Dealer Fiat, Kraków, ul. Ofiar Dąbia 14 (każde auto z radioodtwarzaczem), (0-12) 11-30-09, 11-27-95. 3400
FORD Escort 1,8 D, 1990 sprzedam, (0-197) 285-63. t-472
FIAT 126 p, kolor złoty, rok 1990, stan bardzo dobry, Tel. (0-18) 43-23-62. 362/94/NS
FORD Sierra 1990 sprzedam, (0-12) 12-97-46. 4264
HAKI holownicze do samochodów krajowych i zachodnich, 36-19-80, 25-50-58. 51432
KUPIĘ 126p, Poloneza do 40 mln, 66-54-95. 52085

KUPIĘ garaż na osiedlu Centrum D. Tel. 44-90-30. 4178

LAKIERNICTWO 40 % rabat, 36-35-06. M-3346

MAZDA 626, 2000 ccm, 1994, 5000 km, czerwony. Wspomaganie kierownicy, katalizator, 2 poduszki, radioodtwarzacz, cena 500 mln. (0-12) 33-39-70. 4192

MAZDA 323, 1600 ccm, 1994, 2000 km, ciemnozielony, 3-drzwiowy, wspomaganie kierownicy, radioodtwarzacz, cena 300 mln. (0-12) 11-10-81. 4198

OPEL Ascona, 1987, diesel sprzedam. Tel. grzecz. 86-13-19. 4240

PUNTO, Tipo, Tempra. Kontyngent 1995 do wyboru, zawsze ponad 200 samochodów. POLINAR, Główny Skład Celny, Fiat Auto Poland, Kraków, ul. Ofiar Dąbia 14. Tel.: (012) 11-30-09, 11-27-95. 1006

POLONEZA (1989) - sprzedam, 55-96-30. a-220p/94

SPRZEDAM Poloneza, 1990, 48-15-77 wew. 364. 52129

SKODE 105, 1984, stan idealny sprzedam, 47-37-79. 52022

SAMOCHOÓD rozbity kupię, 78-19-21. 4078

SPRZEDAM Porche 9'4, model 1986, platynowy metalik 95000 km, MULTILOC, stan bardzo dobry, cena 13000 USD. Tel. 11-37-13. 3105

SPRZEDAM 126 p. 12-70-92. 52120

SPRZEDAM VW Jetta 1,8, 1990 r. (012) 37-47-71. 4149

SPRZEDAM Ładę 1500S, Tel. 48-02-72 (12-20). 4179

SPRZEDAM Mitsubishi Colt 1,5GLXi, 1991, 165.000.000, 22-65-62. 4203

SPRZEDAM 19 rat w „Auto-Tak” (Cinquecento 900), 57-15-18. 4233

SZYBY samochodowe, 12-16-26, Powstańców 32b. 3775

SZUKAM garażu, lub miejsca na garaż, Okolice Miodowa - Starowiślna. Tel. 21-77-58. 4110

TOYOTA Camry 2.2 1993, klimatyzacja, 445 mln - sprzedam, (012) 66-00-88 wew. 434. 3872

TRANSPORTER diesel 85/86 oszklony - sprzedam, (012) 48-31-55. 4244

TAVRIA fabrycznie nowe z pełną gwarancją, poj. 1.100, 5 miejsc, 5 biegów, prędkość max. 150, 8r. zużycie paliwa 6/100, ceny już od 119 mln. Informacja: Kraków 22-51-00 wew. 264, 259. 51582

VW PASSAT 1900D, 1991 r., 21.000 km - sprzedam, 11-89-25. 4122

VW Golf diesel (1982) tanio sprzedam, (0115) 311-95. 4219

WYJAZDY po samochody „ABS” 375-376. M-3227

POKROWCE-PLANDEKI
Cieszyńska 12 (boczna Wrocławskiej)
m-3274

Alfa Romeo
CZĘŚCI
Kraków, Centralna 53C, tel./fax 25-93-81
m-3291

TŁUMIKI
Dietla 27, 23-16-32

LAMPY
Audi *BMW *Ford *Mercedes
*Nissan *Opel *Toyota *VW
Kraków, Lindego 1, tel. 37-54-01
D-3449

FIAT LANCIA IVECO
CZĘŚCI
Kraków, Centralna 53C, tel./fax 25-93-81
m-3290

OPEL FIAT
części i akcesoria
poleca firma
Kazimierza Wielkiego 57
Kraków, tel. 34-11-05

AUTO AUTORYZACJA FSO,
GAZ RATA!
LINDEGO 5, 23-76-44
m-3271

TŁUMIKI
szybki serwis
ul. Lindego 1, tel. 37-54-01
D-3448

POLONEZ
w Wieliczce
* wszystkie kolory
* ceny fabryczne
Punkt sprzedaży
przy trasie nr 4 Kraków - Tarnów
czynny: pon.-pt. 9-17, sobota 9-14
Informacja całodobowa 78-50-11
Na miejscu: konserwacja antykorozyjna
D-3390

Motozbyt
okazja - sprzedaż Polonezów.
Świąteczna bonifikata!! OC - gratis!
Kraków, ul. Nowosądecka (róg Dauna),
tel. 55-46-12. 613

LOKALE

A.A.A.A. Agencja, Batorego 6 A, sprzedaż, wynajem, 33-78-19. 51675

A.A.A.A. Agencja, Drażkiewicz „OL-SZA”, 11-80-22, 12-03-05 (9-19). 3220

A.A.A.A. Agencja, Grodzka 51, 23-11-03. 2402

A.A.A.A. Agencja, Słowackiego 58, 33-22-87. MI 2016

A.A.A. Agencja - Grodzka 3, 21-18-18, 22-35-83. 51555

A.A.A. Agencja - wynajmowanie, sprzedaż, (0-12) 21-49-14, 22-67-48. 2607

A.A.A. Kupno, sprzedaż, wynajem, 44-46-11 (NOT). 2075

A. CIELECKI - Agencja, (0-12) 21-62-05. 49950

AGENCJA, 12-77-39. 3664

AGENCJA, geodezja, 56-53-25. 51388

AGENCJA - Karmelicka 56, 33-41-48. 49796

AGENCJA Pleśniarowicz, 33-47-91. MI 2016

AGENCJA, Starowiślna 20, (0-12) 210-876. 4243

AKTUALNIE sprzedam mieszkanie, 33-22-67, 33-47-91. MI 2018

AKTUALNIE kupię mieszkanie, 33-12-08. ML-2018

BIUROWO-usługowe - Szkolna, 47-54-96. 1022/gB

4-POKOJOWE, superkomfortowe, loggia, flizy - zamienię na dwa mieszkania osobne, mogą być gorsze, 11-25-36. 4103

DWUPOKOJOWE, superkomfortowe zamienię na większe, 33-66-15. 52007

DO wynajęcia sklep, 23-73-24 (9-17). 4185

DO wynajęcia mieszkania w domu jednorodzinnym (36 m²) oraz lokal handlowy z telefonem (25 m²), 43-46-31. C-3280

FIRMA poszukuje lokalu handlowego do sprzedaży pieczywa i wyrobów cukierniczych tel. 25-89-60. 51513

GARAŻ do wynajęcia (35 m²), 11-19-66. 4014

GARAŻ do wynajęcia, 47-65-88. C-3305

KUPIĘ mieszkanie, 56-55-01. 3852

KUPIĘ garsonierę, Śródmieście, Krowodrza, 56-55-01. 3853

KUPIĘ mieszkanie dwupokojowe, 21-92-78. 52137

LOKALU do 30 m² poszukuję, 44-45-91. 2382

MALY lokal handlowy wynajmę, kupię, Tel. (0-12) 25-53-10. 52032

MIESZKANIE kupię, 22-81-67. 50588

MIESZKANIE, 94 m², hipoteczne, Królewska - zamienię na domek, Oferty M-3365, Kraków, Lea 112/102. M-3365

MIESZKANIE jednopokojowe chętnie z telefonem, centrum Nowej Huty kupię, 43-55-47. C-3289

MIESZKANIE kupię, (0-12) 43-37-54. 3945

SPRZEDAM mieszkanie 22-81-67. 50590

SPRZEDAM mieszkanie, 21-82-90. 52135

TRZYPOKOJOWE w Przemysłu na małe w Krakowie. Tel. (012) 44-59-28 (8.00-16.00). 4254

3-POKOJOWE, 52 m², superkomfortowe, lokatorskie zamienię na dwa mniejsze. Oferty 52021 Kraków, Wiślna 2.

WROCŁAWSKA, 35 m², 355 mln. 56-55-01. 3844

WYDZIERZAWIĘ lokal handlowo-biurowy, 140 m², zespół pawilonów, I p., przy placu targowym Bieńczyce, 43-15-88. C-3281

WIDOK, 31 m², lokatorskie zamienię na większe, 37-11-73. 52003

WIELICZKA! Mieszkanie sprzedam, (0-115) 239-15. 52159

ZAMIENIĘ garsonierę, Kraków, na Zakopane, (012) 12-09-07. 52130

ZAMIENIĘ M-3, własnościowe, Wolbrom na Kraków, 21-07-96 po 16. 52148

ZAMIANY, (012) 22-67-48. 1413

ZAMIANY, 23-11-03. 2405

Wesołych świąt Bożego Narodzenia oraz wszystkiego najlepszego w Nowym Roku życzy POŚREDNICTWO HAJTO & KOWALIK 11992

POŚREDNICTWO TWÓJ KONTAKT 23-42-67 099-598

KAMI KUPNO - SPRZEDAŻ - NAJEM ul. Studencka 1, 22-86-17. M-3221

AGENCJA KORONA MIESZKANIA - NIERUCHOMOŚCI tel. 56-02-04 ul. Kalwaryjska 9 (od 10 do 18)

Kupię mieszkanie na parterze 50-100 m². 55-10-66. 638

Mieszkania, nieruchomości MAŃKOWSKI ul. Karmelicka 46, tel. 33-26-93

CENTRALA NIERUCHOMOŚCI Grzegorzowska 27 najem, kupno 21-56-25 sprzedaż Mieszkania, lokale, nieruchomości D-3429

Mieszkania - Domy kupno-sprzedaz-wynajem LUBLANSKA34 t.162140 MAZOWIECKA4 t.340986 SENATORSKA15 t.219646 STAROWISLNA1 t.223362

AGENCJA FIRMA PROJEKT

NIERUCHOMOŚCI

A.A. Pleśniarowicz, Lea 20B, 33-47-91. MI 2016

AGENCJA, 12-77-39. 3662

AGENCJA - kupno, sprzedaż, (0-12) 21-49-14. 2606

AGENCJA Stronczak, 33-22-67. MI 2016

DZIAŁKĘ kupię, 67-58-96. 4035

DOM w zamian za pomoc w jego wykończeniu - do wynajęcia, 34-24-87. a-214p

DZIAŁKĘ budowlaną (Nowa Huta) sprzedam, 25-53-45. 4182

DZIAŁKA budowlana, uzbrojona 50a, 7 minut od centrum Krakowa - sprzedam, (0-12) 33-27-85, 55-83-04, 33-69-10. 4202

DEBNICKI, ul. Tyniecka, atrakcyjną działkę budowlaną o powierzchni 17 a (możliwość podziału), pełne uzbrojenie, cisza, dużo zieleni sprzedam tel. (0-12) 11-12-52. 52119

DOMY spręda pośrednictwo- Prokocim, Krowodrza - zabudowa szeregowa, k/Bochnia, Wola Radziszowska - letniskowy, 56-07-69. 51765

SPRZEDAM dwupokojowe (45 m²) lub zamienię na większe, 48-57-62. 44998

SPRZEDAM lokal handlowy 36 m², Kraków, ul. Grzegorzowska 7, tel. (0-165) 70-953. Z-ne014921

DOM nowy do wykończenia (flizy, parkiety) Swosowice sprzedam, 47-07-75. 52147

DZIAŁKI budowlane okolice Skawiny sprzedam, 77-77-23. 50745

„DOMADER” - solidne pośrednictwo, 67-48-99. M-2988

DOM, mieszkanie kupię, 33-01-34. MI2018

DO wynajęcia dom w centrum Bochni 110 m² z telefonem w gabinecie lekarskim, biura adwokackie lub inne oraz sutereny 85 m² na działalności gospodarczą. Wiad. tel. (0-197) 242-62. t-443

DWA budynki w systemie biuńicznym do małego wykończenia, możliwość odpisu, (0-192) 318-36. t-252

DZIAŁKĘ uzbrojoną 7 a, Wola Justowska sprzedam, 37-35-49. 52166

GARAŻ kupię, Tel. 34-04-83. 51723

KAMIENICĘ międzywojenną sprzedam, 33-66-15. 52008

LIBERTÓW - dom do wykończenia sprzedam, Tel. 21-92-67.

OKAZJA! Działka budowlana 32 a, gaz, prąd, telefonie na budowę w Kunicach k. Gdowa, 130 mln, oraz działka rolna 40 a, 20 mln. Tel. 37-88-71. 51898

NIEDOKOŃCZONY, stan surowy - sprzedam, 48-39-89. C-3310

NOWY dom z dużym sadem k/Dobczyce - 600 mln zł, Wieliczka-Lekarka, rozpoczęta budowa - 80 mln, Sidzina, uzbrojona działka 10 a - 10 mln/a - spręda pośrednictwo, 55-48-68, 23-33-82. 15385/el

PARCELE na osiedlu Krowodrza - handel i usługi wydzierżawie lub sprzedam, Oferty 51757 Kraków, Wiślna 2.

SPRZEDAM domek letniskowy, Grodkowice k.Szrowa, 280.000.000, 47-85-92. 4250

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

USŁUGI

ADAPTACJE pomieszczeń, suche tynki, ściany działowe, sufity podwieszane. Tel. 47-14-53, 47-54-47. 1033gB

ALARMY — 47-03-20. c-3152

ALARMY, 55-70-04, 78-16-95. 50151

ALARMY, 12-48-10. 50792

ANTENY. 25-78-43. D-6986

ANTENY RTV — satelitarne, alarmy — Złotek . 33-88-30. M-3195

ANTENY TV, satelitarne. Tel. 12-96-97. 3286

ANTENY TVSAT, 12-82-89. 3728

ANTENY, 55-79-44. 3792

ANTENY- montaż, naprawy, 44-53-92. 47590

ANTENY. 23-06-81. 51452

ANTENY. 11-74-34. 51615

ANTYWŁAMANIOWE zabezpieczenia, dodatkowe drzwi „Omega” 66-45-16. D-7029

BOAZERIA. 36-62-26. 50232

BOAZERIA- szafy 43-21-78. 51525

BRYGADA budowlana- budynki od podstaw, 25-10-61. 51782

CYKLINOWANIE, lakierowanie nieszkodliwe, VAT- Wójcik. 34-25-97. 47045

CYKLINOWANIE, układanie Kozłowski. 33-42-12. 50644

CYKLINOWANIE. 25-75-78. 975gB-a

CYKLINOWANIE. 55-59-16. a-161p

CYKLINOWANIE, układanie, referencje, VAT. 21-61-95. 2973

C.O.-wod.-kan.-gaz. 37-81-26. 4152

CZYSZCZENIE dywanów, 21-61-54. 2608

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerki — 44-43-85. 3819

CZYSZCZENIE ekologiczne (Rainbow, Karcher). 67-42-27. D-7043

DETAL — Remont remonty, adaptacje (0-12) 36-57-32 po 20. 51884

DOMOFON, montaż, naprawy — 21-90-08. 2539

ELEKTRYK domowy. 37-95-36. 51818

ELEKTROINSTALACJE, naprawy, przerwóki 56-06-84. 52074

ELEKTROINSTALACJE, 37-07-65. 4147

ELEKTROINSTALACJE. 48-88-23. C-3168

FLIZOWANIE. 43-05-24. C-3004

FLIZOWANIE solidnie. 49-17-82. C-704V

FLIZOWANIE. 56-18-67. 3922

FLIZOWANIE, hydraulika. 12-94-11. 4087

FLIZOWANIE. 23-22-12. 4117

FLIZOWANIE, (012) 86-15-26. 4151

FLIZOWANIE. 36-36-48. 50265

FLIZOWANIE, malowanie, tapetowanie, hydraulika, VAT. 48-87-48. 51619

ŻALUZJE — ROLETY

PRODUKCJA • MONTAŻ

Kraków, ul. Kurniki 4, tel. 22-22-76, „ALMES” 11220

KUŚNIERSTWO

DŁUGA 5

Przerabiam futra i kurtki

LAMEL PIONOWE

ŻALUZJE POZIOME

PRODUKCJA-SPRZEDAŻ-MONTAŻ

2 lata gwarancji!!! Dojazd bezpłatny!!!

w cenie VAT!!!

8" - 18", każda sobota 9" - 14"

ul. św. Łazarza 13

tel./fax 23-18-64

mp-1257F

ORLITA s.c.

Bezpośredni importer poleca:

rolety

- aluminiowe

- PVC

- tekstylne

żaluzje

- rolkowe

- plastikowe

markizy

produkcja • sprzedaż • montaż

KRAKÓW ul. Chełmońskiego 11a

tel/fax: 36-12-73, pon.-pl. 10⁰⁰-18⁰⁰

MEBLE NA WYMIAR

(012) 44-62-44 w. 16 10108

Pomożemy w każdej sprawie dotyczącej ZUS-u. ☎ 34-15-66 w. 246. C-694/V

ANTENY SATELITARNE

f.h. „MODEL”, ul. św. Agnieszki 10
NAPRAWY — ul. Kołłątaja 10
TEL 21-09-57

FLIZOWANIE- hydraulika, tel. 66-77-89. 51674

FLIZOWANIE roboty wykończeniowe, 25-10-61. 51783

FLIZOWANIE. 66-10-42. 51832

HYDRAULIK, naprawa piecyków — 56-12-96. 3880

HYDRAULIKA — naprawa piecyków, 37-78-00, wewn. 263. M-3214

KOTŁY c.o., naprawa, konserwacja. 56-52-05. D-7023

KOMINKI 67-17-90. 46911

KRAWCOWA domowa, 47-61-28. 4199

KOMPLEKSOWE remonty tanio wykona firma, 22-95-66 wewn. 210. 51858

LODÓWKI- chłodnie, 21-95-30. 47617

LODÓWKI- chłodnie. Tel. 12-40-33, wewn. 287. 50293

LODÓWKI, zamrażarki. 48-99-02. C-3203

LODÓWKI. 43-00-95. C-3118

LODÓWKI, zamrażarki. 47-51-22. C-3055

LODÓWKI — naprawa u klienta. 36-69-21. M-3134

MALOWANIE, tapetowanie. 67-68-62. a-180p

MALOWANIE, tapetowanie, 48-56-91. 3325

MALOWANIE tapetowanie 37-83-70. 47801

NAPRAWA pieców kąpielowych 34-54-67. 50199

NAPRAWA — piece łazienkowe, spalanie, szczelność, gwarancja, 21-09-97. 50850

NAPRAWY telewizorów. 48-13-55. 2514

NAPRAWA, przestrajanie telewizorów, magnetowidów u klienta, gwarancja. (012) 66-70-80. 2645

NAPRAWA pralek automatycznych, 11-17-81. 2910

NAPRAWA telewizorów. 11-95-70. 3172

NAPRAWA — piece łazienkowe, wszystkie typy, gwarancja. 56-52-05. D-7019

NAPRAWA pralek, lodówek. 55-66-33. 6976

NAPRAWY piecyków. 23-39-25. C-032/K

NAPRAWA, przestrajanie telewizorów. 44-37-96. 3669

NAPRAWA telewizorów, 56-37-15. 3805

NAPRAWA telewizorów, magnetowidów. 47-44-30. 3864

NAPRAWA magnetowidów, telewizorów. 48-45-75. 3865

NAPRAWA pralek automatycznych, 12-57-38. 4058

NAPRAWA pralek, 11-59-73. 4093

NAPRAWA, przestrajanie telewizorów 25-87-96. 51349

NAPRAWA piecyków, term gazowych, 21-08-03. 51702

NAPRAWA telewizorów, magnetowidów wszystkich firm. Ceny konkurencyjne. Dojazd gratis. 43-36-83. 52089

OKAŻJA tylko 2.700.000, piece łazienkowe PG-17-20-3 oszczędnościowe plus montaż, gwarancja, raty. 56-52-05. D-7021

PIECYKI, kotły — świebodzickie. Naprawy, sprzedaż, montaż, serwis. Gromgąz-Prądnicka 65. 23-39-25. C-032/K

PRZEPROWADZKI, 43-46-83. 2390

PROJEKTOWANIE, kosztorysowanie i wykonawstwo w budownictwie. Tel. 67-03-40, 78-20-15. 2903

PRZEPROWADZKI, 36-61-63. 3215

PRACOWNIA stolarska podejmie się produkcji i usług. Tel. (0-192) 53-282, wieczorem. 3620

PRZEPROWADZKI „Domus” (012) 21-22-75. 50353

REMONTY, 12-94-11. 4086

REKLAMY, sitodruk „Linea” (012) 44-34-64. 1007gB

SUFITY podwieszane- mineralne, aluminiowe. Suche tynki- sprzedaż, montaż, 33-41-07, Pachofskiego 9. 50752

SZKLARZ całodobowy. 44-77-82. C-674/V

SZKLARZ. 44-64-64. GŁ 429

SZKLARZ. 25-75-57. C-674/V

SERWIS, RTVC, magnetowidy, wideofilmowanie. BARGIEL, 33-80-27, (36-34-17). 2474

SUCHE tynki. 12-94-11. 4088

TANI transport, zespół 15t, oplandeczony, VAT. Tel./fax 37-64-06. 4259

TELEGAZETA, magnetowidy, telewizory, serwis — 25-20-82. 2054

TRANSPORT Roburem. 47-81-43. 4098

TRANSPORT najtaniej (0,5-3 t) przewóz osób i samochodów. „ABS” 375-376. M-3228

TRANSPORT Starem. 43-09-23. C-3275

TRANSPORT. 200.000. 36-61-63. 47514

TRANSPORT 10t (plandeka), 78-55-72. 49837

TRANSPORT 21-07-46. 49966

TRANSPORT 21-88-70. 50123

USŁUGI tapicerskie, 48-34-18. 2249

WIDEOFILMOWANIE 666-059. 49872

WIDEOFOTOFILMOWANIE. 48-01-95. 51380

WIDEOFILMOWANIE. 44-59-53. 47955

WIDEOFILMOWANIE. 47-54-96. 957/gB

WIDEOFILMOWANIE. 43-04-87. C-3086

WIDEOFILMOWANIE. 36-74-93. M-3110

WIDEOFILMOWANIE, 47-66-83. 3903

WIDEOFILMOWANIE, 67-63-49. 2593

WIDEOFILMOWANIE, 12-18-34. 50942

WODOMIERZE — montaż. 43-02-44. C-3259

WOD.-kan.-gaz.-c.o., naprawa pieców. 23-44-31. 49736

WYCISZANIE drzwi, tapicerka drzwiowa — atrakcyjne wzory. 47-81-85. 1029gB

ZAKŁAD budowlany wykona usługi fliżarskie, tynkarskie, lastriko i.t.p. 84-12-00 wewn. 200. 4016

ŻALUZJE pionowe, poziome, rolety zewnętrzne antywłamaniowe. Kraków (012) 67-60-09, Bochnia (0197) 255-02. 49843

ŻALUZJE pionowe, poziome, gwarancja 33-04-55. 50004

ŻALUZJE 44-24-71. 50006

ŻALUZJE pionowe, poziome, gwarancja. 21-17-10. 2603

ŻALUZJE, 22-34-28. 2604

ŻALUZJE, produkcja, montaż — 21-62-54. 2776

ŻALUZJE. 55-74-74. D-6913

ŻALUZJE. 67-24-26. a-177p

ŻALUZJE. 36-90-02. 2777

ŻALUZJE poziome, pionowe, produkcja, montaż, gwarancja — 36-89-45. 2927

ŻALUZJE, rolety antywłamaniowe, produkcja, montaż, gwarancja — 36-56-97. 2929

ŻALUZJE, zaczepy, uszczelnianie. 56-52-68. 3803

BIZNES

BIURO rachunkowe, Malborska 64b, Tel. 55-91-30. 2295

BIURO rachunkowe. 43-68-69. 49980

„EXECUTOR” — windykacja, należności. 12-14-67. M-3347

FIRMA przyjmuje lokaty pieniężne. 22-32-83. 2010

FIRMA przyjmie współnika z gotówką. (0-12) 55-21-57. 4255

KOMPUTEROWE przepisywanie, (012) 12-22-01. 3732

KOSZULE, producent, atrakcyjne wzory i ceny. Tel. 23-90-05. 4068

KSIĘGI, ryczałt, VAT. 47-08-97. 111gBP

KOMPUTEROWA księgowość, 47-70-60. 4102

LAKIEROWANIE proszkowe. 36-30-80. 4080

Biuro Finansowo-Księgowe „KONTO”

* ks. handlowe,

* ks. przychodów-rozch.,

* deklaracje PIT, VAT, ZUS.

Kraków, ul. Grzegorzeczka 69/p. 30

tel./fax 21-10-74 w. 20,

tel. 21-36-22 w. 455

PARKING!!! 11547

Kompleksową obsługę księgowo-finansową rozliczenie z budżetem i sprawozdawczość, obiektywne, poufne analizy ekonomiczne, z zastosowaniem międzynarodowych standardów w pełnym przekroju branżowym — od nowego roku poprowadzimy.

Tel. 55-04-56, 48-33-98

(po godz. 16). 11051

POŚREDNICZĘ

w nawiązywaniu kontaktów z niemieckimi firmami. Tel. 47-88-35. 51445

PRODUCENT swetrów poszukuje odbiorców. Tel. (0-12) 25-53-10. 52033

SPÓŁKĘ z ograniczoną odpowiedzialnością, odpierdam, tel. (0-17) 628-513. 325

WIEMAR, odzyskiwanie należności. (090) 33-43-33. 2529

ZAKŁAD do produkcji pustaków i elementów betonowych lub wyposażenie sprzedam. Tel. 66-73-86. 4043

POZYCZKI

A.A. ATRAKCYJNE pożyczki, skup RTV, złota, srebra, Lombard Grzegorzeczka 17, 21-89-09. 2111/MŁ/94

A BAST najkorzystniejsze pożyczki, komis, skup, sprzedaż. Kazimierza Wielkiego 117, 36-86-00.

LOMBARD

Udzielamy pożyczek pod ruchomości i nieruchomości

ul. DŁUGA 5, tel. 22-15-54

ul. LEA 20 b, tel. 33-01-34

AL. Mickiewicza 61. 34-55-93. 50008

ANTYK- Smoleńsk 22, 22-26-32. Pożyczki pod zastaw antyków. 51752

ATRAKCYJNY lombard Legionów 2 (dawna Cakieri) skup-komis, RTV (możliwość zamiany) obrazy, antyki, samochody. 56-40-36. D-6893

ATRAKCYJNE pożyczki, lombard Grottera 6. 34-22-12. C-033/K

„KERAM” — lombard, pożyczki, skup, sprzedaż, komis — złoto, srebro, antyki, korale, RTV, ul. Starowińska 12 (koko kina „Uciecha”). Tel. 22-67-48 wewn. 14. 2508

KORZYSTNY lombard. Kalwaryjska 1

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

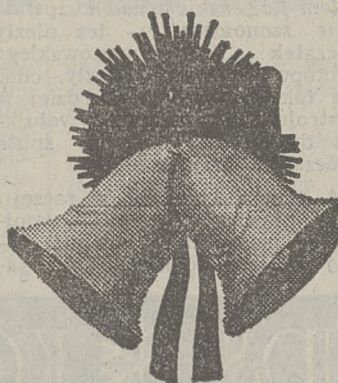
**SPECJALISTYCZNE CENTRUM
DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE
MEDICINA**
Kraków, al. Pokoju 3 (wejście od ul. Rogozińskiego 12)
tel.: 12-24-59, 12-68-20

BADANIA
● badania rentgenowskie (pełny zakres — mammografia, urografia i inne) ● operacje i zabiegi chirurgiczne u dzieci i dorosłych (przepukliny, stulejki, kaszaki, naczyniaki, tłuszczaki, niezstąpione jądra, wodniaki jądra, hemoroidy, usuwanie paznokci, spóźnieństwo, itp.) ● usuwanie zębów w znieczuleniu ogólnym i miejscowym (protazy natychmiastowe)
● gabinet leczenia zęza i niedowidzenia ● testy alergiczne ● gabinet endoskopii (gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia) ● chirurgia plastyczna (pełny zakres) ● bezoperacyjne usuwanie żylaków odbytu ● USG (pełny zakres — dzieci i dorośli) ● badanie krwi — analityka ● badania hormonalne (T3, T4, TSH, prolaktyna i inne) ● sondy żołądkowe ● akupunktura, akupresura ● usuwanie zmian skórnych (mrożenie) metodą niskich temperatur ● szczepienia (wzw, różyczka, itp.) ● gabinet medycyny sportowej ● punkcja tarczycy

**KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE
dla dorosłych i dzieci**
● chirurg ● chirurg plastyk ● chirurg szczękowy ● ortopeda ● naczyniowiec ● urolog ● gastrolog ● proktolog (choroby odbytu) ● kardiolog ● internista ● endokrynolog (leczenie tarczycy, cukrzyca i otyłość) ● alergolog ● okulista ● dermatolog ● neurolog ● laryngolog ● onkolog ● ginekolog-poleźnik ● psychiatra ● psycholog ● reumatolog ● pediatra ● neuropsychiatra ● nefrolog ● stomatolog ● ortoptysta ● gimnastyka odchudzająca (masaż, solarium, siłownia — tel. 21-50-85)

Specjaliści krakowskich klinik REJESTRACJA TELEFONICZNA
zapraszają! 12-24-59, 8.00 — 20.00

Biuro Rachunkowe
„DENAR”
Kraków, Olszańska 16, tel. 11-73-15
Księgi handlowe,
książki przychodów,
rozchodów, VAT,
doradztwo podatkowe,
odwołania od decyzji
podatkowych. 696

**POLSKI BANK INWESTYCYJNY
SPÓŁKA AKCYJNA**

Otwórz rachunek w PBI S.A.
- zyskasz czas i pieniądze !!!

NAJWIĘKSZY W POLSCE
SYSTEM NATYCHMIASTOWEGO
TRANSFERU PIENIĘDZY

Zapraszamy do naszych Oddziałów :

w Krakowie, ul. Basztowa 20
w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska 56
w Tarnowie, ul. Mickiewicza 2

SYLWESTER

PUB STUDENCKI
Kraków, ul. Budryka 6,
(Miasteczko Studenckie),
tel. 23-78-63, 23-71-22.
Wspaniała zabawa, bogate menu.
Zaproszenie — 600 tys. zł. 700

NIZI CLUB
zaprasza na
**WIELKI
BAL SYLWESTROWY**
od godz. 20⁰⁰ do białego rana

w cenę biletu wliczony:
* szampań * dania zimne
i gorące * przekąski i napoje

Bilety do nabycia w siłowni
NIZI CLUB, ul. Składowa 22
tel. 33-36-28

FRYTKI STÖVER Sp. z o.o.
FILIA KRAKÓW, ul. Saska 4
wszystkim swoim odbiorcom
i sympatykom życzymy miłych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęścia
w Nowym 1995 Roku. 11503

FIRMA BUDOWLANA SPRZEDA UDZIAŁY
w zabudowie szeregowej tel. 67-64-43
* technologia tradycyjna,
* lokalizacja: rejon os. Ruczaj — Cegielniana,
* możliwość odpisu z podatku,
* cena 1 m² p. uż. 400 USD,
* termin realizacji 1995 — I kw. 1996. 11436

NET-TRADE ogólnopolski dystrybutor artykułów konsumpcyjnych
zatrudni
Kierowców
i profesjonalnych **Przedstawicieli Handlowych**
z dużym doświadczeniem w branży spożywczej i kosmetycznej.
Oferujemy pełne możliwości rozwoju i awansu zawodowego.
Prosimy o zgłoszenia osobiste w dniach 27-28.12.1994 r. w godz.
10.00 - 12.00 lub 17.00 - 19.00 w siedzibie firmy:
Kraków, ul. Lipowa 4, tel. 56-43-73, 66-95-22 w. 1488. D-3489

**Firma
Budownictwo Wielomieszkaniowe
J. CHMURA**
pl. Szczepański 8,
tel.: 21-23-62 w. 217 lub 22-49-39
sprzeda mieszkania w budowie przy ul. Zakątek
o metrażach 105, 126 i 134 m kw.,
wyposażone superkomfortowo: ślizey, parkiet, domofon,
tel. kablowa, podziemny parking,
cena równ. 560 USD, za 1 m kw.
(lub ok. 460 za 1 m kw. w stanie surowym).
Możliwość odpisu podatkowego!!! 719

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Czyżyny” w Krakowie, os. Dywizjonu 303, paw. 1
ogłasza PRZETARG OTWARTY
na zbycie własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego:
M-2, os. Dywizjonu 303, bl. 56/27, o pow. 32,6 m², V piętro.
Przetarg odbędzie się w dniu 30.12.1994 r., o godz. 12 w budynku spółdzielni. Cena wywoławcza za 1 m² wynosi 5 mln zł. Wadium w wysokości 15 mln zł należy wpłacić najpóźniej w dniu przetargu w kasie spółdzielni do godz. 11. Szczegółowe warunki przetargu określa regulamin wywieszony na tablicy ogłoszeń w spółdzielni. Bliższe informacje pod nr. tel. 47-10-14. Przetarg może być unieważniony bez podania przyczyny. C-718

Jesteśmy jedną z największych w Polsce firm handlowych w branży części zamiennych do samochodów ciężarowych, autobusów, przyczep, nacze.
W naszym centrum handlowym w Krakowie zatrudnimy na atrakcyjnych warunkach finansowych:
sprzedawców
Oczekujemy na zgłoszenia mechaników i osób dobrze znających budowę samochodów ciężarowych, autobusów, przyczep, nacze. Wiek do 35 lat.
Mile widziani również absolwenci szkół średnich i wyższych z wykształceniem mechanicznym (możliwość przyuczenia).
Oferty składać osobiście lub listownie:
F.H. "SUDER & SUDER" Kraków ul. Bajeczna 2

REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA • REKLAMY • OGŁOSZENIA

**FIRMA HANDLOWA
BIG - FOX®
Ostachowskich
HURT-DETAL**
Kraków, ul. Karmelicka 28,
tel./fax 33-73-15, 23-40-34
Autoryzowany dealer firm:
● PANASONIC ●
● TECHNICS ●
● SONY ●
● PIONEER ●
● PHILIPS ●

☞ sprzęt AUDIO-VIDEO ☞ RTV
☞ zmechanizowany ☞ sprzęt
gospodarstwa domowego ☞ sprzęt
oświetleniowy

Firma handlowa "BIG FOX" PRZY UL. KARMEŁICKIEJ 8 pragnie zaprezentować kolejny dział swojej oferty handlowej w dziedzinie elektroniki dotyczącej
WALKMANÓW, DYKTAFONÓW, SŁUCHAWEK, KALKULATORÓW, KASET AUDIO I VIDEO, ZEGARKÓW, RADIOMAGNETOFONÓW, SPRZĘTU FOTO

WALKMENY i DYKTAFONY to doskonały prezent Mikołajowy i gwiazdkowy, a starym zwyczajem "BIG FOX" i w tej dziedzinie oferuje wysokiej i bardzo wysokiej jakości sprzęt takich firm jak, Panasonic, AKAI, Sony z pewną, oryginalną gwarancją i serwisem.
Do walkmanów można dobrać SŁUCHAWKI w których dysponujemy ogromnym asortymentem od doskonałych firm: Technics, Pioneer, Koss, Panasonic po Sony, KENWOOD.
Fachowa obsługa pomoże Państwu w podjęciu decyzji, bo czym większy asortyment, tym decyzja trudniejsza. Podobny kłopot spotyka klientów gdy zamierzają wybrać KASETY audio-video lub do kamery. Prawie 100 rodzajów kaset tak wyśmienitych firm jak Panasonic, Maxell, Basf, TDK, Sony, SKC.
W asortymencie zegarków to prawdziwy szok, od najbardziej renomowanych Citizen poprzez Casio, Q&Q do najtańszych VOYUE.
RADIOMAGNETOFONY to szczególnie wspaniały prezent Mikołajowo-Świąteczny, "BIG FOX" zachęca, w zależności od naszych możliwości finansowych do zakupu prostych radiomagnetofonów jednokasetowych po najnowsze modele Panasonic z cyfrowym wyświetlaczem i odtwarzaczem płyt kompaktowych np. RXDT75.
W dziale KALKULATORÓW również jest się czym zaprezentować od najprostszyc kieszonkowych, poprzez inżyniersko-biurowe z drukarkami do notesów menadżerskich z ogromną pamięcią i możliwością podłączenia do komputera.
APARATY FOTOGRAFICZNE a szczególnie lustrzanki takich firm jak Canon, Nikon, Minolta, Pentax, Olympus, Yashica to temat którego w takim asortymencie nie spotka się w Krakowie. Do tego obiektywy, statywy, torby, oświetlacze, filtry itp.
Krótko mówiąc najlepszy prezent na Mikołaja lub pod choinkę kupisz tylko w firmie "BIG FOX".
ul. Karmelicka 28.
Życzymy wspaniałych zakupów

"BIG-FOX" zaprasza do Domu Handlowego przy ul. Karmelickiej tuż przy parkingu "Centrum"

Zdrowych,
spokojnych
Świąt
życzy
swoim Klientom
**Firma
BIG
FOX**

WSZYSTKO MOŻE BYĆ KUPIONE NA RATY.

ŚWIĄTECZNY LITERACKI KONKURS "DZIENNIKA POLSKIEGO"

szyskie bajki — niezależnie od tego o kim, o bogatym księciu czy ubogim pastuszkowi opowiadały — zaczynały się niezmiennie: „Za siedmioma górami, za siedmioma morzami”. Podobnie było z listami. Pocziwe, rustykalne i małowartościowe listy przeważnie zaczynały się od solennej i nabożnej inwokacji: „W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”, po czym następował równie stereotypowy ciąg dalszy: „W pierwszych słowach mojego listu donoszę, że zdrowy, czego i wam życzę”...

Do bajkowych komnat wchodziło się przez przedpokój nieco nudnego rytuału. Wyglądało to tak, jakby u wejścia do jaskini piratów wisiały przeciwdeszczowe płaszcze, parasole zwinięte niczym śpiące nietoperze, jakby rządem stały buty z wywieszonymi z nudy jęczkami. Z pewnością inaczej bywało w powieściach...

Oczywiście powieści powieści nierówna. Czasami nawet te najznakomitsze, ukochane książki dzieciństwa zaczynały się nie przypięt, ni przylatał. Na przykład znakomite „Przygody Tomka Sawyera”:

— Tomek!
Nikt nie odpowiada.

— Tomek!
Milczenie.

wieści. Pamiętacie kłopoty domorosłego pisarza z „Dżumy”? Ile się biedak, namęczył, aby konia, amazonkę i Lasek Buloński zlepić w jedną, na dodatek zgrabną całość... Mało tego — kiedy

Bo też nie jest to zdanie zwyczajne, pospolite i łatwe do zapamiętania. Trudno o bardziej dynamiczne i obiecujące otwarcie powieści. Taki początek obiecuje akcję szybką i pełną zakrętów,

morodnego pisarza z Łańcuta. Tu-rek zaczął pisać na starość, a pisał niczym średniowieczny mnich, na klęczkach. Pokornie, na kolana, chciał wejść do literatury i udało mu się to, przynajmniej

Każdy ma swoje ulubione książki, każdy chętnie do nich wraca, także po to, aby po otwarciu okładek przeczytać znane na pamięć słowa: „A to nam zabili Ferdynanda — rzekła posługaczka do pana Szwejka, który opuściwszy przed laty służbę w wojsku, gdy ostatecznie przez lekarską komisję wojskową uznany został za idiotę, utrzymywał się z handlu psami, pokracznymi, nierasowymi kundlami, których rodowody fałszował”.

Przeczytałem to zdanie dziesiątki razy, bo do „Przygód dobrego wojska Szwejka” wracam co pewien czas i za każdym razem czuję to samo — przedsmak obfitej uczy, jaki daje skromna przed nią przekąska, kawaleczek żynnego chleba z odrobiną śledzika, poprzedzający zupy zawiesziste, pieczenie, jarzynki i wety...

A skoro mowa o obfitym jadłem, i w literackim, i w dosłownym znaczeniu, zachęcam wszystkich, aby po świątecznym obiedzie zasiedli do naszego konkursu. Nikomu nie zaszkodzi odrobina pamięciowej gimnastyki, a i zwyczajny, fizyczny wysiłek przy sięganiu na półki też się przyda...

Ogary poszły w las

— Gdzież go znów poniosło? Tomek!

Tak mogłaby się zaczynać każda powieść — nawet arcynudna, zalatująca dydaktycznym smrodkiem, a jednak w ten sposób zaczyna się jedno z arcydzieł literatury dla młodzieży. Widać pan Mark Twain, pisarz znakomity, uważał, że do kreowanego przez niego świata warto wejść nawet przez zagrażony przedpokój. I chyba pan Twain miał rację...

Podaję, że kłopoty z pierwszym zdaniem uniemożliwiły przyjscie na świat wielu po-

już zdanie było gotowe, okazało się, że kasztanka to maść konia, a nie jego rasa i wszystko trzeba było zaczynać od nowa.

Niektóre powieści zaczynały się nieprawdopodobnie. Zaczynały się cudem, zaczynały się jak we śnie, kiedy otwierając drzwi własnego pokoju, możesz znaleźć się wszędzie: w dziewiczym lesie, w krainie baśni, pośrodku Paryża lub Nowego Jorku. Na przykład tytułowe ogary. Mało kto pamięta dzieje pana Cedry, ale wszyscy wiedzą, że takim właśnie zdaniem — „Ogary poszły w las” — zaczyna się „Popioły” Zeromskiego.

niczym bieg spuszczonego z uwięzi myśliwskiego psa.

„Był na Zmudzi ród możny Bilewiczów, od Mendoga się wywodzący, wielce skoliżony i w całym Rosieńskim nad wszystkie inne szanowany” — też niezły początek. Sienkiewiczowski „Potop”, prawda? Niezły, choć nie tak dynamiczny, bardziej w naszym, w tonacji przywołującej dziadkową opowieść snutą wieczorem przy kominku.

A propos kominka, a raczej jego uboższego krewnego, wiejskiego pieca. Mało kto już dzisiaj pamięta Romana Turka, sa-

na pewien czas. Wydał „W służbie Najjaśniejszego Pana” — żołnierskie wspomnienia z pierwszej wojny światowej, „Palacza z hrabiowskiej likierni”, przede wszystkim jednak debiutancką powieść „Moja mama, ja i reszta”. I właśnie ta powieść rozpoczęła się znakomicie: „Piec był ogromny”...

W tym zdaniu jest wszystko: przyjazne ciepło ogromnego, chlebowego pieca, zapowiedź opowieści swojskiej, samowlasnej, opowieści o świecie, którego centrum stanowi gliniano-ceglana budowla, dom w domu, przyjazny i dający poczucie bezpieczeństwa.

KONKURS KONKURS KONKURS KONKURS KONKURS

Poniżej przeczytacie Państwo dziesięć zdań, każde oznaczone kolejnym numerem. Każde zdanie — to pierwsze słowa jakiejś powieści. Obok nich podajemy nazwiska autorów i tytuły, dla odmiany oznaczone literami. Wystarczy skojarzyć nazwiska i tytuły z cytatami, wyniki zapisać na kartce papieru, włożyć do koperty i wysłać pod naszym adre-

sem: Redakcja „Dziennika Polskiego”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, z dopiskiem na kopercie Świąteczny konkurs literacki.

Wśród tych Czytelników, którzy do 5 stycznia 1995 roku (jak zawsze decyduje data stempla pocztowego) przysłały prawidłowe rozwiązania, zostaną rozlosowane atrakcyjne książki, ufundowane przez księgarnię „Suszczyń-

ski i Spółka” mieszczącą się w Krakowie, w Ryńku Głównym 23. Życzymy miłej zabawy!

* * *

1. Ród Trottów nie należał do starych.
2. Kobieta skreśliła ku Ravi-kowi.
3. Była tak głęboko zakorze-niona w mojej świadomości, że przez pierwszy rok szkoły widziałem w każdej nauczycielce swoją matkę w przebraniu.
4. Rok 1647 był to dziwny rok,

w którym rozmaite znaki na nie-bie i ziemi zwiastowały jakoweś kłeski i nadzwyczajne zdarze-nia.

5. Książd Suryn, trzęsąc się po okropnej drodze w niewygodnej najtyczance, rozmyślał o klasztorze, do którego posłał go rozkaz ojca prowincjała.

6. Leżał płasko na pokrytej brunatnym igliwim leśnej ziemi, brode miał opartą na skrzyżowanych rękach, a wysoko nad nim szumił wiatr w koronach sosen.

7. Stateczny, pulchny Buck Mulligan wynurzył się z wylotu

schodów, niosąc mydlaną pianę w miseczce, na której leżały skrzyżowane lusterko i brzytwa.

8. We wtorek zbudziłem się o tej porze bezdusznej i nikłej, kiedy właściwie noc się już skończyła, a świt nie zdążył jeszcze zacząć na dobre.

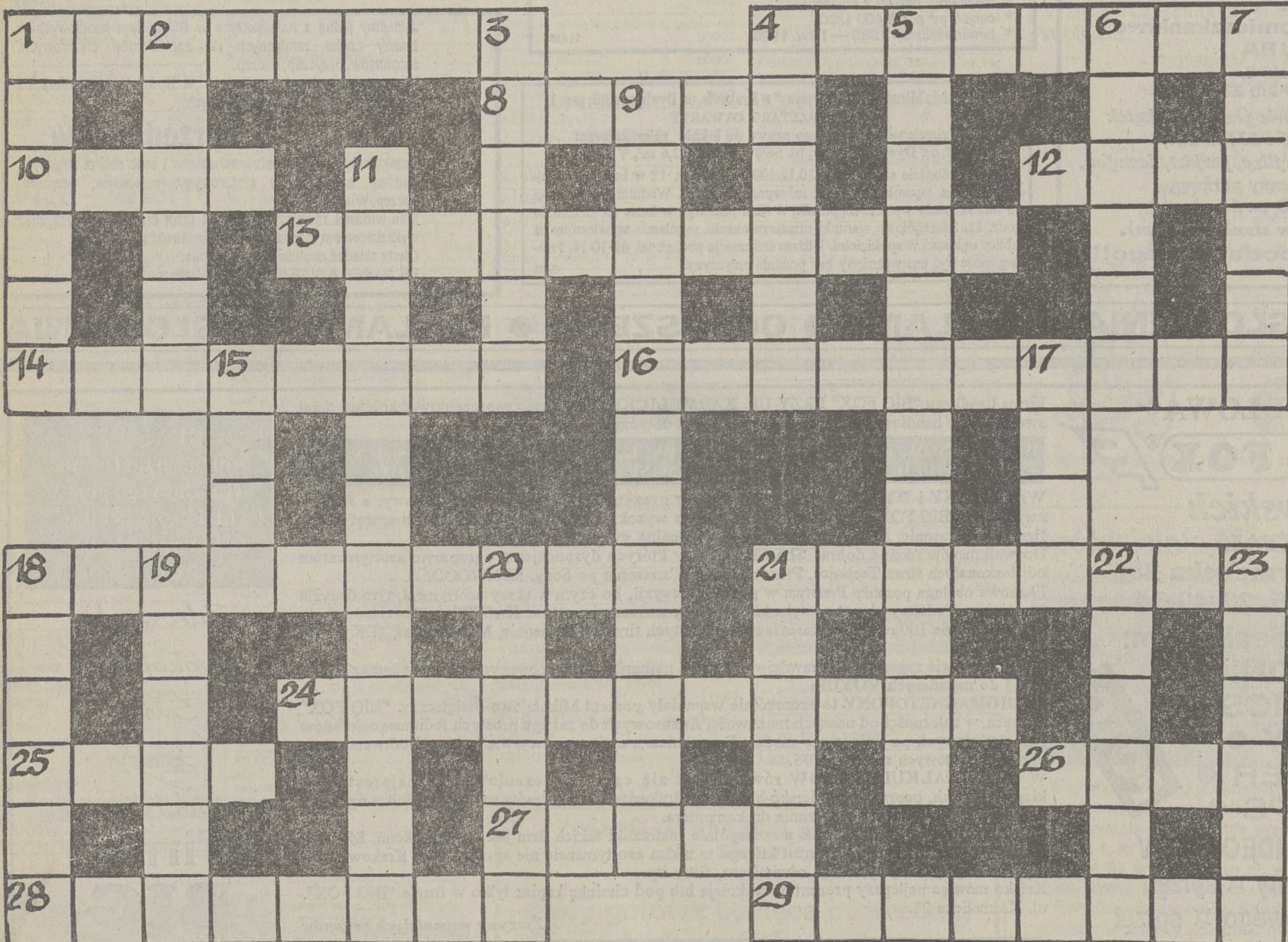
9. Ta książka nie jest dla grze-cznych dzieci.

10. Jaskółki latały wysoko.

* * *

- A. James Joyce — „Ulisses”.
- B. Józef Roth — „Marsz Radetzky'ego”.
- C. Jarosław Iwaszkiewicz — „Matka Joanna od Aniołów”.
- D. Erich Maria Remarque — „Łuk Tryumfalny”.
- E. Philip Roth — „Kompleks Portnoya”.
- F. Henryk Sienkiewicz — „Ogniem i mieczem”.
- G. Ernest Hemingway — „Komu bije dzwon”.
- H. Witold Gombrowicz — „Ferdynand”.
- I. Tadeusz Konwicki — „Zwierzęciekoupior”.
- J. Roman Bratny — „Kolumbowie rocznik dwudziesty”.

Wigilijna krzyżówka z telewizorem

POZIOMO: 1. szuter, 4. cierpliw-y poszukiwacz, 8. rewia, 10. Rotterdam, 12. siedmiu złodziei przysmak, 13. Krystyna Prońko, 14. podobieństwo, 16. polityka gospodarcza polegająca na zakładaniu przedsiębiorstw państwowych, tworzenia udziału państwa w przedsiębiorstwach prywatnych, 18. nalewka na egzotycznych, choć u nas popularnych, skórkach owoców, 21. ubiegający się, 24. nikt na nią nie ma patentu, 25. ciekawsza strona skóry, 26. już dawno rozbity, 27. nieekologicznie dymi, 28. warch-laki, 29. z czułą piętą.

PIONOWO: 1. cztery końskie, 2. troska o ziemię, 3. włosy przy-trzyma, 4. zgoda, dogadaliśmy się!, 5. użyteczność, 6. any krakowski drukarz, jego imieniem nazwano drukarnię przy ul. Wado-wickiej, 7. Perska, 9. zachowawcze poglądy, 11. tenisista stołowy, 15. cztery ćwiartki, 17. wysokie zagraniczne góry, 18. jednooki, 19. Paluch, 20. rolki do jazdy, 21. zdrowe mięso, acz u nas nie-popularne, 22. słodki z palmy, 23. ciepło trzyma.

***

Rozwiązanie krzyżówki wigilijnej prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do czwartku 5 stycznia 1995 roku (decyduje data stempla pocztowego), pod adresem redakcji: „Dziennik Polski” 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1 — załączając kupon konkursowy. Do wygrania — telewizor kolorowy.

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

Fundatorem telewizora („GRUNDIG” o wartości 11 milionów złotych) jest firma „ART-DOM”, sprzedawca sprzętu AGD i RTV — Kraków, ul. Królewska 47, tel./fax 33-50-95, Rynek Podgórski 14, tel./fax 56-11-45.